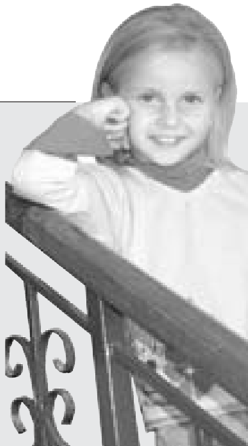

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Чужі-свої

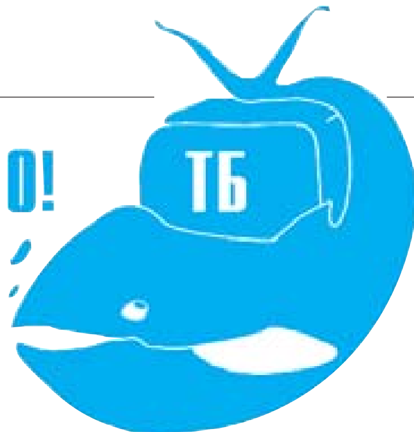
Сироти — у дефіциті

СТОР. 12, 21

Голубий вогник

Програма телебачення на наступний тиждень

СТОР. 13—20

Історія

770 років тому монголо-татари завоювали Лівобережжя України

СТОР. 27

№ 209 (4709) ЧЕТВЕР, 5 ЛИСТОПАДА 2009 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Уживані автомобілі продаватимуть через дилерську мережу

Ранкове засідання 4 листопада

Учора народні депутати розпочали роботу з виступів. Їхнім лейтмотивом стала епідеміологічна ситуація в країні. Можливо, це спричинило те, що, відкриваючи засідання, Голова Верховної Ради Володимир Литвин поінформував: парламент не готовий голосувати за постанову, яка мала б підсумувати звіти представників Кабміну стосовно поширення країною вірусу грипу, які заслуховувалися у вівторок. Це пов'язано з тим, повідомив очільник Верховної Ради, що до документа надійшло чимало поправок і уточнень. Відтак профільний комітет потребує більше часу, щоб усі їх розглянути.

СТОР. 2

У НОМЕР

У Києві підтвердили «свинячий грип»

У столиці України офіційно підтверджено випадок захворювання на каліфорнійський грип A(H1N1). Про це під час селекторної наради в Кабміні вчора заявила Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко.

«Те, що стосується підтвердження одного хворого на каліфорнійський грип (у Києві), я щойно почула від міністра охорони здоров'я, офіційно підтверджено — одна людина», — сказала Юлія Тимошенко. Також у Черкаській області є підозра на захворювання однієї людини на «свинячий грип».

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 4, 7-Й СТОР.

Звірів убивають, а потім викидають, закопують

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На вулиці екологів — свято. Не встигли ті пристрахати Держкомлісгосп «радикальним костюмованим пікетом» на захист диких тварин у Дніпровсько-Тетерівському спецмисливському господарстві, як чиновники пішли на поступки, давши свою згоду на його реорганізацію в національний парк. Екологи на пікет таки вийшли, але вже щоб відсвяткувати свою перемогу.

СТОР. 6

Я ВАМ ПИШУ...

Ходіння за грошима

Зробивши вклад у банк «Надра», я був певен, що забезпечу своє майбутнє і нарешті на пенсії відпочину, підлікуюсь. Адже пропрацював 42 роки, дітей вивів у люди, збудував свій куточок. Нині маю 650 грн. пенсії. Але ж звідки простій людині знати, які банки завтра лопнуть? Знущання почалися, коли стали повертати відсотки — по 100 грн. на день. Уявіть, старій людині треба їздити щодня 15 км, щоб їх одержати. А з поверненням депозитів вийшло ще краще: вже два місяці мені відповідають, що грошей немає. Яка може бути довіра до влади і банківської системи, коли досі не повернули вкладів, узятих при Союзі? І знов те саме!

Петро КУНИЦЬКИЙ.

Теребовля Тернопільської області.

КОРОТКО

❒ Державна прикордонна служба України інформує про тимчасове обмеження словацькими прикордонниками руху українських громадян у пішому порядку й на мотоциклах через пункт пропуску «Убля», що розташований навпроти українського пункту пропуску «Малий Березний», та в пішому порядку через пункт пропуску «Велкі Сельменці» навпроти пункту пропуску «Малі Сельменці».

❒ Завершено перший етап проекту з протипаводкового захисту на прикордонній українсько-румунській ділянці річки Тиса **(Укрінформ)**.

Івано-Франківська ОДА відкрила рахунок для боротьби з грипом — ЄДРПОУ 20567921 в ГУДКУ в Івано-Франківській області, р/р 37115048000331 МФО 836014

З Бразилією співпрацюватимемо і на рівні парламентів

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Бразилія Антоніо Фернандо Круз-де-Мелло.

Вони обговорили питання подальшого розвитку двосторонньої співпраці. Володимир Литвин і Антоніо Фернандо Круз-де-Мелло наголосили на важливості підвищення ефективності діалогу двох країн, зокрема на рівні парламентів.

Крім того, співрозмовники вважають корисним обмін досвідом між Україною та Бразилією, зокрема у туристичній сфері.

«У нас багато точок дотику. Переконаний, що Бразилія через Україну може бути потужно представлена в Європі, і відповідно Україна на Південноамериканському континенті», — сказав В. Литвин. За його словами, сфера двосторонньої співпраці надзвичайно широка — «від політичної до гуманітарної».

Особливу увагу під час зустрічі було приділено питанню інтенсифікації торгово-економічних відносин. В. Литвин, зокрема, назвав рівень товарообігу між нашими державами таким, що не відповідає потенціалу обох країн.

Ще одним перспективним напрямом співпраці, вважають В. Литвин і А. Ф. Круз-де-Мелло, є подальший розвиток співробітництва у космічній та суміжних галузях, а також у гуманітарній сфері.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Уживані автомобілі продаватимуть через дилерську мережу

Ранкове засідання 4 листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Виступаючи з трибуни, парламентарії, окрім звичних взаємних звинувачень, зверталися до населення з проханням не панікувати і не витрачати останні гроші на дорогі ліки. Натомість людей закликали їсти природні імуностимулюючі продукти. Представник «НУ—НС» В'ячеслав Кириленко, зокрема, звернув увагу на те, що дефіцит на перші засоби безпеки в аптеках нині спричинено передусім встановленням урядом граничних цін на маски та препарати. Мовляв, фармацевти скаржаться: для того, щоб продати маску за 1 гривню 20 копійок, її треба купити приблизно за 80 копійок, а це нереально. За даними представниці Партії регіонів Ганни Герман, уже сьогодні кожен українець витратив на ліки від 100 до 1000 гривень. Однак епідемія рано чи пізно минеться, а люди хворіти не перестануть, наголосила парламентарій, бо в їхніх оселях холодно, а ухвалене підвищення соціальних стандартів уряд саботує. У відповідь бютівець Володимир Бондаренко поінформував громадськість, що, незважаючи на всі загрози, у вівторок у Донецькій області відбулися три великі мітинги, на які начебто примусово «звозили» шахтарів.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин звернув увагу народних депутатів на те, що на їхньому порядку денному зібралося чимало питань, які потребують нагального розгляду. Однак парламентарії не підтримали пропозиції продовжити засідання доти, доки не пройдуть усі документи. Також не знайшлося голосів за розгляд законопроектів за скороченою процедурою.

Після цього парламентарії заслухали доповідь народного депутата Валерія Крайнього, автора проекту змін до деяких законів щодо оподаткування доходів від операцій зворотного викупу уживаних товарів. Йдеться про узаконення процедури вторинного продажу об'єктів рухомого майна, як-от, наприклад, уживаних автомобілів, мобільних телефонів тощо. Нині ці операції здійснюються переважно через біржі, від чого держава щорічно втрачає сотні мільйонів гривень. Законопроектом пропонується реалізовувати ці товари через дилерську мережу. Після обговорення народні депутати віддали 374 голоси за взяття цього документа за основу.

Полеміку в сесійній залі викликав проект змін до деяких законів стосовно недопущення поширення наслідків фінансової кризи на страховий ринок. Його автор народний депутат Віталій Хомутинник наголошував, що документ конче потрібен, адже має на меті змінити порядок страхових резервів та розрахунків й убезпечити громадян від ситуацій, в яких страховики намагаються уникнути відшкодування збитків. Однак у сесійній залі виявилося чимало опонентів такої законодавчої ініціативи. Документ називали лобістським. До того ж він потребує втручання в цілу низку законів та кодексів. Відтак парламентарії законопроект відхилили.

Голова парламенту звернувся до колег із проханням: перед тим, як розійтися на перерву, проголосувати за скорочення процедури розгляду документів. Адже за таким графіком розглянути вчора зміни до виборчого законодавства не було можливим. Утім ця пропозиція не знайшла підтримки.

Після перерви парламентарії 178 голосами все-таки ухвалили скорочену процедуру розгляду документів. Однак дискусію спричинило вже перше питання із внесення до порядку денного проекту змін до деяких законодавчих актів з питань оподаткування щодо скасування ринкового збору. Незважаючи на те, що Голова Верховної Ради Володимир Литвин двічі ставив його на повторне голосування, необхідних голосів документ не набрав.

Пізніше народні депутати розглянули і прийняли в першому читанні зміни, покликані спростити умови ведення бізнесу. Вони також підтримали його підготовку до другого читання за скороченою процедурою. Народні депутати розглянули документи, що стосуються виборчого законодавства. Автор проекту змін щодо особливостей порядку проведення виборів народний депутат Сергій Подгорний зняв його, з огляду на те, що в графіку народних депутатів значилося три законопроекти, які регулюють процедуру виборів Президента. Після цього свої проекти законів представили народні депутати Валерій Писаренко та Олена Лукаш. Президентський проект змін репрезентувала заступник глави секретаріату глави держави Марина Ставнійчук. Під час обговорення цих проектів парламентарії звертали увагу на те, що всі вони мають раціональні позиції й доповнюють один одного так само, як і кожен із них має достатньо недоліків. Тож народним депутатам довелося визначатися, який саме законопроект ухвалювати, щоб, доопрацювавши, ввести повноцінний проект змін до виборчого законодавства. Отже, більшістю голосів вирішено взяти за основу президентський документ. До другого читання його готуватимуть за скороченою процедурою.

Продовживши засідання на 15 хвилин, депутати встигли розглянути проект змін до Кодексу адміністративного судочинства України про усунення неточностей у процедурі оскарження результатів загальнонаціональних виборів. Його прийнято в цілому.

Народні обранці привітали з днем народження свого колегу Віктора Шемчука.

Надія СМІЯН.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Як обирати депутатів місцевих рад?

Вечірнє засідання 3 листопада

Народні депутати розглянули проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та міських голів (щодо особливостей формування територіальних виборчих комісій та впровадження відкритих списків кандидатів у депутати). За словами доповідача, автора законопроекту народного депутата Сергія Подгорного, документом передбачається змінити порядок формування територіальних виборчих комісій, запровадити відкриті виборчі списки кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим і місцевих рад, збільшити «виборчий бар'єр» на місцевих виборах до семи відсотків, скасувати графу «проти всіх», яка сьогодні існує у бюлетені. «Метою законопроекту є забезпечення незалежності територіальних виборчих комісій, злагодженої роботи дільничних виборчих комісій у день голосування», — стверджував С. Подгорний. Адже сьогодні, за словами депутата, є дуже багато випадків, коли ради, які сформували свої територіальні виборчі комісії, потім дуже негативно впливають на роботу цих комісій. І щоб уникнути такої залежності, законопроект пропонує, щоб територіально-виборчі комісії формували ради вищого рівня. За винятком тільки територіально-виборчої комісії АРК, яка формуватиметься Верховною Радою Криму, а також обласних тервиборчкомів, міст Києва, Севастополя, які формуватимуться Центрвиборчкомом. С. Подгорний також переконував, що запровадження відкритих списків кандидатів у депутати місцевих рад забезпечить прозорість при формуванні цих списків.

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування рекомендував парламентові прийняти законопроект за основу. Проте під час обговорення народні депутати висловили чимало зауважень до нього. Зокрема, парламентарії зауважували, що вплив місцевих рад на формування виборчих комісій і так уже мінімізовано, бо їх формують політичні партії. Спірідон Кілінкаров (КПУ) стверджував, що відкриті списки технологічно зробити неможливо. На думку Андрія Парубія («НУ—НС»), підвищення прохідного бар'єру є суттєвим обмеженням прав громадян, бо багато громадян, які віддадуть свої голоси за політичні сили, які набрали менше семи відсотків, залишаться без свого представництва в місцевих органах влади. Ярослав Сухий (Партія регіонів) виступив за повернення до мажоритарної системи виборів, але на основі партійного висунення. Щоб партія висувала своїх людей по всіх виборчих округах і від кожного округу обирали по два депутати. «У нас є дві альтернативи: або ми повертаємо мажоритарну систему, або робимо відкриті списки», — зауважив Микола Томенко. І застеріг, що повернення до мажоритарної системи не виправить ситуацію, бо округи почнуть «скуповувати». За підсумками обговорення законопроект було відхилено (173 «за»).

Проект закону про внесення змін до деяких законів України (у зв'язку з рішенням Конституційного Суду України від 23 червня 2009 року у справі про тимчасову надбавку до діючих ставок ввізного мита) доповів голова Комітету з питань податкової та митної політики Сергій Терьохін. Він нагадав, що Конституційний Суд за поданням Президента України визнав неконституційними кілька положень закону «Про митний тариф України», зокрема, право Кабінету Міністрів зменшувати або скасовувати тимчасову надбавку у зв'язку з необхідністю швидкого реагування на результати переговорів (консультацій) з Комітетом з питань обмеження платіжного балансу СОТ. Однак і цей законопроект також було відхилено.

Юліана ШЕВЧУК.

Документом передбачається змінити порядок формування територіальних виборчих комісій

Місцева влада закуповуватиме медикаменти без тендерів

На вчорашньому засіданні уряд в першочерговому порядку розглянув всі проекти постанов та розпоряджень щодо протидії поширенню епідемії грипу в Україні.

Так, Кабінет Міністрів надав право обласним державним адміністраціям, АР Крим, Києву, Севастополю закуповувати медикаменти (і все, що потрібно для подолання поширення інфекції) без тендерів. Щоправда, Міністерство економіки контролюватиме ціни, які пропонуватимуться.

Уряд, як повідомили «Голосу України» у прес-службі Кабміну, вже перерахував перші фінансові ресурси областям, в яких оголошено епідемічну ситуацію: Вінницькій області — 6,8 млн. грн., Волинській — 4,3 млн., Закарпатській — 5,1 млн., Івано-Франківській — 5,7 млн., Львівській — 10,5 млн., Рівненській — 4,7 млн., Тернопільській — 4,5 млн., Хмельницькій — 5,5 млн., Чернівецькій — 3,7 млн. грн.

Крім того, уряд розглянув проект державної цільової економічної програми модернізації комунальної теплоенергетики на 2010—2014 роки, блок питань щодо вирішення проблем АПК, а також визначив ціну закупівлі шкільного автобуса.

Міністр економіки України Богдан Данилишин, виконувач обов'язків міністра фінансів України Ігор Уманський, Перший віце-прем'єр-міністр України Олександр Турчинов *(зліва направо)* на засіданні уряду.

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

Волевиявлення громадян може бути зірваним

ОПИТУВАННЯ

Лише чверть опитаних твердо впевнені, що вибори відбудуться у визначений законом термін. Такі дані оприлюднили на прес-конференції керівник соціологічної групи «Рейтинг» Олексій Антипович та представник фонду «Демократичні ініціативи» Ірина Бекешкіна. Дослідження проведено 3—12 жовтня соціологічною групою «Рейтинг» серед 2000 респондентів.

За словами соціологів, ключовою причиною, на думку опитаних, через яку можуть бути зірвані вибори Президента, може бути змова політиків або політичних сил, блокування роботи Центральної виборчої комісії та Верховної Ради, погіршення економічної ситуації у зв'язку з кризою і оголошення надзвичайного стану. Дещо рідше згадувались інші можливі причини зриву виборів: блокування роботи Конституційного Суду, масові заворушення серед населення, військова агресія з боку іншої держави.

Експерти також розповіли, що переважна більшість опитаних переконані, що вибори Президента змінять ситуацію в країні на краще. Половина з них очікують покращення економічної ситуації, третина — зменшення протистояння політиків. Близько чверті вважають, що у результаті виборів ні економічна, ні політична ситуація в державі не зміниться. Окрім того, більшість респондентів вважають, що на виборах глави держави будуть масові фальсифікації та впевнені, що після виборів політики оскаржуватимуть їх результати.

Соціологи повідомили, що, попри відверто песимістичні очікування щодо перебігу виборчого процесу, тільки 13% опитаних допускають повторення подій 2004 року, коли люди масово виступили проти фальсифікації результатів президентських виборів. За їхніми словами, значно більше за інших побоюються розвитку таких подій мешканці Півдня та особливо Донбасу.

Вони розповіли, що за результатами опитування майже дві третини українців вважають, що інші країни намагатимуться впливати на хід президентської виборчої кампанії в Україні. Разом з тим тільки третина опитаних вважають, що вплив ззовні зможе істотно змінити хід виборчої кампанії, а половина — що це суттєво не вплине на результати.

Окрім того, 15% респондентів допускають існування варіантів моделювання військових конфліктів на території країни з метою вплинути на хід президентської виборчої кампанії. Дві третини не вірять у такий розвиток подій.

Водночас чверть опитаних вважає, що Крим найбільше ризикує потрапити в зону ризику, якщо під час президентської виборчої кампанії в країні виникнуть військові конфлікти. Також респонденти віднесли до зони ризику Донбас, Київ та Захід України.

Експерти наголосили, що серед основних загроз для України, на думку більшості опитаних, і надалі залишаються економічний занепад, зростання безробіття, знецінення гривні, свавілля влади і деградація населення.

Сергій МЕЛЬНИК.

Під шумок підвищення акцизів тютюнові корпорації отримують додаткові прибутки

22 жовтня Верховна Рада підтримала законопроект 4707, який, серед іншого, передбачає суттєве підвищення ставок акцизу на тютюнові вироби. Тютюнові корпорації розгорнули кампанію з метою переконати Президента України не підписувати цей законопроект. Проте, не чекаючи рішення Президента, вони підвищили з 1 листопада максимальні роздрібні ціни на деякі марки сигарет, про що повідомляє сайт Державної податкової адміністрації.

Наприклад, ціна пачки «Прилуки особливі» зросте на 2,50 грн. (з 4,75 до 7,25), «Прима Люкс» — на 2,25, «Тройка» — на 2,60, R1 та Monte Garlo Blue — на 3 гривні, Glamour та Winston Classic — на 3,7 гривні, Camel Silver та Lucky Strike — на 4 гривні.

Дані ДПА свідчать, що ціни на деякі марки сигарет також підвищувалися у вересні і жовтні 2009 року, хоча ставка акцизу тоді не змінювалася. Приміром, ціни на пачку сигарет без фільтру з серпня по листопад зростають: «Козак» — з 2,90 до 4,40, а «Ватра» — з 3,00 до 5,00 гривень.

Нові ставки акцизу передбачають підвищення цін на сигарети всіх марок на величину до 40%, що визнають і самі представники тютюнових корпорацій. Проте реально вони підвищили ціни на деякі марки на 50—65%. І після травневого підвищення акцизів ціни на сигарети зросли на більшу величину, ніж вимагали нові ставки. Все це показує лицемірство позиції тютюнових компаній щодо контрабанди сигарет в Україну через різницю цін із сусідніми країнами. Якщо б вони насправді боялися такої контрабанди, як про те всюди кричать, то підвищували б ціни трохи менше, ніж вимагає акциз. Проте для місцевих менеджерів тютюнових корпорацій головним є збереження прибутків їх заморських акціонерів, і тому, втрачаючи в обсягах продажу, вони намагаються компенсувати це збільшенням прибутку з кожної пачки.

Зараз представники тютюнових корпорацій скаржаться, що через підвищення акцизів обсяги виробництва сигарет у 2009 році, порівняно з 2008 роком, скоротилися на 14%. Варто нагадати, що Україна переживає економічну кризу, і загальні обсяги промислового виробництва у країні за цей період зменшилися майже на 30%, наприклад, виробництво одягу — на 32%. Багато промислових підприємств зазнали серйозних збитків, а ось доходи виробників сигарет в Україні за цей час навіть збільшилися, що не дивно, враховуючи їх цінову політику.

«Коли Президент України підпише закон про підвищення акцизів, і цей закон буде опубліковано, виробникам сигарет доведеться сплачувати акцизи за новими ставками. Вони могли б дочекатися цього рішення і підняти ціни вже з грудня, хоча це означало б для них втрату частини прибутку. Але тютюнові корпорації хочуть гарантувати свої прибутки за будь-яких обставин і роблять це за рахунок курців, на захист яких вони нібито виступають», — каже завідувач відділу контролю за тютюном Українського інституту стратегічних досліджень МОЗ України Костянтин Красовський.

ЦВК ПОВІДОМЛЯЄ

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України

ЯНУКОВИЧА
Віктора Федоровича.

Реквізити накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Януковича Віктора Федоровича:

Отримувач: виборчий фонд кандидата на пост Президента України Януковича Віктора Федоровича.

Ідентифікаційний номер отримувача за ДРФО: 1845200414.

Банк отримувача: Філія Публічного акціонерного товариства «Перший український міжнародний банк» у м. Києві.

Код банку отримувача: 322755.

Рахунок отримувача: № 264081.

***

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента

БОГОСЛОВСЬКОЇ
Інни Германівни.

Реквізити накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Богословської Інни Германівни:

Отримувач: виборчий фонд кандидата на пост Президента України Богословської Інни Германівни.

Ідентифікаційний номер отримувача за ДРФО: 2213201824.

Банк отримувача: Публічне акціонерне товариство «Родовід Банк».

Код банку отримувача: 321712.

Рахунок отримувача: № 26408005000001.

***

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України

ТІГІПКА
Сергія Леонідовича.

Реквізити накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Тігіпка Сергія Леонідовича:

Отримувач: виборчий фонд кандидата на пост Президента України Тігіпка Сергія Леонідовича.

Ідентифікаційний номер отримувача за ДРФО: 2195803271.

Банк отримувача: ВАТ «АБ «Бізнес Стандарт».

Код банку отримувача: 339500.

Рахунок отримувача: № 26406000328001.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про встановлення меж міста Саки Автономної Республіки Крим

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Включити в межі міста Саки Автономної Республіки Крим 14,60 гектара земель, які знаходяться у віданні Сакської міської ради, та затвердити територію міста Саки загальною площею 2873,60 гектара.

2. Встановити межі міста Саки Автономної Республіки Крим згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 жовтня 2009 року.
№ 1669-VI.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про встановлення меж міста Путивль Путивльського району Сумської області

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Включити в межі міста Путивль Путивльського району Сумської області 80,85 гектара земель, які знаходяться у віданні Бобинської сільської ради, 29,86 гектара земель — Князівської сільської ради, 45,30 гектара земель — Сафонівської сільської ради і 45,70 гектара земель, які знаходяться у віданні Чорнобривкинської сільської ради Путивльського району, та затвердити територію міста Путивль загальною площею 1051,20 гектара.

2. Встановити межі міста Путивль Путивльського району Сумської області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 жовтня 2009 року.
№ 1670-VI.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про встановлення меж міста Камінь-Каширський Камінь-Каширського району Волинської області

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Включити в межі міста Камінь-Каширський Камінь-Каширського району Волинської області 707,30 гектара земель, які знаходяться у віданні Камінь-Каширської міської ради, 1,90 гектара земель, які знаходяться у віданні Раково-Ліської сільської ради Камінь-Каширського району, та затвердити територію міста Камінь-Каширський загальною площею 1473,00 гектара.

2. Встановити межі міста Камінь-Каширський Камінь-Каширського району Волинської області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 жовтня 2009 року.
№ 1671-VI.

Нові ставки акцизу передбачають підвищення цін на сигарети всіх марок на величину до 40%

Уряди Австрії та Естонії ухвалили рішення про надання нашій країні гуманітарної допомоги для боротьби з вірусом грипу, а напередодні таку допомогу надіслали Грузія, Угорщина та Люблінське воєводство Польщі *(Укрінформ)*

Учора на запрошення Президента Віктора Ющенка в Україну з офіційним візитом прибув Президент Республіки Білорусь Олександр Лукашенко *(Укрінформ)*

У СБУ першими знали й попереджали про страшну небезпеку

Міжнародні експерти вважають, що в нас лютує саме A/H1N1

З'ясовується, Служба безпеки України за 10 днів до заяв про входження країни в епідемію «свинячого грипу» письмово інформувала Кабінет Міністрів і РНБО про відповідну загрозу. Про це заявив глава СБУ Валентин Наливайченко в інтерв'ю газеті «Сегодня». «Виклали своє бачення її (епідемії. — **Ред.**) можливого розвитку. Наголошували: неприйняття оперативних і ефективних заходів може спричинити дуже серйозні наслідки», — стверджує Наливайченко. Нині ж СБУ знову на передовій — перевіряють ефективність витрат коштів держбюджету на боротьбу з епідемією грипу A/H1N1 за дорученням Президента.

Тим часом уряд продовжує свою війну з вірусом. У середу на селекторній нараді з керівниками регіонів з питань запобігання поширенню інфекційних захворювань Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко заявила, що в 10 областях України захворюваність на грип наближається до епідемічного порога. В АР Крим, Житомирській, Кіровоградській, Миколаївській, Харківській, Херсонській, Черкаській областях і в місті Севастополі залишається «відносно благополучна епідситуація». Дві особи у Київській області госпіталізовані з підозрою на вірус A/H1N1.

Також Юлія Тимошенко доручила залучити лікарів і студентів останніх курсів медичних вищих навчальних закладів для лікування хворих на грип і ГРВІ. Прем'єр пояснила таке доручення наявністю черг у лікарнях і поліклініках областей.

Крім того, уряд надасть право головам облдержадміністрацій і міським головам закуповувати без тендерів медикаменти, необхідні для боротьби з епідемією грипу. Тимошенко відзначила, що всі необхідні узгодження з процедури закупівлі ліків у Міністерстві економіки й Міністерстві охорони здоров'я повинні проходити протягом години.

А ще Юлія Тимошенко просить українців не приймати препарати групи «Таміфлю» для профілактики грипу. При цьому прем'єр попросила міністра охорони здоров'я Василя Князевича дати відповідне роз'яснення для населення. «Таміфлю» — це препарат, що має певні побічні дії, і я просив би не застосовувати його без призначення лікаря», — відповів Князевич на нараді.

Тим часом Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), експерти якої 3 листопада прибули в Україну для дослідження масових захворювань і смертей українців, вважає їхньою можливою причиною дію вірусу нового пандемічного грипу. Про це сказано у повідомленні організації.

ВООЗ аргументувала своє припущення фактом швидкого поширення цього вірусу й підтвердженням його наявності у пацієнтів у двох найбільш постраждалих від епідемії областях.

За даними ВООЗ, у реанімації перебувають 235 українців із близько 250 тисяч захворівших. Група експертів продовжить працювати у Львівській області, де зафіксовано найбільшу кількість смертей серед уражених вірусом. Два вірусологи вже почали роботу в Національному центрі дослідження грипу та у лабораторіях Центральної санітарно-епідеміологічної станції у Києві.

«Багато питань потребують відповіді. Епідемія в Україні може продемонструвати, як вірус поводитиметься у Північній півкулі під час зимового періоду, особливо в умовах стану здоров'я, який типовий для Східної Європи», — зазначено у повідомленні.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Украй небезпечною назвали депутати облради епідемічну ситуацію на Рівненщині

АКТУАЛЬНО

Яким є реальний стан справ щодо поширення на Рівненщині вірусу грипу і що робиться в області задля максимального захисту її мешканців від епідемії — про це йшлося на позачерговій сесії Рівненської обласної ради.

Визнавши епідеміологічну ситуацію у Рівненській області вкрай небезпечною, депутати підтримали проект рішення «Про запобігання поширенню грипу типу A/H1N1 і гострих респіраторних захворювань серед населення області», доповнивши його рекомендаціями постійної комісії з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства.

Зокрема, депутати обласної ради доручили обласній державній адміністрації під час внесення змін до обласного бюджету на 2009 рік передбачити кошти на придбання апаратів штучної вентиляції легень, необхідних для лікувальних закладів області, а також матеріалів, які потрібні обласній СЕС для проведення лабораторних досліджень для діагностування грипу.

Депутати затвердили низку рекомендацій постійної комісії з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства. Зокрема, ними передбачено при формуванні обласного бюджету на 2010 рік передбачити виділення коштів для комунального підприємства «Обласна база спецмедпостачання» для придбання медичних препаратів, щоб у повному обсязі забезпечити мобілізаційний резерв. Просити ОДА винайти кошти для термінової закупівлі апаратів штучної вентиляції легень у Рівненську обласну клінічну та обласну дитячу лікарні, виділити 68 тисяч гривень управлінню охорони здоров'я для проведення вірусологічної діагностики, для придбання тест-систем, сироваток, діагностикумів, а також виділити субвенцію з обласного бюджету для потреб обласного інфекційного відділення Рівненської центральної міської лікарні згідно з листом головного лікаря закладу.

Рішенням сесії роботу медичних закладів у період пандемії грипу переведено на семиденний робочий тиждень. Міським головам міст обласного підпорядкування та головам райдержадміністрацій рекомендовано терміново виділити в повному обсязі кошти на виплату заробітної плати медпрацівникам та дозволити виплату їм зарплати за фактично відпрацьовані години у період пандемії грипу.

Під час розгляду проекту рішення стосовно внесення змін до обласного бюджету депутати обласної ради підтримали пропозицію заступника голови обласної ради Валентина Кроки щодо збільшення видатків галузі охорони здоров'я на 20 тисяч гривень за рахунок економії коштів на зарплату керівництва обласної ради. Цю суму вирішили спрямувати для відділення інтенсивної терапії обласної клінічної лікарні, куди привозять найтяжчих хворих з усієї області.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

У кого пандемія, дорогоцінні наші?

ТЕМА

30 жовтня Україна прокинулася з... епідемією каліфорнійського грипу A/H1N1, що його в побуті називають «свинячим». Про що повідомив міністр охорони здоров'я Василь Князевич, а телеекрани та радіоефіри заполонили більше схожі на військові, ніж на медичні звернення не лише перших посадових осіб держави, а й політиків різних рангів. Епідемія, чи то пак — паніка, розпочалася по-справжньому.

Поки дехто розмірковував, чи насправді у нас є «свинячий грип», і рушив до аптеки, було запізно: не лише профілактичних засобів, а й банальної марлі там не було. З екранів та ефірів дуже швидко зник навіть міністр охорони здоров'я, не кажучи про вузьких фахівців у цій галузі, натомість Прем'єр-міністр країни закликала нас триматися і радила самотужки шити марлеві маски собі й сусідам. Чим ми дуже прислужилися б країні.

І не тільки глава уряду, а й інші керманичі з надривом розповідали про небезпеку ураження «свинячим грипом», але передовсім про те, що саме кожен з них зробив для забезпечення уже хворих і потенційних пацієнтів профілактичними засобами та ліками. Та наввипередки метнулися по світу по гуманітарну допомогу.

Якщо немає ліків, то, звісно, є у тому винні. Уряд знайшов їх негайно: приватні аптеки, приватні підприємці — глитаї, що наживаються на хворобі людей. Ішлося навіть про «змову фармацевтів», а остання пропозиція глави Кабміну була про те, що «необхідно розпочати підготовку стратегічного документа про утворення державної інтервенційної системи аптечних мереж на територіях поліклінік, лікарень, лікувальних закладів державної форми власності».

Упродовж кількох років ми пережили вже «змови» нафто-, зерно-, цукротрейдерів. Тепер черга за «інтервенцією» ліків. Скажете, смішно? Еге ж, коли б не було сумно. Переважно тому, що незрозуміло, який усе-таки державний устрій в Україні: ми в плановій радянській чи ринковій економіці, за якої усі форми власності мають бути рівноправні, а двигун її розвитку — здорова конкуренція? Глава уряду дала команду «Фас!» — цього разу щодо приватних підприємств фармації, яких зробили крайніми в проблемі. І не без успіху: ненависть до «глитаїв» — це не відсутня вакцина проти вірусних захворювань. Вона у нас страшніша, бо прищеплена на генетичному рівні. Ще кілька днів такої істерії і ми, схопивши «вила», рушимо на приватні аптеки, оскільки державні вже давно збанкрутували. Нині знову: з наших податків держава купуватиме ліки і продаватиме їх за «регульованими цінами». Але таке вже було — «дешеві» ліки, як і інші товари, за годину-другу розкуплять свої, а потім ними й спекулюватимуть. Цим найпевніше закінчиться чергова ідея уряду щодо державних дотацій. Начебто нам «Нафтогазу» бракує. А не краще — наситити ринок ліками, змусивши конкурувати підприємства усіх форм власності? Формула як проста, так і ефективна.

Але повернімося до нашого грипу. Поволі у ЗМІ почали з'являтися рекомендації не лише очільників держави, а й галузевих фахівців з вірусних захворювань. Їхній вердикт: в Україні немає епідемії «свинячого грипу», а лише вірусна інфекція — сезонний грип! Якому запобігають традиційними засобами, що завжди застосовують у таких випадках.

Тим часом лікарні вже більш ніж достатньо забезпечені панацеєю від «свинячого грипу» — «Таміфлю». Що воно за порятунок? Беру інструкцію, розділ «Протипоказання»: «У дорослих, які вживають «Таміфлю», щонайчастіше виникають нудота і блювання. Інші небажані явища у пацієнтів, які приймають препарат — діарея, бронхіт, біль у животі, головокружіння, головний біль, кашель, безсоння, слабкість, носові кровотечі, кон'юнктивіт». Про наслідки від уживання «Таміфлю» для профілактики захворювання страшно й говорити. Але найважливіше, як зазначено в інструкції, інше: «Даних про ефективність «Таміфлю» при інфекційних захворюваннях, викликаних іншими збудниками, крім вірусів грипу А і Б, немає».

Тим часом в Україні працюють експерти Всесвітньої організації охорони здоров'я, які мали з'ясувати ситуацію з поширенням «свинячого грипу». Вже з'явилося офіційне повідомлення УНІАН, що вони припускають: «Більшість грипових випадків в Україні спричинені цим вірусом». А також наполегливо рекомендують нам «швидке застосування антивірусних ліків oseltamivir чи zanamivir (назви активних речовин, що продаються під брендом «Таміфлю» та «Реленза») для пацієнтів, які відповідають критеріям, навіть за відсутності позитивного лабораторного тесту інфекції A/H1N1. Навіщо вони потрібні, лабораторні тести, коли треба підтримати цілком конкретного виробника? ВОЗ про це клопочеться...

І насамкінець. Як із цієї ситуації виходитимуть ті, хто її і створив і роздув? Та поки розбиратимуться, у лікарнях уже роздають «безплатні» препарати та «по дві маски» на душу, запаковані в білі пакетики з червоним сердечком. Здається, з епідемією в Україні все ясно...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Нехай із протидією й не так швидко, але бути Україні з Малим Босфором!

Минулого четверга, 29 жовтня, українська Венеція — Вилкове опинилася в центрі уваги центральних і регіональних засобів масової інформації. Журналісти мали можливість особисто переконатися в тому, як ідуть роботи із проекту відновлення глибоководного суднового ходу (ГСХ) «Дунай—Чорне море», що вже отримав поетичну назву «Малий Босфор». Наступного дня, у п'ятницю, в Ізмаїлі відбулося виїзне засідання депутатів Верховної Ради України з питань україно-румунських відносин і розвитку Придунайського регіону.

Олександр Голодницький.

Підсумовуючи почуте й побачене в ході прес-туру, слід зазначити, що вперше за останній час удалося стати свідком системного підходу нашої держави до обстоювання своїх економічних, геополітичних, екологічних і соціальних інтересів з умілим використанням дипломатичних важелів впливу у відносинах з таким неспокійним сусідом, яким є Румунія.

... Течія у гирлі Дунаю Бистре — справді швидка. Річка мчить назустріч морю з такою енергією, неначе вони сто років не бачилися. Гирло Бистре — глибоке. Ніяких днопоглиблювальних робіт тут проводити не треба було. Тому побоювання щодо порушення екологічної рівноваги на островах, які становлять дельту Дунаю, з самого початку видавалися безпідставними. А претензії деяких організацій з-поміж захисників природи, як потім з'ясувалося, мали під собою вочевидь не екологічний підтекст. Адже нічого не заперечиш проти факту: днопоглиблювальні роботи здебільшого велися тільки на морському підхідному каналі, а що стосується ділянки від гирла Бистре до Рені — а це 169 кілометрів, то там були проведені лише на окремих перекатах. До того ж з 2005 року днопоглиблювальні роботи на русловій частині не здійснювалися.

Нарешті, гирло Бистре — це українська територія. Береги і праворуч, і ліворуч за течією ріки — наші. І ми маємо право розпоряджатися своєю землею й водою на власний розсуд. Що й було зроблено — реалізацію проекту відновлення ГСХ «Дунай—Чорне море». За оцінкою фахівців, цей проект здатний за лічені роки вивести Україну в лідери регіонального судноплавства. Впевненість у цьому зміцнилася після того, як за неповні десять місяців 2009 р. ГСХ «Дунай—Чорне море» скористалося більше тисячі суден, які несли на кормі не тільки жовто-блакитний прапор, а й прапори Росії, Сьєрра-Леоне, Туреччини, Молдови, Панами, Мальти, Болгарії, Ліберії.

Наприкінці року на огороджувальній дамбі підхідного каналу, що простяглася надводною частиною вглиб моря на 2730 метрів, повинні завершитися всі будівельні роботи, у тому числі й косметичні. Замовником робіт із проектування й будівництва ГСХ «Дунай—Чорне море» через гирло Бистре є держпідприємство «Дельта-лоцман», створене одинадцять років тому для забезпечення безпеки мореплавання й упорядкування структури морських лоцманських служб у Північно-Західній частині Чорного моря. Генпідрядник — з жовтня 2008-го — підприємство «Азовмех», з вересня 2009 року — «Спецшляхбудтех».

— Цього року відбувся найзначніший, найістотніший прорив в обстоюванні інтересів України як транзитної держави, — впевнений директор ДП «Дельта-лоцман» Олександр Голодницький. — Завдяки увазі й допомозі нинішнього уряду вдалося досягти проектних показників першого етапу й одержати чітку перспективу на майбутнє. Так, постановою Кабінету Міністрів № 1120 від 7 жовтня 2009 р. були уточнені фінансові показники інвестиційної програми з відновлення ГСХ «Дунай—Чорне море», обсяг якого в підсумку становитиме 236,7 мільйона гривень. Також урядом Юлії Тимошенко була розпочата робота з виконання процедур, установлених Конвенцією про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті, так званої Конвенції Еспоо. Була створена Міжвідомча координаційна рада з питань реалізації в Україні цієї Конвенції, яку очолив віце-прем'єр-міністр Григорій Немиря. Завдяки вжитим заходам процедури Конвенції Еспоо з легітимації глибоководного судноплавного ходу були виконані.

За п'ять з половиною років у ГСХ «Дунай—Чорне море» з'явилася своя історія, наповнена падіннями і злетами, розпачем і торжеством, невірою й оптимізмом, безсиллям і гордістю за рідну державу.

Нагадаємо, все почалося з того, що комплексна державна експертиза визнала проект створення глибоководного судноплавного ходу через гирло Бистре — серед десяти інших альтернативних проектів — найбільш обгрунтованим з економічної, екологічної і технічної точок зору. Робочий проект і титул будівництва за першим етапом затвердили в травні 2004 року.

Тоді ж розпочалися роботи. Генпідрядником стала німецька компанія «Джозеф Мебіус». ГСХ урочисто відкрили в серпні 2004 року в режимі експлуатаційно-експериментального суднового ходу з оголошеним осіданням суден 5 метрів. Щоправда, досягти прохідного осідання в 5,85 метра, як це намічалося першим етапом робіт, удалося тільки наприкінці 2008 року. Та й огороджувальної дамби німці побудували лише 400 метрів. До того ж як будівельний матеріал фахівці з «Джозеф Мебіус» використовували геотекстиль із піском, що тепер викликає серйозні побоювання щодо довговічності споруди.

Усе це закінчилося тим, що навесні 2005 року, через недобудованість дамби, відсутність суден днопоглиблювального флоту та низки помилкових управлінських рішень, паводок завдав, здавалося б, смертельного удару глибоководному судноплавному ходу. Канал фактично припинив своє існування.

Про ГСХ «Дунай—Чорне море» знову згадали в 2007 році. Але тому що огороджувальну дамбу не побудували, підтримання необхідних глибинних характеристик каналу знову потребувало проведення великого обсягу днопоглиблювальних робіт, що оберталося солідними фінансовими витратами, які фактично йшли у воду. Так, 2007 року за витрат, що становили понад 43 відсотки кошторисної вартості, дамба було побудовано тільки на 5 відсотків від проектних обсягів. Величина збитків, завданих державі, становила, відповідно до акта ГоловКРУ, більш як 15 мільйонів гривень. Судноплавство каналом було відновлено у квітні 2007 року із прохідним осіданням до 4,5 метра.

Нарешті, торік розпочався фактично новий виток реалізації проекту відновлення ГСХ «Дунай—Чорне море». Цього разу вдалося уникнути повторення багатьох минулих помилок. Багато в чому завдяки зміненому підходу з боку всіх учасників процесу. Від уряду, який не тільки словами, а й справами почав підтверджувати значення ГСХ «Дунай—Чорне море» для поновлення судноплавства на власній ділянці дельти Дунаю, до генпроектувальника, який здійснює постійний авторський нагляд за споруджуваним об'єктом. До слова, тепер дамбу побудували з бутового каменю, як і передбачалося проектом. А для приборкання величезних валунів було залучено найсучаснішу кар'єрну техніку фірми «Вольво», яка відповідає суворим вимогам стандарту EURO-4.

— Будівництво огороджувальної дамби призвело не тільки до зменшення обсягів днопоглиблювальних робіт, а, можливо, тим самим звело до мінімуму негативний вплив на довкілля, — каже директор ДП «Дельта-лоцман» Олександр Голодницький. — У своєму висновку, зробленому в липні 2006 року, Конвенція Еспоо визначила лише шість чинників значного негативного транскордонного впливу на навколишнє середовище. Серед них — проведення днопоглиблювальних робіт, звалище грунту, як у морській, так і в русловій частині ГСХ, підготовка відвалів для звалища грунту й берегоукріплювальні роботи в руслі річки. Зведення огороджувальної дамби морського обхідного каналу в цьому «чорному» списку негативних чинників відсутнє. Це факт. Завдяки дамбі вдалося зупинити замулювання та засмічення каналу, а також його роздвоєння — тепер течія річки йде строго каналом. Отож сьогодні український ГСХ забезпечує прохідне осідання суден до 5,5 метра, морський підхідний канал максимально захищений огороджувальною дамбою, забезпечена стійкість технічних характеристик суднового ходу.

— Будівництвом глибоководного суднового ходу «Дунай—Чорне море» Україна ставить перед собою декілька дуже важливих — у масштабах усієї держави — цілей, — резюмує народний депутат України Павло Унгурян, один з організаторів виїзного засідання членів Верховної Ради з питань україно-румунських відносин і розвитку Придунайського регіону. — Насамперед, це забезпечення територіальної цілісності України й одержання нашою країною відповідних важелів геополітичного впливу. Посилення економічної й політичної безпеки держави. Розв'язання соціально-економічних проблем, що нагромадилися в депресивних районах Одеської області, зокрема, Ізмаїльському, Кілійському, Ренійському, Болградському районах. Повноцінне функціонування ГСХ створить умови для модернізації й будівництва об'єктів транспортної інфраструктури в Придунав'ї, включаючи відродження судноремонтного виробництва, суднового постачання, розвиток туризму. Нарешті, поновлення активного судноплавства на українській ділянці Дунаю може стати однією з найпотужніших і реальних складових євроінтеграційного курсу, заявленого нашою державою.

Однак, будівництво ГСХ «Дунай—Чорне море» припало вочевидь не до душі сусідній державі. Як зазначив у своєму виступі голова Комітету ВРУ з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк, Румунія — унікальна країна. Щороку кількість проблем, що виникають у відносинах між двома державами, тільки збільшується. До того ж жодну з них не вдалося вирішити дипломатичним шляхом, тобто методом переговорів і консультацій. Єдине проблемне питання — приналежність континентального шельфу в районі острова Зміїний — зникло з порядку денного тільки завдяки рішенню Міжнародного суду в Гаазі.

— Хочу зазначити, що саме у Верховній Раді нинішнього скликання була вперше створена група з міжпарламентських зв'язків із Румунією, що стала ініціатором проведення закритих слухань про складні відносини між нашими країнами, — каже народний депутат України Павло Унгурян. — Доводиться констатувати, що Румунія дотепер грала на випередження, сповідуючи політику невеликих конфліктів, які дозволяли підтримувати міждержавні відносини в напруженому стані. Це й суперечки навколо острова Зміїний, і роздавання румунських паспортів у Чернівецькій області, і невмотивоване вислання українських дипломатів, і насильницька асиміляція українців, які проживають у Румунії. Тепер до цих конфліктів додалася протидія будівництву ГСХ «Дунай—Чорне море». Щоб догодити сусідам у цьому питанні, Україні треба просто відмовитися від експлуатації глибоководного суднового ходу. Але ж це нонсенс! При цьому Румунія сама не є зразком «пухнастості». Так, у вересні нинішнього року Україна звернулася до Конвенції Еспоо з екологічними претензіями до Румунії, що забруднює сьогодні дельту Дунаю.

До того ж усі претензії, висунуті до України сусідньою державою, максимально політизуються. Зрозуміло, що в умовах президентських виборів, які мають відбутися в Румунії цього місяця, тема будівництва ГСХ «Дунай—Чорне море» була просто приречена на політичне заклання й ритуальні демагогічні танці з боку практично всіх учасників боротьби за головне крісло в державі.

Щоправда, своєму невдоволенню будівництвом українського глибоководного суднового ходу сусіди надають форми екологічних претензій. Ці претензії, як то кажуть, проходили, поки ми самі це дозволяли. Так, у листопаді 2007 року Україна прийняла Остаточне рішення про реалізацію проекту «Створення ГСХ «Дунай—Чорне море» на українській ділянці дельти. Повний розвиток». На жаль, цей документ був прийнятий без повного виконання обов'язкових процедур Конвенції Еспоо. Це дало підставу для прийняття на черговому засіданні сторін цієї Конвенції, яке відбулося у травні минулого року в Бухаресті, низки рекомендацій з обмеження як подальшого будівництва ГСХ, так і підтримки вже досягнутих його експлуатаційних характеристик.

За рік з лишком, що минув після цієї події, було проведено колосальну роботу. Україна зробила все, щоб легалізувати об'єкт відповідно до міжнародних вимог і стандартів.

Так, було розроблено оцінку впливу проекту на навколишнє середовище в транскордонному контексті й проведено поглиблений аналіз конструкторських і технологічних рішень. У жовтні минулого року в Києві пройшли спільні засідання експертів, а 9 червня 2009 р. у румунській Тульчі відбулися громадські слухання за проектом повного розвитку ГСХ «Дунай—Чорне море». Нарешті, через місяць, 15—16 липня в Києві проводилися спільні україно-румунські консультації за проектом «Створення ГСХ «Дунай—Чорне море» на українській ділянці дельти. Повний розвиток», після чого Міжвідомча координаційна рада з питань реалізації в Україні Конвенції Еспоо ухвалила рішення щодо доопрацювання згаданого вище Остаточного рішення.

Так, вітчизняний проект передбачає цілодобовий і двосторонній рух суден, у той час як у конкурентів односторонній рух і тільки у світлий час доби. Вартість судноплавства через ГСХ нижча на 40—60 відсотків. До речі, румуни, побачивши в українському глибоководному судновому ході реального конкурента, торік істотно знизили тариф на прохід Сулинським каналом.

Однак справа навіть не в умовах судноплавства й цінах. Будівництвом ГСХ «Дунай—Чорне море» Україна повертається до числа впливових гравців на ринку вантажоперевезень через нижню частину Дунаю. Ця річка, на думку фахівців, завантажена на 10—13 відсотків від її пропускної здатності як транспортної артерії. До того ж експлуатація глибоководного судноплавного каналу допоможе Україні інтегрувати трасу внутрішнього водного шляху по Дніпру в міжнародний транспортний коридор (МТК) № 7, що об'єднує 18 європейських країн і проходить через внутрішні шляхи й канали річок Рейн, Майн і Дунай. МТК № 7 з'єднує Північне й Чорне моря, відкриваючи судам перспективу руху в напрямку Росії, Казахстану, Азербайджану, Узбекистану, Ірану і т. д.

Тому головним завданням сьогодні є, на думку директора ДП «Дельта-лоцман» Олександра Голодницького, підвищення поінформованості судновласників про можливості ГСХ «Дунай—Чорне море». І багато чого в цьому напрямку уже зроблено. З моменту поновлення судноплавства в українській частині дельти Дунаю у квітні 2007 року через гирло Бистре пройшло 3,2 тисячі суден. Перевезено 2589,7 тис. тонн вантажів — руда, чорний метал, зерно, нафтопродукти, вугілля — в порти Галац, Рені, Ізмаїл, Кілія, Браїла. Знаковою подією стало рішення однієї із найбільших металургійних компаній «Arcelor Mittal», прийняте влітку нинішнього року, переорієнтувати доставку сировини на своє підприємство в румунському Галаці через український ГСХ.

Ну а коли глибоководний судновий хід одержить прохідне осідання 7,2 метра, можливості транспортного шляху через українську частину дельти Дунаю зростуть у чотири рази! Нарешті, експлуатація ГСХ «Дунай—Чорне море» допоможе повернути до життя ВАТ "Українське Дунайське пароплавство", без успішної роботи якого не підняти економіку Придунав'я.

Олег СУСЛОВ.

Кілія—Ізмаїл—Одеська область.

Фото В'ячеслава ВОРОНКОВА.

Усі претензії, висунуті до України сусідньою державою, максимально політизуються

На Кіровоградщині триває місячник сприяння зайнятості осіб з обмеженими фізичними можливостями *(Укрінформ)*

Національний банк надасть рефінансування комерційним банкам, які виділятимуть пільгові кредити аптечним мережам та оптовим постачальникам лікарських засобів, *заявила Прем'єр–міністр Юлія ТИМОШЕНКО*

У НОМЕР

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Господарів сміття знаходять за квитанціями

Щоб ліквідувати несанкціоновані сміттєзвалища у Кіровограді, спецінспекція міста і раніше вдавалася до радикальних заходів. Так почали застосовувати метод «повернення» сміття. Зафіксувавши за допомогою технічних засобів на несанкціонованому звалищі факт вивезення непотребу та з'ясувавши, хто є його власником, такий «крам» повертали прямо під ворота порушникові.

Опісля окремі безвідповідальні громадяни почали позбавлятися відходів порціїно — набирають сміття у більш-менш нормальні пакети і залишають їх будь-де на шляху прямування — чи то на роботу, чи в інших справах. Але й тут допомагають нетипові методи. Як розповів керівник спецінспекції міста Віктор Іванов, тепер працівники житлово-комунального господарства шукають у викинутому смітті інформацію про його власника — листи, квитанції тощо. А далі неважко вирахувати й самого господаря сміття.

Звичайно, дієвішим методом була б утилізація твердих побутових відходів, однак у Кіровограді, за наявності вигідних для міста й області проектів сміттєпереробних заводів, роботи з їх будівництва так і не почалися.

Петро МЕЛЬНИК.

ОДЕСА

Житловий комплекс для в'єтнамців назвали «Лотос»

Посол Республіки В'єтнам в Україні Нгуен Ван Тхань взяв участь у церемонії відкриття житлового комплексу, котрий одеські будівельники звели для його співвітчизників. Житловий комплекс назвали «Лотос», а побудувала його відома одеська компанія «Прогресбуд». Відтепер у 140 зручних квартирах мешкатимуть громадяни В'єтнаму, що працюють і навчаються в Одесі. «Лотос» являє собою два багатоповерхових будинки, має повністю автономну територію, власні магазини, Центр в'єтнамської культури й недільну школу. Криза в будівельній галузі обминула «Лотос», його здано в експлуатацію точно в запланований строк.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

ДОНЕЦЬК

Поновлено слідство у справі про авіакатастрофу

Розслідування кримінальної справи за фактом катастрофи Ту-154 під Донецьком у серпні 2006 року поновлено, повідомляє «Інтерфакс» з посиланням на члена ініціативної групи родичів Віталія Юська.

«Ми одержали листа від Генеральної прокуратури, в якому сказано: «Вивчення матеріалів слідства показало, що розслідування проведено неповно й процесуальне рішення про припинення справи винесено незаконно», — сказав В. Юсько.

За його словами, розслідування справи поновлене й здійснюватиметься Слідчим управлінням СКП РФ по Петербургу із залученням фахівців Міждержавного авіаційного комітету.

Звірів убивають, а потім викидають, закопують

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як розповів «Голосу України» директор еколого-культурного центру Володимир Борейко, Київська область мало не єдина в Україні, де поки ще немає свого національного парку. Натомість елітних мисливських господарств хоч відбавляй. Там слуги народу вправляються в стрілянині по живих мішенях.

— Уся територія Київської області залита кров'ю диких тварин, — каже В. Борейко. — Найстрашніше, що в Дніпровсько-Тетерівському господарстві звірів убивають не заради м'яса та шкір, а просто так — заради задоволення. Потім їх викидають або закопують у землю. У XX столітті це верх цинізму та жорстокості.

За його словами, в 1967 році елітне мисливське господарство створив перший секретар ЦК КП України Щербицький для членів політбюро. Нині угіддя також приписують чиновникам високого рангу. Еколог не виключає — «за парканом спецмисливського господарства давно триває прихований дерибан землі».

— Окрім того, є інформація, що єгері, користуючись уседозволеністю та беззаконням, відстрілюють там занесену до Червоної книги рись, обвинувачуючи тварин у «шкідництві», — сказав він.

Як відзначив В. Борейко, екологи давно вимагають від влади припинити варварське винищування диких тварин заради панських забав, а також реорганізувати Дніпровсько-Тетерівське господарство в національний парк або заповідник. Відповідний указ видав і Президент України ще взимку минулого року. І тільки зараз з'явився реальний шанс втілити його в життя.

— Ми думаємо, це відбудеться найближчим часом, адже всі документи вже погоджено з іншими відомствами, — підсумував В. Борейко.

Наталія ОВДІЄНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

До речі

Державний комітет лісового господарства України погодив проект постанови Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення керування установами заповідного фонду України», відповідно до якого передбачається передача в підпорядкування Мінприроди 9 установ заповідного фонду. Про це повідомляє прес-служба Держкомлісгоспу. У такий спосіб Мінприроди одержить у підпорядкування Поліський природний заповідник, Ялтинський гірничо-лісовий природний заповідник, заповідник «Медобори», Дніпровсько-Орельський заповідник, Рівненський заповідник, Чремський заповідник, Шацький національний парк, Галицький національний парк і Національний парк «Гомільшанські ліси».

Пересіли зі службових авто на власні

Майже 200 тисяч гривень бюджетних коштів заощадив Черкаський міськвиконком, передавши п'ять службових автомобілів, які возили чиновників, на баланс комунальних служб.

Працівникам виконкому, які пересіли зі службових автівок на власний автотранспорт, щомісяця виплачують компенсацію у розмірі 1200 гривень. Сам міський голова Черкас Сергій Одарич під час виконання службових обов'язків користується виключно власним легковим автомобілем.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Шахтна вода перейшла на службу

На шахті «Комсомольська» державного підприємства «Антрацит» запрацювала нова водоочисна установка. Вона була змонтована за проектом Науково-виробничого об'єднання «Укрпромекологія». Ультрафіолетове знезаражування підземних шахтних вод дасть можливість надалі використовувати їх для господарських потреб підприємства. Перевагою такого методу є відсутність змін фізико-хімічного складу води й моментальне здійснення процесу знезаражування.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

ФОТОФАКТ

У Києві на Пейзажній алеї незабаром з'явиться незвичайний сквер, прикрасою якого, зокрема, стане фонтан-слоненя.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Записувати на тести почнуть 15 грудня

Український центр оцінювання якості освіти (УЦОЯО) оприлюднив правила реєстрації на зовнішнє тестування. Записувати на нього почнуть о 9 годині 15 грудня 2009 року й закінчать о 18 годині 31 березня 2010 року.

Таким чином, у випускників є три з половиною місяці, щоб навідатися в пункти реєстрації й здати необхідні документи. А саме: паспорт або свідоцтво про народження (для тих, кому ще немає 16), атестат або довідку зі школи (для тих, хто продовжує вчитися; зразок довідки на сайті Українського центру), дві фотографії розміром три на чотири сантиметри й два пластикових файли формату А4 для зберігання документів.

В УЦОЯО радять: абітурієнтам слід заздалегідь визначитися, в який вищий навчальний заклад вони хочуть вступати і які тести для цього потрібно складати. І тільки після цього рушати до пункту реєстрації. При цьому можна як самому подавати документи, так і доручити реєстрацію довіреній особі.

— Якщо людина перебуває за кордоном або через фізичний стан не може прийти, вона може оформити довіреність. Довірена особа на пункт реєстрації, крім свого паспорта й документа, який підтверджує її повноваження, також приносить заяву, написану від руки абітурієнтом, на ім'я директора Українського центру, де вказується перелік обраних для тестування предметів і мова, якою він хоче одержати словник термінів, — пояснює начальник відділу зовнішніх зв'язків УЦОЯО Валентина Ткаченко.

У решті випадків список предметів, домашня адреса, телефон та інші дані реєстратор вводитиме в базу даних зі слів майбутнього абітурієнта. Ця інформація зазначатиметься на роздрукованому бланку реєстраційної картки. Там же потрібно буде написати заяву на участь у зовнішньому оцінюванні. Всі записи в картці кожний учасник реєстрації повинен перевірити особисто.

Цього разу розсилати поштою підтвердження про реєстрацію не будуть. Сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання з фотографією видадуть відразу ж після закінчення запису. Цей документ слід буде пред'являти під час проходження тестувань і вступу до вищого навчального закладу. А після завершення зовнішнього оцінювання його учасники одержать додаток до сертифіката, де буде зазначено їхні результати.

Наталія ОВДІЄНКО.

«Деснянська правда»... під арештом?

Уже чотири віддруковані тиражі газети Чернігівської обласної ради та облдержадміністрації «Деснянська правда» зберігаються на складі. Натомість її передплатники отримують регулярно три рази на тиждень приватну газету «Деснянська правда-вільна». Її видає ТОВ «Редакція газети «Деснянська правда».

Зрозуміло, пересічному передплатникові важко збагнути, що саме сталося. А річ у тім, що 11 вересня сесія Чернігівської обласної ради призначила головним редактором комунального підприємства «Редакція газети «Деснянська правда» Леоніда Ісаченка «з моменту державної реєстрації підприємства на три роки за трудовим контрактом». Однак він у наступні дні ще не підписував газету до друку. Адже у новоствореного комунального підприємства не було ні приміщення, ні рахунку, ні колективу. У ті дні й почала виходити заздалегідь зареєстрована «Деснянська правда-вільна», яку редагує екс-редактор «Деснянської правди» Лариса Мілова.

Можна її, з одного боку, звинувачувати в тому, що вона «порейдерськи запозичила» перевірений і випробуваний бренд головної офіційної газети області. Але, з другого боку, дехто ці дії також кваліфікує як виклик-протест проти не досить демократичної процедури реорганізації видання.

Хай там як, а тепер є дві газети. Одного дня передплатники навіть отримали їх разом. Але наступного разу в поштових скриньках була лише «Деснянська правда-вільна». Думалося, що в «Деснянської правди» з'явилися якісь фінансові проблеми. Не заплатили за друк? Головний редактор «Деснянської правди» Леонід Ісаченко повідомив, що в цьому плані якраз усе гаразд.

— А ось пошта не хоче доставляти наше видання передплатникам, — сказав він. — Ми вже не раз зустрічалися з поштовим керівництвом, але воно шукає різні приводи, щоб не підписувати договір про доставку газети.

Заступник директора Чернігівської дирекції УДППЗ «Укрпошта» Людмила Гуринович вважає, що редакція «Деснянської правди» має в суді довести своє право надходити передплатникам, оскільки Л. Мілова надала документи, які підтверджують законність розповсюдження за передплатою саме її газети...

Одне слово, люди передплатили «Деснянську правду», а отримують «Деснянську правду-вільну». Ось такий ребус. Але йде передплата. І невихід до читача «Деснянської правди» (у комунальне видання перейшла більшість творчих працівників з ТОВ «Редакція газети «Деснянська правда») робить їй, як мовиться, свинячу послугу. Найдивнішим у цьому є те, що засновники видання — облдержадміністрація та облрада — у цій ситуації опинилися ніби осторонь. Хоча важелі впливу в них є.

Первинна організація журналістів газети «Деснянська правда» в цих реаліях прийняла заяву, в якій коректно закликала громадськість дати адекватну оцінку діям «тих посадовців, які організували відкритий саботаж, в результаті чого всі останні номери віддрукованої «Деснянки» залишилися на складі друкарні».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

ФОТОФАКТ

У Чернігові відбулися Філаретівські читання, присвячені відомому історику і богослову, ректору Московської духовної академії, чернігівському архієпископу Філарету Гумілевському. ***На знімку: виступає чернігівський історик Олександр Тарасенко.***

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

У НОМЕР

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Попит на землю впав

Із запропонованих для аукціону хмельницькою міською владою кількох земельних ділянок тільки одна викликала зацікавленість інвесторів. До ділянки під забудову гаражів виявили інтерес одразу п'ятеро учасників аукціону. В результаті торгів вартість 840 квадратних метрів зросла з 31 тисячі гривень майже в десять разів. Однак це не можна вважати значним фінансовим успіхом, оскільки минулі земельні аукціони давали значно більші доходи для міської казни. Тому надалі список лотів планується доповнити ще майже двома десятками ділянок.

Ірина КОЗАК.

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Переходив дорогу — потрапив під «обстріл»

Саме так 30-річний кременчужанин пояснив у черговій частині міськуправління міліції те, що трапилося. З'ясувалося, чоловік, переходячи проїжджу частину вулиці, отримав поранення з пневматичного пістолета. А «пальбу» відкрив невідомий, який саме проїжджав на легковику «Шкода-Октавія»: відчинив вікно і ... Невдовзі правоохоронці затримали й 26-річного «стрільця». Той навіть не встиг заховати зброю, котру, до речі, міліціонери вилучили як речовий доказ. Тепер чоловікові світить кримінальна відповідальність за хуліганство.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

ХРОНІКА ГРИПУЮЧОЇ КРАЇНИ

Мелодія дзвонів відганяє різну нечисть

Щодня з 12-ї до 13-ї години у всіх храмах УПЦ Волині лунають церковні дзвони, **повідомляє наш волинський кореспондент Микола ЯКИМЕНКО**. Благословили цей захід митрополити Луцький і Волинський Ніфонт і Володимир-Волинський і Ковельський Никодим. За давнім повір'ям, мелодія дзвонів відганяє різну нечисть, допомагає боротися з хворобами і пошестями. Учені з'ясували фізичну основу цього явища: звукові коливання церковних дзвонів руйнують хвороботворні бактерії. Якщо дзвін потужний, то така його оздоровча дія може сягати кількох кілометрів.

Ажіотаж в аптеках поволі стихає. Однак їх полиці, як і раніше, залишаються напівпорожніми. Учора на Волинь надійшла гуманітарна допомога з Люблінського воєводства Республіки Польща. Противірусні засоби будуть передані в будинки-інтернати для престарілих, лікувальні установи. Але ситуація залишається складною. Епідеміологічний поріг утричі перевищено.

Тож тепер надія ще й на церковні дзвони. Кажуть, що віра в чудо теж лікує.

Дзвонять і у храмах Івано-Франківської області. Там також закликають парафіян зберігати спокій, не сіяти паніку, оберігатись від застуди, **розказує Дарина НАЗАРЧУК**. У храмах у ці дні разом зі священиками виступають професійні медики, які закликають людей не займатися самолікуванням, а вчасно звертатися до лікарів. У храмах також обмежено цілування ікон і хрестів. До речі, днями «від тяжкої пневмонії» у Городенківському районі помер священик... А у ніч на 4 листопада пішли з життя ще троє прикарпатців. Кількість смертей зростає щодня.

Тим часом чутки про розпилювання з літаків над Вінниччиною дезінфікуючої речовини як засобу боротьби з грипом спростував голова Вінницької облдержадміністрації Олександр Домбровський. Щоб мінімізувати поширення хвороби, тимчасово закрито промислові ринки, **повідомляє з Вінниці Віктор СКРИПНИК**. Станом на ранок 4 листопада на Вінниччині не перейдено епідемічний поріг захворювання на грип та ГРВІ.

У Житомирі в розрахунку на 10 тисяч населення 48 хворих на гостре вірусне інфекції, тобто значно менше від порогового рівня, **передає офіційні дані наш кореспондент Олексій КАВУН**. Враховуючи значне зростання попиту на профілактичні засоби, Житомирська фармацевтична фабрика, задіявши резервні потужності, збільшила добове виробництво оксолінової мазі з 20 до 50 тисяч туб. Більше того, тимчасово призупинено відправку продукції на експорт, щоб задовольнити потреби внутрішнього ринку. Медики відзначають, що через панічні настрої частина пацієнтів наполягає на госпіталізації навіть тоді, коли в цьому немає потреби. І як стверджує обласний інфекціоніст управління охорони здоров'я ОДА Оксана Волкова, щоб заспокоїти людей, їм у таких випадках не відмовляють.

А от у Хмельницькому звернень до поліклінік поменшало. Смертельних випадків від грипу в місті немає. Продавцям із торгових центрів, магазинів, ресторанів передано 14 тисяч медичних масок, **повідомляє Ірина КОЗАК.**

Міністр охорони здоров'я Криму Сергій Доніч повідомив, що «епідеміологічний поріг гострих респіраторних захворювань на півострові не перевищує норми». «Якщо би не весь цей галас з нагоди «свинячого грипу», то ніхто би і не звернув уваги на зростання захворювань на ГРЗ. Це звичайне щорічне явище!» — підкреслив міністр. Він запевнив, що в автономії захворювань на каліфорнійський грип немає, **переказує Георгій ВЕРВЕС.**

Але на півострові є свої особливості, які заставляють медиків бути напоготові. Щоденно в оздоровниці Криму прибуває в середньому 300 чоловік із регіонів України, в яких оголошено карантинні заходи. «Крім цього, є елементи паніки, — сказав міністр. — Робітники ДАІ зупиняють автомобілі, які заповнені меблями, скарбом, до дрібниць. Люди їдуть в Крим та кажуть, що тут житимуть, доки все це не закінчиться. А хтось з двома валізами каже: знімемо житло в Алушті або в Алупці, як в літній період, та перечекаємо біля моря». Такі міграційні процеси взяті до уваги Міністерством охорони здоров'я Криму та Санітарно-епідеміологічною службою півострова.

У Львівській області розпочали виписувати пацієнтів, які були госпіталізовані у стаціонарні відділення в перші дні епідемії, **радіє наш власний кореспондент Ірина ЄГОРОВА**, яка сама потрапила до лікарні через захворювання на грип. Виписано вже 226 людей. Також намітилася позитивна динаміка переведення хворих з реанімаційних в соматичні відділення стаціонарів. Однак за наявної кількості хворих Львів все ще потребує 15 тисяч упаковок таміфлю.

Оптові та роздрібні фармацевтичні підприємства Чернівців отримали рекомендації від Чернівецького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, **звітує наш власний кореспондент Сергій СУЛИМА**. Від підприємців вимагають утримуватися від підвищення цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення для профілактики і лікування грипу. Вже пошито 50 тисяч масок з марлі, яких має вистачити для всіх буковинців. Насамперед засобами індивідуального захисту забезпечують працівників тих установ, підприємств та організацій, які найбільше контактують з людьми, у тому числі працівників правоохоронних органів, судів, військових комісаріатів та митниць краю.

А от полтавцям маски обіцяють роздавати безоплатно. Передусім у школах та пенсіонерам, **повідомляє Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ**. Секретар Полтавської міськради Олександр Козуб поінформував, що вже найближчим часом місто отримає з держрезерву 100 рулонів дефіцитної марлі, з якої їх і шитимуть. Загалом же міський голова Андрій Матковський зазначив, що ситуація із захворюванням на ГРВІ серед жителів обласного центру практично не відрізняється від показників минулих років. Так, є захворювання й на грип, але їхня кількість у межах сезонних показників.

У Каховці від пневмонії померла 38-річна жінка. За інформацією медиків, у неї була запущена з ускладненнями пневмонія. З підозрами на грип госпіталізовано шестеро осіб, серед них — громадянин Туреччини. Херсонські медики припускають, що від високопатогенного грипу в регіоні можуть загинути близько 1 відсотка хворих. Про це журналістам на прес-конференції повідомила завідувачка епідеміологічного відділення облСЕС Валентина Луганська. За її прогнозами, до медиків звернуться майже 250 тисяч чоловік. У цей час ситуація з ГРВІ в Херсонській області цілком відповідає аналогічному часу минулого року.

А тим часом у жіночій виправно-трудовій колонії Одеси почалося виготовлення марлевих пов'язок. Заступник начальника виправно-трудової установи Тетяна Шукляр заявила, що в найкоротший термін буде пошито 1 млн. 174 тис. санітарних масок. Аналогічне замовлення виконують і на Балтській швейній фабриці. В Одеську область прибуло 150 кілометрів марлі. Перша продукція, виготовлена жінками-ув'язненими, надійде в аптеки області через три дні, **повідомляє наш кореспондент В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

У Луганську жителі жахаються від різкого зростання цін на перші народні засоби профілактики ГРВІ та грипу — лимони і часник. Буквально за два дні їх ціна зросла з 10—15 грн. до 40 грн. Голівка часнику або лимон коштуватимуть покупцеві 3—3,5 грн. Тим часом податкові міліціонери Луганської області вже встановили завищення цін в аптеках і аптечних закладах декількох міст і районних центрів регіону. В деяких з них вартість лікарських препаратів від застуди та грипу перевищувала середню ціну цієї продукції майже на 50 відсотків, **розповідає наш луганський власкор Алла АНТІПОВА.**

Шанси вижити є

Рівень захворюваності на ГРВІ на Тернопільщині не спадає. Проте стриманий оптимізм висловив головний санітарний лікар міста Володимир Панічев: «Рівень захворюваності ще доволі високий, але є деякі тенденції до стабілізації».

— Шанси вижити від важкої пневмонії мають ті, хто раніше звернувся до лікаря, а також не обтяжені супутніми захворюваннями, — вважає завідувач відділення інтенсивної терапії та анестезіології обласної клінічної лікарні Олексій Куйбіда. — Більшість хворих із діагнозом «пневмонія» ми вже перевели в інші відділення для продовження лікування. Ті, хто нині в тяжкому стані, в основному з першої хвилі захворювання. Вони є як у нашому відділенні, так і в районах.

Купити маску чи необхідний перелік ліків в аптеках і далі практично неможливо. Це підтвердив і міський голова Тернополя Роман Заставний. За його словами, перевірено 17 аптек, в тому числі п'ять комунальних, але ніде не було необхідного переліку ліків, а ціни змінюються майже щодня.

У центрі та мікрорайонах міста з'явилися намети з символікою Партії регіонів. До них одразу вишиковувалися черги, оскільки там видавали марлеві пов'язки, а також буклети протигрипозної тематики. Пов'язок надовго не вистачило, але люди дякували й за це.

Щодо обіцяних урядом коштів і апаратури, то, за словами заступника голови облдержадміністрації, керівника надзвичайної обласної державної протиепідемічної комісії Федора Шевчука, область поки що їх не отримала. Напружена ситуація з оплатою енергоносіїв. Як повідомив на прес-конференції Юрій Чижмарь, наявних коштів медичним закладам області вистачить лише на листопад. Платити у грудні, а можливо, і в січні, якщо не буде прийнято бюджет, немає чим. З цього приводу він ініціює скликання позачергової сесії обласної ради. Через неполадки на теплотрасі на два дні залишився без тепла хірургічний корпус обласної клінічної лікарні. Палати обігрівали калорифером, відмінили планові операції, а тих, хто почав одужувати, виписали додому.

Між тим у Тернополі встановилася морозна погода, пролітає сніжок. Однак фахівці радять не розслаблятися: мороз на збудник «каліфорнійського» грипу, на відміну від вірусів, не діє, а синоптики прогнозують підвищення температури. На вулицях міста побачити перехожих без маски така ж дивина, як ще тиждень тому — у масці. Люди звикають до всього. На одній дівчині я побачила марлеву пов'язку, прикрашену вишитим метеликом. В усіх, хто проходив повз, теплілі очі, посмішок за масками не було видно. Життя триває...

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Станом на вчора в Україні від грипу померли 86 осіб

Хто йде в ногу із правдою і справедливістю, або В яких дрібницях ховається лукавий

ПРАВО І ЛІВО

На жаль, наші ЗМІ не поспішили активно і адекватно відреагувати на рішення Конституційного Суду України від 10.09.2009 №20–рп/2009. Цим рішенням високий орган правосуддя за поданням Президента В. Ющенка визнав неконституційним ухвалений нашим парламентом 15 січня 2009 року за №890–VI Закон України «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України». Лукавий, як відомо, ховається в дрібницях. Бо у дрібницях легше сховатися...

Складається таке враження, що практично всі громадяни України, абсолютно слушно стверджуючи про повний крах вітчизняної судової системи, давно і безнадійно махнули рукою на суди.

Суспільство фактично погодилось з тим, що наше корумповане судочинство має залишатися у стані латентно-публічної деградації, з його розбещуючим впливом на всі суспільно-правові процеси в державі.

Патологічна хвороба судів (і суддів!) змусила громадян перевести дороговкази своїх надій і сподівань на законодавчий орган держави — Верховну Раду, до комітетів якої впродовж останніх років почало надходити щораз більше документальних свідчень про численні грубі порушення прав і свобод громадян.

Збільшенню звернень сприяє також підвищення рівня правової культури і громадянської свідомості суспільства, яке стає поінформованішим, зокрема маючи змогу безпосередньо порівняти організацію життя в Україні з іншими державами.

У цій ситуації прогресивна більшість народних депутатів України, усвідомлюючи, що у прагненнях встановлення істини не можна сподіватися ані на суди, ані на прокуратуру, вирішила «викликати вогонь на себе», ухваливши зазначений вище закон про слідчі комісії.

Верховна Рада України ухвалила закон, який, в процесі роботи відповідних комісій, дає можливість виводити на чисту воду грошовитих злодіїв, котрі донедавна ховалися під «дах» судових рішень.

Але на перешкоді здійсненню цих добрих намірів став Президент В. Ющенко, який, замість активної підтримки і негайного підписання цього закону, наклав на нього вето.

Депутати не здалися і необхідною більшістю у понад дві третини голосів легко подолали вето Президента, демонструючи солідарність, вдруге проголосували 3 березня 2009 за цей закон.

Проте наш дуже шанований у певних колах глава держави затявся і у встановлений законодавством термін цього закону не підписав. У таких випадках законодавство передбачає, що закон має підписати Голова Верховної Ради.

Що й було зроблено. Володимир Литвин поставив свій підпис під текстом закону про слідчі комісії.

Відповідно, 21 березня 2009 року (тобто через два місяці після ухвалення цього закону, наступного розгляду Президентом і накладення вето, подолання вето, повторного марного очікування на підпис Президента і, врешті, підписання В. Литвином) закон було опубліковано в газеті «Голос України».

І тоді В. Ющенко спрямував до Конституційного Суду України подання про визнання закону про слідчі комісії неконституційним, а отже, намагаючись скасувати цей закон.

Судді, маючи подання Президента, розбиралися із законом №890-VI капітально і прискіпливо впродовж півроку. Нарешті 10 вересня 2009 року КСУ ухвалює рішення №20-рп/2009, деякі фрагменти якого варто процитувати:

«Закон був офіційно опублікований за датою його першого прийняття 15 січня 2009 року, а не повторного розгляду — 3 березня 2009 року, та без підпису Голови Верховної Ради України.

... Отже, відсутність під текстом закону, прийнятого за результатами повторного розгляду, належної дати та підпису Голови Верховної Ради України є (...) підставою для визнання закону неконституційним повністю».

Таким чином, через відсутність в газетній публікації *«належної дати та підпису»* КСУ вирішив, що Закон України «Про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» від 15 січня 2009 року втрачає чинність і не може бути оскаржений.

Відповідно, український парламент не має достатніх повноважень розбиратися із заплутаними корупційними та іншими злочинними справами на законній основі.

Таке враження, що конституційні судді не звернули належної уваги на суть — текст закону, а тим більше — на наслідки його виконання (тобто невиконання слідчих дій у разі скасування цього закону).

Натомість питання дати і підпису під надрукованим текстом у популярній пресі виявилося для них вирішальним:

«У результаті визнання неконституційним закону повністю ***з підстав порушення встановленої Основним Законом України процедури набрання ним чинності*** *немає необхідності в розгляді* ***інших питань****, поставлених у конституційному поданні».*

Тобто, сконцентрувавши увагу на **процедурах оприлюднення** закону, офіційно ухваленого представниками народу в інтересах народу, судді віднесли зміст важливого нормативного документа до якихось другорядних **інших питань**, які не варті того, щоб на них зупинятися.

Показово, що це рішення КСУ, ухвалене більшістю з 18 суддів, було прийнято після наслухування доповіді судді Ткачука П. М., який досконало вивчив справу і не знайшов підстав для *визнання закону неконституційним.*

Більше того, цей суддя не погодився з ухваленим його колегами рішенням і висловив та офіційно зафіксував у письмовій формі свою окрему думку, яку додано до рішення №20-рп/2009 від 19.09.2009.

У дуже делікатній формі суддя Ткачук П. М. пояснює, що це рішення не є ані правовим, ані справедливим:

«... Застосування права вето — повернення Президентом України на повторний розгляд закону (...) не є скасуванням як результатів голосування, так і самого закону, а є лише зупиненням процесу набрання законом чинності.

... При поверненні закону на повторний розгляд результати першого голосування за нього не скасовуються, вони залишаються, як і залишається закон.

... Голосування [повторне] двома третинами від конституційного складу парламенту... має своєю метою не прийняття закону (він уже прийнятий), а підтвердження кваліфікованою більшістю волевиявлення щодо його прийняття.

... Правова позиція Конституційного Суду України, згідно з якою застосування Президентом права вето щодо ухваленого Верховною Радою України закону призводить до скасування результатів голосування за нього, видається проблемною.

... Якби був намір надати вето Президента України скасувального характеру, у Конституції України мало б бути зазначено, що застосування права вето призводить до анулювання результатів ухвалення Верховною Радою України закону».

Виклавши свою окрему думку на кількох сторінках вичерпної і цілком переконливої аргументації (до речі, рекомендую цей текст як зразок прекрасної лекції не лише для студентів юридичних факультетів, а й для вкритих сивиною метрів), суддя Ткачук П. М. робить логічний висновок:

«Щодо висновку Конституційного Суду України про визнання закону неконституційним повністю, то він також є невиправданим. Сама по собі неузгодженість дати під текстом закону з часом його повторного розгляду не є фактором невідповідності змісту закону положенням Конституції України, не повноважності парламенту його приймати, недотриманням порядку голосування при його прийнятті або іншими обставинами, які впливають на конституційність закону в цілому чи породжують певні негативні наслідки під час його застосування.

Тому Конституційний Суд України мав надати мотивацію свого висновку щодо визнання неконституційним закону повністю. Не варто ставати на позицію, що будь-яке порушення процедури розгляду, ухвалення або набрання законом чинності є підставою для визнання його неконституційним в цілому».

Здавалося б, цих чітких і зрозумілих пояснень мало б вистачити для кожного, хто вміє читати, навіть не маючи юридичної освіти. Але очевидно, що не брак юридичної освіти завадив суддям КСУ ухвалити справедливе рішення.

Не хочеться тут згадувати неприємну історію, пов'язану з певною пані, котра, будучи членом КСУ, не додала йому авторитету. Але, перефразовуючи відомий шекспірівський вислів з його «Гамлета», можемо із впевненістю констатувати, що, мабуть, не все гаразд у тому конституційному королівстві.

До того ж ми тут розглянули як приклад лише один із законів, на які достатньо багато наветував Президент...

Віталій КОРЖ,
народний депутат України
(фракція БЮТ).

Білоруські маршрути профспілки

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Спілкування із закордонними колегами дає змогу не тільки активно обмінюватися досвідом роботи, а й впроваджувати в життя нові соціальні програми, — переконані лідери Профспілки працівників державних установ міста Києва. Саме для покращення міжнародного співробітництва ми прийняли запрошення мінських колег.

Під час нещодавнього візиту української делегації до столиці Білорусії провели низку зустрічей та семінарів із місцевим профспілковим активом, а також виїзне засідання президії Київського міського комітету профспілки держустанов. На ньому підбили підсумки літнього оздоровлення.

І все ж головною метою нашого візиту було підписання двостороннього договору про співробітництво. Укладеним договором насамперед передбачено продовження дружньої співпраці між Мінською міською організацією Білоруської профспілки працівників державних та інших установ і Київським міським комітетом профспілки працівників державних установ.

Дружніми профспілками визначено основні напрями роботи. Серед них: впровадження спільних проектів у духовний і культурний сферах, проведення тематичних семінарів і «круглих столів» із проблемних питань, вивчення і подальше впровадження у своїй діяльності досвіду колег, організація молодіжних фестивалів, конкурсів та спортивних заходів. А все це, звичайно, не може відбуватися без взаємного обміну делегаціями профспілкових працівників і активістів.

З особливим ентузіазмом обговорювалося питання відпочинку членів профспілки та їхніх сімей в оздоровницях обох держав. Було вирішено влаштувати екскурсійні й туристичні програми для дітей.

Як з'ясувалося, у роботі сторін є чимало спільного. Навіть звітно-виборні кампанії обох профспілкових організацій стартували цього року та завершуються наприкінці 2010-го.

Зустрічі профспілкових організацій Києва і Мінська мають багаторічні підвалини тісної співпраці. І під час нинішнього візиту вкотре підтвердилася спільність інтересів і незмінність курсу профспілкових об'єднань стосовно правового та соціально-економічного захисту людей праці.

Віталій ПОЧТОВИЙ,
голова Профспілки працівників державних установ міста Києва.

На знімку: Віталій Почтовий і Тетяна Дубиніна (голова Мінської міської організації профспілки працівників державних та інших установ) під час підписання двостороннього договору про співпрацю.

Фото Оксани КАЛУГІНОЇ.

Очевидно, що не брак юридичної освіти завадив суддям КСУ ухвалити справедливе рішення

Купуй українське! Будуй українське!

Холдинг «Група НОРД» — це наймогутніший виробничий комплекс, конгломерат заводів і виробництв, кінцевою метою яких є задоволення попиту вітчизняних і закордонних споживачів на складну побутову техніку. У сучасній ситуації світової і, зокрема, української економічної кризи важко собі уявити холдинг «Група НОРД» без постійної боротьби — за безперебійні поставки матеріалів і комплектуючих, за якнайшвидше введення у виробництво нових видів продукції, за раціональну організацію виробничих процесів, за розширення ринків збуту. Успіх холдингу сьогодні залежить і від того, які технічні рішення будуть реалізовані в різних напрямах — у розвитку продукції, в підвищенні якості, в оптимізації виробництва, у зниженні собівартості, у завоюванні симпатій покупців, у створенні нових суб'єктів виробничої діяльності, в тому числі і за кордоном.

Але є ще один немаловажний чинник, який стосується психологічного аспекта, сприйняття закордонних і вітчизняних товарів. Це — перебільшення нашими споживачами різноманітних властивостей іноземних товарів і недооцінка власних. Безумовно, все краще, що було напрацьоване зарубіжжям, необхідно застосовувати й прагнути перевищити цю планку, але водночас залишатися самодостатніми. Важливо підвищити власну самооцінку як виробника товарів і позбутися комплексів. Необхідна нова система цінностей. Це нерозривно пов'язано з рівнем моральності вітчизняних колективів і суспільства загалом. Світова практика виробництва більшості видів промислової продукції на сьогодні має характер кооперації, коли важливим стає завойований імідж, відомий бренд, що визначає часом і збут, і ціну.

В умовах, що створилися, логічним, зрозумілим і виправданим кроком є будівництво нового заводу «Інтертехніка Юг» у смт Матвеєв Курган Ростовської області. Дванадцятого жовтня 2009 року відбувся урочистий пуск цього підприємства, де були присутні відповідальні особи регіону на чолі з губернатором Ростовської області Володимиром Чубом.

Роботи зі зведення заводу почалися ще в березні 2006-го на ділянці площею вісім гектарів, орендованій компанією на 30 років, у промисловій зоні районного центру. На побудованому підприємстві планується випускати холодильні прилади обсягом 100, 150, 200, 300, 600, 800 і 1200 л, а в перспективі можливий випуск не тільки холодильників, а й газових кухонних плит, котлів та іншого газового устаткування.

Донське підприємство складатиметься з двох виробничих корпусів 10 тис. кв. м кожний, складу площею 9700 кв. м і будинку АПК (адміністративно-побутового корпусу). Як дочірнє підприємство українського холдинга «Група НОРД», ТОВ «Інтертехніка Юг» є першим забудовником восьми гектарів викупленої землі у новій промисловій зоні, загальна площа якої 100 гектарів. Вона не входить у перелік офіційно затверджених «грінфілдів», куди активно кличуть інвесторів, тому для її мешканців пільг з прокладання комунікацій не передбачено. На момент пуску заводу були створені всі умови для роботи першої черги підприємства, для другої черги виконано роботи нульового циклу, зведено фундаменти і виконано зворотне засипання пазух.

Наразі холодильники донецького виробника в основному експортуються до Росії з України, переборюючи незручності, які пов'язані з перетинанням кордону. Єдиний російський плацдарм холдинга «Група НОРД» — завод у Подольську, який щорічно випускає 60 тис. побутових холодильників. Підмосковний майданчик збільшувати неможливо, та й розвиватися там набагато важче, ніж у регіонах. Вибір селища Матвеєва Кургану визначила його близькість до головного підприємства: від «Інтертехніки Юг» до прохідної заводу в Донецьку лише 125 км.

Спочатку в Ростовській області буде освоєне складання, а потім і повний цикл виготовлення холодильників. На початковому етапі завод випускатиме 2-3 ходові моделі, а через кілька років освоїть повну номенклатуру: 100 тис. одиниць торговельного холодильного обладнання та 250 тис. побутових приладів.

Побутові холодильники комплектуватимуться українськими мотор-компресорами, торговельне устаткування — двигунами, які виготовлятимуться відомими закордонними фірмами. У цьому виробництві більшу частину посідає конвеєрне складання, яке не потребує високої кваліфікації. Частина фахівців пройде навчання і стажування на головному підприємстві, а висококласних інженерів за необхідністю будуть викликати з Донецька.

Ексклюзивним постачальником холодильників «НОРД» у Росію залишиться компанія «Діорит».

Поставки комплектуючих для роботи складальних конвеєрів «Інтертехніка Юг» будуть здійснюватися заводами холдинга «Група НОРД». Зокрема, мотор-компресор, як і для холодильних приладів марки «НОРД», вироблятиметься на підприємстві «Компресор», яке розташоване у Донецьку. Надійна робота побутової холодильної техніки багато в чому залежить від якісної продукції цього підприємства.

Тому завод «Компресор» у своєму прагненні до досконалості ніколи не зупиняється на досягнутому. Технічною філософією цього заводу є крок за кроком підвищувати ступінь надійності кожного вузла, що дає змогу виходити на провідні позиції, неухильно поліпшувати технічні характеристики, забезпечувати технічну і цінову конкурентоспроможність компресора і холодильника загалом. Це можливо за рахунок конструктивних удосконалень і впровадження нових технологій.

Нордівський компресор надійніше закордонних аналогів, легше і дешевше. До того ж, на відміну від імпортних, він адаптований до нестійкої роботи електричних мереж країн СНД.

Надійним партнером, що рівною мірою відповідає за якість компресора, є Красноармійський завод «Електродвигун». У 1996 році завод «Електродвигун» увійшов до складу холдинга «Група НОРД» і розпочав освоєння продукції, необхідної для виробництва мотор-компресорів для побутових холодильників. Тепер достатньо п'ятнадцяти секунд, щоб зі складального конвеєра зійшов новий електродвигун.

Відповідально до випуску своєї продукції й підтримки високого іміджу всього холдинга «Група НОРД» ставляться такі суміжні підприємства, як «НОРД Потенціал», розташований у Макарові Київської області, Завод вільної економічної зони (ВЕЗ), завод торговельного холодильного устаткування «Інтертехніка», завод газової та електропобутової апаратури (ДЗГ і ЕПА) і Мінімашинобудівний завод (ММЗ).

Зокрема, ММЗ до пуску заводу в Матвєєвому Кургані має безпосереднє відношення. Фахівцями цього підприємства спроектований, виготовлений і налагоджений увесь технологічний комплекс устаткування, що містить у собі складну систему конвеєрів, карусель вакуумування, кліматичний тунель тощо.

У день відкриття заводу «Інтертехніка Юг» мене запитали, у чому полягає секрет успіху «НОРДу». Цей секрет у таємниці я не тримаю.

Основа успіху конкурентної боротьби за ринки збуту складної побутової техніки полягає в її високій якості й розумній ціні. Гасла «Якість -понад усе», «Плануй — Дій — Перевіряй — Впливай», «Наступний процес — це споживач» є основою концепції на стійкий розвиток холдинга. Запровадження у життя цієї концепції лежить у прийнятті всіма працівниками підприємства діючої філософії відносин до роботи «кайдзен», яка передбачає верховенство виробничого процесу, його пунктуальне виконання, постійне вдосконалення. Для реалізації всіх положень філософії «кайдзен» втілюється в життя проект «Методи виробництва «Норд», який використовує нову для України професію на виробництві — «супервайзер».

Той факт, що підприємство «Інтертехніка Юг» формуватиме виробничий і моральний клімат колективу з «чистого аркуша», дає змогу створення умов для вимогливої атмосфери до якості, яка є основою основ. І робота супевайзерів переслідуватиме саме цю мету.

Створення нового заводу в Росії, як і інших підприємств, побудованих холдингом «Група НОРД» у різних країнах, — яскраве свідчення того, що флагман українського машинобудування в галузі забезпечення ринку побутовою технікою успішно переборює негативні наслідки світової економічної кризи і впевнено дивиться в майбутнє.

Валентин ЛАНДИК,
народний депутат України, президент холдингу «Група НОРД», Герой України.

Вирішальний голос-3

ФЕЙЛЕТОН

Продовження. Початок у «Голосі України» № 206 від 31 жовтня і у № 208 від 4 листопада ц. р.

Щоразу, як Слон закривав повіки, він вирушав на Хортицю — у зону абсолютної чистоти. Там із хмар стікають чисті роси... Йти було далеченько — через чорнобильські хащі й чагарники з довжелезними заторами. В обхід земельних переділів і наділів, повз терикони промислових відходів, річища стічних вод. Як і Штірліц, Слон із математичною точністю закарбовував найважливіше, тому бубонів: «Я єсть народ, якого правди сила...» Чи то сни були закороткі, чи то земний рай вигадали політтехнологи, проте він жодного разу не дістався Хортиці.

Тхори запрошували його на ток-шоу. Щойно в лісі оголошували вибори достойника, хижаки не жаліли грошей, аби довести, що вони травоїдні. І що свобода вибору залежить від кольору кнопок під час опитувань і голосувань. На одному з таких ток-шоу вбраний у шкуру бика й пітона псевдотравоїдний зачепив Слона за живе.

— Я не сприймаю Вас за народ, — сказав він. — Ви фантасмагоричний Слон. Бо, за Конституцією, слони в нас не живуть...

Він вибачив, що Конституцію переплутали з Енциклопедією. І не виправдовувався громадянством. Він такий, як є — і квит. Почитати на стовбурах і парканах, то з лісом себе усобліює також Вона і Він, і Вони. В фантасмагоричному лісі всі фантасмагоричні.

Управлінці з гострими іклами напередодні виборів сприймають ліс, як поети: на їхню думку, він загадковий. Триває не лісозаготівля у вигляді електорального відбракування, а процес линьки, що знаменує нову добу оновлення. Не залишки хвостів пухнастиків літають серед дубів і сосен, а перший сніг, тощо.

Слон ніколи нікому не жалівся. Він розумів, що без виборів не обійтися ніяк. І ліс не обійдеться, і лісовий загал відчує на собі ще раз оте кляте «ніяк».

«Ніяк» переслідувало ліс, наче короїд.

Ніяк не прирівняємо мінімальний розмір заробітної плати до прожиткового мінімуму, а підвищили, то тепер **ніяк** не прожити. **Ніяк** не поєднаємо інтереси малого бізнесу з потребами Пенсійного фонду. Якщо замінимо фіксовану ставку податку на плаваючу, то це **ніяк** не зменшить відрахувань підприємців. **Ніяк** не дамо ради з пошестю хабарництва, але ставимо заробітні плати в пряму залежність від благодійництва. (Що, по суті, хабарництво легалізує). **Ніяк** не залучимо справедливість у суди. Водночас багатодітним зайцям, куріпкам, куницям та іншому звіру **ніяк** не повернемо заборговані ще позаторік допомоги за судовими рішеннями. Зрештою, і Слону **ніяк** до цього не звикнути, хоч знає, що відмовся він від запрошення на чергове політичне шоу, замість нього прийде хтось інший, вбраний у норку чи пітона. Він волів закрити повіки, щоб знову вирушити на Хортицю, де з хмар стікають чисті роси...

Сергій ВЛАД.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Помилування — важлива державна функція Президента

Людинолюбство й милосердя завжди відображалися в наших нормативно-правових документах

Соціально–правовий феномен помилування як прояву милості держави та її очільника стосовно людини, яка скоїла злочин, та дієвий стимул для виправлення осіб, які відбувають кримінальне покарання, відомий людству з давніх часів і на сьогодні вже постав як традиційне повноваження глав держав у сфері реалізації судової влади.

До того ж, попри багатовіковий тернистий шлях, який пройшли різні народи світу у своєму цивілізаційному розвитку й державному становленні, суть помилування як соціально-правового інституту повсюдно залишалася фактично незмінною — прояв державного милосердя до своїх підданих, які вчинили злочини будь-якої тяжкості.

Із-поміж інших країн світу Україна у своєму довічному прагненні до державної незалежності пройшла чи не найскладніший шлях із безліччю драматичних, а нерідко — й трагічних періодів. І в усі ці історичні відрізки становлення своєї державності й створення національної законодавчої бази Україна ніколи не відмовлялася від таких генетично притаманних їй якостей, як людинолюбство й милосердя, а тому завжди передбачала у своїх нормативно-правових документах можливість застосування помилування, як індивідуального державно-владного веління у формі вибачення особи, яка скоїла злочин.

У сенсі вищезазначеного характерним є зміст статті 7 «Законів про тимчасовий Державний устрій України», що були підписані 29 квітня 1918 року Гетьманом Всієї України Павлом Скоропадським та Отаманом Ради Міністрів М. Устимовичем, яка в розділі «Про Гетьманську владу» була сформульована так: «Гетьманові належить помилування засуджених, полегшення кари і загальне прощення зроблених злочинних подій зі скасуванням проти них переслідування і висвободження їх від суду і кари, а також складання казенних взимок і дарування милости в особистих випадках, коли цим не порушуються нічиї охоронені законом інтереси і громадянські права».

Як відомо, конституційно-правові напрацювання Гетьманата П. Скоропадського, Директорії на чолі з В. Винниченком, Української Народної Республіки не були реалізовані внаслідок поразки українського народу в боротьбі за незалежність від більшовицької агресії та встановлення радянської влади.

За період після встановлення в Україні радянської влади та входження її до Союзу Радянських Соціалістичних Республік були прийняті Конституції УРСР в 1919, 1929, 1937 та 1978 роках. Усі вони передбачали «помилування осіб, засуджених судами України», право на здійснення якого належало Президії Верховної Ради Української Радянської Соціалістичної Республіки.

Із прийняттям 16 липня 1990 року Верховною Радою Української РСР Декларації про державний суверенітет постало питання про заснування посади глави держави.

Виходячи з цієї потреби, Верховна Рада УРСР 5 липня 1991 року ухвалила декілька законів і постанов, а саме: Закон «Про заснування поста Президента Української РСР і внесення змін та доповнень до Конституції (Основного Закону) Української РСР», Закон «Про Президента Української РСР», Закон «Про вибори Президента Української РСР», Постанову «Про порядок введення в дію Закону Української РСР «Про Президента Української РСР» та Постанову «Про вибори Президента Української РСР». Цими нормативно-правовими актами фактично було не тільки започатковано, а й, в основному, реалізовано ідею заснування в Україні президентської влади. Логічним завершенням цього етапу стало прийняття Верховною Радою 24 серпня 1991 року історичного документа — Акта проголошення незалежності України, а 1 листопада того ж року — «Декларації прав національностей України».

З-поміж інших змін і доповнень, внесених до Конституції Української РСР 1978

Отже, помилування як юридичний інститут нормативно врегульовується на трьох основних рівнях: конституційному, законодавчому та підзаконному .

року законом від 5 липня 1991 року, до неї включено главу 12-1 «Президент України», стаття 114-5 якої передбачала перелік повноважень Президента України, у тому числі його право здійснювати «помилування осіб, засуджених судами України» (пункт 11).

Попри інтенсивність ужиття заходів законодавчого характеру, спрямованих на удосконалення Конституції УРСР 1978 року шляхом приведення її суті у відповідність із принципами й положеннями Декларації про суверенітет та Акта проголошення незалежності України, давалася взнаки відсутність нової демократичної Конституції, яка б розблокувала процес здійснення економічних, політичних і державно-правових реформ, що було конче необхідно в тодішніх умовах глибокої економічної та політичної кризи в країні.

Саме задля підготовки проекту нової Конституції була створена Конституційна комісія на чолі з Президентом, яка розробила концепцію нового Основного Закону та його загальнометодологічні принципи, а також створила робочу групу, на яку й покладалася безпосередня підготовка тексту нової Конституції. Проте у подальшому конституційний процес був призупинений внаслідок політичного протистояння владних структур, соціальної напруги в суспільстві та інтенсивної його криміналізації.

Така ситуація підштовхнула український політикум до пошуку продуктивніших шляхів невідкладного реформування державної влади на засадах чіткого розподілу функцій між її законодавчою і виконавчою гілками як необхідної передумови подолання економічної, соціальної та конституційної кризи.

З цією метою Верховна Рада 18 травня 1995 року ухвалила Закон «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні», проте відхилила спрямовані на реалізацію його положень Закон «Про застосування Закону України «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні» та зміни Конституції (Основного Закону) України у зв'язку з його прийняттям», що унеможливило належне функціонування всього державного механізму як у центрі, так і на місцях, неминучим наслідком чого було подальше стримування проведення економічних реформ, зубожіння населення, загострення соціальних конфліктів.

Незважаючи на повну, як здавалося, безвихідь, у яку втрапила українська владна система, вихід із цього політико-конституційного глухого кута все ж таки було знайдено у такий спосіб. Восьмого червня 1995 року Президент, як глава держави і глава виконавчої влади, та Верховна Рада, як єдиний законодавчий орган, підписали Конституційний договір про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України. Було погоджено, що такими засадами є заходи, визначені Законом від 18 травня 1995 року «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні».

У цьому законі в розділі III «Президент України», стаття 24 якого конкретизувала повноваження глави держави, передбачалося, як і в чинній на той час Конституції 1978 року, право Президента здійснювати «помилування осіб , засуджених судами України», тобто це повноваження обмежувалося колом засуджених осіб.

З прийняттям 28 червня 1996 року Верховною Радою нової Конституції, чинної і на сьогодні, ця норма була змінена, а її нова редакція набула тепер такого вигляду:

«Стаття 106. Президент України:

27) здійснює помилування».

Саме ця конституційна норма є чинною й на сьогодні, тому далі йтиметься лише про неї як таку, що надає Президентові виключне право здійснювати помилування осіб, які вчинили злочини будь-якої тяжкості.

Законність вироку не ставиться під сумнів

Помилування — це спеціальний вид повного або часткового звільнення від покарання індивідуально визначеної особи, яка вчинила злочин, що здійснюється на підставі виданого Президентом персоніфікованого правового документа — указу про помилування.

Указ про помилування не встановлює будь-яких умов для його застосування — сам акт про помилування є юридичною підставою для звільнення особи, яка вчинила злочин, від покарання чи заміни його більш м'яким.

Цей акт не має нормативного характеру, він є актом застосування права, оскільки розрахований на застосування тільки в одному конкретному випадку і стосовно конкретної особи (осіб). Він не скасовує і не змінює положень кримінального законодавства України, не декриміналізує якісь діяння, не скасовує і не змінює вирок суду в конкретній справі.

Помилування не ставить під сумнів законність вироку чи його обґрунтованість, воно лише полегшує долю особи, яка вчинила злочин, і є проявом гуманізму та милосердя до неї з боку держави та її очільника.

Нормативне врегулювання інституту помилування в сучасній Україні забезпечується Конституцією, Кримінальним кодексом, Кримінально-процесуальним кодексом, Положенням про здійснення помилування, затвердженим Указом Президента від 19 липня 2005 року № 1118/2005, Постановою Кабінету Міністрів від 10 червня 2009 року № 587 «Про затвердження Положення про Державний департамент України з питань виконання покарань», наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 2 червня 2006 року № 672/12546 «Про затвердження Інструкції про порядок подання до Секретаріату Президента України матеріалів з питань помилування та виконання указів Президента про помилування».

Отже, помилування як юридичний інститут нормативно врегульовується на трьох основних рівнях: конституційному, законодавчому та підзаконному .

Саме ця конституційна норма є чинною і на сьогодні, тому далі йтиметься лише про неї як таку, що надає Президентові виключне право здійснювати помилування осіб, які вчинили злочини будь–якої тяжкості.

Виходячи із конституційного положення про те, що Президент здійснює помилування, інші галузі законодавства — кримінального, кримінально-процесуального та кримінально-виконавчого, невід'ємною частиною яких є цей інститут, розвивають та конкретизують його відповідно до предметів свого регулювання.

Так, Кримінальний кодекс у розділі XII «Звільнення від покарання та його відбування» містить статтю 87 під назвою «помилування», яка говорить, що помилування здійснюється Президентом стосовно індивідуально визначеної особи, і підкреслює, що актом про помилування може бути здійснена заміна засудженому призначеного судом покарання у вигляді довічного позбавлення волі на позбавлення волі на строк не менше двадцяти п'яти років.

А стаття 85 цього ж розділу, регламентуючи звільнення від покарання за актом про помилування, вказує, що на його підставі засуджений може бути повністю або частково звільнений від основного і додаткового покарання, а також, що засудженому може бути замінено покарання або невідбута його частина більш м'яким покаранням. На акт про помилування, як зазначену вище підставу, посилається і стаття 74, що регламентує загальні питання звільнення від покарання та його відбування .

Крім того, розділ IX Кримінального кодексу «звільнення від кримінальної відповідальності» містить статтю 44 (правові підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності), яка також посилається на акт про помилування, але як на підставу звільнення від кримінальної відповідальності ще не засудженої особи, яка вчинила злочин.

Спостерігається також певний правовий зв'язок інституту помилування з кримінально-процесуальним законодавством України. Регламентуючи обставини, що виключають провадження в кримінальній справі, пункт 4 статті 6 Кримінально-процесуального кодексу України встановлює, що кримінальну справу не може бути порушено, а порушена справа підлягає закриттю у зв'язку з помилуванням окремих осіб.

А стаття 341 цього Кодексу, врегульовуючи порядок проголошення вироку, зобов'язує головуючого (частина друга) роз'яснити підсудному, його законному представникові, а також потерпілому, цивільному позивачеві, цивільному відповідачеві та їх представникам зміст вироку, строки і порядок його оскарження та право подати клопотання про помилування .

У кримінально-виконавчому законодавстві України акт помилування виступає, з одного боку, як підстава для виконання і відбування покарання (стаття 4 Кримінально-виконавчого кодексу), а з другого — як підстава для звільнення від відбування покарання (стаття 152 зазначеного Кодексу).

Що ж стосується підзаконних актів, спрямованих на реалізацію помилування, то про них мова піде далі у зв'язку з розглядом процедури здійснення помилування.

Порядок здійснення помилування

Процедура реалізації інституту помилування стосовно конкретної особи, яка скоїла злочин, врегульовується нормами основоположного у цій сфері правового регулювання документа, що визначає порядок здійснення Президентом помилування відповідно до пункту 27 частини першої статті 106 Конституції, — Положення про здійснення помилування (далі також — Положення), затвердженого Указом Президента від 19 липня 2005 року № 1118/2005, а також нормами Інструкції про порядок подання до Секретаріату Президента матеріалів з питань помилування та виконання указів Президента про помилування (далі також — Інструкція), затвердженої наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань (№ 93 від 16.05.2006 року), який відповідно до Положення про Державний департамент України з питань виконання покарань, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 10 червня 2009 року № 587, забезпечує виконання актів помилування стосовно засуджених.

Слід зазначити, що чинне Положення про здійснення помилування є вже третім, прийнятим в умовах державного суверенітету й незалежності України.

Перше, яке мало назву Положення про порядок здійснення помилування осіб, засуджених судами України, було затверджене Указом Президента 31 грудня 1991 року № 22, тобто невдовзі після заснування поста Президента Української РСР і внесення змін та доповнень до Конституції, згідно з якими функція помилування передана до відання Президента. Цим же указом утворена Комісія при Президентові з питань помилування та затверджено її склад.

Це перше Положення втратило чинність 12 квітня 2000 року з прийняттям Указу Президента України № 588/2000, яким було затверджено другий аналогічний документ, але з дещо іншою назвою — Положення про порядок здійснення помилування. Друге Положення діяло до 19 липня 2005 року, коли було скасоване Указом Президента, який затвердив чинне й на сьогодні Положення про здійснення помилування.

Що ж стосується Комісії при Президентові з питань помилування як дорадчого органу, то вона утворювалася із затвердженням персонального складу або затверджувалася у новому персональному складі й окремими указами Президента, а саме: від 9 грудня 1994 року №745/94; від 6 грудня 1999 року №1532; від 29 квітня 2005 року №731/2005. Крім того, окремими указами Президента в складі Комісії неодноразово здійснювалися зміни (див. укази від 22 січня 1997 року №64/97, від 5 листопада 1998 року №1215/98, від 28 грудня 2005 року №1868/2005, від 15 вересня 2008 року №834/2008, від 25 червня 2009 року №491/2009).

Положення про здійснення помилування, урегульовуючи практично всі матеріальні й процесуальні питання цього інституту, визначає насамперед види державно-владного вибачення особи, яка вчинила злочин, а саме:

— заміну довічного позбавлення волі на позбавлення волі на певний строк, який згідно з частиною другою статті 87 Кримінального кодексу України не може бути меншим ніж двадцять п'ять років позбавлення волі;

— повне або часткове звільнення від відбування як основного, так і додаткового покарання;

— заміну покарання або невідбутої його частини більш м'яким покаранням.

Розгляд питання щодо помилування розпочинається з подання відповідного клопотання, право на яке мають три категорії засуджених:

— засуджені судами України, які відбувають покарання або відбули основне покарання в Україні;

— засуджені судами іноземних держав і передані для відбування покарання в Україну без умови про незастосування помилування;

— засуджені в Україні й передані для відбування покарання іноземним державам, якщо ці держави погодилися визнати й виконати прийняте в Україні рішення про помилування.

Крім зазначених осіб, клопотання про помилування може бути подано їх захисниками, батьками, дружинами (чоловіками), дітьми, законними представниками, а також громадськими організаціями.

Ініціюючи початок процедури реалізації інституту помилування відносно конкретної особи, слід зважати на те, що Положення про здійснення помилування встановлює певні обмеження і обумовленості в залежності від набрання чи ненабрання вироком законної сили, від категорії засуджених, їхніх попередніх судимостей та підстав звільнення від відбування покарання, поведінки в місцях позбавлення волі та терміну вже відбутого покарання.

Так, клопотання про помилування може бути подано лише після набрання вироком законної сили, а в разі, коли кримінальна справа розглядається в касаційному порядку, — після прийняття рішення Верховним Судом України.

Далі, якщо засуджена особа раніше була неодноразово (два й більше разів) засуджена за вчинення умисних злочинів або до якої раніше застосовувалися помилування, амністія, умовно-дострокове звільнення від відбування покарання, заміна невідбутої частини покарання більш м'яким, звільнення від відбування покарання з випробуванням, і до погашення чи зняття судимості знову вчинила умисний злочин, вона може бути помилувана лише у виняткових випадках.

Крім того, клопотання про помилування може бути задоволено лише за наявності обставин, що потребують особливо гуманного ставлення, якщо йдеться про засуджених, які не стали на шлях виправлення, відбули незначну частину призначеного їм строку покарання, а також засуджених за особливо тяжкі злочини, які не відбули половини призначеного їм строку покарання.

І насамкінець, якщо особу засуджено до довічного позбавлення волі, клопотання про її помилування може бути подано після відбуття нею не менше двадцяти років призначеного покарання.

До клопотання про помилування додаються копії вироку (вироків), ухвал і постанов судів, які є підставою для відбування покарання засудженим, а також можуть долучатись характеристики, анкетні дані, довідки про стан його здоров'я та близьких родичів, інші документи, що мають суттєве значення для застосування помилування. Разом із тим відсутність вироків, рішень апеляційної чи касаційної інстанцій та інших відомостей щодо засудженого не є підставою для відмови у розгляді цього клопотання.

У клопотанні, що подається не засудженим, а іншими особами чи громадськими організаціями, необхідно вказувати прізвище, ім'я, по батькові та рік народження засудженого, коли, яким судом, за якою статтею (статтями) Кримінального кодексу й на який строк покарання його засуджено, в якій установі відбуває покарання і які є обставини, що можуть розглядатися як виняткові чи такі, що потребують особливо гуманного ставлення.

Клопотання про помилування, що подає засуджена особа через установу виконання покарань або інший орган, який виконує покарання, разом із копіями вироку, ухвал і постанов суду, характеристикою про поведінку й ставлення до праці з викладенням думки керівника цієї установи або органу виконання покарання по суті клопотання і, як правило, спостережної комісії, служби у справах неповнолітніх, а також іншими документами і даними, що мають значення для розгляду питання про застосування помилування, надсилається тим же органом до Секретаріату Президента України.

Відповідно до Положення про здійснення помилування з метою забезпечення реалізації Президентом конституційних повноважень щодо помилування осіб, які скоїли злочини, функції опрацювання клопотань, підготовки матеріалів до розгляду та проектів указів Президента з питань помилування, здійснення контролю за виконанням указів про помилування, повідомлення осіб про результати розгляду їх клопотань про помилування та інші пов'язані із зазначеними функціями обов'язки покладено на Службу з питань помилування Секретаріату Президента України (далі також — Служба з питань помилування, Служба), яка діє на підставі Положення про неї.

На виконання цих функцій та завдань Службу з питань помилування наділено досить широкими повноваженнями, насамперед правом витребування від суду, органів прокуратури, юстиції, внутрішніх справ, установ та органів, що виконують покарання, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування матеріалів, необхідних для розгляду клопотань про помилування, з'ясування їхньої думки про доцільність застосування помилування, а також правом доручати їм перевірку окремих питань. Крім цього, у випадках, коли засуджений не перебуває під вартою, виконання вироку щодо нього може бути зупинено в установленому порядку до розгляду Службою клопотання про помилування.

Після надходження необхідних для розгляду матеріалів щодо помилування конкретної особи працівники Служби вивчають вирок та інші судові рішення, перевіряють наявність оскарження вироку в апеляційній чи касаційній інстанціях, аналізують і оцінюють інформацію, що викладена в клопотанні, вивчають особистість засудженого, його

> Ініціюючи початок процедури реалізації інституту помилування відносно конкретної особи, слід зважати на те, що Положення про здійснення помилування встановлює певні обмеження і обумовленості в залежності від набрання чи ненабрання вироком законної сили, від категорії засуджених, їхніх попередніх судимостей та підстав звільнення від відбування покарання, поведінки в місцях позбавлення волі та терміну вже відбутого покарання.

роль та ставлення до вчиненого злочину, поведінку й відношення до праці до засудження та в період перебування в установах виконання покарань, опрацьовують характеристики, довідки про захворювання, з'ясовують питання щодо наявності неповнолітніх дітей, батьків похилого віку та інше.

Виходячи із принципу гуманізму, закон не обмежує коло осіб, до яких може бути застосовано помилування. Це можуть бути особи, засуджені до довічного позбавлення волі, неодноразово судимі та засуджені за вчинення будь-яких злочинів, у тому числі особливо тяжких. Проте Положення, як ми вже бачили, встановлює надійний бар'єр на шляху до безпідставного помилування осіб, засуджених за особливо тяжкі злочини, раніше неодноразово судимих та тих, що не стали на шлях виправлення.

Саме тому Службою відхиляються клопотання про помилування, що не підлягають задоволенню за обставин, передбачених Положенням. Такі клопотання Служба доповідає Комісії при Президентові у питаннях помилування (далі також — Комісія у питаннях помилування, Комісія) і повідомляє про відмову заявників із зазначенням мотивів прийнятого рішення. Крім обставин, прямо передбачених у Положенні, підставами для відхилення клопотань про помилування можуть бути: антигромадський спосіб життя особи до засудження; наявність кількох судимостей, незалежно від їх зняття чи погашення; активна участь у підготовці та вчиненні злочину; значна кількість епізодів скоєних злочинів; настання тяжких наслідків від злочину; великі чи особливо великі розміри заподіяної шкоди; неналежна поведінка під час відбування покарання; негативна думка щодо можливості помилування засудженого як адміністрації установи (органу, інспекції) за місцем його відбування покарання, так і органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування, на території яких до засудження проживала особа. Також відхиляється клопотання про помилування тих засуджених, які:

— підпадають під дію чинного на той час Закону України «Про амністію»;

— можуть бути в період підготовки та розгляду матеріалів про помилування звільнені судом від відбування покарання умовно-достроково або їм може бути замінена невідбута частина покарання більш м'яким покаранням.

За наявності необхідних підстав підготовлені Службою матеріали разом із клопотаннями про помилування, а також матеріали за зверненнями народних депутатів формуються в окремі справи стосовно конкретних засуджених і вносяться на розгляд Комісії у питаннях помилування.

Ретельно вивчаючи матеріали кожної такої справи, Комісія з'ясовує передусім наявність або відсутність виняткових випадків чи обставин, що потребують особливого гуманного ставлення.

Узагалі ж Комісією обов'язково враховуються також характер і ступінь тяжкості вчиненого злочину, особистість засудженого, його поведінка та ставлення до суспільно-корисної праці, наявність родини та неповнолітніх дітей, батьків похилого віку, строк відбутого покарання, думка адміністрацій установ виконання покарань, місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій щодо доцільності помилування та інші обставини, що мають суттєве значення для застосування помилування.

За результатами розгляду клопотань про помилування і матеріалів, підготовлених Службою, Комісія формулює пропозиції про застосування помилування, які вносяться Президентові України разом із узагальненими довідками щодо засуджених та підготовленим проектом указу про помилування.

Про клопотання, підстав для задоволення яких Комісією не знайдено, Служба доповідає Президентові, а також повідомляє заявників.

Глава держави, розглянувши внесені пропозиції Комісії, приймає рішення про помилування засуджених, яке оформляється указом Президента. Слід зазначити, що відхилення клопотання про помилування не позбавляє заявника права на його повторне подання, але лише за умов усунення мотивів відмови, викладених у повідомленні Служби, чи настання обставин, що можуть розглядатися як виняткові чи такі, що потребують особливо гуманного ставлення.

Водночас у разі відхилення Комісією клопотання про помилування повторне клопотання щодо особи, засудженої за особливо тяжкий злочин, за відсутності нових обставин, що заслуговують на увагу, Служба може внести на розгляд Комісії не раніш як через рік, а щодо особи, засудженої за інші злочини, — не раніш як через шість місяців із часу відхилення попереднього клопотання. Повторне клопотання, що надійшло до закінчення цих строків, повертається заявникові з відповідним роз'ясненням.

Укази Президента про помилування засуджених надсилаються для виконання:

— Державному департаменту з питань виконання покарань — щодо осіб, які відбувають покарання в установах виконання покарань;

— відповідним судам — щодо осіб, які не відбувають покарання або засуджені до інших покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, а також які звільняються від додаткових покарань;

— Міністерству оборони — щодо осіб, засуджених до тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або до службових обмежень для військовослужбовців.

Крім того, укази Президента про помилування засуджених надсилаються Міністерству внутрішніх справ до відома та іншим державним органам для забезпечення соціальної адаптації осіб, які відбули покарання.

Органи, на які Положенням про здійснення помилування покладено виконання указів Президента про помилування засуджених, про їх виконання зобов'язані повідомити Секретаріат Президента. Контроль за виконанням указів про помилування здійснюється Службою з питань помилування.

Перспективи розвитку інституту помилування в умовах правової держави

На завершення цієї статті вважаю за необхідне в стислій формі надати своє бачення перспектив розвитку інституту помилування в умовах України як правової європейської держави, оскільки останнім часом висловлюються сумніви щодо конституційності повноважень Президента, пов'язаних із правом помилування, а інколи це право називають навіть пережитком монархії, несумісним із проголошеною ідеєю правової держави.

При цьому посилаються, як правило, на те, що процедура реалізації помилування повинна бути детально виписана в Конституції на основі закладених у ній принципів, а позаяк право призначати кримінальне покарання принципово належить виключно суду, то й право змінювати процес його виконання повинно також належати лише суду.

На мій погляд, така аргументація не є переконливою з огляду на наступні міркування.

По-перше, характер і обсяг повноважень Президента визначаються особливостями його конституційного статусу як глави держави, який є гарантом додержання Конституції України, прав і свобод людини й громадянина.

По-друге, конституційні повноваження Президента, пов'язані зі сферою реалізації судової влади, не обмежуються правом здійснення помилування. Глава держави, крім того, призначає на посади та звільняє з посад третину складу Конституційного Суду, утворює суди у визначеному законом порядку, призначає вперше на посади професійних суддів строком на п'ять років, а також призначає трьох членів Вищої ради юстиції.

> Ретельно вивчаючи матеріали кожної такої справи, Комісія з'ясовує передусім наявність або відсутність виняткових випадків чи обставин, що потребують особливого гуманного ставлення.

По-третє, право помилування вважається традиційним виключним повноваженням глав держав у більшості країн світу, і це стосується не тільки монархів, а й президентов, і прем'єрів, хоча зустрічаються й інші варіанти.

Так, в Японії згідно з конституцією країни питання про помилування вирішує Кабінет Міністрів з подальшим затвердженням імператором. У Португалії клопотання про помилування, перш ніж потрапити до Президента країни, розглядаються спеціальною комісією, до складу якої входять представники міністерства юстиції, прокуратури і суду. Міністр юстиції в кінці року особисто подає Президенту клопотання про помилування тих засуджених, які, на думку комісії, заслуговують помилування. Процедура помилування засуджених в Португалії передбачає здійснення помилування всього один раз на рік.

Клопотання про помилування у Франції засуджені направляють Президенту або міністру юстиції. Ці клопотання поступають до Бюро по помилуванню і виконанню покарань, звідки вони направляються прокурорам судових округів, які, виходячи з результатів спеціальних розслідувань, визначають, чи доцільно застосувати помилування до цих засуджених. Потім ці клопотання і додані до них матеріали поступають до Міністерства юстиції, де у разі позитивного рішення готується проект декрету про помилування. Проект декрету подається до генерального секретаріату адміністрації Президента. Декрет про помилування засуджених підписується Президентом, Прем'єр-міністром і міністром юстиції.

У США помилування здійснюється не тільки главою держави, а й губернаторами штатів. А в Федеративній Республіці Німеччина правом помилування осіб, засуджених верховними судами земель у справах, пов'язаних із захистом державних інтересів, при підтриманні обвинувачення Генеральним прокурором країни, наділяється Федеральний Президент. У землях цієї країни таке право надане міністрам юстиції цих земель, але вони мають можливість передавати це право органам виконавчої влади земель.

Слід зазначити, що порядок застосування помилування засуджених у США і ФРН гнучкий, його здійснення наближене до регіонів цих країн, а тому глави держав не переобтяжені розглядом численних клопотань засуджених.

У більшості країн світу клопотання про помилування подається виключно засудженими (США, ФРН і ін.). А в інших державах, так як і в Україні, навпаки, коло осіб, які мають право клопотати про помилування, дуже широке. Зокрема, у Франції вказаним правом володіють як засуджені, так і інші особи, зацікавлені в їх долі: виконавчий суддя, начальник місця позбавлення волі і прокурор.

Цікавою вбачається процедура помилування в Росії, де створені комісії з питань помилування в кожному суб'єкті Російської Федерації.

Ці комісії попередньо розглядають клопотання про помилування засуджених, які відбувають покарання в установах кримінально-виконавчої системи Міністерства юстиції Росії, що знаходяться на території суб'єктів Російської Федерації, а також осіб, які відбули призначене судом покарання і мають не зняту та не погашену судимість. Висновки про доцільність застосування акта помилування щодо засуджених комісії надають вищим посадовим особам суб'єктів Російської Федерації (Президенту республіки, губернатору, голові адміністрації і т. д.). Протягом місяця з дня ухвалення цими посадовими особами рішення щодо підтримки клопотань засуджених про помилування, список осіб, рекомендованих до помилування, опубліковується в засобах масової інформації відповідних суб'єктів Російської Федерації.

У встановлений строк вища посадова особа суб'єкта Російської Федерації вносить Президенту Російської Федерації подання про доцільність застосування акта помилування щодо засудженого чи особи, яка відбула призначене судом покарання і має не зняту та не погашену судимість. До подання додаються клопотання про помилування, висновок комісії та інші матеріали, передбачені Положенням про порядок розгляду клопотань про помилування у Російській Федерації.

У разі підтримки цього подання Президент Російської Федерації видає відповідний указ.

І насамкінець слід зауважити, що правова регламентація інституту помилування в Україні в цілому достатньо досконала, процедура розгляду цих питань не є складною і доволі доступна кожному засудженому, його захисникові, родичам або іншим зацікавленим особам. Підтвердженням цьому можуть бути наведені нижче статистичні дані щодо роботи Комісії та Служби з питань помилування протягом минулого та першого півріччя поточного років.

Так, у 2008 році до Президента надійшло 14767 клопотань, у тому числі 157 звернень народних депутатів про помилування 8036 засуджених. На особистому прийомі в приймальні Президента працівниками Служби з питань помилування прийнято 567 громадян. Найбільше клопотань про помилування засуджених надійшло з Донецької області — 3182, АР Крим — 1197, міста Києва — 1072, Дніпропетровщини — 753 та Одещини — 696.

2008 року проведено 11 засідань Комісії, на яких розглянуто клопотання про помилування 927 засуджених. За пропозицією Комісії Президент видав 11 указів про помилування 855 осіб. З них 515 засудженим основну міру покарання скорочено, 340 засуджених від подальшого відбування основної або додаткової міри покарання звільнено. При цьому задоволено 1913 клопотань про помилування засуджених.

Серед помилуваних 209 жінок та 646 чоловік, з яких 265 інвалідів та хворих, 70 багатодітних, 61 особа похилого віку, 499 осіб молодого віку, 11 ветеранів війни, 23 учасники ліквідації та постраждалі від аварії на Чорнобильській АЕС та інші.

У числі помилуваних 254 засуджених — з Донецької, 61 — з Житомирської, 59 — з Київської та 50 — з Львівської областей, 82 — з міста Києва та інші.

У першому півріччі 2009 року до Президента надійшло 7454 клопотання, у тому числі 91 звернення народних депутатів України, про помилування 3996 засуджених. За шість місяців поточного року на особистому прийомі в приймальні Президента працівниками Служби прийнято 258 громадян.

У першому півріччі цього року на адресу Президента найбільше клопотань про помилування надійшло з Донецької області — 1537, Автономної Республіки Крим — 622, Києва — 578, Одещини — 366, Київщини — 363, Дніпропетровщини — 319, Житомирщини — 289 та Львівщини — 273.

За цей період за пропозиціями Комісії Президент видав шість указів про помилування 286 осіб. З них 149 засудженим основну міру покарання скорочено, 137 засуджених від подальшого відбування основної або додаткової міри покарання звільнено. При цьому задоволено 672 клопотання громадян про помилування засуджених.

Серед помилуваних 61 жінка та 225 чоловіків, з яких 101 інваліди та хворі, 44 багатодітні та матері, які мають неповнолітніх дітей, 15 осіб похилого віку, 6 ветеранів війни, 8 учасників ліквідації та постраждалих від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та інші.

У числі помилуваних 67 засуджених — з Донецької, 19 — з Київської, 18 — з Черкаської, 15 — з Львівської областей, 29 — з Автономної Республіки Крим, 25 — з міста Києва та інші.

Таким чином, на сьогодні немає ні юридичних, ні фактичних підстав піддавати сумніву існування в Україні інституту помилування осіб, які вчинили злочини, як важливої державної функції Президента. Інша справа, що роботу над удосконаленням цього інституту слід продовжувати, насамперед у напрямку усунення ще існуючих законодавчих суперечностей.

Йдеться про неузгодженість статті 44 Кримінального кодексу України та пункту 4 статті 6 Кримінально-процесуального кодексу України зі статтею 62 Конституції та пунктом 4 Положення про здійснення помилування, внаслідок чого на практиці не може бути реалізовано звільнення особи, яка вчинила злочин, від кримінальної відповідальності на підставі акта помилування, так само, як не може бути відмовлено у порушенні кримінальної справи чи порушена справа закрита у зв'язку з помилуванням окремих осіб.

Напрацювання, спрямовані на усунення таких неузгодженостей, ведуться, і пропозиції від суб'єктів права законодавчої ініціативи з цього питання невдовзі будуть внесені на розгляд Верховної Ради України. А з їх прийняттям будуть усунуті зазначені недоліки правового регулювання в інституті помилування.

Володимир МОЙСИК,
голова Комісії при Президентові України у питаннях помилування, народний депутат.

Фотоетюд Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Традиції

Благословення хлібом і красою

Від Покрови, за давнім звичаєм, в Україні завжди проводили весільно-родинні обряди: оглядини, заручини, сватання і власне весілля. У наш час зріс інтерес до старих добрих традицій і часто під час церемонії шлюбу використовують фрагменти народного весілля.

Нещодавно на Замковій горі у Чигирині мені пощастило побачити весільних сватів, перев'язаних рушниками та хустками, на чолі з паном старостою. Процесія, співаючи весільних пісень, рухалася за молодими, котрі приїхали до гетьманської столиці аж із Кіровоградщини, щоб покласти квіти до пам'ятника Богдану Хмельницькому.

Микола Петрук, так звали весільного старосту, поважно ніс перед собою довгий посох. На вершечку дубової ковіньки полум'яніли букет калини, пучок вівса, а над обв'язаним червоною стрічкою кухлем возвеличувалася рум'яна весільна шишка.

— Це щоб молода завжди була красива, як калина, — пояснив значення оберега Микола. — Щоб молодята були здорові, як вода. Щоб родив їм хліб. А кохання було нескінченним, як червона стрічка. У нашому селі Іванківці на весіллі з давніх-давен дівчата, подруги молодої, прикрашають квітами і цукерками соснове гільце — символ щасливого подружнього життя. Родич молодого, староста, вперше заходить до хати молодої ось із такою заквітчаною ковінькою і веде наречених на покуття. Далі він, головний розпорядник свята, здійснює всі необхідні обряди, весь час тримаючи оберіг у руках. Після закінчення свята віддає шишку, калину і червону стрічку молодятам, щоб вони завжди пам'ятали «благословення хлібом і красою».

Гарний звичай, чи не так? І як добре, що дійшов він до наших днів.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото автора.

Весільні гості з паном старостою.

Спасибі за все

Третє колесо

Моя бабуся Ганна, котра не лише виростила й вивела в люди трьох власних дітей, а й щоліта збирала на своєму потопаючому в квітах подвір'ї чималу зграю онуків, якось розповіла про звичайного сільського лікаря. Перше, що він неодмінно питав у жінок, приймаючи пологи: «Бабуся є?» І якщо відповідь була ствердна, то задоволено констатував: «Щаслива дитина». Якщо ж на молоду маму з малюком не чекала вдома турботлива бабуся, то лікар абсолютно щиро співчував: «Сиротинкою зростатиме!..»

Зараз, коли вже мої діти на всі канікули і, як виявилося, на тривалі карантини вирушають у гості до моїх батьків, я щоразу подумки радію: щасливі. Особливо, коли бачу, з якою цікавістю старі й малі спілкуються один з одним, як дружно вивчають навколишній світ, скільки книжок прочитують і скільки паперу змальовують за день. А як співають і танцюють! І з апетитом нема проблем. І не потрібні дітлахам ані телевізори, ані комп'ютери. Лишень бабуся. А після обіду з роботи прийде дід і розповість стільки цікавого. Про батьків (а нам, до речі, значно спокійніше працюється, коли чадо в таких надійних руках) згадають аж під вечір...

Ми знаємо, скільки сил вимагає в бабусь—дідусів кожен такий день, і цінуємо кожну хвилину, віддану нашим дітям. Адже жодна няня чи вихователька в дитсадку не подарує їм тої щирої уваги й мудрості. Тому дай вам Бог здоров'я! І спасибі вам за все!

Юлія ПОТАПЕНКО.

До Дмитра дівка хитра

Восьме листопада — свято Дмитра. Часто цей день є храмовим чи престольним. Фактично після Дмитра вже не сватаються, бо невдовзі має розпочатися Пилипівський піст (26 листопада). Тому в народі кажуть: «До Дмитра дівка хитра (бо перебирає хлопцями), а після Дмитра, хоч за старця, аби не залишитися в дівках».

Дуже шанується у народі Дмитрова субота (найближча перед святом), оскільки це найважливіший поминальний день осені. Цього дня напікають хліба, варять вареники, тушкують капусту, обов'язково на обід ставлять мед (коливо) і варені яйця.

За цим днем українці визначають погоду на зиму: «Якщо буде сонячно — значить, буде морозна зима, як мокрий день, то буде зима мокра».

Світлана ЧИБИРАК, етнолог.

«Магнолія-ТБ» та газета «Голос України» представляють Всеукраїнський благодійний проект «Служба розшуку дітей»

Телефон «Магнолії-ТБ» 8 (800) 501-41-40.
E-mail: tsr@magnolia-tv.com. Сторінка в Інтернеті: www.detipoisk.com.

Назар Микитин

На Львівщині розшукують Назара Микитина (28.11.1995). Від 25 вересня його місцезнаходження невідоме. На вигляд хлопцеві 15 років, ріст 160 см, худорлявої статури. Волосся темне, обличчя овальне, ніс прямий, вуха прилягаючі, очі темні. Був одягнений у сіру кепку, синю з горизонтальними червоними вставками куртку, сині джинсові штани й сині кросівки.

Любов Коломієць

На Херсонщині розшукують Любу Коломієць (17.12.1991) з села Токарівка Білозерського району. 22 червня близько 17.00 вона пішла з дому і досі не повернулася. На вигляд дівчині 17 років, зріст 160—165 см, середньої статури. У неї довге русяве волосся, блакитні очі. Була одягнена у бриджі темнобузкового кольору, рожеву футболку, блакитні тапочки.

Чужі–свої

Сироти —

За безбатченків розпочалися справжні війни серед дорослих

— Ви не уявляєте, як важко знайти дитину-сироту для всиновлення чи опікунства, — схвильовано розпочала жінка, що шукала саме таку. — Я познайомилася на спеціальних курсах із батьками-кандидатами в опікуни, котрі не тільки нашу область, а половину України об'їхали в пошуках. І так і не знайшли того, чого хотіли. Створюється враження, що вся нинішня система чинить їм мовчазний опір.

Сказати відверто, у це якось важко було повірити. Адже тільки на Хмельниччині сотні дітей мають статус сиріт, а тисячі — позбавлені опіки батьків і живуть в інтернатах та дитячих притулках. І хоча останнім часом зроблено чимало для того, щоб ці діти знайшли нові родини, але про те, що біологічне і соціальне сирітство зникло із нашого суспільства, говорити справді зарано. Втім, кілька скандалів, котрі розгорілись останнім часом, стали своєрідним показником того, що проблема справді існує.

Дім надії. Чиєї?

Історія Тетяни Воронцової та її благодійного фонду і центру соціальної опіки та адаптації «Дім надії» розпочалася кілька років тому. Ентузіасти щотижня влаштовували обід для безпритульних дітей. Збирали їх на вокзалах, закинутих горищах, у смердючих каналізаційних люках і вели у кафе. Феєрична казка з тістечками, білими скатертинами і веселою музикою бентежила дитячі серця, але дуже швидко святкові вогні згасали, а просвітку у дитячій долі видно не було.

— Тоді ми зрозуміли, що тільки благодійних обідів замало, треба кардинально впливати на ситуацію, — розповіла Тетяна Воронцова. — І придумали центр для безпритульних.

Ніхто з чиновницького люду не заперечував. Насамперед тому, що за його створення взялась благодійна організація, яка не фінансувалась із бюджету. До того ж недобудований дім, котрий мав стати центром, був куплений приватними особами за власні кошти.

Щоправда, облаштування триповерхового будинку площею майже у сімсот квадратних метрів видалося справою недешевою. Тетяна не назвала точної цифри, але обмовилась, що йдеться про мільйони гривень.

Де вони взялися? Тетяна називає імена благодійників, спонсорів, добродійні мистецькі акції та концерти... Словом, треба було мати чималі таланти та організаторські здібності, щоб назбирати необхідні суми. За кілька років дім таки виріс: сучасний і зручний. І постало питання: хто в ньому житиме?

За вісім років з часу створення благодійного фонду ситуація із безпритульними дітьми кардинально змінилася. Сьогодні на вулицях міста практично не побачиш маленьких жебраків, бродяг. Вже й у сиротинцях статистика зовсім інша, ніж кілька років тому, нічийних дітей стає дедалі менше. Тож притулок для бездомних почав втрачати свою актуальність.

Перші його мешканці, котрі з'явились тут ще тоді, коли стіни були небілені, виросли. Дехто навіть обзавівся власною сім'єю. А коли почали з'являтися нові, це викликало стурбованість з боку різних структур, що опікуються долею дітей: чому вони тут живуть, на яких юридичних підставах, хто дав офіційну згоду, і, врешті-решт, хто забезпечить їх фінансову підтримку?

Ось тут думки розділилися. Причому кардинально.

Будинок – нам, діти – вам

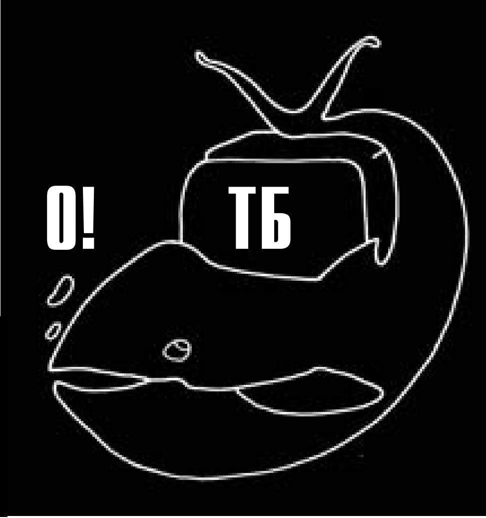
— Свого часу обласна рада навіть виділила нам із бюджету понад півмільйона гривень. Але гроші так і не дійшли до нас, не були використані за призначенням, — розповіла Тетяна.

Тут одразу хотілося б посварити чиновників: мовляв, десь затерли сирітські гроші. Але справа в іншому. Бюджетні кошти були виділені дитячому будинку. А такого на паперах не було. Був лише приватний дім, в якому містився благодійний фонд і неофіційно час від часу жили діти. Причому далеко не всі з них були сиротами, дехто просто тікав від батьків, не знаходячи з ними спільної мови.

Розуміючи, що ситуація зайшла в глухий кут, Тетяна спробувала все узаконити. Так на основі благодійного фонду виник центр соціальної опіки, статут якого дозволяє дітям перебувати тут до 18, а сиротам — до 24 років. Центр гарантує своїм підопічним житло, харчування і психологічну допомогу.

Сьогодні на вулицях Хмельницького практично не побачиш маленьких жебраків

у МОРІ інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — КАШАЛОТ

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 9 — 15 ЛИСТОПАДА

АНОНСИ

Хімія почуттів

СТБ, понеділок, 9.11.09, 9.20

Мелодрама. Борис — відомий в усьому світі хімік, Наталя — вчителька музики. У них щаслива родина, але для повного щастя їм не вистачає найголовнішого — дитини. Лікарі виносять вердикт — подружжя здорове, але через фізіологічну несумісність вони ніколи не зможуть мати дітей...

Реж. Т. Ходаковська. У ролях: К. Капиця, Н. Кікнадзе, А. Суворов.

Панове офіцери: врятувати імператора

ICTV, понеділок, 09.11.09, 16.10

Драма. В основі сюжету — спроба групи білих офіцерів врятувати сім'ю імператора Миколи II з Катеринбурга. Цих людей одразу зрадили, проти них веде справжні бойові операції загін червоних. У результаті — дуель двох лідерів, один з яких є керівником групи з порятунку імператора, інший — уповноважений від Червоної Армії.

Реж. Олег Фомін. У ролях: Олег Фомін, Олександр Бухаров, Анна Азарова, Анатолій Бєлий, Євгеній Стичкін.

Російський бізнес–2

НТН, понеділок, 9.11.09, 16.30

Комедія. Бізнесмен Глушков потрапляє до в'язниці за несплату податків і опиняється серед бандитів. Щоб урятуватися від знущань, він розповідає легенду про свою тітку, що закопала на своїй дачі скарб...

Реж. М. Кокшенов. У ролях: М. Кокшенов, А. Булдаков, В. Єкимов, В. Носик.

Свати

Інтер, понеділок, 9.11.09, 21.30

Комедія. Батьки маленької дівчинки Жені їдуть відпочивати до Італії й залишають її на бабусь і дідусів. Але в результаті телефонної плутанини доглянути за дитиною приїжджають два «комплекти» бабусь і дідусів. Між сватами починається боротьба за внучку.

Реж. Ю. Мороз. У ролях: Л. Артем'єва, А. Васильєв, Ф. Добронравов, Т. Кравченко.

Добре сидимо!

НТН, вівторок, 10.11.09, 16.55

Комедія. Для п'ятьох друзів є тільки одна проблема: де б дістати випивку. Всі їхні сили спрямовані на пошуки пляшки. У зв'язку із цим життя приятелів наповнене нескінченними пригодами: то в міліцію заберуть, то хтось опиниться на лікарняному ліжку...

Реж. М. Закіров. У ролях: М. Кокшенов, О. Анофрієв, Л. Удовиченко, Р. Ткачук.

Свати–2

Інтер, вівторок, 10.11.09, 21.30

Комедія. У родині Ковальових очікується поповнення — Маша на останньому місяці вагітності! П'ятирічна Женечка, надто розумна й самостійна дівчинка, вирішує викликати на допомогу батькам бабусь і дідусів. Теща, тесть, свекруха й свекор опиняються під одним дахом з молодою родиною.

Реж.: А. Яковлев, А. Мамедов. У ролях: Л. Артем'єва, Т. Кравченко.

Собаче серце

СТБ, середа, 11.11.09, 10.00

Трагікомедія. Фільм-кіноверсія однойменного роману М. Булгакова. У 20-ті роки минулого сторіччя професор Преображенський проводить унікальний експеримент — пересадку собаці гіпофіза людини. У результаті з'являється дивна істота — товариш Шариков.

Реж. В. Бортко. У ролях: Є. Євстигнєєв, В. Толоконников, Б. Плотников.

Їхали два шофери

НТН, середа, 11.11.09, 16.45

Мелодрама. Їздив уральськими дорогами лихий водій Колька Снєгірьов, і була в нього подружка — старенька машина «Амо». І дуже любив її Колька, поки не зустрілась на його дорозі Райка — господарка шикарного «Форда»...

Реж. А. Котт. У ролях: І. Рахманова, В. Іваков, П. Дерев'янко.

Земля Санникова

СТБ, четвер, 12.11.09, 09.20

Пригодницький фільм. Мандрівник Орлов вирішує здійснити давно задуману мрію й добратися до дивної землі Санникова — оази тепла серед крижин Північного полюсу. Шлях до заповітної Землі був занадто складний...

Реж.: А. Мкртчян, Л. Попов. У ролях: В. Дворжецький, О. Даль, Ю. Назаров.

На кого Бог пошле

НТН, четвер, 12.11.09, 16.50

Комедія. Двадцять років тому Марина Родіонова вирішила зачати дитину від донора. Коли син підріс, він легко повірив у легенду про героя-батька, що загинув під час виконання службового обов'язку. Згодом студент довідався, хто він за походженням...

Реж. В. Зайкін. У ролях: І. Дмитрієв, Л. Удовиченко, С. Садальський, Л. Торкіані.

Поцілунок метелика

СТБ, п'ятниця, 13.11.09, 19.25

Бойовик. Молодий комп'ютерний геній Орланов, що у 30 років вже мав і славу, й статки, і успіх у жінок, якось уранці після бурхливо проведеного вечора помічає в себе в ліжку загадкову китаянку Лі. Легка пригода переростає в одержимість.

Реж. А. Сіверс. У ролях: С. Безруков, Є. Лан, Г. Піцхелаурі, К. Воробйов, Л. Громов.

Гріхи наші

РТР-планета, п'ятниця, 13.11.09, 22.00

Мелодрама. Сергій працює в приватному охоронному агентстві. Якось він рятує від кулі незнайому людину, а сам одержує поранення. Врятований виявляється відомим банкіром Бачуріним і після одужання Сергія запрошує того працювати охоронцем. Волею долі дружиною банкіра виявилася колишня кохана Сергія — Юля.

Реж. К. Харламова. У ролях: Ю. Галкіна, А. Галибін, Е. Шашкова.

Шибеник

ICTV, субота, 14.11.09, 13.25

Комедія. Чорношкірий охоронець Сем Сіммс отримує надважливе завдання. Його призначено відповідальним за життя першої дитини країни — сина президента. Великий, безглуздий, але добродушний охоронець, який обожнює «нестатутні» квітчасті краватки, і з вигляду зарозумілий, але нещасний через свою самоту хлопчисько мало-помалу стають друзями. Сем вчить сина президента боксувати і допомагає йому завести друзів серед ровесників.

Реж. Девід М. Еванс. У ролях: Блей Байд, Синдбад, Брок Пірс, Роберт Гійом.

Не можу сказати прощай

СТБ, субота, 14.11.09, 19.05

Мелодрама. Ліда покохала красеня Сергія, але той не звертав на неї уваги й незабаром одружився на іншій. Коли він потрапив у біду й хвороба прикувала його до ліжка, саме Ліда прийшла до нього, щоб підтримати і втішити.

Реж. Б. Дуров. У ролях: С. Варчук, А. Іванова, Т. Паркіна.

Дівчинка

РТР-планета, субота, 14.11.09, 19.45

Драма. Олена, головна героїня, мріє про красиве життя, гроші й славу. Вона закінчує школу й іде з дому. Нічні клуби, нові знайомства, наркотики... Дівчинка потрапляє до в'язниці. Тут вона живе серед дуже різних жінок...

Реж. О. Миколаєва. У ролях: А. Лазарев-мол., О. Миколаєва, Т. Догілева.

Бумер

НТН, субота, 14.11.09, 20.10

Драма. Четверо друзів: Костян Кіт, Димон Ошпарений, Льоха Кілла й Петя Рама провалили «стрілку» і тепер тікають від погоні. Їх наздоганяє міліція. Викрадений чорний BMW — вірний друг «бумер» — мчить подалі від Москви, назустріч долі.

Реж. П. Буслов. У ролях: М. Коновалов, С. Горобченко, В. Вдовиченков.

Не відрікаються кохаючи

Інтер, неділя, 15.11.09, 18.00

Мелодрама. Друзі-льотчики Іван та Гліб терміново переривають свій відпочинок і вилітають на завдання в гірську місцевість. Їхній літак розбивається, але хлопцям вдалося вчасно катапультуватися, і тепер їм доведеться довго їхати додому. Іван сильно обгорів, Гліб не може залишити друга й тягне його на собі. Друзі й сім'я впевнені: хлопці загинули...

Реж. О. Миколаєва. У ролях: О. Домогаров, М. Порошина, О. Хмельницька, О. Петренко.

Надія як свідчення життя

Канал «1+1», неділя, 15.11.09, 20.15

Психологічна драма. Історія кохання Надії та Андрія. Перешкодою їхнім почуттям стає ненависть: Надія вважає Андрія вбивцею свого батька...

Реж. А. Гресь. У ролях: К. Жандаров, П. Лунегова, Ю. Назаров, А. Паніна, О. Волкова.

Багата наречена

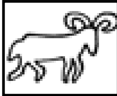
Київ, неділя, 15.11.09, 21.50

Музична комедія. На збиранні врожаю в одному з українських колгоспів відмінно працюють тракторист Павло і найкраща колгоспниця Маринка. Вони кохають одне одного. Але дівчина подобається не тільки Павлові. Рахівник Ковінько давно мріє про Маринку і стає закоханим на заваді...

Реж. І. Пир'єв. У ролях: М. Ладиніна, Ф. Курихін, Б. Безгін, І. Любезнов.

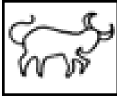
АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

на 9 — 15 листопада 2009 року

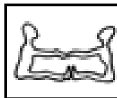
Овни. У вас, як і в оточуючих людей, можуть посилитися внутрішні страхи й комплекси. Якщо виправданий ризик зараз можливий, то участь у різних авантюрах чи азартних іграх може завдати неприємностей.

Сприятливі дні — 10, 12, 14
Несприятливі дні — 15

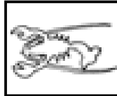
Телець. Перед вами можуть відкритися перспективи кар'єрного зростання, а взаємини з керівництвом, колегами й підлеглими в цей час будуть досить вдалими. Сприятливий період, щоб звернути увагу на ваш стан здоров'я.

Сприятливі дні — 11, 13, 15
Несприятливі дні — 9

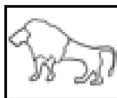
Близнюки. Не варто діяти в багатьох напрямах. Краще йти в одному — й саме в ньому використовувати всю свою енергію. Візьміться за вирішення серйозних завдань. У стосунках відкриються нові перспективи.

Сприятливі дні — 12, 14, 15
Несприятливі дні — 10

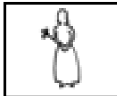
Рак. На даний момент не рекомендується витрачати занадто багато грошей на розваги, поборіться з марнотратністю. Тиждень буде вдалим для вашого особистого життя. Можливі доленосні знайомства.

Сприятливі дні — 9, 12, 14
Несприятливі дні — 13

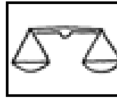
Лев. Вам вдасться відмінно впоратися з хатньою роботою й побутовими обов'язками. Для цього вашої енергії й завзятості буде цілком достатньо. У стосунках, щоб уникнути сварок, йдіть на компроміси.

Сприятливі дні — 10, 13, 14
Сприятливі дні — 12

Діва. У спілкуванні намагайтеся бути щирими, уникайте перекручування інформації, зануртеся в атмосферу романтики, однак не варто призначати зустрічі людям, яких ви зовсім не знаєте. Остерігайтеся недоброзичливців.

Сприятливі дні — 9, 12, 14
Несприятливі дні — 10

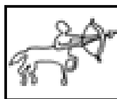
Терези. Ви зможете реалізувати свої здібності або відкрити в собі невідомий талант. З'являться нові перспективи. З грошима будьте максимально практичними, почекайте з фінансовим плануванням.

Сприятливі дні — 9, 13, 15
Несприятливі дні — 12

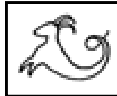
Скорпіон. Зараз прояв егоїзму й конфлікти з оточуючими вас людьми стануть додатковою перешкодою. Постарайтеся шукати компромісів, бо суперечки, особливо із впливовими людьми, не підуть вам на користь.

Сприятливі дні — 11, 12, 15
Несприятливі дні — 9

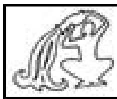
Стрілець. Вас оточуватимуть в основному ті люди, з якими вам справді комфортно проводити час. Коло ваших друзів і однодумців істотно зросте. Не останню роль зіграє ваша чарівність.

Сприятливі дні — 12, 13, 15
Несприятливі дні — 11

Козеріг. Придивляйтеся до свого оточення, стежте за новинами. Ви почуватиметеся впевненіше, якщо будете в курсі останніх подій. У складних проблемах можете розраховувати на підтримку друзів.

Сприятливі дні — 10, 12, 14
Несприятливі дні — 13

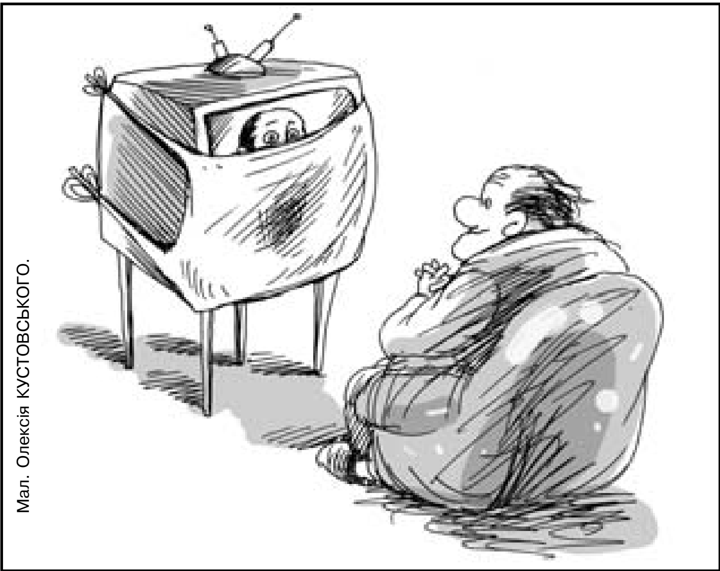
Водолій. Підвищується можливість самореалізації. Успіх може очікувати навіть у далеких для вас сферах діяльності. Вдалий період творчого розвитку й духовного зростання. Уникайте сварок із другою половинкою.

Сприятливі дні — 9, 12, 14
Несприятливі дні — 15

Риби. Коло ваших друзів може поповнитися впливовими й солідними людьми. Зараз і в майбутньому це допоможе вам відстоювати свої інтереси. Але краще не займатися невідомою для вас сферою діяльності.

Сприятливі дні — 10, 11, 14
Несприятливі дні — 12

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ICTV, понеділок 9.11.09, 09.00 Х/ф «Суперзброя»

ПОНЕДІЛОК, 9 ЛИСТОПАДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК «Ера»

06.00 «Доброго ранку, Україно!»
06.00 Ранкова молитва
06.05, 08.45 Православний календар
06.10, 07.00, 08.00 Новини
06.15, 08.10 Спорт
06.20 Аграрна країна
06.25, 07.20, 08.30 Погода
06.40, 07.30, 08.40 567 — Поїхали!!!!!
07.10 Ера бізнесу
07.15 Спорт
07.40 Рейтингова панорама
08.15 Енергопанорама

Перший Національний

09.00 РАНОК з Першим
09.00 Анонс передач /ранковий/
09.05 Діловий світ
09.20 Погода
09.30 Легко бути жінкою
10.30 Т/с «Стеж за мною»
11.15 Служба розшуку дітей
11.25 Життя триває...
12.00 Новини
12.10 Діловий світ
12.45 Український вимір
13.20 До Міжнародного Дня боротьби з фашизмом та антисемітизмом. Д/ф «Холокост. Всеспалення життя»
14.00 Тетяна Цимбал представляє: «Лінія долі»
15.00 Новини
15.15 Діловий світ
15.30 Погода
16.10 Вікно в Америку
16.40 Індиго
17.10 Кліпи країн-учасниць ДПКЄ
17.15 Т/с «Стеж за мною»
18.05 Ситуація
18.15 Погода
18.25 Український вимір
18.55 Анонс передач /вечірній/
19.00 Точка зору
19.30 Діловий світ
19.40 Світ спорту
19.50 Погода
20.00 «Попередження» з М. Вереснем
21.00 Новини
21.20 Всенародне обговорення конституції В. Ющенка
21.25 Діловий світ
21.40 Світ спорту
21.55 Погода
22.05 Далі буде...
22.35 ПроРегбі
22.55 Трійка, Кено

ТРК «Ера»

23.00, 00.00 Підсумки
23.10 Спорт
23.15 Погода
23.20 Документальний фільм
00.15 Інтерактивний проект «Острів скарбів»

Перший Національний. Нічний канал

01.30 Профілактика Першого каналу

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

06.50 Х/ф «Запорожець за Дунаєм»
08.40 Кулінарне шоу «Смакуємо»
09.15, 19.15 «ТСН. Варта»
09.45 Т/с «Татусеві дочки»
10.50 Т/с «Моя прекрасна сім'я»
12.25 Т/с «Некраса по-американськи»
13.25 Т/с «Район Беверлі-Хіллз»
14.30 Гумор-шоу «Я люблю Україну»
16.30, 19.30, 22.40, 02.30 ТСН: «Телевізійна служба новин»
16.50 Х/ф «Дівчинка моя»
19.10 «Погода»
20.15 Т/с «Крем»
21.15 Т/с «Маргоша — 2»
23.05 «Проспорт»
23.10, 04.45 Х/ф «Пірати острова скарбів»
01.30 «Документ»
03.00 Х/ф «Волга-Волга»

ІНТЕР

06.00 «Неймовірні подорожі». Австралія.
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 17.00 Новини
07.10, 07.35, 08.10, 08.35 «Ранок з Інтером»
09.10 «Формула любові»
10.05, 20.30 Т/с «Обручка»
11.05 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
12.10 Х/ф «Злочинна пристрасть»
14.05 «Позаочі»
15.05 Х/ф «Не намагайтеся зрозуміти жінку»
17.15 «Чекай на мене»
19.00 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
20.00, 01.35 «Подробиці»
21.30 Х/ф «Свати», 1,2 с.
00.20 «Машина часу. Секретний експеримент»
02.05 Т/с «Двічі в житті»
02.50 «Неймовірні подорожі»
03.40 «Знак якості»
05.00 «Ключовий момент»
05.45 «Уроки тітоньки Сови»

ICTV

05.05 Служба розшуку дітей
05.10, 07.40, 08.40, 01.25, 03.50 Погода
05.15 Країна має знати
05.35 Факти тижня
06.15, 07.50 Ділові факти
06.25, 08.35 300 сек/год
06.35 Світанок
07.20, 12.15 Каламбур
07.45, 08.45 Факти. Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.10, 01.20 Спорт
08.05 Про зірок
09.00 «Суперзброя». Х/ф
10.55 Анекдоти по-українськи
11.35 Козирне життя
12.45 Факти. День
13.00 «Таємниці слідства». Т/с
14.00 «Гончі-2». Т/с
15.00, 19.50 «Вулиці розбитих ліхтарів-9». Т/с
16.10 «Панове офіцери. Врятувати імператора». Х/ф
18.45 Факти. Вечір
19.15, 01.35 Надзвичайні новини
20.50 «Полювання на вервольфа». Т/с
21.55 «Далекобійники». Т/с
23.00, 03.55 Свобода слова
02.00 «Мафія!». Х/ф
03.20 Факти

СТБ

05.55 «Документальний детектив»
06.50, 08.00, 18.00, 22.00 «Вікна-Новини»
06.55 «Бізнес+»
07.00 Т/с «Вона написала вбивство»
08.10 «Бізнес»
08.15, 15.05 «Давай одружимося»
09.20 Х/ф «Хімія почуттів»
12.00 «Битва екстрасенсів. Протистояння шкіл»
13.00 «Битва екстрасенсів»
14.05 Чужі помилки «Жорстокі ігри»
16.05 «Моя правда. Микола Рибников: сьоме небо»
17.10 «Неймовірні історії кохання»
18.10, 22.20 Т/с «Доктор Хаус»
19.10 «У пошуках істини. Таємне життя Володимира Леніна»
20.15 «Чужі помилки. Геройська трагедія»
21.35 Т/с «Кулагін та партнери»
23.20 «Моя правда. Маша Малиновська»
00.25 «Вікна-Спорт»
00.55 Х/ф «Справа № 306»
02.20 Х/ф «Справа «строкатих»

НОВИЙ КАНАЛ

05.20 Т/с «Петя Неперевершений»
06.05 Т/с «Загублені»
06.50, 07.10, 07.35, 08.40 «Підйом»
06.55, 12.45, 14.50 Т/с «Друзі»
07.30, 08.30, 19.20, 00.55 Погода
09.00 М/с «Велике мультиплікаційне шоу»
09.25 Х/ф «Телеведучий: Легенда про Рона Бургунді»
11.20, 19.25 Т/с «Курсанти»
13.30, 19.00, 00.35 Репортер
13.35 М/с «Табір Лазло»
13.55 М/с «Поліцейська академія»
14.30, 16.25 Teen Time
14.35 Т/с «Петля-2»
16.30, 21.15 Т/с «Татусеві дочки»
18.00, 22.20 Т/с «Щасливі разом»
19.15, 00.50 Спортрепортер
20.20 Т/с «Ранетки»
23.20 Т/с «Живий до запитання-2»
01.00 Служба розшуку дітей
01.05 Х/ф «Одиссей і Острів туманів»
02.30, 04.30 Студія Зона ночі Культура
02.35 Казимир Великий, або Малевич селянський
03.05 Українське бароко
03.30 Студія Зона ночі
03.35 Невідома Україна
04.35 Олександр Довженко. Роздуми після життя
04.55 Зона ночі

УКРАЇНА

06.00 Мультфільми
06.30, 17.00, 19.00 Події
06.45, 17.30 Критична точка
07.20 Срібний апельсин
08.00 Т/с «Слід», 49 с.
09.00 Т/с «Безмовний свідок 2»
10.00 Т/с «Катя», 9, 10 с.
12.00 Т/с «Колись прийде кохання», 185 с.
13.00 Т/с «Висяки — 2», 15 с.
14.00 Т/с «Слід», 60, 61 с.
16.00 Федеральний суддя
17.20, 19.20 Спортивні події
18.00 Т/с «Колись прийде кохання», 186 с.
19.30 Шустер Live
20.20 Т/с «Брудна справа», 5, 6 с.
22.20 Х/ф «Таксі — 3»
00.10 Т/с «У простому вигляді», 3 с.

01.30 Профілактика

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
06.01, 23.30, 04.30 «Час-Тайм»
06.15, 00.15, 03.10, 05.10 «Час спорту»
06.25, 10.20, 13.20, 15.10, 17.20, 18.25, 22.50, 00.25, 04.25 «Погода на курортах»
06.30 «Ранок на 5-му»
09.10, 22.40, 23.20, 05.20 «Бізнес-час»
09.20, 12.20, 14.20, 16.10, 17.50, 23.50, 03.20, 04.55 «Погода в Україні»
09.30, 13.30, 14.30 «5 елемент»
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 23.00, 01.00, 04.00 «Час новин»
10.30, 11.30, 12.30 «Спільний проект 5 каналу та інформаційного агентства УНІАН «Прес-конференції у прямому ефірі»
10.55, 03.25 «Огляд преси»
11.20 «Зверни увагу з Тетяною Рамус»
15.15, 16.15 Народне ток-шоу «Майдан»
17.30 Програма «Територія закону»
18.30, 02.20, 04.15 «Хроніка дня»
18.45, 04.45 «Київський час»
19.00, 22.30, 00.00, 03.00, 05.00 «Час новин» (російською мовою)
19.20 Інформаційний марафон «Час до виборів»
19.30, 01.15 «Новий час»
20.20, 21.45 «Час до виборів. Агітацію заборонено!»
20.30, 21.20, 01.40 «Час»
22.00, 02.30, 05.30 «Велика політика»
00.30 «Автопілот-новини»
00.40 «Ресторанні новини»
03.30 «Територія закону»

ТОНІС

06.00 Клуб 700
06.25, 15.30, 01.40 Твій хіт
06.30, 08.25, 04.55 Фітнес-А.Р.М.І.Я
06.50, 08.45, 12.50, 15.50, 18.50, 20.55, 00.05 Погода
06.55, 08.55, 12.55, 15.55, 18.55, 00.10 Зіркоскоп
07.00, 09.00, 12.00, 16.00, 23.15 Світські хроніки
07.10, 09.10, 12.10, 16.10, 23.25 Банана News
07.15, 21.00 Солодка казка
07.30, 19.00 Хіт-парад дикої природи
09.15, 15.00, 02.50, 04.15 Диваки
10.20, 03.10 Острбайтери
12.15, 01.10, 04.35 За сім морів
13.00 Погляд у майбутнє
16.15, 21.15 Т/с «Колишня»
18.30, 20.30, 23.30, 02.10, 05.10, 05.50 «24 години»
18.40, 23.40, 02.20, 05.20 «Життя»
19.55, 02.30, 03.55, 05.30 Сильні світу сього
00.15 Табу

НТН

06.00, 03.05, 05.15 «Особистий погляд»
06.30 «Переможний голос віруючого»
07.00 Х/ф «Рись повертається»
08.30 «Легальний дохід»
08.40 «Правда життя». Вірус швидкості
09.15, 22.00 Т/с «CSI: Лас-Вегас», 9 сезон
10.10, 23.00 Т/с «Криміналісти: мислити як злочинець»
11.10 Т/с «Бандитский Петербург — 6»
13.30 Т/с «Закон і порядок»
14.35 Х/ф «Втеча»
16.30 Х/ф «Російський бізнес — 2»
18.25 «Агенти впливу»
19.00, 21.30, 00.00, 02.40, 04.50 «Свідок»
19.25 Т/с «Меч»
00.30 Х/ф «Озеро примар»,
05.40 «Легенди бандитської Одеси»

МЕГАСПОРТ

06.00 Інформаційний блок. Ранок
10.00 Професійний бокс
11.50 Бої без правил
13.00 Інформаційний блок. День
18.00 Неспортивне життя. Валерій Гончаров
18.30 Олімпійські файли в особах
19.30 Настільний теніс. Pro Tour — English Open. Чоловіки
21.30 Відверто про футбол
22.40 Мегафон. Спортивні новини
23.00 Професійний бокс. KOTV Classics
00.00 Покер. World Poker Tour
02.00 «Дівчата»... і футбол
04.00 Гандбол. Кубок світу. Жінки. Норвегія — Німеччина
05.30 KOTV News

КИЇВ

06.00, 09.25, 23.55 «Музична програма»
06.30, 09.00 «Церква «Посольство Боже»
07.00 «По суті»
07.30, 20.05 «Міська варта»
07.40, 23.40 «Як на долонях»
07.45, 23.20 «Відчинені двері»
07.50 «Економічний вісник»
08.00 «Новини-спорт-тижневик»
08.20 «Улюблена робота»
08.30 «Полігон»
10.10 «Дім живих історій»
10.45, 13.30, 16.45, 17.55 «Телемагазин»
10.55 «Йога і здоров'я»
12.05, 00.30 «Знаки ДОЛІ»
13.40, 00.20 «Новини ПРО»
13.50 «В гостях у Д. Гордона» А. Джигарханян, ч. 2
15.00, 17.00, 23.00 «Новини»
15.10 Т/с «Спадкоємиця», с. 66
16.10 «У центрі уваги»
16.50 «Медичні поради»
17.15 «Гаряча лінія «102»
18.15 «Спецпідрозділ «Чорний квадрат»
18.55, 21.25 «Автофішки»
19.00 «Громадські слухання»
20.00 «Бізнес-ситуація»
20.15 «Вдала кар'єра»
21.00 «Новини» + Погода
21.30 «В гостях у Д. Гордона» Ю. Шевчук, ч. 1
22.30 «Вечірня кава з Д. Джангіровим»
23.25 «Прес-ревю»
23.30 «Медицина з І. Трухачовою»
23.45 «Вісті»

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

05.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 04.00 Новини
05.05 «Доброго ранку»
09.15 «Малахов+»
10.20, 02.20 «Модний вирок»
11.25 «Контрольна закупівля»
12.30 «Детективи»
13.10, 01.35 «Дільниця»
14.00 Інші новини
14.20 «Зрозуміти. Пробачити»
15.15, 04.05 «Монтекрісто». Т/с
16.10, 03.10 «Давай одружимося!»
17.05 «Федеральний суддя»
18.20 «Нехай говорять»
19.05 «Слід»
19.55 «Чекай на мене»
21.00 «Час»
21.30 «Журов». Т/с
22.35 «Олександра Пахмутова. Жінка, яку співають»
23.50 «Познер»
00.50 Нічні новини
01.05 «Генії і лиходії»

РТР-Планета

05.00 «Доброго ранку, Росіє!»
09.05, 00.25 «Геній з «шарашки». Авіаконструктор Бартіні»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті
10.35 Х/ф «Справа».
12.05, 22.10 «Зачароване кохання». Т/с.
13.20, 16.40, 02.30 Вісті-спорт
13.30 Х/ф «Зворотний відлік»
15.25 «Очевидне-неймовірне»
16.25 Місцевий час. Вісті-Москва
16.50, 01.55 «Городок». Дайджест
17.15, 02.40 «Кармеліта. Циганська пристрасть». Т/с.
18.05, 03.25 «Колись прийде кохання». Т/с.
19.45 Т/с «Каменська-5»
21.25, 04.10 «Берлінська стіна. Траєкторія падіння»
23.05 «Вісті+»
23.20 Х/ф «Слідство ведуть ЗнаТоКи». «Без ножа та кастета», 1 с.
01.10 «Суд іде»

КДТРК

07.50 Народний календар
08.00 Зустріч для вас
08.30, 20.00, 23.40 Мультфільми
08.50 Творчий вечір Сергія Жовнерчука, 1 ч.
09.30 Крихітка
09.50 Мандри планетою Земля
10.20, 15.50, 19.35 Сьогодні
10.25, 12.55, 20.55 Служба розшуку дітей
10.30 Театральний Київ
11.00 Зустріч у вітальні ім. І. Козловського
12.00 Вищий пілотаж
12.25 М/с «Хранителі історії»
13.00 «За київським часом»
13.15 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
13.50 Музичні історії
14.00 Д/ф «НАТО: свій чи чужий», ф.1
14:40 Хор ім. Верьовки, 1 ч.
16.00 «За київським часом»
16:10 Х/ф «Попелюшка»
17.30 Театральний Київ
18.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
18.45 Крихітка
19.00 «За київським часом»
19.20 Оплески, оплески.
19.40 Вищий пілотаж
20.30 Інформаційна програма «Час країни»
20.45 Вечірня казка «Соники»
21.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
21.30 «За київським часом»
21.50 Народний календар
22.00 Т/ф «Посмішка звіра»
23.00 Творчий вечір Сергія Жовнерчука, 1 ч.
23.50 Музичні історії
00.00 Інформаційна програма «Час країни» Нічний блок

Мал. Миколи КАПУСТИ.

СТБ. 09.20 Х/ф «Хімія почуттів»

ВІВТОРОК, 10 ЛИСТОПАДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК «Ера»
06.00 «Доброго ранку, Україно!»
06.00 Ранкова молитва
06.05, 08.45 Православний календар
06.10, 07.00, 08.00 Новини
06.15, 08.10 Спорт
06.20 Аграрна країна
06.25, 07.20, 08.30 Погода
06.40, 07.30, 08.40 567 — Поїхали!!!!!
07.10 Ера бізнесу
07.15 Спорт
07.35 Будівельний майданчик
08.15 Рейтингова панорама
08.50 М. Поплавський запрошує...

Перший Національний
09.00 РАНОК з Першим
09.00 Анонс передач /ранковий/
09.05 Діловий світ
09.20 Погода
09.30 Легко бути жінкою
10.30 Т/с «Стеж за мною»
11.15 Служба розшуку дітей
11.25 Життя триває...
12.00 Новини
12.10 Діловий світ
12.45 Український вимір
13.15 Здоров'я
14.10 Автоакадемія
15.00 Новини
15.15 Діловий світ
15.25 Погода
16.00 Фестиваль дитячої творчості «Молода Галичина», ч. 1
16.40 Індиго
17.10 Кліпи країн-учасниць ДПКЄ
17.15 Т/с «Стеж за мною»
18.05 Ситуація
18.15 Погода
18.25 Український вимір
18.55 Анонс передач /вечірній/
19.00 Точка зору
19.30 Діловий світ
19.40 Світ спорту
19.50 Погода
20.00 Д/с «Загадки археології», 11 с.
20.40 Ситуація
21.00 Новини
21.20 Всенародне обговорення конституції В. Ющенка
21.25 Діловий світ
21.40 Світ спорту
21.55 Погода
22.05 Прем'єра. Д/ф «Сад надії А. Гайдамаки»
22.45 Прес-анонс
22.55 Трійка, Кено, Максима

ТРК «Ера»
23.00, 00.00 Підсумки
23.10 Погода
23.15 Спорт
23.20 Від першої особи
00.10 Служба розшуку дітей
00.15 Інтерактивний проект» Острів скарбів»

Перший Національний. Нічний канал
01.20 Культурно-мистецький арсенал. Класік-прем'єр, шоу № 6, 5 ч.
01.50 Дуель на роялях, 1 ч.
02.20 «Культурний фронт» з Ю. Макаровим
02.45 «Стіна крізь серце». До 20-річчя падіння Берлінської стіни
03.50 Д/с «Загадки археології», 11 с.
04.20 Життя триває...
04.45 Легко бути жінкою
05.40 Ситуація
05.50 Служба розшуку дітей

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

06.05 «Служба розшуку дітей»
06.10, 02.55 Т/с «Циганське серце»
06.55, 07.35, 08.05 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 16.30, 19.30, 22.40, 02.25 ТСН: «Телевізійна служба новин»
07.05 М/с «Назад до майбутнього»
09.05, 19.15 «ТСН. Варта»
09.50 «Караоке на майдані»
10.55, 20.15 Т/с «Крем»
12.10 Т/с «Некраса по-американськи»
13.10, 05.15 Т/с «Район Беверлі-Гілз»
14.10 Т/с «Район Мелроуз»
15.25 Т/с «Всі жінки — відьми»
16.50 Т/с «Не родись вродлива»
17.50 Т/с «Татусеві дочки»
19.10 «Погода»
21.15 Т/с «Маргоша — 2»
23.05 «Проспорт»
23.10, 03.40 Х/ф «Храм черепів»
01.25 «Документ»

ІНТЕР

06.00 «Неймовірні подорожі». Ботсвана
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 18.00 Новини
07.10, 07.35, 08.10, 08.35 «Ранок з Інтером»
09.10 Т/с «Марш Турецького-3»
10.05, 20.30 Т/с «Обручка»
11.05, 19.00 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
12.10 «Знак якості». Гриби консервовані грузді
12.50 Т/с «Захист проти»
13.50 «Машина часу. Секретний експеримент»
14.50 Т/с «Шахіст»
16.00 «Ключовий момент»
16.55 «Зрозуміти. Пробачити»
18.15 «Судові справи»
20.00, 01.35 «Подробиці»
21.30 Х/ф «Свати-2», 1,2 с.
00.20 Секретні історії. «Код чоловіка. Зачаття поза законом»
02.20 Телевізійна служба розшуку дітей
02.25 Т/с «Двічі в житті»
03.15 «Неймовірні подорожі»
04.10 «Знак якості»
04.50 «Ключовий момент»
05.35 «Уроки тітоньки Сови»

ICTV

05.45, 07.40, 08.40, 01.25, 03.50 Погода
05.50, 03.25 Факти
06.15, 07.50 Ділові факти
06.25 300 сек/год
06.35 Світанок.
07.15, 12.20 Каламбур
07.45 Факти. Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.10, 01.15 Спорт
08.05 Про зірок
08.35 300 сек/час
08.45 Факти. Ранок
09.00 «Смак».
10.30 «Солдати». Т/с
12.45 Факти. День
13.05 «Таємниці слідства». Т/с
14.25 «Гончі-2». Т/с
15.25, 19.55 «Вулиці розбитих ліхтарів-9». Т/с
16.25, 22.05 «Далекобійники». Т/с
17.35, 21.00 «Полювання на вервольфа». Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.15, 23.15 Надзвичайні новини
00.00 Факти. Підсумок дня
00.15 Неймовірна колекція містера Ріплі
01.30 «Люди-кішки». Х/ф
03.55 «Щелепи». Х/ф
05.20 «Офіс-2». Т/с

СТБ

05.55 Т/с «Кулагін і партнери»
06.20 «Документальний детектив»
06.50, 08.00, 18.00, 22.00 «Вікна-Новини»
06.55, 08.10 «Бізнес»
07.00 Т/с «Вона написала убивство»
08.15, 15.00 «Давай одружимося»
09.20 Х/ф «Вілла розбрату»
12.05 «Нез'ясовно, але факт»
12.50 «Битва екстрасенсів»
14.00 «Чужі помилки. Геройська трагедія»
16.05 «Моя правда. Маша Малиновська»
17.05 «Неймовірні історії кохання»
18.15, 22.20 Т/с «Доктор Хаус»
19.15 «Гени проти нас»
20.55 «Чужі помилки. Ціна життя»
23.20 «Моя правда. Олексій Панін»
00.25 «Вікна-Спорт»
00.55 Х/ф «Старий Новий рік»

НОВИЙ КАНАЛ

Профілактика
14.00, 19.00, 00.30 Репортер
14.05 М/с «Велике мультиплікаційне шоу»
14.30, 15.50 Teen Time
14.35 Т/с «Петля-2»
14.50 Т/с «Друзі»
15.55, 20.20 Т/с «Ранетки»
16.50, 21.15 Т/с «Татусеві дочки»
18.00, 22.20 Т/с «Щасливі разом»
19.15, 00.45 Спортрепортер
19.20, 00.50 Погода
19.25 Т/с «Курсанти»
23.20 Т/с «Живий до запитання-2»
00.55 Х/ф «Помилково»
02.20, 04.20 Студія Зона ночі Культура
02.25 Джерела Вітчизни
02.40 Братіє та дружино
02.55 За литовської доби
03.10 Запоріжська Січ. Витоки
03.20 Студія Зона ночі
03.25 Невідома Україна
04.25 І буде новий день
05.20 Зона ночі

УКРАЇНА

05.00 Мультфільми
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 17.20, 19.20, 03.50 Спортивні події
06.45, 17.30, 01.25 Критична точка
07.20 Срібний апельсин
08.00 Т/с «Слід», 50 с.
09.00, 04.00 Т/с «Безмовний свідок 2»
10.00 Т/с «Катя», закл. с.
12.00 Т/с «Колись прийде кохання», 186 с.
13.00 Т/с «Висяки — 2», 16 с.
14.00 Т/с «Слід», 62,63 с.
16.00 Федеральний суддя
18.00 Т/с «Колись прийде кохання», 187 с.
19.30 Шустер Live
20.20 Т/с «Брудна справа», 7,8 с.
22.20 Х/ф «Двічі в одну ріку»
00.20 Т/с «У простому вигляді», 4 с.
01.50 Х/ф «Таксі — 3»
04.45 Т/с «Моя кохана відьма», 27, 28 с.
05.35 Мультфільм

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
06.01, 23.30, 04.30 «Час-Тайм»
06.15, 00.15, 03.10, 05.10 «Час спорту»
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.50, 00.25, 04.25 «Погода на курортах»
06.30 «Ранок на 5-му»
09.10, 22.40, 23.20, 05.20 «Бізнес-час»
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 23.50, 03.20, 04.55 «Погода в Україні»
09.30, 13.30, 14.30 «5 елемент»
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 23.00, 01.00, 04.00 «Час новин»
10.30, 11.30, 12.30 «Спільний проект 5 каналу та інформаційного агентства УНІАН «Прес-конференції у прямому ефірі»
10.55, 03.25 «Огляд преси»
11.20 «Зверни увагу з Тетяною Рамус»
15.30 «Не перший погляд»
16.30 «Мотор-ТБ»
17.30 «Особливо небезпечно»
18.30, 02.20, 04.15 «Хроніка дня»
18.45, 04.45 «Київський час»
19.00, 22.30, 00.00, 03.00, 05.00 «Час новин» (російською мовою)
19.20 Інформаційний марафон «Час до виборів»
19.30, 01.15 «Новий час»
20.20, 21.45 «Час до виборів. Агітацію заборонено!»
20.30, 21.20, 01.40 «Час»
22.00, 02.30, 05.30 «На межі»
00.30 «Автопілот-новини»
00.40 «Смачні подорожі»
03.30 «Велика політика»

ТОНІС

06.00 Клуб 700
06.20, 15.30, 01.35 Твій хіт
06.35, 08.40, 04.50 Фітнес-А.Р.М.І.Я
06.50, 08.50, 12.50, 15.50, 18.50, 20.55, 00.05, 05.25 Погода
06.55, 08.55, 12.55, 15.55, 18.55, 00.10 Зіркоскоп
07.00, 09.00, 12.00, 16.00, 23.15 Світські хроніки
07.10, 09.10, 12.10, 16.10, 23.25 Банана News
07.15, 18.30, 20.30, 23.30, 02.05, 05.05, 05.50 «24 години»
07.30, 21.00 Солодка казка
07.40, 19.00 Хіт-парад дикої природи
09.20, 15.00, 02.50, 04.20 Диваки
10.20, 03.15 Правда окопів
12.15, 01.10 За сім морів
13.00 Погляд у майбутнє
16.15 Т/с «Колишня»
18.40, 23.40, 02.15, 05.15 «Життя»
19.55, 02.30, 04.05, 05.30 Сильні світу сього
21.15 Т/с «Колишня»
00.15 Табу
02.25 Служба розыска детей

НТН

06.00, 06.30 «Переможний голос віруючого»
07.00 Х/ф «Російський бізнес — 2»
08.30 «Легальний дохід»
08.40, 11.00, 19.00, 21.30, 00.00, 02.30, 04.55 «Свідок»
09.00, 22.00 Т/с «CSI: Лас-Вегас», 9 сезон
10.00, 23.00 Т/с «Криміналісти: мислити, як злочинець»
11.20 Т/с «Інспектор Деррік»
12.35, 00.30 Т/с «Суто англійські вбивства»
14.50, 19.25 Т/с «Меч»
16.55 Х/ф «Добре сидимо!»
18.25 «Речовий доказ». Раби XXI сторіччя
02.50, 05.15 «Особистий погляд»
05.40 «Легенди бандитської Одеси»

МЕГАСПОРТ

06.00 Інформаційний блок. Ранок
10.00, 22.00 Професійний бокс
11.50, 23.00 Бої без правил
13.00 Інформаційний блок. День
18.00, 05.30 Баскетбол. Журнал Євроліги ULEB
18.30 Відверто про футбол
19.30 Мегафон. Спортивні новини
19.55 Плавання. Кубок світу. Стокгольм, Швеція. Перший день. Пряма трансляція
00.00 Плавання. Кубок світу. Стокгольм, Швеція. Перший день
02.00 «Дівчата»... і футбол
04.00 Гандбол. Кубок світу. Жінки. Півфінал. Румунія — Німеччина

КИЇВ

06.00, 09.35, 23.55 «Музична програма»
06.30, 09.00 «Церква «Посольство Боже»
06.55, 07.40, 23.25 «Прес-ревю»
07.00, 08.00, 15.00, 17.00, 23.00 «Новини»
07.20 «Англійська за 4,5 місяця»
07.35, 23.40 «Як на долонях»
07.45, 23.20 «Відчинені двері»
07.50, 23.30 «Медицина з І. Трухачовою»
08.20, 19.00 «Столиця»
09.25, 23.45 «Вісті»
10.20 «Борменталь»
10.30, 13.30, 16.45, 17.55 «Телемагазин»
10.40, 00.30 «Знаки ДОЛІ»
13.40, 16.50, 00.20 «Новини ПРО»
13.50 «В гостях у Д. Гордона» Ю. Шевчук, ч. 1
15.10 Т/с «Спадкоємиця», с. 67
16.10 «У центрі уваги»
17.15 «Вечірня кава з Д. Джангировим»
18.15 Д/с «Загадки археології», с. 26
18.55, 21.25 «Автофішки»
19.35 Т/с «Таємниця блискучого каменя» с.7
20.45 «Бізнес-ситуація»
20.50 «Міська варта»
21.00 «Новини» + Погода
21.30 «В гостях у Д. Гордона» Ю. Шевчук, ч. 2
22.30 «Четверта влада»

Профілактика

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

05.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 04.00 Новини
05.05 «Доброго ранку»
09.15 «Малахов+»
10.20, 02.20 «Модний вирок»
11.25 «Контрольна закупівля»
12.30 «Детективи»
13.10, 01.30 «Дільниця»
14.00 Інші новини
14.20 «Зрозуміти. Пробачити»
15.15, 04.05 «Монтекрісто». Т/с
16.10, 03.10 «Давай одружимося!»
17.05 «Федеральний суддя»
18.25 Святковий концерт до Дня міліції
21.00 «Час»
21.30 «Журов». Т/с
22.35 «Калашников. Людина і автомат»
23.50 Нічні новини
00.00 Х/ф «Золота голова на пласі»

РТР-Планета

05.00 «Доброго ранку, Росіє!»
09.05, 00.25 «Знайти скарб і вмерти»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті
10.30 Т/с «Баязет»
12.05, 22.10 «Зачароване кохання». Т/с.
13.20, 16.40, 02.30 Вісті-спорт
13.30, 19.45 Т/с «Каменська-5»
15.05, 01.10 «Суд іде»
16.25 Місцевий час. Вісті-Москва
16.50, 01.55 «Городок». Дайджест
17.15, 02.40 «Кармеліта. Циганська пристрасть». Т/с.
18.05, 03.25 «Колись прийде кохання». Т/с.
21.25, 04.10 «Незакінчена пісня. Юрій Гуляєв»
23.05 «Вісті+»
23.20 Х/ф «Слідство ведуть ЗнаТоКи». «Без ножа та кастета», 2 с.

КДТРК

06.45 Інформаційна програма «Час країни»
07.05, 09.50, 11.50, 17.30, 23.40 Мультфільми
07.15, 15.55, 17.05 Сьогодні
07.20 Д/ф «НАТО: свій чи чужий», ф.1
08.00 «За київським часом»
08.20 Оплески, оплески
08.30 Улюблена робота
08.40 Творчий вечір Сергія Жовнерчука, 2 ч.
09.20 «Сім'я»
10.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
10.45 Музичні історії
11.00 Зустріч для Вас
12.00 Студентський квиток
12.20 Народний календар
12.30 М/с «Хранителі історії»
13.00 «За київським часом»
13.15 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
14.00 «НАТО: свій чи чужий»
14.35 Хор ім. Верьовки, 2 ч.
16.00 «За київським часом»
16.10, 17.25, 20.55 Служба розшуку дітей
16.20 Зустріч для Вас
17.10 Музичні історії
17.40 Володимирська, 15
18.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
18.45 Оплески, оплески
19.00 «За київським часом»
19.20 Київський форум
20.30 Інформаційна програма «Час країни»
20.45 Вечірня казка «Соники»
21.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
21.30 «За київським часом»
21.50 Народний календар
22.00 Т/ф «Посмішка звіра», 2 ф. 1 с.
22.55 Творчий вечір Сергія Жовнерчука, 2 ч.
00.00 Інформаційна програма «Час країни» Нічний блок

Канал «Україна». 22.20 Х/ф «Двічі в одну ріку»

СЕРЕДА, 11 ЛИСТОПАДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК «Ера»

06.00 «Доброго ранку, Україно!»
06.00 Ранкова молитва
06.05, 08.45 Православний календар
06.10, 07.00, 08.00 Новини
06.15, 08.10 Спорт
06.20 Аграрна країна
06.25, 07.20, 08.15 Погода
06.40, 07.30, 08.25 567 — Поїхали!!!!!
07.10 Ера бізнесу
07.15 Спорт
07.40 Рецепти здоров'я
08.50 М. Поплавський запрошує....

Перший Національний

09.00 РАНОК з Першим
09.00 Анонс передач /ранковий/
09.05 Діловий світ
09.15 Погода
09.25 Прес-анонс
09.30 Легко бути жінкою
10.30 Т/с «Стеж за мною»
11.15 Служба розшуку дітей
11.25 Життя триває...
12.00 Новини
12.10 Діловий світ
12.45 Український вимір
13.15 «Знайдемо вихід» з Н. Розинською
14.30 Новини
14.45 Діловий світ
15.00 Парламентські слухання у Верховній Раді України
17.10 Кліпи країн—учасниць ДПКЄ
17.15 Т/с «Стеж за мною»
18.05 Ситуація
18.15 Погода
18.25 Український вимір
18.55 Анонс передач /вечірній/
19.00 Точка зору
19.30 Діловий світ
19.40 Світ спорту
19.50 Погода
20.00 Особливий погляд
20.35 Громадська варта
21.00 Новини
21.20 Всенародне обговорення конституції В. Ющенка
21.25 Діловий світ
21.40 Світ спорту
21.55 Погода
22.05 Прем'єра. Д/ф «Пісня всесвіту. Їхав козак за Дунай»
22.35 Прес-анонс
22.45 Мегалот
22.50 Суперлото, Трійка, Кено

ТРК «Ера»

23.00, 00.00 Підсумки
23.10 Погода
23.15 Спорт
23.20 Від першої особи
00.10 Служба розшуку дітей
00.15 Інтерактивний проект» Острів скарбів»

Перший Національний. Нічний канал

01.20 Культурно-мистецький арсенал. Класік-прем'єр, шоу № 8, 1 ч.
02.20 Телевізійний журнал «Околиця»
02.45 Далі буде...
03.10 Вихідні по-українськи
03.30 Муз.ua
03.50 Благовісник
04.20 Життя триває...
04.45 Легко бути жінкою
05.40 Ситуація
05.50 Служба розшуку дітей

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

06.00 «Служба розшуку дітей»
06.05, 03.00 Т/с «Циганське серце»
06.55, 07.35, 08.05 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 16.30, 19.30, 22.40, 02.30 ТСН: «Телевізійна служба новин»
07.05 М/с «Назад до майбутнього»
09.05, 19.15 «ТСН. Варта»
09.50, 17.50 Т/с «Татусеві дочки»
10.55, 20.15 Т/с «Крем»
12.10 Т/с «Некраса по-американськи»
13.10, 05.20 Т/с «Район Беверлі-Хіллз»
14.10 Т/с «Район Мелроуз»
15.25 Т/с «Всі жінки — відьми»
16.50 Т/с «Не родись вродлива»
19.10 «Погода»
21.15 Т/с «Маргоша — 2»
23.05 «Проспорт»
23.10, 03.45 Х/ф «Тихі води»
01.30 «Документ»

ІНТЕР

06.00 «Неймовірні подорожі». Флорида.
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 18.00 Новини
07.10, 07.35, 08.10, 08.35 «Ранок з Інтером»
09.10 Т/с «Марш Турецького-3»
10.05, 20.30 Т/с «Обручка»
11.05, 19.00 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
12.10 «Знак якості». Бички в'ялені
12.50 Т/с «Захист проти».
13.50 Секретні історії. «Код чоловіка. Зачаття поза законом»
14.50 Т/с «Шахіст»
16.00 «Ключовий момент»
16.55 «Зрозуміти. Пробачити»
18.15 «Судові справи»
20.00, 02.15 «Подробиці»
21.30 Т/с «Свати»
23.55 Гучна справа. «Вірус ревнощів»
01.10, 05.05 Д/п «Повітряні бої»
02.45 Телевізійна служба розшуку дітей
02.50 Т/с «Двічі в житті»
03.35 «Неймовірні подорожі»
04.25 «Знак якості»
05.50 «Уроки тітоньки Сови»

ICTV

05.55 Служба розшуку дітей
06.00, 07.40, 08.40, 01.20, 03.25 Погода
06.05, 03.00 Факти
06.15, 07.50 Ділові факти
06.25 300 сек/год
06.35 Світанок.
07.15, 12.20 Каламбур
07.45 Факти. Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.10, 01.10 Спорт
08.05 Про зірок
08.35 300 сек/час
08.45 Факты. Утро
09.00 «Смак».
10.30 «Солдати». Т/с
12.45 Факти. День
13.00 «Таємниці слідства». Т/с
14.20 «Гончі-2». Т/с
15.20, 19.55 «Вулиці розбитих ліхтарів-9». Т/с
16.25, 22.00 «Далекобійники». Т/с
17.35, 21.00 «Полювання на вервольфа». Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.15, 23.10 Надзвичайні новини
23.55 Факти. Підсумок дня
00.10 Неймовірна колекція містера Ріплі
01.25 «Флетч». Х/ф
03.30 «Заміна-2». Х/ф
04.55 «Офіс-2». Т/с

СТБ

05.55, 21.40 Т/с «Кулагін та партнери»
06.20 «Документальний детектив»
06.50, 08.00, 18.00, 22.00 «Вікна-Новини»
06.55, 08.10 «Бізнес»
07.00 Т/с «Вона написала убивство»
08.15, 14.50 «Давай одружимося»
09.20 «ВусоЛапоХвіст»
10.00 Х/ф «Собаче серце»
13.45 Чужі помилки «Ціна життя»
15.55 «Моя правда. Олексій Панін»
16.55 «Неймовірні історії кохання»
18.10, 22.20 Т/с «Доктор Хаус»
19.10 «Зіркове життя. Діти-актори — 2»
20.20 «Чужі помилки. На все заради неї»
23.20 «Моя правда. Ігор Сорін»
00.25 «Вікна-Спорт»
00.55 Х/ф «Вокзал для двох»

НОВИЙ КАНАЛ

05.20 Т/с «Петя Неперевершений»
06.05 Т/с «Загублені»
06.50, 07.10, 07.35, 08.40 «Підйом»
06.55, 12.50, 14.50 Т/с «Друзі»
07.30, 08.30, 19.20, 00.55 Погода
09.00, 13.35 М/с «Велике мультиплікаційне шоу»
09.25 Х/ф «Кадет Келлі»
11.25, 19.25 Т/с «Курсанти»
13.30, 19.00, 00.30 Репортер
13.40 М/с «Табір Лазло»
14.00 М/с «Поліцейська академія»
14.30, 15.50 Teen Time
14.35 Т/с «Петля-2»
15.55, 20.20 Т/с «Ранетки»
16.50, 21.15 Т/с «Татусеві дочки»
18.00, 22.20 Т/с «Щасливі разом»
19.15, 00.50 Спортрепортер
23.20 Т/с «Живий до запитання-2»
01.00 Служба розшуку дітей
01.05 Х/ф «Чарлі Бартлет»
02.35, 04.35 Студія Зона ночі. Культура
02.40 Дике поле
02.55 Козацький флот
03.10 Зоряний час козацтва
03.20 Козаччина руїна
03.35 Студія Зона ночі
03.40 Невідома Україна
04.40 Музей Ханенків
05.00 Золоте намисто України. Козелець
05.10 Золоте намисто України. Кремінець
05.20 Зона ночі

УКРАЇНА

06.00 Мультфільми
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 17.20, 19.20, 03.50 Спортивні події
06.45, 17.30, 01.20 Критична точка
07.20 Срібний апельсин
08.00 Т/с «Слід», 51 с.
09.00, 04.00 Т/с «Безмовний свідок 2»
10.00 Т/с «Брудна справа», 1, 2 с.
12.00 Т/с «Колись прийде кохання», 187 с.
13.00 Т/с «Висяки — 2», 17 с.
14.00 Т/с «Слід», 64, 65 с.
16.00 Федеральний суддя
18.00 Т/с «Колись прийде кохання», 188 с.
19.30 Шустер Live
20.20 Т/с «Брудна справа», 9, 10 с.
22.20 Х/ф «Анаконда — 2: Полювання на прокляту орхідею»
00.30 Т/с «У простому вигляді», 5 с.
01.45 Х/ф «Двічі в одну ріку»
04.45 Т/с «Моя кохана відьма», 29, 30 с.
05.35 Мультфільм

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
06.01, 23.30, 04.30 «Час-Тайм»
06.15, 00.15, 03.10, 05.10 «Час спорту»
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.50, 00.25, 04.25 «Погода на курортах»
06.30 «Ранок на 5-му»
09.10, 22.40, 23.20, 05.20 «Бізнес-час»
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 23.50, 03.20, 04.55 «Погода в Україні»
09.30, 13.30, 14.30 «5 елемент»
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 23.00, 01.00, 04.00 «Час новин»
10.30, 11.30, 12.30 «Спільний проект 5 каналу та інформаційного агентства УНІАН «Прес-конференції у прямому ефірі»
10.55, 03.25 «Огляд преси»
11.20, 15.30 «Зверни увагу з Тетяною Рамус»
16.30 «Арсенал»
17.30 «Велика політика»
18.30, 02.20, 04.15 «Хроніка дня»
18.45, 04.45 «Київський час»
19.00, 22.30, 00.00, 03.00, 05.00 «Час новин» (російською мовою)
19.20 Інформаційний марафон «Час до виборів»
19.30, 01.15 «Новий час»
20.20, 21.45 «Час до виборів. Агітацію заборонено!»
20.30, 21.20, 01.40 «Час»
22.00, 02.30, 05.30 «Акцент»
00.30 «Автопілот-новини»
00.40 «Ресторанні новини»
03.30 «Особливо небезпечно»

ТОНІС

06.00 Клуб 700
06.20, 15.30, 01.35 Твій хіт
06.35, 08.40, 04.55 Фітнес-А.Р.М.І.Я
06.50, 08.50, 12.50, 15.50, 18.50, 20.55, 00.05 Погода
06.55, 08.55, 12.55, 15.55, 18.55, 00.10 Звездоскоп
07.00, 09.00, 12.00, 16.00, 23.15 Світські хроніки
07.10, 09.10, 12.10, 16.10, 23.25 Банана News
07.15, 18.30, 20.30, 23.30, 02.05, 05.10, 05.50 «24 години»
07.30, 21.00 Солодка казка
07.40, 19.00 Хіт-парад дикої природи 1
09.20, 15.00, 02.50, 04.25 Диваки
10.20, 03.15 Правд окопів
12.15, 01.10 За сім морів
13.00 Погляд у майбутнє
16.15, 21.15 Т/с «Колишня»
18.40, 23.40, 02.15, 05.20 «Життя»
19.55, 02.30, 04.05, 05.30 Сильні світу сього
00.15 Табу
02.25 Служба розыска детей

НТН

06.00, 02.50, 05.15 «Особистий погляд»
06.30 «Переможний голос віруючого»
07.00 Х/ф «Добре сидимо!»
08.30 «Легальний дохід»
08.40, 11.00, 19.00, 21.30, 00.00, 02.25, 04.50 «Свідок»
09.00, 22.00 Т/с «CSI: Лас-Вегас» 9 сезон
10.00, 23.00 Т/с «Криміналісти: мислити як злочинець»
11.20 Т/с «Інспектор Деррік»
12.35, 00.30 Т/с «Суто англійські вбивства»
14.45, 19.25 Т/с «Меч»
16.45 Х/ф «Їхали два шофери»
18.25 «Правда життя». Золоті куполи
05.40 «Легенди бандитської Одеси»

МЕГАСПОРТ

06.00 Інформаційний блок. Ранок
10.00, 22.00 Професійний бокс
11.50, 23.00 Бої без правил
13.00 Інформаційний блок. День
18.00 Мегадрайв
18.30 Футбольний огляд «Goalissimo»
19.30 Мегафон. Спортивні новини
19.55 Плавання. Кубок світу. Стокгольм, Швеція. Другий день. Пряма трансляція
00.00 Плавання. Кубок світу. Стокгольм, Швеція. Другий день
02.00 «Дівчата»... і футбол
04.00 Гандбол. Кубок світу. Жінки. Півфінал. Данія — Норвегія
05.30 KOTV News

КИЇВ

Профілактика

14.00 «В гостях у Д. Гордона» Ю. Шевчук, ч. 2
15.00, 17.00, 23.00 «Новини»
15.10 Т/с «Спадкоємиця», с. 68
16.10 «У центрі уваги»
16.45, 17.55 «Телемагазин»
16.50 «Корисна розмова»
17.15 «Четверта влада»
18.15 Д/с «Спадщина давніх цивілізацій» с.1
18.55 «Автофішки»
19.00 «Столиця»
19.35 Т/с «Таємниця блискучого каменя», с. 8
20.45 «Бізнес-ситуація»
20.50 «Міська варта»
21.00 «Новини» + Погода
21.25 Автофішки»
21.30 «В гостях у Д. Гордона» О. Дементьєв, ч. 1
22.30 «Вечірня кава з Д. Джангіровим»
23.20 «Відчинені двері»
23.25 «Прес-ревю»
23.30 «Медицина з І. Трухачовою»
23.40 «Як на долонях»
23.45 «Вісті»
23.55 «Музична програма»
00.20 «Новини ПРО»
00.30 «Знаки ДОЛІ»

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

05.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 04.00 Новини
05.05 «Доброго ранку»
09.15 «Малахов+»
10.20, 02.20 «Модний вирок»
11.25 «Контрольна закупівля»
12.30 «Детективи»
13.10, 01.35 «Дільниця»
14.00 Інші новини
14.20 «Зрозуміти. Пробачити»
15.15, 04.05 «Монтекрісто». Т/с
16.10, 03.10 «Давай одружимося!»
17.05 «Федеральний суддя»
18.20 «Нехай говорять»
19.05 «Слід»
19.55 Т/с «Бережи мене дощ», 1 с.
21.00 «Час»
21.30 «Журов». Т/с
22.35 Місце існування. «Пігулки «від усіх хвороб»
23.50 Нічні новини
00.05 Х/ф «Причали»

РТР-Планета

05.00 «Доброго ранку, Росіє!»
09.05, 01.00 «Бунт Іхтиандра. Олександр Бєляєв»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті
10.30 Т/с «Баязет»
12.05, 22.10 «Зачароване кохання». Т/с.
13.20, 16.40, 02.30 Вісті-спорт
13.30 Т/с «Каменська-5».
15.05, 01.45 «Суд іде»
16.25 Місцевий час. Вісті-Москва
16.50 «Городок». Дайджест
17.15, 02.40 «Кармеліта. Циганська пристрасть». Т/с.
18.05, 03.25 «Колись прийде кохання». Т/с.
19.45 Т/с «Золото скіфів»
21.25, 04.10 «Обережно, мозок!».
23.05 «Вісті+»
23.20 Х/ф «Слідство ведуть знавці». «Мафія», 1 с.

КДТРК

06.45 Інформаційна програма «Час країни»
07.00, 11.15, 15.55, 17.25, 23.25 Сьогодні
07.05, 09.50, 15.25, 18.45 Мультфільми
07.25 Д/ф «НАТО: свій чи чужий»
08.00 «За київським часом»
08.20 Київський форум
09.35 Музичні історії
10.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
10.45 Співає Валерій Буймістер
11.20 Історичні етюди
11.55 Люди і долі. І. Мащенко
12.15 Кольорова екскурсія
12.30 М/с «Хранителі історії»
13.00 «За київським часом»
13.10, 17.05, 18.55, 20.55 Служба розшуку дітей
13.15 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
14.00 Д/ф «НАТО: свій чи чужий», ф. 3
14.45 Зустріч для Вас
16.00 «За київським часом»
16.10 «У Національному художньому»
16.20 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
17.10 Музичні історії
17.35 Пілігрим
18.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
19.00 «За київським часом»
19.20 Народний календар
19.30 Український клуб (Місце зустрічі — Хрещатик, 26)
20.30 Інформаційна програма «Час країни»
20.45 Вечірня казка «Соники»
21.00 Люди і долі. І. Мащенко
21.30 «За київським часом»
21.55 Український клуб (Місце зустрічі — Хрещатик, 26)
22.45 Зустріч для Вас
23.30 Історичні етюди
00.00 Інформаційна програма «Час країни». Нічний блок

Новий канал. 09.25 Х/ф «Кадет Келлі»

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ЧЕТВЕР, 12 ЛИСТОПАДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК «Ера»
06.00 «Доброго ранку, Україно!»
06.00 Ранкова молитва
06.05, 08.40 Православний календар
06.10, 07.00, 08.00 Новини
06.15, 08.10 Спорт
06.20 Аграрна країна
06.25, 07.20, 08.15 Погода
06.40, 07.30, 08.25 567 — Поїхали!!!!!
07.10 Ера бізнесу
07.15 Спорт
07.40 Ера якості
08.50 М. Поплавський запрошує...

Перший Національний
09.00 РАНОК з Першим
09.00 Анонс передач /ранковий/
09.05 Діловий світ
09.15 Погода
09.25 Прес-анонс
09.30 Легко бути жінкою
10.30 Т/с «Стеж за мною»
11.15 Служба розшуку дітей
11.25 Життя триває...
12.00 Новини
12.10 Діловий світ
12.45 Український вимір
13.15 Фольк-music
14.30 Хай щастить
15.00 Новини
15.15 Діловий світ
15.25 Погода
15.55 Фестиваль дитячої творчості «Молода Галичина»
16.40 Індиго
17.10 Кліпи країн-учасниць ДПКЄ
17.15 Т/с «Стеж за мною»
18.05 Ситуація
18.15 Погода
18.25 Український вимір
18.55 Анонс передач /вечірній/
19.00 Точка зору
19.30 Діловий світ
19.40 Світ спорту
19.50 Погода
20.00 Д/с «Загадки археології», 12 с.
20.35 Погода
20.40 Ситуація
21.00 Новини
21.20 Всенародне обговорення Конституції В. Ющенка
21.25 Діловий світ
21.40 Світ спорту
21.55 Право на захист
22.15 Автоакадемія
22.45 Прес-анонс
22.55 Трійка, Кено, Максима

ТРК «Ера»
23.00, 00.00 Підсумки
23.10 Погода
23.15 Спорт
23.20 Від першої особи
00.10 Служба розшуку дітей
00.15 Інтерактивний проект «Острів скарбів»

Перший Національний. Нічний канал
01.20 Культурно-мистецький арсенал. Класік-прем'єр, шоу № 8, 2 ч.
02.20 Д/ф «Пісня всесвіту. Їхав козак за Дунай»
02.50 «Попередження» з М. Вереснем
03.40 Служба розшуку дітей
03.50 Д/с «Загадки археології», 12 с.
04.20 Життя триває...
04.45 Легко бути жінкою
05.40 Ситуація
05.50 Служба розшуку дітей

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

06.05 «Служба розшуку дітей»
06.10, 02.50 Т/с «Циганське серце»
06.55, 07.35, 08.05 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 16.30, 19.30, 22.40, 02.20 ТСН: «Телевізійна служба новин»
07.05 М/с «Назад до майбутнього»
09.05, 19.15 «ТСН. Варта»
09.50, 17.50 Т/с «Татусеві дочки»
10.55, 20.15 Т/с «Крем»
12.10 Т/с «Некраса по-американськи»
13.10, 05.05 Т/с «Район Беверлі-Гіллз»
14.10 Т/с «Район Мелроуз»
15.25 Т/с «Всі жінки — відьми»
16.50 Т/с «Не родись вродлива»
19.10 «Погода»
21.15 Т/с «Маргоша — 2»
23.05 «Проспорт»
23.10, 03.35 Х/ф «Темний ліс»,
01.20 «Документ»
05.50 Українські мультфільми

ІНТЕР

06.00 «Неймовірні подорожі». Південна Африка
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 18.00 Новини
07.10, 07.35, 08.10, 08.35 «Ранок з Інтером»
09.10 Т/с «Марш Турецького-3»
10.05, 20.30 Т/с «Обручка».
11.05 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
12.10 «Знак якості». Крупа манна
12.50 Т/с «Захист проти».
13.50 Гучна справа. «Вірус ревнощів»
14.50 Т/с «Шахіст»
15.55, 05.10 «Ключовий момент»
16.55 «Зрозуміти. Пробачити»
18.15 «Судові справи»
19.00 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
20.00, 02.15 «Подробиці»
21.30 Т/с «Свати»
23.55 Д/п «Р. Биков. Карлик-кровопивця, якого обожнювали всі»
01.10 Д/п «Таємниці бойових мистецтв. Смертельна битва»
02.50 Телевізійна служба розшуку дітей
02.55 Т/с «Двічі в житті»
03.40 «Неймовірні подорожі»
04.30 «Знак якості»
05.55 «Уроки тітоньки Сови»

ICTV

05.55, 07.40, 08.40, 01.15, 03.20 Погода
06.00, 02.55 Факти
06.15, 07.50 Ділові факти
06.25 300 сек/год
06.35 Світанок
07.20, 12.20 Каламбур
07.45 Факти. Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.10, 01.05 Спорт
08.05 Про зірок
08.35 300 сек/час
08.45 Факти. Ранок
09.00 «Смак».
10.30 «Солдати». Т/с
12.45 Факти. День
13.05 «Таємниці слідства». Т/с
14.25 «Гончі-2». Т/с
15.25, 19.55 «Вулиці розбитих ліхтарів-9». Т/с
16.25, 21.55 «Далекобійники». Т/с
17.35 «Полювання на вервольфа». Т/с
18.45 Факти. Вечір
19.15, 23.05 Надзвичайні новини
20.55 «Полювання на вервольфа». Т/с. Фінал
23.50 Факти. Підсумок дня
00.05 Неймовірна колекція містера Ріплі
01.20 «Флетч живий». Х/ф
03.25 «Аеропорт' 77». Х/ф
05.15 «Офіс-2». Т/с

СТБ

05.50, 21.40 Т/с «Кулагін та партнери»
06.20 «Документальний детектив»
06.50, 08.00, 18.00, 22.00 «Вікна-Новини»
06.55, 08.10 «Бізнес»
07.00 Т/с «Вона написала убивство»
08.15, 14.50 «Давай одружимося»
09.20 Х/ф «Земля Саннікова»
12.40 «Битва екстрасенсів»
13.45 «Чужі помилки»
15.55 «Моя правда. Ігор Сорін»
17.00 «Неймовірні історії кохання»
18.10 Т/с «Доктор Хаус»
19.10 «Моя правда. Лариса Доліна»
20.15 «Чужі помилки «Остання шлюбна ніч»
22.20 Т/с «Анатомія Грей»
00.00 «Моя правда. Ілля Резнік: біла ворона шоу-бізнеса»
01.10 «Вікна-Спорт»
01.30 Х/ф «Білоруський вокзал»
03.05 Х/ф «Шлях до «Сатурну»

НОВИЙ КАНАЛ

05.20 Т/с «Петя Неперевершений»
06.05 Т/с «Загублені»
06.50, 07.10, 07.35, 08.40 «Підйом»
06.55, 12.50, 14.50 Т/с «Друзі»
07.30, 08.30, 19.20, 00.55 Погода
09.00 М/с «Велике мультиплікаційне шоу»
09.30 Х/ф «Чарлі Бартлет»
11.30, 19.25 Т/с «Курсанти»
13.30, 19.00, 00.30 Репортер
13.35 М/с «Табір Лазло»
13.55 М/с «Поліцейська академія»
14.30, 15.50 Teen Time
14.35 Т/с «Петля-2»
15.55, 20.20 Т/с «Ранетки»
16.50, 21.15 Т/с «Татусеві дочки»
18.00, 22.20 Т/с «Щасливі разом»
19.15, 00.50 Спортрепортер
23.20 Т/с «Живий до запитання-2»
01.00 Служба розшуку дітей
01.05 Х/ф «Перерва на життя»
02.25, 04.25 Студія Зона ночі Культура
02.30 Кузня неймущих
02.55 Роздоріжжя
03.10 Термінал
03.25 Студія Зона ночі
03.30 Невідома Україна
04.30 Там на горі січ іде
04.45 Гартуючи юнацтво
05.00 Гніздо
05.15 Зона ночі

УКРАЇНА

06.00, 05.35 Мультфільми
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 17.20, 19.20, 03.50 Спортивні події
06.45, 17.30, 01.25 Критична точка
07.20 Срібний апельсин
08.00 Т/с «Слід», 52 с.
09.00, 04.00 Т/с «Безмовний свідок 2»
10.00 Т/с «Брудна справа», 3,4 с.
12.00 Т/с «Колись прийде кохання», 188 с.
13.00 Т/с «Висяки — 2», 18 с.
14.00 Т/с «Слід», 66, 67 с.
16.00 Федеральний суддя
18.00 Т/с «Колись прийде кохання», 189 с.
19.30 Шустер Live
20.20 Т/с «Брудна справа», 11, 12 с.
22.20 Ток-шоу «Готовий відповідати!»
23.20 Рикошет
00.20 Т/с «У простому вигляді», 6 с.
01.50 Х/ф «Анаконда — 2: Полювання на прокляту орхідею»
04.45 Т/с «Моя кохана відьма», 31, 32 с.

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
06.01, 23.40, 04.30 «Час-Тайм»
06.15, 00.15, 03.10, 05.10 «Час спорту»
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 00.25, 04.25 «Погода на курортах»
06.30 «Ранок на 5-му»
09.10, 20.20, 05.20 «Бізнес-час»
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 23.50, 03.20, 04.55 «Погода в Україні»
09.30, 13.30, 14.30 «5 елемент»
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 01.00, 04.00 «Час новин»
10.30, 11.30, 12.30 «Спільний проект 5 каналу та інформаційного агентства Уніан «Прес-конференції у прямому ефірі»
10.55, 03.25 «Огляд преси»
11.20 «Зверни увагу з Тетяною Рамус»
15.30 «Феєрія мандрів»
16.30 «Драйв»
17.30, 03.30 «Акцент»
18.30, 02.20, 04.15 «Хроніка дня»
18.45, 04.45 «Київський час»
19.00, 00.00, 03.00, 05.00 «Час новин» (російською мовою)
19.20 Інформаційний марафон «Час до виборів»
19.30, 01.15 «Новий час»
20.30, 21.20, 01.40 «Час»
21.40 Інформаційно-публіцистичне ток-шоу «Я так думаю з Анною Безулик»
00.30 «Автопілот-новини»
00.40 «Ні пуху, ні пера!»
02.30, 05.30 «Особливо небезпечно»

ТОНІС

06.00 Клуб 700
06.20, 15.30, 01.35 Твій хіт
06.35, 08.40, 04.50 Фітнес-А.Р.М.І.Я
06.50, 08.50, 12.50, 15.50, 18.50, 20.55, 00.05, 05.25 Погода
06.55, 08.55, 12.55, 15.55, 18.55, 00.10 Звездоскоп
07.00, 09.00, 12.00, 16.00, 23.15 Світські хроніки
07.10, 09.10, 12.10, 16.10, 23.25 Банана News
07.15, 18.30, 20.30, 23.30, 02.10, 05.05, 05.50 «24 години»
07.30, 21.00 Солодка казка
07.40, 19.00 Хіт-парад дикої природи 1
09.20, 15.00, 02.50, 04.20 Диваки
10.20, 03.15 Казацтво
12.15, 01.10 За сім морів
13.00 Погляд у майбутнє
16.15, 21.15 Т/с «Колишня»
18.40, 23.40, 02.20, 05.15 «Життя»
19.55, 02.35, 04.05, 05.30 Сильні світу сього
00.15 Табу
02.30 Служба розшуку дітей

НТН

06.00, 02.50, 05.15 «Особистий погляд»
06.30 «Переможний голос віруючого»
07.00 Х/ф «Їхали два шофери»
08.30 «Легальний дохід»
08.40, 11.00, 19.00, 21.30, 00.00, 02.25, 04.50 «Свідок»
09.00, 22.00 Т/с «CSI: Лас-Вегас» 9 сезон
10.00, 23.00 Т/с «Криміналісти: мислити як злочинець»
11.20 Т/с «Інспектор Деррік»
12.35, 00.30 Т/с «Пуаро»
14.50, 19.25 Т/с «Меч»
16.50 Х/ф «На кого Бог пошле»
18.25 «Легенди бандитського Києва». Вибухова молодість Фанні Каплан
05.40 «Легенди бандитської Одеси»

МЕГАСПОРТ

06.00 Інформаційний блок. Ранок
10.00, 22.00 Професійний бокс
11.50, 23.00 Бої без правил
13.00 Інформаційний блок. День
17.55, 05.30 Вейкбординг. Кубок світу-2009. Київ
18.25 Д/ф «Надлюдина», 1 с.
19.25, 21.40 Мегафон. Спортивні новини
19.40 Баскетбол. Євроліга. «Летувос Рітас» (Литва) — «Партизан» (Сербія). Пряма трансляція
00.00 Покер. World Poker Tour
02.00 «Дівчата»... і футбол
04.00 Гандбол. Кубок світу. Жінки. Фінал. Норвегія — Румунія

КИЇВ

06.00, 09.35, 23.55 «Музична програма»
06.30, 09.00 «Церква «Посольство Боже»
06.55, 07.40, 23.25 «Прес-ревю»
07.00 «Новини» + Погода
07.20, 20.45 «Бізнес-ситуація»
07.25, 20.50 «Міська варта»
07.35, 23.40 «Як на долонях»
07.45, 23.20 «Відчинені двері»
07.50, 23.30 «Медицина з І. Трухачовою»
08.00, 15.00, 17.00, 21.00, 23.00 «Новини»
08.20, 19.00 «Столиця»
09.25, 23.45 «Вісті»
10.20 «Борменталь»
10.30, 13.30, 16.45, 17.55 «Телемагазин»
10.40, 00.30 «Знаки ДОЛІ»
13.40, 00.20 «Новини ПРО»
13.50 «В гостях у Д. Гордона» О. Дементьєв, ч. 1
15.10 Т/с «Спадкоємиця» с.69
16.10 «У центрі уваги»
16.50 «Рецепти здоров'я»
17.15 «Вечірня кава з Д. Джангіровим»
18.15 Д/с «Спадщина давніх цивілізацій», с. 2
18.55 «Автофішки»
19.35 Т/с «Таємниця блискучого каменя», с. 9
21.25 «Автофішки»
21.30 «В гостях у Д. Гордона» О. Дементьєв, ч. 2
22.30 «Четверта влада»

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

05.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 04.00 Новини
05.05 «Доброго ранку»
09.15 «Малахов+»
10.20, 02.20 «Модний вирок»
11.25 «Контрольна закупівля»
12.30 «Детективи»
13.10 «Дільниця»
14.00 Інші новини
14.20 «Зрозуміти. Пробачити»
15.15, 04.05 «Монтекрісто». Т/с
16.10, 03.10 «Давай одружимося!»
17.05 «Федеральний суддя»
18.20 «Нехай говорять»
19.05 «Слід»
19.55 Т/с «Бережи мене дощ», 2 с.
21.00 «Час»
21.30 «Журов». Т/с
22.40 «Людина і закон»
23.50 Нічні новини
00.05 «Судіть самі»
01.00 Х/ф «Привіт від Чарлі-трубача»

РТР-Планета

05.00 «Доброго ранку, Росіє!»
09.05, 00.45 «Псковський сполох. Сни про загублений град»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті
10.30 Т/с «Сармат»
12.05, 22.10 «Зачароване кохання». Т/с.
13.20, 16.40 Вісті-спорт
13.30, 19.45 Т/с «Золото скіфів»
15.05, 01.30 «Суд іде»
16.25 Місцевий час. Вісті-Москва
16.50, 02.15 «Городок». Дайджест
17.15, 02.40 «Кармеліта. Циганська пристрасть». Т/с.
18.05, 03.25 «Колись прийде кохання». Т/с.
21.25, 04.10 «Шалений Ролан»
23.05 «Вісті+».
23.20 Х/ф «Слідство ведуть знавці». «Мафія», 2 с.

КДТРК

06.45 Інформаційна програма «Час країни»
07.00, 15.55 Сьогодні
07.05 Музичні історії
07.20 Д/ф «Нато: свій чи чужий», ф. 3
08.00 «За київським часом»
08.20 Оплески, оплески
08.35 Улюблена робота
08.45 Естафета
09.00 «Доля козака» Пісні А. Лаврінчука, 1 ч.
09.45, 15.35 Мультфільми
09.55, 13.10, 20.55 Служба розшуку дітей
10.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
11.00 Зустріч для Вас
11.50 Історичні етюди
12.20 Кольорова екскурсія
12.35 М/с «Хранителі історії»
13.00 «За київським часом»
13.15 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
14.00 Д/ф «Нато: свій чи чужий», ф. 4
14.35 Шлягер— парад
16.00 «За київським часом»
16.15 Сильний четвер
17:15 Музичні історії
17.30 історичні етюди
18.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
18.45 Оплески, оплески
19.00 «За київським часом»
19.20 Естафета
19.40 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
20.30 Інформаційна програма «Час країни»
20.45 Вечірня казка «Соники»
21.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
21.30 «За київським часом»
21.50 Народний календар
22.00 Т/ф «Посмішка звіра», 2 ф., 2 с. і 22:55 «Доля козака» Пісні А. Лаврінчука, 1 ч.
23.45 Кольорова екскурсія
00.00 Інформаційна програма «Час країни» Нічний блок

ICTV. 01.20 Х/ф «Флетч живий»

П'ЯТНИЦЯ, 13 ЛИСТОПАДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК «Ера»
06.00 «Доброго ранку, Україно!»
06.00 Ранкова молитва
06.05, 08.40 Православний календар
06.10, 07.00, 08.00 Новини
06.15, 08.10 Спорт
06.20 Аграрна країна
06.25, 07.20, 08.15 Погода
06.40, 07.30, 08.25 567 — Поїхали!!!!!
07.10 Ера бізнесу
07.15 Спорт
07.35 Будівельний майданчик
07.40 Автодрайв
08.50 М.Поплавський запрошує...
Перший Національний
09.00 РАНОК з Першим
09.00 Анонс передач /ранковий/
09.05 Діловий світ
09.15 Погода
09.25 Прес-анонс
09.30 Легко бути жінкою
10.30 Т/с «Стеж за мною»
11.15 Служба розшуку дітей
11.25 Життя триває...
12.00 Новини
12.10 Діловий світ
12.45 Український вимір
13.20 Крок до зірок
14.25 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк
15.00 Новини
15.15 Діловий світ
15.25 Погода
15.35 Енергетична Україна
16.20 Пазли
17.10 Кліпи країн-учасниць ДПКЄ
17.15 Т/с «Стеж за мною»
18.05 Ситуація
18.15 Погода
18.25 Український вимір
18.55 Анонс передач /вечірній/
19.00 Точка зору
19.30 Діловий світ
19.40 Світ спорту
19.50 Погода
20.00 «Знайдемо вихід» з Н. Розинською
21.00 Новини
21.20 Всенародне обговорення конституції В. Ющенка
21.25 Діловий світ
21.40 Світ спорту
21.55 Погода
22.10 «Культурний фронт» з Ю. Макаровим
22.45 Прес-анонс
22.55 Трійка, Кено
ТРК «Ера»
23.00, 00.00 Підсумки
23.10 Погода
23.15 Від першої особи
00.10 Служба розшуку дітей
00.15 Інтерактивний проект «Острів скарбів»
Перший Національний. Нічний канал
01.20 Культурно-мистецький арсенал. Дуель на роялях, 2 ч.
01.50 Японські барабанщики
02.20 Д/ф «Сад надії А. Гайдамаки»
02.50 Особливий погляд
03.20 Громадська варта
03.35 ПроРегбі
03.50 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк
04.20 Життя триває...
04.45 Легко бути жінкою
05.40 Ситуація
05.50 Служба розшуку дітей

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

06.05 «Служба розшуку дітей»
06.10, 02.35 Т/с «Циганське серце»
06.55, 07.35, 08.05 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 16.30, 19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин»
07.05 М/с «Назад до майбутнього»
09.05, 19.15 «ТСН. Варта»
09.50, 17.50 Т/с «Татусеві дочки»
10.55 Т/с «Крем»
12.10 Т/с «Некраса по-американськи»
13.10, 05.35 Т/с «Район Беверлі-Гіллз»
14.10 Т/с «Район Мелроуз»
15.25 Т/с «Всі жінки — відьми»
16.50 Т/с «Не родись вродлива»
19.10 «Погода»
20.15 «Сеанс Кашпіровського»
21.20 Х/ф «9 рота»
00.25 «Наша Russia»
01.05 Х/ф «Подих»
03.15 Х/ф «Три товариші»
04.30 Х/ф «Людина з кіноапаратом»

ІНТЕР

06.00 «Неймовірні подорожі». Квінсленд
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 18.00 Новини
07.10, 07.35, 08.10, 08.35 «Ранок з Інтером»
09.10 Т/с «Марш Турецького-3»
10.05, 20.30 Т/с «Обручка».
11.05 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
12.10 «Знак якості». Масло вершкове
12.50 Т/с «Захист проти»
13.50 Д/п «Р. Биков. Карлик-кровопивця, якого обожнювали всі»
14.50 Т/с «Шахіст»
16.00, 04.45 «Ключовий момент».
16.55 «Зрозуміти. Пробачити»
18.15 «Судові справи»
19.00 Т/с «Кармеліта. Циганська пристрасть»
20.00, 02.25 «Подробиці»
21.30 «Велика політика з Євгеном Кисельовим»
00.15 Х/ф «Мерія»
03.05 Т/с «Двічі в житті»
03.50 «Неймовірні подорожі»
05.30 «Уроки тітоньки Сови»

ICTV

05.50 Служба розшуку дітей
05.55, 07.40, 08.40, 01.00, 03.10 Погода
06.00, 02.45 Факти
06.15, 07.50 Ділові факти
06.25 300 сек/год
06.35 Світанок.
07.20, 12.20 Каламбур
07.45 Факти. Ранок
08.00, 08.55, 12.55, 19.15, 00.05 Спорт
08.05 Про зірок
08.35 300 сек/час
08.45 Факты. Утро
09.00 «Смак».
10.30 «Солдати». Т/с
12.45 Факти. День
13.15 «Кривавий спорт». Х/ф
15.30, 19.55 «Вулиці розбитих ліхтарів-9». Т/с
16.30 «Далекобійники». Т/с
17.35 «Полювання на вервольфа». Т/с. Фінал
18.45 Факти. Вечір
19.10 Добрі новини
19.25, 01.05 Надзвичайні новини
21.00 Максимум в Україні
21.40 Ти не повіриш!
22.35 Голі та смішні
00.15 Автопарк
01.25 «Знову до справи». Х/ф
03.15 «Конкорд. Аеропорт' 79». Х/ф
05.25 «Офіс-2». Т/с

СТБ

05.55 Т/с «Кулагін та Партнери»
06.20 «Документальний детектив»
06.50, 08.00, 17.45, 22.00 «Вікна-Новини»
06.55, 08.10 «Бізнес»
07.00 Т/с «Вона написала убивство»
08.15 Х/ф «Полювання на тінь»
11.15, 21.25, 00.10 «ВусоЛапоХвіст»
11.50 Х/ф «Сміливі люди»
14.00 Х/ф «Фронт в тилу ворога»
17.55 Х/ф «Не можу сказати «прощавай»
20.00 Національне талант-шоу «Танцюють всі!-2»
22.25 Національне талант-шоу «Танцюють всі!-2» Підсумки голосування
01.10 «Вікна-Спорт»
01.20 Х/ф «Слова і музика»

НОВИЙ КАНАЛ

05.15 Т/с «Петя Неперевершений»
06.00 Служба розшуку дітей
06.05 Т/с «Загублені»
06.50, 07.10, 07.35, 08.40 «Підйом»
06.55, 12.50, 14.50 Т/с «Друзі»
07.30, 08.30, 19.20, 01.25 Погода
09.00 М/с «Велике мультиплікаційне шоу»
09.15 Х/ф «Гроші на молоко»
11.25, 19.25 Т/с «Курсанти»
13.30, 19.00, 01.05 Репортер
13.35 М/с «Табір Лазло»
13.55 М/с «Поліцейська академія»
14.30, 15.50 Teen Time
14.35 Т/с «Петля-2»
15.55 Т/с «Ранетки»
16.50 Т/с «Татусеві дочки»
18.00 Т/с «Щасливі разом»
19.15, 01.20 Спортрепортер
20.25 Х/ф «Парфумер: Історія одного вбивці»
23.20 Скетч-шоу «Файна Юкрайна»
00.05 Камеді-клаб
01.30 Х/ф «Морська пригода»
03.00, 05.00 Студія Зона ночі Культура
03.10 Кіноальманах «Культурна спадщина»
03.30 Диво калинове
04.00 Студія Зона ночі
04.05 Невідома Україна
05.05 Секрети української національної кухні
05.20 Сходи до неба
05.40 Зона ночі

УКРАЇНА

06.00 Мультфільми
06.30, 17.00, 19.00, 03.30 Події
06.40, 17.20, 19.20, 03.50 Спортивні події
06.45, 17.30, 01.30 Критична точка
07.20 Срібний апельсин
08.00 Т/с «Слід», 53 с.
09.00 Т/с «Безмовний свідок 2»
10.00 Т/с «Брудна справа», 5,6 с.
12.00 Т/с «Колись прийде кохання», 189 с.
13.00 Т/с «Висяки — 2», 19 с.
14.00 Т/с «Слід», 68, 69 с.
16.00 Федеральний суддя
18.00 Т/с «Колись прийде кохання», 190 с.
19.30 Х/ф «Монро»
21.30 Шустер Live
02.00 Х/ф «Перехоплення»
04.00 Рикошет

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
06.01, 23.30, 04.30 «Час-Тайм»
06.15, 00.15, 03.10, 05.10 «Час спорту»
06.25, 10.20, 13.20, 15.20, 17.20, 18.25, 22.50, 00.25, 04.25 «Погода на курортах»
06.30 «Ранок на 5-му»
09.10, 22.40, 23.20, 05.20 «Бізнес-час»
09.20, 12.20, 14.20, 16.20, 17.50, 23.50, 03.20, 04.55 «Погода в Україні»
09.30, 13.30, 14.30 «5 елемент»
10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 23.00, 01.00, 04.00 «Час новин»
10.30, 11.30, 12.30 «Спільний проект 5 каналу та інформаційного агентства УНІАН «Прес-конференції у прямому ефірі»
10.55, 03.25 «Огляд преси»
11.20 «Зверни увагу з Тетяною Рамус»
15.30 «Своїми очима»
16.30 «На межі»
17.30, 03.30 «Феєрія мандрів»
18.30, 02.20, 04.15 «Хроніка дня»
18.45, 04.45 «Київський час»
19.00, 22.30, 00.00, 03.00, 05.00 «Час новин» (російською мовою)
19.20 Інформаційний марафон «Час до виборів»
19.30, 01.15 «Новий час»
20.20, 21.45 «Час до виборів. Агітацію заборонено!»
20.30, 21.20, 01.40 «Час»
22.00, 02.30, 05.30 «Фактор безпеки»
00.30 «Автопілот-новини»
00.40 «Ресторанні новини»

ТОНІС

06.00 Клуб 700
06.20, 15.30, 01.40 Твій хіт
06.35, 08.40, 04.55 Фітнес-А.Р.М.І.Я
06.50, 08.50, 12.50, 15.50, 18.50, 20.55, 00.05 Погода
06.55, 08.55, 12.55, 15.55, 18.55, 00.10 Звездоскоп
07.00, 09.00, 12.00, 16.00, 23.15 Світські хроніки
07.10, 09.10, 12.10, 16.10, 23.25 Банана News
07.15, 18.30, 20.30, 23.30, 02.10, 05.10, 05.50 «24 години»
07.30, 21.00 Солодка казка
07.40, 19.00 Хіт-парад дикої природи
09.20, 15.00, 02.45, 04.10 Диваки
10.20, 03.10 Казацтво
12.15, 01.10, 04.35 За сім морів
13.00 Погляд у майбутнє
16.15, 21.15 Т/с «Колишня»
18.40, 23.40, 02.20, 05.20 «Життя»
19.55, 02.30, 03.55, 05.30 Сильні світу сього
00.15 Табу

НТН

06.00, 02.40, 05.15 «Особистий погляд»
06.30 «Переможний голос віруючого»
07.00 Х/ф «На кого Бог пошле»
08.30 «Легальний дохід»
08.40, 11.00, 19.00, 21.30, 00.00, 02.15, 04.50 «Свідок»
09.00, 22.00 Т/с «CSI: Лас-Вегас» 9 сезон
10.00, 23.00 Т/с «Криміналісти: мислити як злочинець»
11.20 Т/с «Інспектор Деррік»
12.35 Т/с «Пуаро»
14.45 Т/с «Меч»
16.50 Т/с «Детективи Т. Устинової. «Велике зло та дрібні капості»
19.25 Х/ф «Поцілунок метелика»
00.30 Х/ф «Шаленство»
03.55 «Речовий доказ»
05.40 «Легенди бандитської Одеси»

МЕГАСПОРТ

06.00 Інформаційний блок. Ранок
10.00, 23.00 Професійний бокс
11.50 Бої без правил
13.00 Інформаційний блок. День
17.55 Ліга комп'ютерних ігор
18.25 Д/ф «Надлюдина», 2 с.
19.25 Настільний теніс. Pro Tour — English Open. Жінки
21.30 Олімпійські файли в особах
22.40 Мегафон. Спортивні новини
00.00 Покер. World Poker Tour
02.00 «Дівчата»... і футбол
04.00 Баскетбол. Євроліга. «Летувос Рітас» (Литва) — «Партизан» (Сербія)
05.30 Баскетбол. Журнал Євроліги ULEB

КИЇВ

06.00, 09.55, 23.55 «Музична програма»
06.30, 09.00 «Церква «Посольство Боже»
06.55, 07.40, 23.25 «Прес-ревю»
07.00, 08.00, 15.00, 17.00, 21.00, 23.00 «Новини»
07.20, 20.45 «Бізнес-ситуація»
07.25, 20.50 «Міська варта»
07.35, 23.40 «Як на долонях»
07.45, 23.20 «Відчинені двері»
07.50 «Економічний вісник»
08.20 «Медицина з І.Трухачовою»
08.25, 19.00 «Столиця»
09.25, 23.45 «Вісті»
09.35, 12.50, 16.45, 17.55 «Телемагазин»
09.45 «Рецепти здоров'я»
10.40 «Тиждень моди з Д. Шаповаловою»
11.10 «Йога і здоров'я»
12.10, 00.30 «Знаки ДОЛІ»
13.00, 20.00 «Спецпідрозділ «Чорний квадрат»
13.40, 00.20 «Новини ПРО»
13.50 «В гостях у Д. Гордона» О. Дементьєв, ч. 2
15.10 Т/с «Спадкоємиця», с. 70
16.10 «У центрі уваги»
16.50, 23.30 «Медичні поради»
17.15 «Четверта влада»
18.15 Д/с «Спадщина давніх цивілізацій», с. 3
18.55, 21.25 «Автофішки»
19.40 «Час мера»
20.40 «Служба розшуку дітей»
21.30 «В гостях у Д. Гордона» О. Дементьєв, ч. 3
22.30 «Гаряча лінія «102»

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

05.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини
05.05 «Доброго ранку»
09.15 «Малахов+»
10.20 «Модний вирок»
11.25 «Контрольна закупівля»
12.30 «Детективи»
13.10 «Дільниця»
14.00 Інші новини
14.20 «Зрозуміти. Пробачити»
15.15 «Монтекрісто». Т/с
16.10 «Давай одружимося!»
17.05, 03.20 «Федеральний суддя»
18.20 «Нехай говорять»
19.05, 04.05 «Слід»
19.55 «Поле чудес»
21.00 «Час»
21.30 «Хвилина слави»
23.25 Х/ф «Комедія суворого режиму»
00.55 Х/ф «Обличчя на мішені»
04.45 «Судіть самі»

РТР-Планета

05.00 «Доброго ранку, Росіє!»
09.05, 00.30 «Моя срібна куля. Олександр Домогаров»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті
10.30 Т/с «Сармат»
12.05, 04.10 «Кімната сміху»
13.20, 16.40, 02.30 Вісті-спорт
13.30 Т/с «Золото скіфів»
15.05, 01.15 «Суд іде»
16.25 Місцевий час. Вісті-Москва
16.50, 02.00 «Городок». Дайджест
17.15, 02.40 «Кармеліта. Циганська пристрасть». Т/с.
18.05, 03.25 «Колись прийде кохання». Т/с.
19.45 «Юрмала-2009»
21.30 Х/ф «Гріхи наші»
23.05 Х/ф «Пам'ятати або забути»

КДТРК

06.45 Інформаційна програма «Час країни»
07.00, 11.55, 14.40 Сьогодні
07.05 Д/ф «Нато: свій чи чужий» ф. 4
07.40 Володимирська, 15
08.00 «За київським часом»
08.20 Кінозустрічі
09.10 «Доля козака» Пісні А. Лаврінчука 2 ч.
09.50, 15.25, 18.45, 23.30 Мультфільми
10.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
10.45 Музичні історії
11.00 Подих слова. Василь Стус 1 ч.
11.30, 17.25, 18.55, 20.55 Служба розшуку дітей
11.35 МНС «Народна служба порятунку»
12.00 Мандри планетою Земля
12.30 М/с «Хранителі історії»
13.00 «За київським часом»
13.15 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
14.00 Д/ф «Нато: свій чи чужий» ф. 5
14.40 120 років від дня народження Остапа Вишні. «Громадянин Губенко»
16.00 «За київським часом»
16.10 Народний календар
16.20 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
17.05 Історичні етюди
17.30 Д/ф «Повернення додому»
18.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
19.00 «За київським часом»
19.25 МНС «Народна служба порятунку»
19.45 Рондо, або фото на згадку (Місце зустрічі — Хрещатик, 26)
20.30 Інформаційна програма «Час країни»
20.45 Вечірня казка «Соники»
21.00 Подих слова. Василь Стус, 1 ч.
21.30 «За київським часом»
21.50 Народний календар
22.00 Т/ф «Посмішка звіра», 2 ф., 3 с. і 23:00 Мандри планетою Земля
23.40 Історичні етюди
00.00 Інформаційна програма «Час країни» Нічний блок

СТБ. 08.15 Х/ф «Полювання на тінь»

СУБОТА, 14 ЛИСТОПАДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК «Ера»

06.00 Ранкова молитва
06.05 Шлях до святині «Густинський монастир», 1 та 2 ч.
06.25 Крок до зірок
07.00 Світ православ'я
07.20 Про час і про себе
08.10 Наркоманія виліковна
08.35 Ера здоров'я

Перший Національний

09.00 Анонс передач /ранковий/
09.05 Погода
09.10 Прес-анонс
09.20 Доки батьки сплять
10.00 Ігри чемпіонів
10.55 Молодіжно-розважальний проект «3108»
11.30 Кліпи країн-учасниць ДПКЄ
11.35 Погода
11.45 Хто в домі хазяїн?
12.15 Експерти дозвілля
12.50 Вихідні по-українськи
13.10 Темний силует
13.55 Погода
14.00 Парламент
15.20 Концертна програма «Мелодія двох сердець», ч. 1
17.00 Погода
17.10 «Україна вітає!» Представлення учасників ДПКЄ-2009
18.05 Прем'єра. Д/ф «З любов'ю. Андранік Алексанян»
18.40 Кіно.ua
19.15 Х/ф «Настя»
21.00 Новини
21.20 Світ спорту
21.35 Погода
21.45 Фольк-music
22.45 Мегалот
22.50 Суперлото, Трійка, Кено

ТРК «Ера»

23.00 Вільна гавань
23.25 L-формат
23.45 DW.Новини Європи
00.15 Інтерактивний проект «Острів скарбів»

Перший Національний. Нічний канал

01.20 Культурно-мистецький арсенал. Телевистава «Сто тисяч», 1 дія
02.40 Х/ф «Настя»
04.10 Служба розшуку дітей
04.20 Д/ф «З любов'ю. Андранік Алексанян»
04.50 Хто в домі хазяїн?
05.20 Експерти дозвілля
05.50 Служба розшуку дітей

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

06.20 «Літаючий будинок»
06.50 «Без табу з Ольгою Герасим'юк»
07.50 «Світське життя»
09.05 «Хто там?»
10.15 М/с «Чіп та Дейл поспішають на допомогу»
11.15 М/ф «Кришталик і Пінгвін»
12.35 Т/с «Шлях чарівника»
14.35 Х/ф «9 рота»
17.40 Гумор-шоу «Я люблю Україну»
19.30 ТСН: «Телевізійна служба новин»
20.00 «Танцюю для тебе — 3»
23.10 Х/ф «Лулу назавжди»
01.25 «Наша Russia»
01.55 Х/ф «Діра»
03.10 Х/ф «Украдене щастя»

ІНТЕР

05.55, 01.55 Д/п «Живий рай».
06.40 «Велика політика з Євгенієм Кисельовим»
09.10 «Формула любові». Таємниця Т/с «Обручка», 1 ч.
10.10 «У Городку». Дайджест
10.45 «Городок»
11.20 Х/ф «Терміново в номер!»
15.20 Творчий вечір О. Пахмутової
17.40 Т/с «Петрівка-38. Команда Петровського»
20.00 «Подробиці».
20.30 Концерт М. Галкіна «Ми знову разом»
23.05 Х/ф «Розповідь про Федота-стрільця»
01.25 «Подробиці»
02.45 «Формула любові»
03.30 «Ключовий момент»
04.15 М/с «Пригоди Гіпермена»
05.25 «Уроки тітоньки Сови»

ICTV

06.10, 08.00 Погода
06.15 Факти
06.45 Автопарк.
07.20, 18.05 Максимум в Україні
08.05 Добрі новини
08.10 «Кривавий спорт». Х/ф
10.25 Анекдоти по-українськи
11.05 Українці Афігенні
11.25 Квартирне питання
12.45 Факти. День
12.55, 18.55 Спорт
13.00 Країна має знати!
13.25 «Шибеник». Х/ф
15.45 «Охоронець». Х/ф
18.45 Факти. Підсумок дня
19.00 «Війна світів». Х/ф
21.40 Наша Russia
22.05 Велика різниця
23.10 Прожекторперісхілтон
23.55 Голі та смішні
00.20 «Іствікські відьми». Х/ф
02.45 «Американські гірки». Х/ф
04.35 «Херрохауз 11». Х/ф

СТБ

04.50 «Руйнівники міфів»
06.30 Х/ф «Слова і музика»
09.00 «Імо вдома»
10.10 «ВусоЛапоХвіст»
10.50 «Наші улюблені мультфільми: Вовка в тридев'ятому царстві»
11.10 «Концерт М. Задорнова «Собиратель дурошлепства»
11.55 Х/ф «Коридори часу: прибульці 2»
14.45 Національне талант-шоу «Танцюють всі!-2»
16.10 Національне талант-шоу «Танцюють всі!-2» Підсумки голосування»
18.00 «Неймовірні історії кохання»
19.05 Х/ф «Не можу сказати «прощавай»
21.05 «Не можу сказати «прощавай». Невідома версія
22.10 «Моя правда. Лариса Доліна»
23.15 Зіркове життя «Діти-актори — 2»
00.20 «Паралельний світ»
01.25 Х/ф «Людина-оркестр»
03.00 «Мобільна скринька»
03.20 Х/ф «Казки...казки... старого Арбату»

НОВИЙ КАНАЛ

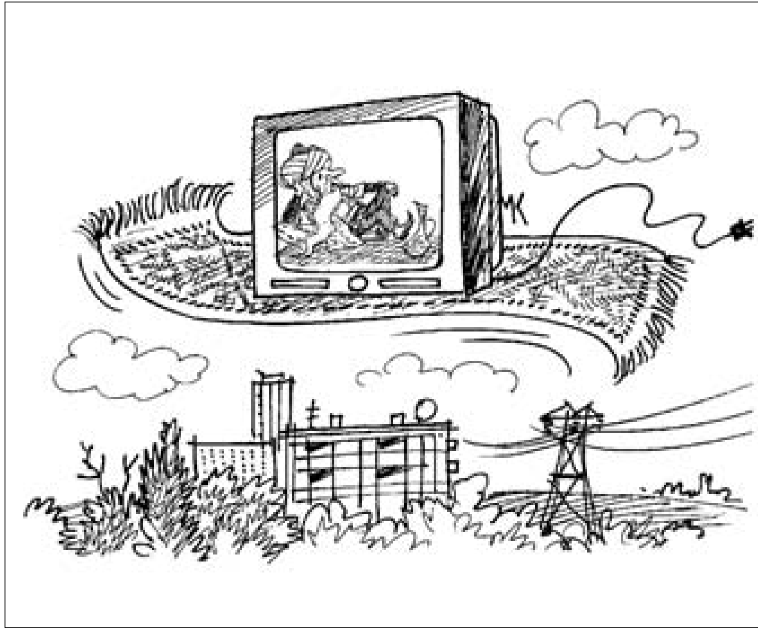
05.40 Х/ф «Мій гігант»
07.20 Х/ф «Гроші на молоко»
09.35 Будинок закритий на ремонт
10.25 Зоряні драми
11.15 Інтуїція
12.20 Info-шок
13.20 Скетч-шоу «Файна Юкрайна»
14.05 Дольчевіта Капут
14.45 Т/с «Моя прекрасна нянька»
15.10 Фабрика зірок-3
17.55 Фабрика зірок-3. Підготовка до гала-концерту
19.00 Х/ф «Гаррі Поттер і таємна кімната»
22.10 Хто проти блондинок?
23.25 Спортрепортер
23.30 Х/ф «Ванільне небо»
02.15, 04.40, 05.35 Студія Зона ночі Культура
02.20 Українці Надія
03.10 Студія Зона ночі
03.15 Невідома Україна
04.45 Тарас Шевченко. Надії
05.10 Дерево під вікном
05.40 Третя влада
06.25 Зона ночі

УКРАЇНА

05.00 Т/с «Безмовний свідок 2»
05.30 Шустер Live
09.00, 19.00, 03.30 Події
09.25, 23.30, 03.50 Спортивні події
09.40 Срібний апельсин
10.25 М/с «Тутенштейн», 9 с.
11.00 Х/ф «Кревні узи»
15.00 Х/ф «Монро»
17.00 Шоу «Народна зірка»
19.30 Вечір гумору з Максимом Галкіним
22.30, 04.00 Д/ф «Наталя Гундарєва. Наша Наталка»
23.50, 03.00 Життєві сенсації
00.20 Зірка покеру
01.10 Дайджест Кінофестивалю «Молодість — 2009»
01.20 Х/ф «Версаль»
05.00 Х/ф «Кревні узи», 1 с.

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
06.01, 23.30, 04.30 «Час-Тайм»
06.15, 07.05, 00.15, 03.10, 05.10 «Час спорту»
06.25, 08.20, 13.20, 15.20, 22.50, 00.25, 04.25 «Погода на курортах»
06.30, 18.45, 04.45 «Київський час»
06.40, 11.20, 15.30 «Зверни увагу з Тетяною Рамус»
06.45, 11.30 «Автопілот-тест»
07.00, 07.30, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 04.00 «Час новин»
07.15, 09.20, 12.20, 14.15, 16.20, 17.20, 21.45, 23.50, 03.20, 04.55 «Погода в Україні»
07.35, 08.50, 22.40, 23.20, 05.20 «Бізнес-час»
07.50 «Новобудова»
08.10, 19.20, 21.50, 02.20, 04.15 «Тема тижня»
08.30 «Бістро-ТБ»
09.25 «Своїми очима»
09.40 «Улюблена робота»
10.15 «Здорові історії»
10.35 «Не перший погляд»
11.45 «Технопарк»
12.30 «Вперед, на Олімп!»
13.30 «Драйв»
14.20 «Страва від шефа»
14.40 «Гра долі» (Микола Лисенко, ч. 2)
16.30 «Арсенал»
17.30, 03.30 «На межі»
18.20 «Вікно в Європу»
19.00, 22.30, 00.00, 03.00, 05.00 «Час новин» (російською мовою)
19.30, 01.00 Політичне ток-шоу «5 копійок»
21.20 «Народний контроль»
22.00, 02.30, 05.30 «Територія закону»
00.30 «Курс інтер'єру»
00.40 «Мотор»
03.25 «Огляд преси»

Мал. Миколи КАПУСТИ.

ТОНІС

06.00, 00.30 Диваки
06.20 Погода
06.25, 12.30, 05.35 Твій хіт
07.00 Фітнес-А.Р.М.І.Я
07.10 Сильні світу сього
07.30, 10.05 Чудернацькі світи
09.00 Сім'я від «А» до «Я»
11.00, 23.15, 03.35 Світські хроніки
11.30, 23.45 Тиждень моди
12.05, 23.00 За сім морів
13.00 Погляд у майбутнє
15.00 Х/ф «Двобій»
16.35, 04.05 Зелена варта
17.05 Х/ф « Золотий ключик»
18.55, 00.25 Банана News
19.00 П'ятий вимір
20.10 Забавні моменти
21.15 Грозові хмари
22.20 Обличчя з обкладинки
01.05 Невідома окупація
02.45 УПА.Третя сила
04.30 Партизани
05.15 Красень Київ

НТН

06.00, 04.25 «Особистий погляд»
06.30 «Блага звістка з Ріком Реннером»
07.00 Т/с «Детективи Т. Устинової. «Велике зло та дрібні капості»
09.15 М/ф «Оггі та кукарачі»
09.50 М/ф «Спайдермен»
10.50 Т/с «Пуаро»
13.00 Х/ф «Годинниковий механізм»
15.00 «Вайп Аут»
16.00 Т/с «Версія»
18.00 Х/ф «Поцілунок метелика»
20.10 Х/ф «Бумер»
22.45 Х/ф «Кібермисливець — 2»
01.00 Х/ф «Телефон для дорослих»,
02.00 Х/ф «Шаленство»
03.30 «Речовий доказ»
05.10 «Наші»

МЕГАСПОРТ

06.00 Інформаційний блок. Ранок
09.00 KOTV News
09.40 Професійний бокс
11.30 Ліга комп'ютерних ігор
12.00, 18.00 Д/ф «Спортивні науки». 7 с.
13.00 Армрестлінг. Кубок світу-2009. Варшава. Ліва рука
15.00, 02.00 Пляжний волейбол. Світовий тур. Етап у Китаї. Жінки. Півфінал
15.55 Футбол. Товариський матч. Південна Африка — Японія. Пряма трансляція
19.00 Д/ф «Надлюдина», 1 с.
20.00 Мегафон. Спортивні новини
20.20 Професійний бокс. Мігель Котто — Джошуа Клотті
23.00 Професійний бокс. Менні Паккьяо — Ріккі Хаттон
00.00 Футбол. Товариський матч. Південна Африка — Японія
03.00 Дзюдо. Чемпіонат світу. Роттердам, Нідерланди

КИЇВ

06.00 «Музична програма»
06.30, 13.10 «Церква «Посольство Боже»
06.55 «Прес-ревю»
07.00 «Новини»
07.20 «Столиця»
07.55 «Медицина з І. Трухачовою»
08.05 «Вісті»
08.15 «Голос Перемоги»
08.30 Д/с «Спадщина давніх цивілізацій», с. 3
09.10 «Економічний вісник»
09.50 «Дитяча музична програма «TV-Start»
10.20 «Як на долонях»
10.25 «Дім живих історій»
11.00 «Про авто»
11.20 «Файна садиба»
12.00 «Весілля»
12.35 «Vip-стажер»
13.35, 15.40 «Телемагазин»
13.55, 00.30 «Знаки ДОЛІ»
16.00 «В гостях у Д. Гордона» О. Дементьєв, ч. 3
17.10 «Синдром пам'яті. Рай на крові», с.1
18.10 Концерт «Шлягер-парад 2009», ч. 2
20.30 «Час мера»
21.00 «Новини-тижневик»
21.30 «Бізнес-ситуація»
22.05 «Кулуари»
22.40 «Час відповідей»
22.55 «Полігон»
23.30 «Йога і здоров'я»

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

06.00, 10.00, 12.00 Новини
06.10 «Казка про попа і про працівника його Балду». М/ф
06.25 Х/ф «Королівська регата»
08.05 «Грай, гармонь улюблена!»
08.50 «Розумниці і розумники»
09.45 «Слово пастиря»
10.10 «Смак»
10.55 «Мій родовід»
12.10 «Життя Бармалея»
13.15 Х/ф «Айболіт-66»
15.15 Суботній «Ералаш»
15.45 Х/ф «Діамантова рука»
17.50 Футбол. Відбірковий матч Чемпіонату світу. Збірна Росії — Збірна Словенії. Пряма трансляція
20.00 «Велика різниця»
21.00 «Час»
21.15 «Розиграш»
23.15 Х/ф «Змієлов»
01.05 Х/ф «Рецепт її молодості»
02.35 «Модний вирок»
03.25 «Федеральний суддя»
04.15 «Слід»
04.50 «Поле чудес»

РТР-Планета

05.00 «Замітки натураліста»
05.25 «Юрмала-2009»
07.00, 10.00, 13.00 Вісті
07.10 Х/ф «Пам'ятати або забути»
08.45 Мультфільми
08.55 «Хто в будинку хазяїн»
09.20 «Суботник»
10.10, 13.20 Місцевий час. Вісті-Москва.
10.20 «Національний інтерес».
11.20 Х/ф «Гріхи наші»
13.30 «Вся Росія»
13.40, 03.30 «Крутий маршрут Ігоря Крутого»
14.30, 00.10 Х/ф «Відпустка за свій рахунок», 1 с.
15.40 «Кімната сміху»
16.30, 01.15 «Суботній вечір»
18.05, 02.45 Т/с «Я детектив»
19.00 Вісті в суботу
19.45 Х/ф «Дівчинка»
22.05 Х/ф «Не будіть сплячого собаку»
04.15 «Городок». Дайджест

КДТРК

06.45 Інформаційна програма «Час країни»
07.00, 13.10, 21.15 Сьогодні
07.05, 13.50, 19.20 Мультфільми
08.00 «За київським часом»
08.30 Олімпійські меридіани
09.00 Крихітка
09.15, 10.55, 13.45, 15.35, 17.40, 19.55 Служба розшуку дітей
09.20 Зустріч для вас
09.50 Народний календар
10.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
10.35 Близькі околиці
11.00 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
12.00 Люди і долі. І Мащенко
12.20 Наодинці з музикою
12.30 Оплески, оплески
12.40 Мандри планетою Земля
13.15 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
14.00 Д/п «Корпорація «Сімба»
14.15 Зустріч для вас
15.00 «Євро-2012»
15.40 М/с «Клуб Суперкниги»
16.00 Музичні історії
16.15 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
17.00 Пані, панночка, панянка
17.20 Крихітка
17.45 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
18.30 Театральний Київ
19.00 На своїй землі
20.00 «Підсумки тижня»
20.30 Місце зустрічі — Хрещатик, 26
21.20 Близькі околиці
21.40 Люди і долі. і Мащенко
22.05 Зустріч для вас
23.00 «Автографи» Юрія Вересоцького
23.30 «Підсумки тижня»
00.00 Нічний блок

Перший канал. Всесвітня мережа. 06.25 Х/ф «Королівська регата»

НЕДІЛЯ, 15 ЛИСТОПАДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК «Ера»
06.00 Ранкова молитва
06.05 Художній фільм «Андрієш»
07.10 Дитячий тележурнал «Корпорація Сімба»
07.25 L-формат
07.50 Сільський час
08.20 Укравтоконтинент
08.40 Вільна гавань

Перший Національний
09.00 Анонс передач /ранковий/
09.05 Погода
09.10 Доки батьки сплять
09.15 Підсумочки
09.30 Антивірус для дітей
09.50 Крок до зірок
10.20 Погода
10.30 Нова армія
11.00 Муз. ua
11.30 Стильна штучка
12.00 Тетяна Цимбал представляє: «Лінія долі»
12.30 Здоров'я
13.25 Погода
13.35 Телевізійний журнал «Околиця»
14.05 Аудієнція
14.35 Благовісник
15.10 Погода
15.20 Концертна програма «Мелодія двох сердець»
17.00 Футбол. Ліга чемпіонів. Журнал
17.40 Погода
17.55 Діловий світ. Тиждень
18.40 Фестиваль мистецтв України. Житомирська область
21.00 Прем'єра ток-шоу «Золота булава»

ТРК «Ера»
23.00 Ера бізнесу. Підсумки
23.30 100% Динамо
23.50 Оперативний об'єктив
00.15 Інтерактивний проект «Острів скарбів»

Перший Національний. Нічний канал
01.20 Трійка, Кено, Максима
01.25 Культурно-мистецький арсенал. Телевистава «Сто тисяч», 2 дія
02.15 Служба розшуку дітей
02.25 Фестиваль мистецтв України. Житомирська область
04.30 Аудієнція
04.55 Благовісник
05.20 Телевізійний журнал «Околиця»
05.50 Служба розшуку дітей

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

06.55 «Літаючий будинок»
07.20 М/ф «Кришталик і Пінгвін»
09.05 «Лото-забава»
10.20 М/с «Чіп та Дейл поспішають на допомогу»
11.10 «Караоке на майдані»
12.10 Кулінарне шоу «Смакуємо»
12.55 «Танцюю для тебе — 3»
16.25 «Сеанс Кашпіровського»
17.30, 20.15 Х/ф «Надія як доказ життя»
19.30 «ТСН-тиждень з Аллою Мазур»
22.15 «Світське життя»
23.20, 04.25 Х/ф «Опір»
01.30 Х/ф «Лулу назавжди»
03.10 Х/ф «Діра»
05.50 Х/ф «Новий Гуллівер»

ІНТЕР

05.55, 02.20 Д/п «Живий рай»
06.40 М/с «Смішарики»
07.00 «Квадратний метр»
07.50 Т/с «Петрівка-38. Команда Петровського»
10.05 «Україно, вставай!»
10.35 «Позаочі»
11.50 «Найрозумніший»
13.45 Х/ф «Своя чужа сестра»
15.45 Х/ф «Карасі»
18.00 Х/ф «Не зрікаються кохаючи», 1,2 сс.
20.00, 01.25 «Подробиці»
20.50 Х/ф «Не зрікаються кохаючи», 3,4 сс., закл.
22.50 Х/ф «Послання в пляшці»
03.10 «Знак якості»
04.30 «Ключовий момент»

05.15 М/с «Пригоди Гіпермена»
05.40 «Уроки тітоньки Сови»

ICTV

06.20, 07.05 Погода
06.25 Факти
06.40 «Альф». Т/с
07.10 «Охоронник». Х/ф
09.20 Квартирне питання
10.40 Ти не повіриш!
11.35 Козирне життя
12.00 Інший футбол
12.45 Факти. Світ
12.55 Спорт
13.00 Наша Russia
13.40 Прожекторперісхілтон
14.10 Велика різниця
15.35 Анекдоти по-українськи
16.00 «Війна світів». Х/ф
18.45 Факти тижня
19.25 Країна має знати.
19.55 «Відшкодування збитків». Х/ф
22.10 «Обитель зла». Х/ф
00.20 «Щасливі числа». Х/ф
02.30 Інтерактив: Тижневик
02.45 «Віктор, Вікторія». Х/ф

СТБ

05.25 «Руйнівники міфів»
07.05 Х/ф «Будемо на «ти»
09.00 «Імо вдома»
10.05 «ВусоЛапоХвіст»
10.45 Х/ф «Офіцери»
12.55 У пошуках істини «Таємне життя Володимира Леніна»
14.00 «Слідство вели. Кримінальний дует»
15.00 «Документальний детектив. Домашнє завдання для злочинця»
15.45 «Гени проти нас»
17.00 «Нез'ясовно, але факт»
17.55 «Паралельний світ»
19.00 «Битва екстрасенсів. Протистояння шкіл»
20.05 «Наше Нове Кіно. Х/ф «Точка повернення»
23.00 Х/ф «Відлига»
01.00 «Неймовірні історії кохання»
01.55 Х/ф «Храм кохання»

НОВИЙ КАНАЛ

06.25 М/ф «Барбі Марипоза»
07.45 Церква Христова
08.00 Запитайте лікаря
08.40 Живчик старти
09.05 Руйнівники міфів
10.10 Х/ф «Сталь»
12.30 Кліпси
12.55 Шоуманія
13.35 Ексклюзив
14.20 Аналіз крові
15.00 Info-шок
16.00 Т/с «Татусеві дочки»
16.30 Х/ф «Гаррі Поттер і таємна кімната»
20.00 Фабрика зірок-3
22.40 Ток-шоу «Фабрика зірок-3. Ще не все»
23.30 Скетч-шоу «Файна Юкрайна»
00.05 Спортрепортер
00.10 Х/ф «Історія про нас»
02.05, 04.05, 04.30 Студія Зона ночі Культура
02.10 Школа спектралізму
02.40 Українська художня школа
03.05 Студія Зона ночі
03.10 Невідома Україна
04.10 Писанки
04.35 Зима надії
05.00 Справа про воз'єднання
05.30 Зона ночі

УКРАЇНА

06.00 Х/ф «Кревні узи»
06.30, 09.00 Події
06.50, 09.30 Спортивні події
07.00 Х/ф «Кревні узи», 2 с.
09.40 Срібний апельсин
10.25 М/с «Тутенштейн», 10 с.
11.00, 21.45 Щиросерде зізнання
12.00, 02.00 Шоу «Народна зірка»
14.00 Вечір гумору з Максимом Галкіним
17.00 Х/ф «У погоні за щастям», 1 с.
19.00, 03.30 Події тижня
19.30 Х/ф «У погоні за щастям», 2 с.
22.20 Футбольний вікенд
23.30 Х/ф «Дракула»
04.00 Ток-шоу «Готовий відповідати»
04.45 Мультфільми

5 КАНАЛ

06.00 Програма передач
06.01, 23.30, 04.30 «Час-Тайм»
06.15, 07.05, 00.15, 03.10, 05.10 «Час спорту»
06.25, 08.20, 10.20, 13.20, 15.20, 18.25, 22.50, 00.25, 04.25 «Погода на курортах»
06.30, 04.45 «Київський час»
06.40 «Зверни увагу з Тетяною Рамус»
06.45 «Технопарк»
07.00, 07.30, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 23.00, 04.00 «Час новин»
07.15, 09.15, 14.15, 16.15, 17.20, 21.50, 23.50, 03.20, 04.55 «Погода в Україні»
07.35, 08.50, 22.40, 23.20, 05.20 «Бізнес-час»
07.50 «Зодчий»
08.10, 19.20, 02.20, 04.15 «Тема тижня»
08.30 «Бістро-ТБ»
09.20 «Вікно в Америку»
09.40 «Споживач»
10.30 «Феєрія мандрів»
10.55, 03.25 Огляд преси
11.20, 12.20 Політичне ток-шоу «5 копійок»
13.30 «Вікно в Європу»
14.20 «Страва від шефа»
14.40 «Гра долі» (Микола Лисенко, ч. 2)
15.30 «Мотор-ТБ»
16.20 «Фактор безпеки»
16.40 «Страховий патруль»
17.30, 03.30 «Не перший погляд»
18.30 «Народний контроль»
19.00, 22.30, 00.00, 03.00, 05.00 «Час новин» (російською мовою)
19.30, 01.00 Народне ток-шоу «Майдан»
21.00 «Час: підсумки»
22.00, 02.30, 05.30 «Особливо небезпечно»
00.30 «Курс інтер'єру»
00.40 «Смачні подорожі»

ТОНІС

06.00, 00.50 Диваки
06.30, 22.30, 05.35 Зелена варта
06.50 М/ф Бали 1
07.40, 00.20, 01.20 Сильні світу сього
08.00 Сім'я від «А» до «Я»
08.30 За сім морів
09.00, 12.00, 23.10 Банана News
09.05, 12.05 Твій хіт
09.50 Погода
09.55 Чудернацькі світи
10.55 Забавні моменти
13.00 Погляд у майбутнє
15.00 Х/ф « Золотий ключик»
16.45 Гучні розслідування
19.00 П'ятий вимір
20.10 Таємниче життя Північної Кореї
21.20 Астероїди: смертельні імпульси
23.15 Світські хроніки
23.45 Тиждень моди
01.35 Невідома окупація
03.10 УПА.Третя сила
04.00 Партизани
04.50 Вічні джерела енергії

НТН

06.00, 03.35 «Особистий погляд»
06.30 «Повнота радості життя»
07.00 Т/с «Версія»
09.00 М/ф «Оггі та кукарачі»
10.15 М/ф «Спайдермен»
11.15 «Вайп Аут»
12.15 «Бушидо. Східні єдиноборства»
14.40 «Речовий доказ». Раби XXI сторіччя
15.15 «Легенди бандитського Києва». Вибухова молодість Фанні Каплан
15.50 Т/с «Бандитський Петербург — 6»
18.00 «Агенти впливу»
18.30 Х/ф «Бумер»
21.15 Х/ф «Годинниковий механізм»
23.15 Х/ф «Птеродактиль»,
01.15 Х/ф «Телефон для дорослих»,
02.15 «Речовий доказ»
05.10 «Наші»

МЕГАСПОРТ

06.00 Інформаційний блок. Ранок
09.00, 20.20 Професійний бокс. Менні Паккьяо — Мігель Котто
11.30 Мегадрайв
12.00, 18.00 Д/ф «Спортивні науки». 8 с.
13.00 Армрестлінг. Кубок світу-2009. Варшава. Права рука
15.00, 02.00 Пляжний волейбол. Світовий тур. Етап у Китаї. Жінки. Півфінал
16.00, 00.00 Брейк-данс. Міжнародний фестиваль R-16. Корея. Сутички команд. Фінальні поєдинки
19.00 Д/ф «Надлюдина», 2 с.
20.00 Мегафон. Спортивні новини
03.00 Дзюдо. Чемпіонат світу. Роттердам, Нідерланди

КИЇВ

06.00, 07.30, 12.30 «Музична програма»
06.30, 12.05 «Церква «Посольство Боже»
07.00 «Новини-тижневик»
08.00 «Голос Перемоги»
08.15 «VIP-стажер»
08.50 «Весілля»
09.20 «Знаки долі»
11.25 Д/с «Спадщина давніх цивілізацій» с.4
13.00 «Актуально — насущно»
13.15, 16.05 «Телемагазин»
13.35, 01.10 «Знаки ДОЛІ»
15.55 «Корисна розмова»
16.25 «Як на долонях»
16.30 «Вдала кар'єра»
17.20 «Синдром пам'яті. Аз воздам», с. 2
18.20 «М. Поплавський. Про час і про себе»
19.20 «Час мера»
19.50 «Кулуари»
20.30 «Тиждень моди з Д.Шаповаловою»
21.00 «По суті»
21.30 «Новини-спорт-тижневик»
21.50 Х/ф «Багата наречена»
23.35 «Англійська за 4,5 місяці»
23.50 «Про авто»
00.10 «Йога і здоров'я»

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

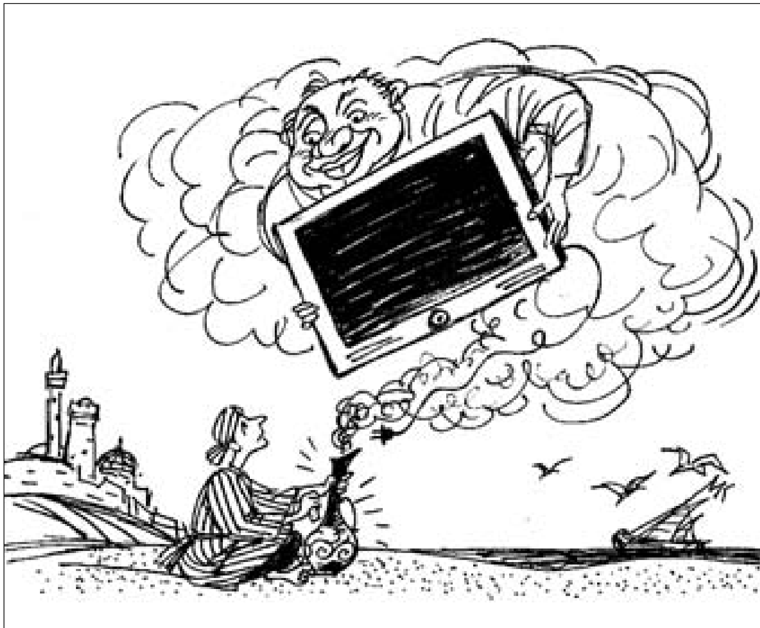
06.00, 10.00, 12.00 Новини
06.10 «Генії і лиходії»
06.35 Х/ф «Справа № 306»
08.00 «Смак»
08.45 «Служу Вітчизні!»
09.10 «Здоров'я»
10.10 «Непутні нотатки»
10.30 «Доки всі вдома»
11.25 «Фазенда»
12.15 Живий світ. «Ганг»
13.15 «Золота пара. Щасливі разом»
13.50 Х/ф «На Дерибасівській гарна погода, або На Брайтон-Біч знову йдуть дощі»
15.45 Недільний «Єралаш»
16.20 «Великі гонки»
17.50 «Льодовиковий період»
21.00 Недільний «Час»
22.00 «Мульт особи»
22.35 Х/ф «Зникнення»
00.35 Х/ф «Особисті рахунки»
02.05 Х/ф «Суддя у пастці»
04.05 «Монтекрісто». Т/с

РТР-Планета

05.00 «Надбання республіки»
05.15 «Епоха в камені». Євген Вучетич
05.55 «Звичайний концерт із Едуардом Ефировим»
06.20 Х/ф «Дівчинка»
08.40 «Ранкова пошта»
09.10 «Сам собі режисер»
10.00, 13.00 Вісті
10.15 Місцевий час. Вісті-Москва. Тиждень у місті
10.45 «Сміхопанорама Євгенія Петросяна»
11.15 Х/ф «Малинове вино»
13.20 Місцевий час. Вісті-Москва
13.30 «Чесний детектив»
14.05, 04.10 «Городок». Дайджест
14.30, 00.10 Х/ф «Відпустка за свій рахунок», 2 с.
15.40, 03.30 «Оскар». Музична історія від Оскара Фельцмана
16.30, 01.15 «Сміятися дозволяється»
18.05, 02.45 Т/с «Я детектив»
19.00 Вісті тижня
20.00 «Кращі роки нашого життя»
21.40 «Спеціальний кореспондент»
22.35 Х/ф «Так не буває»

КДТРК

07.20 «Підсумки тижня»
07.50, 14.10, 22.05 Сьогодні
07.55, 10.00, 11.55, 15.35, 18.35, 20.45 Служба розшуку дітей
08.00 На своїй землі
08.20 Народний календар
08.30 Сильний четвер
09.30, 14.40, 20.50 Мультфільми
10.05 Архімісто
10.30 Світ авіації і туризму. Новини
11.00 «Автографи» Юрія Вересоцького
11.35 Пілігрим
12.10 Пані, панночка, панянка
12.30 Зустріч для Вас
13.20 Домашній лікар
13.40 Вищий пілотаж
14.00 Д/п «Корпорація «Сімба»
14.15 Спорт і ми
15.00 Оплески, оплески...
15.25 Дитяча програма «Їжачок»
15.40 М/с «Клуб Суперкниги»
16.00 Київ ліричний
16.15 Шлягер-парад
17.30 Кінозустрічі
18.15 Пілігрим
18.45 Актуальна тема
19.00 Домашній лікар
19.20 Музичні історії
19.50 Вищий пілотаж
20.10 Архімісто
20.30 Естафета
21.20 Народний календар
21.30 «Кіно і час». Р. Синько
22.10 Шлягер-парад
23.30 Світ авіації і туризму. Новини
00.00 Нічний блок

Мал. Миколи КАПУСТІ.

Програма друкується з електронної версії, наданої ТОВ «Издательский дом «TV-Парк». Програми російських телеканалів може бути подано за московським часом.

На прохання читачів наводимо назви супутників зв'язку, які транслюють канали телебачення, програми яких опубліковано в нашій газеті: Другий канал УТ, ICTV, СТБ, ТОНІС, Мегаспорт — Amos 2; Новий канал, Україна, 5 канал, РТР-Планета (Росія) — Sirius 2; НТН, КДТРК — Hellas Sat2.

Інтер. 13.45 Х/ф «Своя чужа сестра»

І все-таки вона є!..

Територія душі

Земля у неба ковдру вимагає.
Осінній сум... Він сміх перемагає.
А жовтий лист — не золото палке —
Черствий окрайчик згаяного літа...
Знов починає щось в душі боліти —
Давно забуте й пам'ятне таке.

Коли від сонця вже не дочекатися тепла, а жовте листя під ногами навіює ностальгію, я заварюю міцну ароматну каву, розкладаю зібрані на залитому сонцем пляжі мушлі й поринаю в спогади.

...Їй подобалося ранкове море, подобалося дивитися, як сонце після відпочинку виходить з води: яскраве, свіже, немов облите позолотою, воно залишало на хвилях жовтогарячі плями. Шурхіт хвиль, що перешіптуються з піском про щось своє, ледве помітний серпанок на обрії, філіжанка улюбленої кави і светр, накинутий на плечі для захисту від вранішньої свіжості... Дуже швидко це стало своєрідним ритуалом.

Їй було про що подумати. Про чоловіка, з яким вони вже третій рік відпочивають нарізно й симпатія до якого так і не переросла в кохання. Про шлюб, що став рутинним і нудним, але який не було сил розірвати. Про себе. Про те, що так досі й не знає, що ж таке Любов...

Знайомство було до банального звичайним. Просто якось поруч із нею теж із філіжанкою кави в руках зупинився хлопець і побажав доброго ранку. І закрутилося... Променисті сірі очі дивилися на неї з ніжністю. Море п'янило, у легені вривалося солоне, але таке солодке повітря щастя й свободи. Не залишало відчуття зупиненого часу, нереальності всього, що відбувалося. Він говорив, говорив, а вона слухала, намагаючись не думати про обручку, яка «відпочивала» в гаманці.

Любов прийшла, а разом з нею споконвічні її супутники — непевність і сумніви. Курортний роман — це ж тільки на час відпочинку. Тому вона не прощалася, поїхала без пояснень і з'ясування стосунків. Поїхала з мокрим від сліз обличчям. Але... щаслива. Знала, що боляче буде ще довго. Але знала й те, що все-таки вона є — ця велика сила справжнього почуття!

Чому не поговорила з ним? Сама не усвідомлювала до кінця. Але поступово зрозуміла, що так було правильно. Хто знає, як би все склалося? А так залишилися гарні спогади, не затьмарені проблемами, не заплямовані образами. Спогади, що дають сили жити, особливо у похмурі осінні вечори, коли не зрозуміло: вода на склі — це дощ чи сльози. І тепер, поринаючи у вир щоденних клопотів, заглиблюючись у бурхливе людське море, вона завжди згадує СВОЄ море, на березі якого навчилася любити, — в жовтогарячих плямах і з ароматом кави.

Юлія ЦИБУЛЯ.

Відгомін кримських ночей

Курортні історії

Семену тієї ночі не спалося: щось турбувало, і він довго не міг заспокоїтися. Тільки заснув, як розбудив телефонний дзвінок.

— Вітаю, ти став дідусем! — сказала на тому кінці дроту якась жінка.

— Та у мене й дітей не було! — відказав і хотів було покласти слухавку, однак пізня співбесідниця продовжила розмову.

— Невже не впізнав? Я ж Зінаїда! Хіба забув наші кримські ночі!?

І тут усе спливло наче на екрані...

У Семена все в житті було добре. Він не тягнув з одруженням, бо йому давно подобалася спокійна на вдачу сусідська дівчина. Коли почав підбивати клинці до неї, Алла відповіла взаємністю. Через два роки вони побралися. Як виявилося, у них була міцна любов. Семен і Алла поважали одне одного, жили душа в душу.

За кілька років до них прийшла велика радість: Алла завагітніла.

Незадовго до пологів почалися проблеми з здоров'ям. Медики говорили, що у жінки слабке серце. Радили позбутися дитини завчасно, але молоді стояли на своєму: будемо народжувати.

Тієї ночі Аллу забрала до лікарні швидка допомога. Медики зробили все, та не змогли вберегти життя дитини. Втративши останні свої сили, Алла також залишила цей світ.

Семен ледь не збожеволів, впав у депресію. Мовляв, навіщо жити, коли за одну ніч втратив любу дружину і бажану дитину? Та колеги, як могли, відволікали його від сумних думок. А потім добилися, щоб йому дали путівку в санаторій, і мало не силоміць виштовхали у Крим.

Сама природа цього чарівного куточка налаштовувала на відпочинок. Семен не шукав компанії, а після процедур самотньо гуляв набережною Ялти і поринав у свої думки. Веселі у нього були сусіди за столом у їдальні, щоразу голосно обговорювали якісь новини. Особливо виділялася Зінаїда. Вона і взяла під свою опіку несміливого Семена, бо такі чоловіки їй подобалися. Спочатку склала компанію на прогулянках та екскурсіях. А вечорами кликала Семена на танці. Він упирався, та Зінаїда наполягла на своєму. «От де забуваєть про все!» — переконувала його. Семен довго спостерігав за танцюючими, а потім і сам закружляв у повільному танці.

Зінаїда огорнула його увагою й любов'ю — і заспівала душа. Багато чого хорошого було в них (і те, що буває між чоловіком і жінкою).

Настав час розлуки, вони обмінялися адресами і телефонами. Семен був готовий одружитися хоч сьогодні, та Зінаїда попередила, що свого чоловіка залишати не збирається.

Після повернення Семен одразу включився в роботу. Колеги помітили в ньому добрі зміни. Він сумував за покійною дружиною, але біль уже був не той. Зінаїда після курорту зрозуміла, що приїхала не одна, і через дев'ять місяців народила хлопчика, про якого вони із чоловіком мріяли багато років.

Семен жив своїм життям. І друга дружина виявилася доброю господинею, люблячою жінкою. Все було добре, та не дав їм Бог дітей. Іноді Семен згадував той курортний роман, однак не наважувався зателефонувати чи написати листа Зінаїді, бо що від того могло змінитися!

Минуло не одне десятиріччя. У Зінаїди виріс чудовий син — гарний, розумний. Він успішно закінчив інститут, зайнявся бізнесом, одружився із хорошою дівчиною. Але спіткало Зінаїду велике горе — в автокатастрофі трагічно загинув чоловік. Коли вщух біль, а згодом народився онук, то згадала вона про Семена і вирішила поділитися з ним новиною, що не лише сина має, а й онука. Не чужий же! Почувши, що він овдовів, запросила в гості: «Приїжджай, подивишся на онука, познайомишся із сином. А там видно буде...»

За кілька днів Семен зібрався в гості.

Василь ПРОХОРОВИЧ.

Запорізька область.

Коментар психолога

То все-таки, курортний роман — це «атрибут» відпочинку чи зародження нової любові? Яскраві відчуття в іншій, відірваній від буденності, реальності цілком можуть сприйматися як справжнє почуття — неймовірне, приголомшливе, але це ще не означає, що щире! Оскільки героїня цілком змогла відмовитися від нього, а обручка тільки тимчасово «відпочивала» у гаманці...

Справжня любов тебе все одно знайде, витягне, розбудить, змусить шукати себе знову, і знову пити її солодкий нектар. Такій любові не перешкодить ні тригрічна симпатія, ні почуття обов'язку й відповідальності перед рідними, ні час. Та й хто сказав, що любов буває без проблем і складнощів? Адже вони і є тим лакмусовим папірцем, котрий проявляє щирість, істинність і жертовність у стосунках між чоловіком і жінкою.

Може, з боку нашої героїні від'їзд — це страх згодом прийти до усвідомлення того, що все пережите — самообман, що слідом за казкою прийдуть банальні супутники надуманого почуття — нерозуміння, сварки й у результаті — порожнеча?.. Але навряд чи можна стати щасливою, тікаючи від своєї любові. Тільки знайшовши її, відкривши цей світ сильних почуттів, пізнаєш у собі й коханій людині те, що звеличує, робить нас прекраснішими, чистішими, милосерднішими й сильнішими.

І все-таки, курортний роман — це не тільки подія, сповнена захвату і відкриттів, взаємного польоту на межі божевілля. Для одних це ковток чистої води, для других — келих п'янкого шампанського, а для третіх — убивча крапля отрути. Кожному — своє. І за великим рахунком, кожен одержує саме те, чого він прагне. Адже якщо курортні романи трапляються, значить, це комусь потрібно!..

Тетяна ГУРЛЄВА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

у дефіциті

Любов і гроші: хто сильніший?

І справді серед його вихованців сьогодні є хлопчик, котрий втік з дому. Його не відправиш у школу, бо п'ятикласник саме тут опановує ази грамотності. Іншу дівчинку забрали із сільського інтернату. Можливість ходити у міську школу, займатись з репетитором англійською мовою — хіба це не щасливий шанс для такої дитини?

Подібні історії і в решти дітей. З початку року їх побувало у центрі понад півтора десятка. Але ніхто не затримався. Чому? Тому що юридичних підстав для їхнього перебування у центрі немає.

Спроба створити дитбудинок сімейного типу не вдалася. В офіційних відповідях про відмову звучали якісь малозрозумілі аргументи про відсутність паркану, необлаштованість двору, непоштукатурений другий вихід із будинку, брак кількох люстр у кімнатах... Усе це виглядало так надумано і примітивно на фоні того, в яких умовах і життєвих реаліях доводилось раніше перебувати кандидатам на усиновлення.

Другою спробою стало оформлення опікунства. Перша заявка була подана Воронцовою одразу на десятьох дітей. Однак до фінального етапу, коли опікунство таки було оформлене, дійшла лише одна. Для решти то довідки були не такі, то наявність родичів, які давно забули про цих дітей, заважала, то умови в будинку, то вік (мовляв, надто вже дорослі)...

Напевно, всі ці відмовки і формальності були б важливі, якби вони справді захищали дітей від усіх життєвих негараздів і бід. Але якось підсвідомо відчувалося, що на заваді стоїть... дім. Великий, гарний, комфортний. «Один із чиновників навіть чи то жартома, чи то всерйоз сказав нам, а ви передайте його громаді, а тоді ми вже поставимо вас на бюджетне фінансування, — розповідає Воронцова. — Але ж з якого дива це робити, коли держава не витратила із своєї кишені на нього ані гривні?»

Не маю жодного морального права говорити про те, що всиновителями, опікунами, керівниками дитбудинків сімейного типу стають не через любов до дітей. Бо сотні сімей роблять це справді від щирої душі і великого серця. Але саме грошові проблеми привели до конфлікту в одному із ДБСТ.

Історія давня, майже десятиліття. І весь цей час чути нарікання на те, що мати-вихователька, якій на п'ятнадцять років передано будинок, куплений на кошти благодійної організації, погано доглядає за дітьми. Мовляв, і ремонт не зроблений, і затишку немає. І діти одягнені бідненько. І харчуються погано. А між тим на кожного щомісяця виділяються чималі суми, та й зарплата вихователя при цьому нараховується.

Важко повірити, що мешканці «Дому надії» Т. Воронцової почуваються обділеними.

Фото з архіву Тетяни ВОРОНЦОВОЇ.

Для довідки

За долю усиновленої дитини всю відповідальність несе нова сім'я. При цьому дитина повністю позбавляється пільг сироти та державної допомоги. У прийомній сім'ї за сиротою залишається її статус і пільги, а прийомні батьки щомісяця отримують кошти на виховання і утримання.

Річна програма з виплати соціальної допомоги прийомним сім'ям в області становить понад чотири мільйони гривень. Її отримають понад двісті дітей у 12 будинках сімейного типу та 75 прийомних сім'ях.

У матері ж свої аргументи. Пригадую, як розмовляли з нею кілька років тому. «Нехай дорікають, що діти ростуть не в розкошах, — казала жінка. — Зате знатимуть, що таке і в городі попрацювати, і босоніж по росі походити. Для них це найголовніші уроки, бо хто їм надалі гарантуватиме ситне і безбідне життя?»

Утім, зараз не про методи виховання. А про те, що проблеми існують давно, а змін жодних. Аж дотепер, коли один із вихованців досяг повноліття і пішов із будинку. Тепер і будинок, і мати-вихователь втратили свій статус. Оскільки нових вихованців їй просто не довіряють, то й запропонували... підписати угоду про переформування будинку у прийомну сім'ю. Мати не погоджується. Конфлікт триває, а в результаті фінансування вже затягнулося більш як на місяць.

Якщо забути, що в домі живе четверо дітей, котрі хочуть їсти, а подумати про те, що хтось бореться саме за їхні права, тоді все правильно. Тоді дуже слушна розмова про переформування будинку. А те, що у новій прийомній сім'ї залишаться ті само діти, мама і ті само проблеми — це вже, як мовиться, дрібниці.

У подібних історіях важко шукати винних і правих. Бо кожна сторона хоче продемонструвати, що саме вона бореться за права і щастя дітей. Причому робиться це справді щиро. Спалахують цілі війни, історії багаторічних протистоянь одних дорослих людей проти інших. А десь між ними залишаються діти, для яких зовсім неважливий їхній офіційний статус. Їм просто хочеться любові і уваги.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 209 (4709)
ЧЕТВЕР, 5 ЛИСТОПАДА 2009

У Євпаторії в рамках українсько-канадського проекту «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» проходить тренінг для представників громадських організацій, державних структур, загальноосвітніх установ, *повідомляє прес-служба Національної асамблеї інвалідів України*

Фонд Святослава ВАКАРЧУКА реалізує проект «Освіта Країною», участь у якому надає можливість під час навчання в одному вузі якийсь час повчитися в іншому вищому навчальному закладі країни, *повідомляє прес-служба Фонду*

Тестування не розв'яже всіх проблем

Власники атестатів і навіть дипломів не мають належних знань, або ці знання відповідають рівню початкових класів. Такі горе-випускники поповнюють вищі навчальні заклади, стають керівниками різних рангів. Для наших дітей школа перетворилася на каторгу. Водночас зверніть увагу на дітей, які йдуть у перший клас — скільки сонця і радості в їхніх очах. Як могло так статися, що вже з другого класу вони готові робити все, аби тільки не вчитися? Поки ми не позбудемося цього ганебного стану в нашій системі освіти в цілому, доти не виведемо Україну з глибокої ями, в яку вона потрапила.

Незалежне зовнішнє тестування змусить багатьох учнів та їхніх батьків замислитися над ставленням до навчання. Але тестування не розв'яже всіх проблем, воно покаже нам лише низький рівень підготовки багатьох абітурієнтів. Незалежне зовнішнє тестування, я б сказав, це жнива, і щоб урожай був багатий, треба не тільки добре орати та сіяти, а ще за ним весь час (11—12 років) добре доглядати. Крім цього, є небезпека, що у дітей може з'явитися так званий синдром «курки», тобто невіра в можливість складання цих тестів.

Давайте почнемо розмову на цю тему. Не можна мовчати тоді, коли деградує наша молодь.

Про реформування загальноосвітньої середньої школи

Я вже 45 років працюю на викладацькій роботі і ніяк не можу зрозуміти, чому наша школа (середня і вища) так працює. Багато дітей зовсім не вчаться, або вчаться дуже слабо, і їх переводять з класу в клас, з курсу на курс. Не засвоївши, наприклад, програму 1-го класу, дитину переводять у другий. Адже *ніхто не будує другий поверх будинку, не побудувавши перший.* І все це пояснюють дуже просто — щоб «не травмувати дитину», залишивши її повторно в 1-му класі. Це як дамоклів меч висить над усією нашою системою освіти, особливо середньою. Як вийти з положення, щоб діти вчились і не було другорічників?

Відомо, що *розумові та фізичні здібності кожної людини неоднакові* — одні легко і швидко засвоюють програмний матеріал, мають здібності до навчання, іншим це дається важко. Крім того, різні умови життя по-різному впливають на розвиток дитини. Але *вчити треба всіх дітей* і тут дуже велике значення має організація навчального процесу. При хорошому, більш індивідуальному підході, ми б могли вивести значну більшість дітей на вищий рівень освіти, дати їм більше знань.

Що ж ми маємо нині? Переводимо в другий клас і відмінника і трієчника (в голові тримаємо «двієчника»), і вони разом будуть вчитися. Постає запитання: чи зможе трієчник оволодіти програмою другого класу, якщо він не засвоїв на належному рівні програму першого класу. Та це нереально, у нього немає бази для цього. І вже у другому класі дитині прищеплюють комплекс неповноцінності, вона втрачає будь-який інтерес до навчання, намагається будь-що позбутися цього клопоту: списує домашні завдання, пропускає уроки, шпаргалить тощо. Все робить, щоб не вчитися і при цьому, як правило, заважає іншим, розповсюджує думку, що ніхто не вчиться і нікому це не потрібно. А хіба це не травма для дитини? Травма і вже не вилікувана! Замість того, щоб один раз або декілька разів зробити невеличку операцію, ми на все життя людині завдаємо травми — вона не повністю використовує свої природні задатки, з дитинства вчиться брехати і не працювати. Тут варто всім замислитися: і вчителям, і батькам, і дітям. Давайте не будемо мучити своїх дітей, надамо їм можливість повноцінно розвиватися та знімемо з душі вчителя гріх, який він робить не зі своєї волі, ставлячи незаслужені оцінки.

Особисто я бачу тут лише такий вихід. Держава повинна гарантувати *право кожної дитини безплатно навчатись у середній школі 12 років*. До того ж загальну середню освіту вона може здобути, наприклад, за 10 років (за програмою теперішньої середньої школи). Це цілком реально, якщо дещо *спростити програми* (а їх треба обов'язково спростити!), і, можливо, перейти на 6-денне навчання. Враховуючи цей термін навчання (10 років), у школі має бути 20 класів **(див. схему)**. Справді, щоб не травмувати дітей, ми відмовляємося від другорічництва, а після закінчення, наприклад, першого класу з будь-якими знаннями переводимо до 2-го класу, але дітей, які засвоїли навчальну програму так, що зможуть вчитися за теперішньою програмою у другому класі, переводимо у 3-й клас. Для цього треба розробити чіткі критерії (тести), які б дозволили об'єктивно оцінити знання дитини (наприклад, першокласник повинен уміти читати з певною швидкістю, рахувати до певного числа тощо).

Програма другого класу мало чим відрізняється від програми першого. Звичайно, діти не вивчають, наприклад, літери, цифри тощо, але так само вчаться читати, писати, рахувати. Вони зможуть більше займатися спортом, трудовим навчанням, художньою самодіяльністю. Можливі варіанти, що дитина і за два роки не зможе засвоїти програму одного класу, тоді їй треба організувати іншу форму навчання (індивідуальне, в спецшколах тощо).

Отже, ми маємо можливість *повноцінно підготувати учня до другого класу теперішньої школи*, після закінчення якого його переводять до третього класу (за новою схемою), де він почуватиметься на належному рівні. Переводити з класу в клас лише після закінчення навчального року.

Така система організації освіти сприятиме тому, що буде зацікавленість у дітей (і у батьків) краще вчитися, переходити з класу в клас через один, щоб закінчити якнайбільшу кількість класів.

Отже, при такій системі діти, залежно від їхніх можливостей і старань, *за 12 років можуть закінчити різну кількість класів.* Кращі закінчують середню школу за 10 років (19 класів), іншим це вдасться за 11 або 12 років. Цим категоріям *видається атестат* про середню школу і право на вступ до вищого навчального закладу. Як бачите, тут немає ніякої трагедії, якщо хтось до двох разів не буде переведений у непарний клас (1, 3, 5, ..., 19), програми яких відповідають теперішнім 1, 2, 3, ..., 10 класам. Але у дитини завжди є можливість додатково попрацювати над собою, «оглянутися», «підтягнути тили», а не мучитися в наступному класі. І це цілком природно.

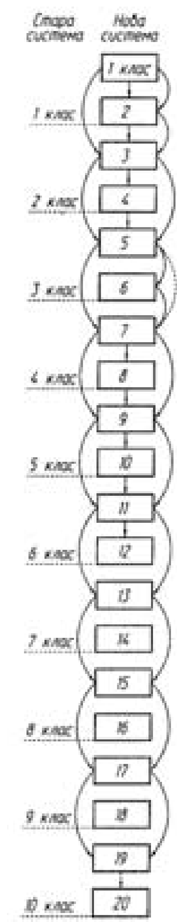

Схема навчання в середній школі, на якій стрілками показано: ліворуч — найкращий варіант (10 класів за 10 років); у центрі — найгірший варіант (6 класів за 12 років); праворуч — комбінований (приклад — 10 класів за 11 або 12 років).

Інші учні, яких переводитимуть лише з класу в клас, закінчать за 12 років менше класів — їм *видається відповідне свідоцтво.* Найгірше це буде лише 12 класів, що відповідає теперішньому 6-му класу, інші закінчать більше — 7—9 класів. Подальша доля цих учнів може бути різна: піти зразу ж працювати, є багато робочих професій, де не потрібна середня освіта, або продовжити навчання у професійно-технічних училищах різного рівня. Ті, що закінчили 6, 7 класів, можуть продовжити навчання у професійно-технічних училищах 1-го рівня, що дають тільки певну робочу кваліфікацію; на базі 8—9 класів — у професійно-технічних училищах 2-го рівня, що дають робочу кваліфікацію і середню освіту, або навчатися в коледжах. Успішно закінчивши ПТУ 1-го рівня, можна вступати до ПТУ 2-го рівня.

При такій системі організації навчання жодній дитині не перекрита дорога до вищої освіти. Кожний, залежно від своїх здібностей і старання, може *сам регулювати рівень своєї освіти*, але не буде такого, що людина має атестат зрілості і не має абсолютно ніяких знань. Треба твердо відмовитися від цієї злочинної практики імітування навчання, заставляти вчителів ставити незаслужені оцінки.

> Давайте не будемо мучити своїх дітей, надамо їм можливість повноцінно розвиватися та знімемо з душі вчителя гріх, який він робить не зі своєї волі, ставлячи незаслужені оцінки.

Цілком зрозуміло, що для такої реформи освіти потрібна велика підготовча робота (створити фактично вдвічі більше підручників, але спочатку можна користуватися теперішніми і в парних класах). Проблема із сільськими школами, де, як правило, один та й то невеликий клас, тут без другорічників поки що не обійтись. Але треба категорично відмовитися від переведення учнів у наступний (непарний) клас, коли дитина не засвоїла відповідної програми попереднього (непарного) класу. Безумовно, потрібно провести велику роз'яснювальну роботу, особливо серед батьків, які повинні чітко зрозуміти, що йдеться не про поділ дітей, а, навпаки, про підвищення їхнього рівня освіти, що це в інтересах дітей, їхнього розвитку та здоров'я. Може, вже час закінчити цю загальну брехню — видимість, що ми вчимо всіх, коли це навпаки — вчимо одиниці, а на інших махнули рукою.

Крім цього, на мою думку, треба знову в школах повернутися обличчям до *перевідних іспитів*, а не скасовувати їх. Це надзвичайно важливий етап у навчальному процесі, який сприяє повторенню навчального матеріалу, його осмисленню, встановленню зв'язків між окремими розділами тощо. Як відомо, повторення — мати навчання. Я не заперечую поточного контролю знань, без нього не обійтися, це також дуже важливий стимул якісного навчання, але ним не можна обмежуватись. Дуже переконливі докази щодо цього наводить професор нашої кафедри Семенюк М. Ф.: «Для знання китайської мови треба знати десь близько 600 ієрогліфів. Я щодня вивчатиму і здаватиму по два ієрогліфи. Виходить, що за рік можна вивчити китайську мову. Абсурд очевидний. Наприкінці року, в кращому разі, знатиму їх десь з десяток». Коли ми вчилися, починаючи з 4-го класу, були екзамени, причому їх кількість відповідала номеру класу: в 4-му — 4, в 5-му — 5, ..., 10-му — 10. Вчилися — не помирали, хоча були тяжкі післявоєнні роки. Та краще спростити програми, ніж «гнати порожняк». Як говорив інший класик — краще менше та краще.

Можливий інший варіант системи навчання в середній школі

Менш гнучкий, але більше пристосований до тієї, що нині впроваджується, а саме: діти *мають право* навчатися у середній школі 12 років, але залежно від їхніх здібностей, старання і здоров'я закінчують навчання та отримують атестат зрілості за 10—12 років. Це можливо, якщо, по-перше, *спростити програми* до 10 класів; по-друге, перейти знову на *триступеневу середню освіту* — початкову (1—4 класи), незакінчену середню (6—8 класи) і повну середню (10—12 класи). Діти, які успішно навчаються, обминають 5 і 9 класи. Ці класи є додатковими для інших дітей, які не готові до навчання на другому або третьому ступенях. У 5-му класі діти повторюють матеріал за попередні класи (1—4 класи) і після успішного його закінчення переходять у 6-й. Так само в 9-му класі повторюють матеріал за 6—8 класи і після успішного його закінчення переводяться у 10 клас. За перші два етапи навчання дітям видаються свідоцтва, а в кінці — атестат зрілості. Ці два *додаткові класи* (5 і 9) дають змогу підвищити рівень знань учнів до рівня успішніших, дати якіснішу освіту значно більшій кількості дітей. Діти відчують, що вони *можуть також добре вчитися*, що «не тільки святі горшки ліплять». А це надзвичайно важливо не тільки в навчанні — впевненість у своїх силах і можливостях дуже пригодиться їм у житті.

Треба назавжди відмовитися від переведення дітей «на вищий ступінь» навчання, якщо вони до цього не готові, інакше це означає — мучити і дітей, і вчителів, і батьків. У цьому давно переконались у вищих навчальних закладах, а тому відкрили підготовчі курси (відділення). В школі такими курсами, за потреби, можуть бути ці додаткові класи: у першому випадку — парні класи **(див. схему)**, у другому — 5 і 9 класи.

Звичайно, ця реформа не стане ефективною, якщо й надалі буде скрутним матеріальне становище вчителів (бідний учитель не може весь віддатися школі — йому треба якось заробляти на шматок хліба, він легко продається), а також не буде організована дійова *державна та громадська система контролю знань учнів.*

Основними критеріями роботи вчителів повинні бути знання учнів та правильна їх оцінка.

Перехід до такої системи навчання — особливо на часі, коли має місце демографічна криза в Україні. Треба *боротися за кожну дитину* і, заодно, *зберегти вчительські колективи.* Фінансові затрати при цьому не дуже збільшаться, адже кількість дітей не зміниться, може, дещо збільшиться кількість класів. Проте, якщо взяти до уваги, що більшість дітей шкільного віку проживають у містах або великих селах і навчаються у школах, де є кілька однакових класів, то немає проблеми розділити дітей за рівнем знань. Відомо, що немає вигіднішого вкладання коштів як в освіту. Це добре підтвердили такі розвинені країни як Японія, Німеччина та інші.

Про зміст і якість навчання у вищій школі

Особливе занепокоєння викликає *стан інженерної освіти* в Україні. Теперішня реформа системи освіти призвела до заміни одноступеневої системи вищої освіти на триступеневу, згідно з якою вузи України поки що готують бакалаврів, спеціалістів і магістрів. На жаль, таке реформування не тільки не усунуло недоліків старої системи, а й

Вже у другому класі дитині прищеплюють комплекс неповноцінності, вона втрачає будь-який інтерес до навчання

додало нові. Фактично незатребуваними виявилися випускники нижчого рівня — бакалаври. В більшості вузів переважно готують спеціалістів, тобто на практиці здійснюється одноступенева система вищої освіти. Все це проходить в умовах руйнування колишньої структури навчального процесу. Перегляд навчальних планів у технічних вузах іде з розширенням обсягу навчального навантаження, в основному, з гуманітарних дисциплін. Слід зазначити, що в передових країнах світу нині прагнуть змінити співвідношення між гуманітарною і технічною освітою на користь останньої. А в Україні, навпаки, перевага віддається гуманітарній освіті.

Найбільше скороченню піддаються загальнонаукові та загальноінженерні дисципліни, які закладають основи знань будь-якої інженерної професії. З багатьох спеціальностей, особливо технологічного, енергетичного та економічного напрямів, припинено викладання теорії механізмів і машин, конструювання машин, опору матеріалів тощо. В кращому разі ці дисципліни включені в значно скороченому обсязі в склад конгломерату під назвами: прикладна механіка, технічна механіка, інженерна механіка тощо. Майже з усіх вказаних дисциплін з 2003 року навчальний процес скорочується до одного семестру. Це означає, що студенти не зможуть практично закріпити одержану на заняттях інформацію, якісно виконати курсові проекти, якщо їх взагалі не викинули з навчальних планів. Така тенденція в реорганізації навчального процесу загрожує повним знецінюванням усієї системи інженерної освіти України. Це може призвести до повної нездатності майбутніх випускників створювати на високому рівні конкурентоспроможну, надійну, економічно доцільну продукцію і кваліфіковано використовувати сучасне обладнання та технології.

Якість навчання у тому чи іншому закладі освіти визначить ринок і добре організований державний контроль з боку держави.

Характерно, що цей процес здійснюється давно і послідовно. ***Перший крок*** до зниження якості підготовки спеціалістів був зроблений переходом на п'ятиденне навчання. В результаті цього робочі дні виявилися перевантаженими аудиторними заняттями і консультаціями, часу і сил для самостійної роботи у студентів не залишилось, оскільки на вихідні більшість із них від'їжджали додому або організовували тривалий відпочинок. Вузи вимушені були піти на скорочення аудиторних занять.

Другий крок — перехід на триступеневу освіту. Це пояснюється тим, що при розробці навчальних планів підготовки бакалаврів (для їх працевлаштування) у кращому разі навчальне навантаження з усіх дисциплін скоротили на 20%, а оскільки навчальні плани складали профілюючі (випускні) кафедри, то свої дисципліни вони практично не зачепили, кількість годин скоротили із загальнонаукових і загальноінженерних дисциплін. При переході ж на підготовку спеціалістів і магістрів про ці години забули. Отже, *готуємо спеціалістів і магістрів з фундаментальною підготовкою на найнижчому рівні — бакалавра.* Адже всім добре відомо, що знання із спеціальних дисциплін практично дуже швидко старіють, спеціалісту треба весь час переучуватися, а це можливо лише тоді, коли є хороша фундаментальна підготовка, яка була значно скорочена.

Нині абсолютна більшість кандидатів наук у науковому плані зупиняються на досягнутому, вважаючи, що докторську не зможуть зробити — або не бачать у цьому особливої вигоди, сенсу.

Третій крок зроблено наказом колишнього міністра освіти та науки України про скорочення аудиторних занять до 20—24 годин на тиждень, що призводить до чергового скорочення аудиторних занять студентів і знову, як правило, за рахунок загальнонаукових та загальноінженерних дисциплін.

Четвертий крок — це бездумне відкриття безлічі нових вищих навчальних закладів, особливо приватних, які зазвичай не мають ані відповідних кадрів, ані матеріальної бази. В результаті таких реформ прийом до ВНЗ перевершив кількість випускників середньої школи, ПТУ і коледжів разом узятих.

Звичайно, *основного удару по інженерній освіті* завдала загальна економічна криза в Україні, яка призвела до спаду промислового виробництва, занепаду сільського господарства, а відповідно — до падіння престижу більшості інженерно-технічних спеціальностей. Відтак — зменшилися конкурси на ці спеціальності, скоротилося державне замовлення на спеціалістів. Якщо до цього додати недостатню якість знань і скорочення обсягу навчального навантаження з математики, фізики, хімії в середній школі, а креслення зовсім зняли з навчального процесу, то ми одержимо *повну картину занепаду інженерно-технічної освіти в країні.* Тут ми вже не кажемо про жахливе матеріальне становище вчителів шкіл і не краще викладачів вищої школи, яке значною мірою впливає на якість освіти. В післявоєнні роки держава підтримувала непопулярні спеціальності, зокрема, стипендія таких студентів була майже вдвічі більша, ніж інших. Чому б це не робити зараз?

Для виправлення негативної тенденції в процесі реформи освіти в технічних вузах України проводиться велика науково-методична і видавнича робота. Видаються нові підручники і посібники, створюються пакети комп'ютерних програм, у тому числі і для дистанційного навчання тощо. Але для того, щоб підняти на високий рівень інженерно-технічну освіту в Україні, необхідно взяти під державний контроль якість і зміст навчального процесу, не можна віддавати цю відповідальну справу лише профілюючим кафедрам. Тому спочатку, на нашу думку, необхідно створити при Міністерстві освіти та науки України для кожного з напрямів спеціальностей науково-методичні ради (комісії), до складу яких входили б не лише спеціалісти даної галузі (профілюючих кафедр), а й викладачі з інших дисциплін (математики, фізики, теоретичної механіки, опору матеріалів і т. д.), що потрібні для підготовки відповідних спеціалістів. Такі комісії могли б розробити науково обґрунтовані навчальні плани і програми. Подібні комісії треба створити в кожному вузі. Тільки колективно, за участю різних спеціалістів, можна створити якісні навчальні плани і робочі програми, які дозволять забезпечити підготовку висококваліфікованих спеціалістів.

Викликає непорозуміння у викладачів перехід на підготовку у вищих навчальних закладах країни *лише бакалаврів і магістрів*, де останні становитимуть лише 20% від перших. Така політика зводить нанівець більшість периферійних закладів освіти, підриває їх престиж, оскільки багато із них за теперішніх вимог не зможе одержати ліцензії на підготовку магістрів, призведе до значного скорочення штатів викладачів профілюючих кафедр. На мою думку, не треба відмовлятися від того, що вже маємо, — *триступеневої освіти: бакалавр, спеціаліст, магістр.* Єдине, треба чітко встановити *критерії переходу на вищий щабель навчання*, які будуть добре відомі як викладачам, так і студентам. Наприклад, право навчатися на спеціаліста має бакалавр, середня оцінка якого за час навчання не менша 3,5 бала за п'ятибальною системою (С — за Е8Т8); магістром — не менша 4,5 бала (А — за ESTS). І не треба ніяких ліцензій, перехідних іспитів. Продовження свого навчання студент повинен завоювати багаторічною працею. У студентів з'явиться ще один, дуже вагомий, стимул до навчання. А якість навчання у тому чи іншому закладі освіти визначить ринок і добре організований державний контроль з боку держави, громадських організацій — нікому не потрібні погані спеціалісти. Це дещо відрізняється від Болонської системи, в якій не передбачена підготовка спеціалістів, і наші дипломи не будуть визнавати. Ну й що, ми готуємо спеціалістів для Європи, Америки чи для себе? Диплом спеціаліста буде нашим, внутрішнім, а для закордону будуть дипломи бакалаврів і магістрів, але ми одержимо чіткішу градацію наших спеціалістів. І, може, ми покажемо світу більш гнучку і досконалу систему організації освіти?

Про підготовку наукових кадрів

Для підвищення ефективності підготовки наукових кадрів пропоную *ліквідувати екзамени кандидатського мінімуму.* На їх складання аспіранти витрачають дуже багато часу, практично, щонайменше, один рік. У результаті цього в термін захищається десь близько 20% випускників аспірантури. Кандидатські іспити — це рудимент радянських часів, коли спочатку приймали в аспірантуру недостатньо підготовлених осіб, а вже потім, щоб змусити всіх вивчати марксистсько-ленінські догми. Важко повірити, що за цей час можна вивчити іноземну мову та філософію. На це потрібні роки. Для цього є середня і вища школи.

Це саме стосується й іспиту за спеціальністю, він також нічого не дає. Для цього є вступний екзамен, який дозволяє перевірити фахову підготовку здобувача наукового ступеня. Підставою для присудження наукового ступеня є дисертація, а вже дисертант сам визначає, що йому потрібно для її підготовки і успішного захисту. Більше того, в деяких ВНЗ практикують ще додаткові екзамени (заліки) з педагогіки, психології, риторики, інформатики, пояснюючи це тим, що вони готують собі викладачів. Мені здається, що треба *чітко розмежувати вимоги до здобувачів наукового ступеня і вченого звання.* Якщо підставою для наукового ступеня є дисертація, то для одержання атестата доцента, крім теперішніх вимог, треба здавати ще оці додаткові іспити, я б додав ще екзамен з української мови. За три роки, які повинен пропрацювати на викладацькій роботі претендент на вчене звання доцента, достатньо часу, щоб скласти ці екзамени. Адже не всі кандидати працюватимуть викладачами.

У передових країнах світу нині прагнуть змінити співвідношення між гуманітарною і технічною освітою на користь останньої. А в Україні, навпаки, перевага віддається гуманітарній освіті.

Друге, на що хотілося б звернути увагу при підготовці наукових кадрів, рішення залишити тільки один науковий ступінь — *доктора філософії*. Це, зважаючи на нашу систему оплати праці та заміщення керівних посад, не стимулюватиме багатьох учених займатися активною науковою роботою. В кращому разі вони робитимуть дисертації для інших. Можливо, наука від цього не постраждає, а от що з мораллю буде?.. Побільшає «липових» дипломів. Тому вважаю, що необхідно *залишити ступінь доктора наук за спеціальністю.*

Якби моя воля, запровадив би не два наукові ступені, а чотири-п'ять, як в армії звання, наприклад: кандидат наук, доктор наук, професор наук, академік наук тощо. Для присудження кожного наступного ступеня досить підготувати ще одну дисертацію, за рівнем теперішньої кандидатської. Адже нині абсолютна більшість кандидатів наук у науковому плані зупиняються на досягнутому, вважаючи, що докторську не зможуть зробити — або не бачать у цьому особливої вигоди, сенсу. І ми хочемо тепер таке ставлення до науки узаконити — обмежитися лише доктором філософії. Але, якщо він сам підготував декілька дисертацій, нехай це буде рівень лише кандидатської, то він все рівно чогось вартий як учений. При відповідному матеріальному стимулюванні це сприятиме тому, що здібні та працьовиті вчені будуть усе життя активно займатися наукою, а не шукати заробітків десь збоку, робити дисертації іншим.

Що це так (дисертації на замовлення) — ні для кого не таємниця. Це робиться майже відкрито. Я особисто бачив при вході на станцію метро Хрещатик чоловіка, який на грудях тримав оголошення про те, що робить контрольні роботи, курсові і дипломні проекти та дисертації. А такі оголошення можна побачити на стовпах усіх міст країни, в яких вказано адреси, телефони. Тут, між іншим, треба запитати — чому нема кримінальної відповідальності за підробку документів, шахрайство, що, як черв'як, точить організм держави, дискредитує нашу освіту і мораль. Студент, здобувач, який користується такими послугами, повинен бути негайно відрахований з навчального закладу, а викладачі притягнуті до кримінальної відповідальності. За гроші продається все, без обмеження. Мені дуже запам'яталися слова іншого професора нашої кафедри Стечишина М. С., де він на зустрічі з абітурієнтами сказав: «Такий парадокс існує лише у нас. *У всьому світі платять гроші за те, щоб вчитись, а у нас платять, щоб не вчитись*».

Отже, пропонується *багатоступенева система освіти* в Україні, яка дещо відрізняється від теперішньої, а саме:

— *у середній школі* — *10-ступенева* (10 основних класів і, за потреби, 1—6 допоміжних класів), або, при спрощеній системі, — *3-ступенева*: початкова освіта (1—4 класи), незакінчена середня (6—8 класи) і повна середня (10—12 класи) з двома додатковими класами (5 і 9 класи), які служать для вирівнювання знань учнів;

— *у вищій школі* — *3-ступенева*: бакалавр, спеціаліст, магістр;

— *у підготовці наукових кадрів* — *2-ступенева*: кандидат наук (доктор філософії), доктор наук за фахом.

Ярослав КІНИЦЬКИЙ,
докт. техн. наук, проф., завідувач кафедри машинознавства Хмельницького національного університету.

«Учорашні ПТУшники можуть показати себе краще за досвідчених»

Районний та міський центри зайнятості Кам'янця-Подільського вже кілька років поспіль влаштовують ярмарки професій. Тут старшокласники проходять комп'ютерне тестування, щоб дізнатися, яка професія кожному з них підходить, виробничники добирають собі кадри, заклади по-новому знайомляться один із одним, безробітні визначаються, які спеціальності сьогодні найбільше запитані в регіоні та де пройти перекваліфікацію, вузи презентують себе.

Під час останнього такого заходу, приміром, знайомимось із Віталіною Добровольською, майстром виробничого навчання Кам'янець-Подільського будівельного ліцею. Побачивши зразки оздоблювальних робіт для інтер'єрів, виконані її руками, дивуєшся: невже можна за рік—два стати таким професіоналом? Особливо приваблюють ідеї Віталіни: для оригінального рельєфу вона вміє застосувати навіть стару тюль, яка дає просто розкішний візерунок на стіні.

— Ті підприємці, які випускникам ПТУ відмовляють у першому робочому місці через відсутність трирічного стажу роботи, дуже помиляються, — каже майстер-викладач перукарської справи Неля Тимчук Кам'янець-Подільської філії Хмельницького ліцею сфери послуг. — Якби вони влаштували майстер-клас, то вчорашні ПТУшники показали б себе навіть краще за досвідчених.

Віра ШПИЛЬОВА.

На знімку: не можна не замилуватися романтичними «корзинами» з волосся, які викладають учениці Нелі Тимчук.

Фото автора.

Кабмін планує затвердити мінімально припустимий рівень цін на продукцію тваринництва

Українське зерно врожаю 2009 року експортується в 50 країн світу. Серед найбільших покупців — Саудівська Аравія (близько 2 млн. тонн), Бангладеш (до 1 млн. тонн), Південна Корея (900 тис. тонн), Іспанія (600), Ізраїль та Єгипет (по 500), Іран (400), а також Японія, Кенія, Йорданія, Туніс, Марокко, Лівія, Алжир, Сирія, Туреччина (від 150 до 300 тис. тонн) *(Українська аграрна конфедерація)*

Аграрії вимагають реформ

ТОЧКА ЗОРУ

Минуло понад десять років, як розпочали свій шлях аграрні реформи, старт яким дали прийняті в дев'яностих роках **закони України «Про форми власності на землю», «Про селянське (фермерське) господарство» та інші законодавчі акти, а також відомі укази Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва» (10.11.1994 р.), «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям» (08.08.1995 р.), «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектору економіки» (03.12.1999 р.).**

Що ж ми маємо на сьогодні, яких результатів досягли завдяки аграрним реформам?

Припускаю, що мало хто заперечуватиме, що вони, як очікувалося, не спрацювали, бажаних результатів — створити у найкоротший термін потужне аграрне виробництво — не отримано.

Виходячи із найнеприскіпливішого аналізу нинішнього стану справ в аграрному секторі, цілком зрозумілими стають складові невдач аграрних реформ, які, за нашим баченням (моїм і моїх колег по фракції «Блок Литвина»), можна якнайшвидше усунути й підняти найближчим часом коефіцієнт корисної дії задіяних реформ.

Ламати — не будувати

Насамперед про розпаювання землі колишніх колгоспів, негаразди з якими досі переслідують селян.

Указ Президента України щодо порядку паювання землі викладено на одній друкованій сторінці, а проблем виникло на тисячі сторінок, і передусім через відсутність чіткої кадастрової оцінки вартості земель в період розпаювання, напрацьованих схем паювання землі, непідготовленості сільських голів і органів місцевої влади до зміни системи господарювання й запровадження ринкових механізмів на селі.

У результаті — розпаювання відбувалося непрозоро, з грубими порушеннями правил виділення паїв, установлення чітких меж між земельними ділянками, що згодом використали земельні шахраї у своїх схемах із заволодіння землею, особливо через оренду землі.

До рук селян було передано 26 мільйонів гектарів товарної землі, якою ще й досі багато з них не знають як правильно розпорядитися, і часто-густо вона не продукує.

> До рук селян було передано 26 мільйонів гектарів товарної землі, якою ще й досі багато з них не знають як правильно розпорядитися, і часто-густо вона не продукує.

Ще гірше пройшло розпаювання майна колективних господарств.

Указ Президента України від 29 січня 2001 року «Про заходи щодо забезпечення захисту майнових прав селян у процесі реформування аграрного сектору економіки» вийшов з великим запізненням після указу про паювання земель (1995 р.), а за цей час (минуло майже 6 років) трактори, комбайни, сівалки, плуги, інше майно, що належало колективним господарствам, було розпродано, розкрадено (не буду уточнювати ким, але, якщо вірити чуткам на селі, — колишніми головами колгоспів, іншими керівниками господарств). І коли селяни отримали паї, техніки на обробіток землі вже не було.

Наступна не менш серйозна причина неефективних аграрних реформ полягала в тому, що під час їх проведення країна (селяни) так і не дочекалася законодавчого забезпечення формування чіткої організаційної структури сільськогосподарського виробництва.

Укази Президента про створення на базі колгоспів, радгоспів нових аграрних формувань, а саме — колективних сільськогосподарських товариств, фермерських господарств, особистих селянських господарств, залучення інвесторів в аграрне виробництво не прописали чітких правил гри щодо їх створення, а тому організація цих структур відбувалася хаотично, безсистемно і безконтрольно з боку органів державної виконавчої влади, як з центру, так і на місцях.

Паралельно з ліквідацією колгоспів, радгоспів перестали існувати райсільгосптехніки, сільгоспхімії, інші обслуговуючі організації, що забезпечували поставку і ремонт сільськогосподарської техніки, добрив та засобів боротьби з шкідниками сільськогосподарських культур, що призвело до технічного обеззброєння сільгосптоваровиробників, небувалого розповсюдження бур'янів, засилля шкідників (амброзії, саранчі тощо).

Багато земельних паїв селяни передали в оренду новоствореним аграрним формуванням, а також різним інвесторам, більшість яких виявилися шахраями, що обманювали не тільки селян, а й державу, не сплачуючи податки. Вони не дбали про землю, збереження її родючості, а діяли й досі діють лише на власне збагачення. За оренду землі розплачуються з селянами не грошима, а, як правило, зерном або іншою продукцією за завищеними цінами. Наприклад, зерно, що видається селянам як дивіденди, оцінюється по 1500 гривень за тонну, коли закупівельна ціна — 700 гривень за тонну. Висівки (відходи зерна) інвестор реалізує орендодавцям у рахунок дивідендів у 10 разів дорожче за їхню ціну, а саме по 60—80 гривень за центнер, тоді як на комбікормових заводах вони продаються по 100 гривень за тонну. В розрахунок із селянами ідуть залежані або з простроченим терміном придатності товари — печиво, цукерки, олія кустарного виробництва, різні металовироби тощо.

Більшість орендаторів не сплачують податок на землю або перекладають його на селян, вираховуючи суму податку з їхніх дивідендів. Свідомо чи несвідомо у несплаті податків на землю допомагають деякі районні управління земельних ресурсів, не провівши кадастрову оцінку землі, за відсутності якої орендарі уникають сплати податку.

Де земля, там і шахраї

У договорах про оренду землі мають місце різноманітні лазівки, за якими земельні шахраї часто присвоюють земельні паї селян.

Наприклад, в договір оренди вносять пункт, яким передбачають довготривалу оренду з правом дострокового погашення орендної плати й подальшим переходом права власності на землю до орендатора. Суди в таких випадках зазвичай стають на бік орендаторів, а не селян.

Серед інвесторів-орендаторів поширена практика безкоштовного використання чужої землі, яка не виділена в натурі й перебуває всередині паїв, що орендуються, і є випадки заволодіння цією землею.

Через проблеми в законодавстві поширюється практика оренди землі з позицій очікування права на викуп її після зняття мораторію на продаж землі.

Як правило, за такі землі орендар справно сплачує орендну плату селянину (щоб не було галасу), а землю не обробляє, й вона заростає бур'янами, або засіває культурами, врожай яких не збирає. Часто, проїжджаючи міжсільськими дорогами України можна побачити покинуті поля з незібраним врожаєм соняшнику, кукурудзи, коноплини або ж зарослі бур'янами. Це саме ті поля, які мають бути викуплені і привласнені шахраями. На Хмельниччині, наприклад, налічується до 50 тисяч гектарів таких земель. Із них торік бюджет області недоотримав близько 40 мільйонів гривень.

А скільки втрачає держава від такого «використання» найціннішої у світі землі, якою Бог наділив Україну?

Ще одну лазівку вміло використовують так звані «інвестори», щоб не платити податки і мати надприбутки. Вони реєструються як сільгосппідприємство, штучно підганяють показники під 75 відсотків власноруч виробленої сільськогосподарської продукції і переходять на фіксований податок, тобто користуються пільгами, які держава надала сільгосптоваровиробникам, й водночас мають рентабельність, яка зашкалює. Причин такого явища далеко шукати не треба — це не що інше, як відсутність законодавчої бази, яка чітко визначила б місце інвестора у сфері сільськогосподарського виробництва та економічні важелі розподілу прибутків, отриманих ним.

Не спрацьовує основна схема взаємовідносин, а саме: сільськогосподарські товаровиробники—переробники сільськогосподарської продукції—торгівля—споживач. Кожен із учасників цієї ланки діє автономно — за своїми правилами, з позицій свого прибутку, своєї вигоди, не обтяжуючись проблемами, які найчастіше виникають у сільськогосподарському виробництві. Трапляється, що селянин отримав збитки, споживач — високі ціни, а переробники і торгівля — надприбутки.

> Минуло понад десять років, як проведено розпаювання землі, а багато селян досі не можуть узаконити свою власність на землю.

Законодавство, на жаль, досі не внормувало, не створило такі економічні умови, коли кожен із учасників цієї ланки за будь-яких обставин отримує гарантований прибуток: працівники — заробіток, а споживач — регульовані ціни на продукти споживання.

У керівних кабінетах експериментують — за новації платить селянин

Отже, аграрні реформи дуже деформовані і не принесли бажаного результату, хтось на них наживається, а селянин біднє та спивається; працездатні покидають села і від'їжджають на заробітки за кордон — до Польщі чи Росії, Італії чи Португалії, а дехто й за океан, де працюють на найтяжчих сільськогосподарських, будівельних чи інших роботах й отримують хоч і незначну плату, але можуть забезпечувати свої сім'ї. Проте є випадки коли наших гастарбайтерів використовують як рабів, а дівчат змушують займатися проституцією.

За неповними статистичними даними на сьогодні, із сіл України виїхала майже третина сільського населення, кількість сіл за останні десять років скоротилася із 29 тисяч до 27,8 тисячі, а в тих селах, що залишилися, смертність удвічі перевищує народжуваність. Щорічно багато сіл зникають з карти України і, на жаль, ця тенденція триває.

Створення нових робочих місць на селі, як це передбачалося реформами, не відбулося, навпаки, продовжується скорочення.

Щоб запобігти вимиранню сіл і відродити галузь, ще й досі не вжито заходів щодо створення багатогалузевих сільськогосподарських підприємств, котрі додають робочих місць. Не задіяна і не підкріплена коштами державна програма з розбудови соціальної інфраструктури на селі (школи, лікарні, фельдшерські пункти, дитячі садки, заклади культури, газифікація, водопостачання тощо), від якої залежить соціальний добробут селян, а отже, і стабільність на селі.

І причина цих явищ не лише в недолугих аграрних реформах, а й у тому, що на державному рівні і в регіонах не було вироблено чіткої стратегії з їхнього проведення.

Утім, варто зазначити, що останніми роками завдяки зусиллям Міністерства аграрної політики, його міністра Ю. Мельника відбулася низка ефективних заходів із запобігання розвитку негативних явищ в аграрному секторі економіки, посилення управління сільськогосподарським виробництвом, що певною мірою позначилося на зростанні валового збору та експорту зерна, забезпеченні потреб населення у вітчизняних продуктах харчування.

Від аграріїв збільшилися надходження в бюджет країни і за 2009 рік вони становитимуть близько 18 мільярдів гривень. Одночасно збільшується і фінансування галузі — у проекті держбюджету на 2010 рік на підтримку сільського господарства передбачено виділення коштів обсягом 6 мільярдів гривень.

З недоліками аграрних реформ пов'язана ще одна болюча для селян проблема, яка зачіпає не лише їх. Мається на увазі абсурдний, закручений до нестями, процес отримання державних актів на право приватної власності на землю (земельний пай, садову ділянку, землю під забудову тощо).

Минуло понад десять років, як проведено розпаювання землі, а багато селян досі не можуть узаконити свою власність на землю — то не всі довідки здали (а їх щороку більшає, вже й порахувати важко, скільки їх потрібно), то дефіцит бланків державних актів, то змінили порядок здачі документів — передали від районних відділів земельних ресурсів до кадастрових відділів, а останніми роками підготовку документів передали різним приватним фірмочкам-метеликам, яких безліч самі ж створили під своїх родичів і близьких людей і які небезкорисливо крутяться біля райземуправлінь і часом то зникають, то знову з'являються під іншою назвою.

Наприклад, у Броварському райземуправлінні таких приватних землевпорядних фірмочок налічується близько 50 («Бравотерра», «Земпроект», «Оніксум» та інші), які часто у своєму складі навіть не мають спеціалістів-землевпорядників. За підготовку документів по садовій ділянці у п'ять-шість соток їм потрібно заплатити 2500—3000 гривень, а потім ще додатково приблизно таку саму суму для того, щоб отрима-

ти бланк Державного акта, оскільки без них (як стверджують керівники цих приватних фірм) Київське обласне управління земельних ресурсів бланк не видасть.

Добре, що Кабінет Міністрів урешті-решт звернув увагу на цю проблему і спростив порядок видачі державних актів на право приватної власності на землю, який набрав чинності з 1 вересня поточного року.

Перелік причин, що гальмують аграрні реформи, цим не вичерпується. На сьогодні їх назбиралося стільки, що невжиття термінових заходів з боку виконавчої і законодавчої влади призведе до остаточного руйнування села.

Порятунок у законі

Що ж наразі необхідно зробити, щоб вивести із застою аграрні реформи й відродити село?

Насамперед негайно і без зволікань створити цілісну, ефективну законодавчу базу із впорядкування структури сільськогосподарського виробництва, визначити роль і місце колективних сільськогосподарських підприємств, агропромислових підприємств і комплексів, фермерських господарств, приватних селянських господарств, орендних та інвестиційних товариств, обслуговуючих кооперативів, інших сільськогосподарських формувань у загальнодержавній структурі сільськогосподарського виробництва. До підготовки законодавчих актів залучити новостворену асоціацію сільських голів, отримати і спрямувати в законодавче поле їхні пропозиції. **Пріоритетним напрямом у структурі сільськогосподарського виробництва повинні стати багатогалузеві господарства, оснащені сучасною сільськогосподарською технікою.**

Потрібно переглянути Закон України «Про оренду землі», усунути всі лазівки у привласненні земельними ділками земельних паїв селян, припинити незаконну роздачу і привласнення державних і відомчих земель та земель резервного фонду.

Довести до завершення і прийняття Верховною Радою України такі вкрай необхідні закони України, як «Про державний земельний кадастр», «Про державний земельний іпотечний банк», «Про загальнодержавну програму сталого розвитку сільських територій», «Про ринок земель», а також внести зміни і доповнення до чинного Закону України «Про плату за землю».

Визначити чіткі законодавчі норми в діяльності землекористувачів-інвесторів, їхньої партнерської співпраці із селянами-товаровиробниками.

Забезпечити чіткий законодавчий алгоритм серед учасників виробничого процесу: вирощування сільськогосподарських культур—переробка сільськогосподарської продукції—її реалізація.

Завершити розпочатий процес створення оптових ринків сільгосптоваровиробників.

Насамкінець про державну підтримку агропромислового комплексу.

Виходжу з того, що нас оточує Євросоюз з його багатомільярдними субсидіями сільського господарства. Якщо ми хочемо, щоб наше село жило і розвивалося, щоб продукція сільського господарства могла належно конкурувати на європейському і світовому ринках, маємо визначити і законодавчо закріпити аграрний сектор економіки як пріоритет держави. Без значної бюджетної підтримки села ми не зможемо протистояти сусідам з Євросоюзу, вони практично знищать наше виробництво. В сільське господарство Євросоюз щорічно субсидує 346 євро (3800 гривень) на гектар сільськогосподарських угідь, ми виділяємо 142 гривні на гектар ріллі. Цифри непорівнянні, тому вижити сьогодні нашому селу і бути конкурентоспроможним украй проблематично.

Проте, реально зважуючи їхні і наші можливості, цілком очевидно, що на таку масштабну державну підтримку вітчизняне сільське господарство розраховувати не може ні тепер, ні в найближчій перспективі. У принципі такі колосальні кошти і не потрібні з огляду на сприятливіші природні умови та якісніші, родючіші ґрунти в Україні.

Якщо ми хочемо, щоб наше село жило і розвивалося, щоб продукція сільського господарства могла належно конкурувати на європейському і світовому ринках, маємо визначити і законодавчо закріпити аграрний сектор економіки як пріоритет держави.

Тоді постає запитання: якої ж державної підтримки потребує село?

Відповідь на поверхні. Вона передбачена низкою вже прийнятих законів України, зокрема «Про державну підтримку сільського господарства України», «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу», а **також прийнятим 4 червня 2009 року Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції» (автори — народні депутати України В. Шпак, С. Рижук, Є. Кирильчук).**

Цей закон спрямований на стимулювання розвитку виробництва молока і м'яса (щоб ця продукція, яка вже стала дефіцитом, не завозилася із зарубіжжя, а в достатній кількості вироблялася в Україні), страхування ризиків у сільськогосподарському виробництві, витіснення спекулятивних цін з ринку сільськогосподарської продукції.

Для цього законом передбачено комплекс заходів із відновлення поголів'я великої рогатої худоби, свиней та птиці. Зокрема, буде здійснюватися 50-відсоткове відшкодування вартості будівництва та реконструкції тваринницьких ферм і комплексів з кількістю великої рогатої худоби не менш як 500 голів, свиноматок не менш як 1200 голів та птиці не менш як мільйон голів.

Без значної бюджетної підтримки села ми не зможемо протистояти сусідам з Євросоюзу, вони практично знищать наше виробництво.

Також передбачено 30-відсоткове відшкодування вартості закупівлі техніки та обладнання для сільськогосподарського виробництва, будівництва та реконструкції підсобних підприємств з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції.

Закон гарантує сільськогосподарським товаровиробникам компенсацію та відшкодування за рахунок коштів державного бюджету вартості збудованих у сільській місцевості соціально-побутових об'єктів (житлові будинки, гуртожитки, дитячі садки та ясла, школи, медичні пункти), інженерно-технічних комунікацій (дороги, водопровідні, каналізаційні, газові мережі та мережі електропередачі, альтернативних видів тепло- та енергопостачання) за умови, що вони забезпечуватимуть діяльність цих соціально-побутових об'єктів і не здійснюватимуть відчуження, продаж.

З метою стримування цін на основні продукти харчування законом розширено перелік державного цінового регулювання сільськогосподарської продукції, що надходить на ринок, зокрема, на олію, цукор, масло вершкове, м'ясо тощо, на які встановлюється гранична торговельна надбавка (націнка) на рівні не вище 20 відсотків оптово-відпускної ціни виробника кінцевому споживачу. В умовах кризи і безгрошів'я в населення ця норма закону взята на особливий контроль і за будь-який відхід від неї передбачаються жорсткі фінансові санкції.

У зв'язку з прийняттям цього закону істотно змінюються функції Аграрного фонду, який накопичує державний продовольчий резерв сільськогосподарської продукції в обсягах, необхідних для здійснення інтервенційних поставок на ринок дефіцитної продукції та закупівлі у товаровиробників за рентабельними цінами (наприклад, зерно), щоб запобігти спекуляціям на зерновому ринку з боку нечесних зернотрейдерів.

На випадок форс-мажорних обставин у сільськогосподарському виробництві (вимерзання посівів, град, буревії, посуха, епідемія інфекційних хвороб тварин, інше) законом передбачено державне регулювання ринку сільськогосподарського страхування, об'єктами якого є сільськогосподарська продукція та капітальні активи.

Наразі важливо, щоб цей закон запрацював у повному обсязі, і, на моє глибоке переконання, разом із ним відродиться село.

Оскільки для всіх наших громадян очевидним став факт, що аграрні реформи на сьогодні зайшли у глухий кут і вичерпали себе, постало запитання: як бути далі, щоб не допустити нових помилок в прийнятті рішень?

Цілком і повністю можна погодитися з висновками наукових експертів, що насамперед слід негайно провести моніторинг всього пов'язаного із сільськогосподарським виробництвом, щоб установити: які з організаційних структур, створених у сільському господарстві та агропромисловому комплексі, найбільш виправдані часом, ефективність використання землі і результативність роботи КСП, фермерських господарств, орендних товариств, особистих селянських господарств, інших структур, надходження від них податків, сплата дивідендів, розбудова соціальної інфраструктури на селі тощо.

Доцільним, з точки зору прийняття рішень щодо стимулювання аграрних реформ, було б створення у Верховній Раді України спеціальної комісії, до роботи якої залучити депутатів-аграрників, спеціалістів Мінагрополітики, інших міністерств і відомств, науковців, сільських і селищних голів, громадські організації, що пов'язані з селом. Ця комісія повинна виробити стратегію напрацювання законодавчої бази для аграрних реформ на сучасному етапі, прийняття урядових рішень, створення при Міністерстві аграрної політики координаційного центру з проведення аграрних реформ. Варто започаткувати персональну відповідальність службових осіб за здійснення реформ.

Помилок, допущених з початку аграрних реформ, вже не повинно бути.

Василь ШПАК,
народний депутат України, член депутатської фракції «Блок Литвина».

Дві хлібні біди: малий врожай і великий,

або Чому ми так і не спромоглися навести лад на внутрішньому зерновому ринку та обстояти інтереси на світовому

«Зернове питання» для України з кожним роком стає дедалі актуальнішим. Мало того, воно вже перемістилося в площину політичних спекуляцій. Кажуть, в Україні є лише дві біди — малий врожай і великий!

Торік трапилось друге. І що?.. Ринок залихоманило, й усі кинулися гасити чергову пожежу — зернову кризу. В результаті під ударом опинився статус України як авторитетного гравця на світовому ринку зерна.

Невже ми не в змозі самостійно створити належні умови, щоб навести лад на внутрішньому зерновому ринку та відстояти національні економічні інтереси на світовому?!

Ситуація сьогодні така, що мусимо визнати:

країна справді не здатна стратегічно використовувати переваги великих урожаїв!

не спроможна забезпечити логістику, транспортне та маркетингове супроводження!

Як результат — держава недоотримує мільярди валютної виручки від повноцінної участі у світовій зерновій торгівлі. Вищевикладені питання зачіпають інтереси сільгоспвиробників і держави загалом. Тому не раз ставали темою обговорення депутатами Верховної Ради. Нещодавно зерновій перспективі були присвячені й слухання в парламентському Комітеті з питань аграрної політики та земельних відносин.

Правильний трейдер — державний?

На думку голови комітету Миколи Присяжнюка, ми маємо знайти відповідь, що потрібно зробити, щоб ефективно використовувати врожаї зернових — як для внутрішніх, так для зовнішніх потреб.

Нині Україна за своїми кліматичними умовами, якістю ґрунтів, трудовим потенціалом, традиціями сільгоспвиробництва, безумовно, може бути провідним сільгоспвиробником зернових в Європі, а потенційно — провідним світовим експортером цієї продукції.

Одним із головних чинників у цьому аспекті є ефективна система організаційно-економічних механізмів координації національного зернового ринку. Впровадження такої системи має стати основною функцією єдиного національно зернотрейдера.

За прикладами, йшлося під час слухань, далеко ходити не треба — Росія. Там створена й уже ефективно працює «Об'єднана зернова компанія», яка виступає єдиним державним трейдером на зерновому ринку. Втім, українські посадовці давно декларували необхідність створення агента — держтрейдера, який виступав би від імені держави на світовому зерновому ринку.

Проте в сусідів цей процес пройшов набагато оперативніше, ніж в Україні — активні роботи зі створення почалися з літа минулого року. Напевно, ми ще відчуємо істотні зміни роботи на ринку Причорномор'я у зв'язку з появою такого могутнього гравця.

Подібними структурами є і «палати з питань зерна» в Австралії та Канаді — інших провідних держав-експортерів.

Микола Присяжнюк вважає, що створення в Україні єдиного потужного національного зернотрейдера абсолютно реальне. Зробити це можна на основі трьох структур: Аграрного фонду, ДАК «Хліб України» та Держкомрезерву. Сьогодні їх функції перетинаються, а в результаті маємо повну недолугість на зерновому ринку — як зовнішньому, так і внутрішньому.

Саме національний зернотрейдер із відповідною матеріально-технічною базою зможе впорядковано займатися збільшенням обсягів закупівлі й реалізації зерна на внутрішньому ринку, обсягів експорту зерна, модернізацією і будівництвом нових елеваторів і портових терміналів.

Депутати закликають об'єднати Україну, Росію, Казахстан

Одним із важливих та ефективних механізмів утвердження України на світових ринках є формування зернового пулу з Російською Федерацією і Казахстаном.

У світі країни по-різному намагаються протистояти кризі. Хтось зводить митні бар'єри, сподівається на жорсткі тарифи. Але ще дієвішою може стати політика узгодження зусиль, єдність дій.

Тим паче в наших країн є для такої політики серйозна основа. Як відомо, і Росія, і Україна підписали Стратегію економічного розвитку СНД на період до 2020 року. В цьому документі, серед іншого, передбачається активна співпраця у сфері АПК і серйозні ініціативи із забезпечення продовольчої безпеки. Росії, Україні та Казахстану необхідно скоординувати свої дії на зерновому ринку, оскільки вони є найбільшими виробниками зерна на Євразійському просторі.

Цьогоріч аграріями України зібрано понад 42 мільйони тонн зернових за внутрішньої потреби в 27,3 мільйона. Експортний потенціал становить близько 16 мільйонів.

Росія, Україна й Казахстан разом мають величезні експортні можливості в 2009 році — до 60 мільйонів тонн:

— Росія — 40 мільйонів тонн;
— Україна — 16,7 мільйонів тонн;
— Казахстан — 5 мільйонів тонн.

За узгоджених цінової політики, показників якості зерна й умов поставок **наші країни можуть істотно впливати на ціни та контролювати до третини його світового ринку.** А нині через відсутність такої узгодженості ми вимушені продавати зерно дешевше, ніж зерновиробники ЄС. **Якщо три країни домовляться між собою, то вплив на ринок буде колосальний.**

Внутрішній ринок лише тоді чогось вартий, якщо він уміє захищатися

За оприлюдненою під час слухань інформацією, в 2008—2009 маркетинговому році країни ЄС через введення імпортних мит практично закрили свій ринок для експорту зерна на 19 мільйонів тонн! І їм не завадили норми СОТ.

У 2008 році ООН планувала купити в Україні 10 мільйонів тонн; збіжжя для боротьби з продовольчою кризою в бідних країнах, але **через неузгоджені дії влади зерно було куплено в інших виробників.**

У 2007—2008 роках Україна вважалася потужним експортером на ринки ЄС, Північної Африки, Кореї та Індонезії. Але через введення імпортних мит у країнах ЄС в Україні накопичився надлишок зерна на внутрішньому ринку! Абсолютно зрозуміло, що **триває жорстка боротьба за ринки збуту.** Тож **співпраця Росії, України й Казахстану в сфері виробництва та продажу зерна може стати важливим чинником гарантування продовольчої безпеки наших країн.**

Ми не повинні виснажувати себе безплідною конкуренцією там, де узгоджена політика цін, якості, логістики й контрактних умов може принести значно більше вигоди кожній із наших країн-партнерів.

Світлана МАКОВСЬКА.

В Афінах відкрито виставку «УПА. Історія нескорених»

8 листопада у Львові урочисто відзначатимуть 70–літній ювілей актора і режисера Федора Стригуна, одного з флагманів українського театрального мистецтва *(на знімку)*

«Мені здається часом, що солдати...»

Хусен Каншаов встановив прапор перемоги в Полтаві і загинув, визволяючи Україну

ПАМ'ЯТЬ

У день святкування 65–ї річниці визволення України від фашистських загарбників на меморіалі Солдатської слави у Полтаві ми зустрілися з ... Хусеном Каншаовим. Познайомила нас журналістка Аня Довгошей, яка знайшла цього цікавого чоловіка у Кабардино–Балкарії. Хусен — племінник Хусена Каншаова — того самого розвідника, який одним з перших визволителів увійшов до Полтави 23 вересня 1943 року і встановив над містом прапор перемоги. Хусен–молодший вирішив побувати у місті, де здійснив один з подвигів його дядько.

Каншаов-старший.

Знімки (оригінальний та ретушований) з полтавським прапором перемоги. Журналісти агентства «Новини Полтавщини» підмітили, що на знімках є суттєві відмінності: на оригінальному фото — прапор, що був насправді біля пам'ятника Слави, а в пізніших версіях (в тім числі й у книзі генерала Івана Скачка «Атакують десантники») — прапор вже на древку. На жаль, в історії війни ще багато ретуші...

...До війни Хусен Каншаов працював на Малкінському конезаводі неподалік Нальчика, де здавна розводили знамениту кабардинську породу коней. Завод був відомий на всю країну, а 1939 року навіть став учасником Всесоюзної сільгоспвиставки у Москві. Хусен був чудовим кіннотником, в числі кращих вершників Кабардино-Балкарії став учасником першого в історії кінного пробігу навколо Кавказького хребта у лютому 1936 року. Подолавши понад три тисячі кілометрів, вони за 47 діб досягли поставленої мети! Тоді ж Хусена Каншаова удостоєно ордена «Знак пошани». Родичі свідчать, що перед війною він навіть був директором конезаводу, однак далі в житті Каншаова «щось трапилося» — досі достеменно невідоме навіть родичам. Нібито це пов'язано було з розлученням із першою дружиною і навіть кревною помстою...

Хай там як, а на фронт він пішов рядовим солдатом. Звісно, відстежити фронтові дороги солдата важко, та коли це відважна людина, то її сліди неодмінно знайдуться. Не загубився й Каншаов. В одній фронтовій газеті якось писали про його героїзм під час втечі з полону (в районі Сталінграда), коли разом з товаришами вони знешкодили конвоїрів. Пізніше Каншаов знову опинився на фронті, в складі 84-ї стрілецької дивізії визволяв Україну, дійшов до Полтави.

Ось що згадує у своїх «Записках командующего фронтом» маршал Конєв:

«22 сентября на рассвете войска 5-й гвардейской и 53-й армий приступили к форсированию Ворсклы... преодолевая сопротивление противника, несмотря на сильный артиллерийский, минометный и пулеметный огонь, атаковали вражеские позиции на правом берегу Ворсклы... К вечеру 22 сентября части 53-й армии овладели правым берегом реки... Первыми в город прорвались разведчики 95-й гвардейской стрелковой дивизии во главе со старшим лейтенантом Скачко и разведчики 84-й стрелковой дивизии сержант Мухин и рядовой Каншаов. Группа Скачко к 3 часам достигла Октябрьского парка. Разведчик Иван Белых водрузил красное знамя на старинном памятнике участникам битвы под Полтавой — обелиске «Славы». Мухин и Каншаов достигли центра города и на одном из зданий также водрузили красное знамя».

А ось ще згадка про Каншаова в книзі Григорія Уткіна «Штурм «Восточного вала»:

«Жители Полтавы радостно встречали освободителей. Многое наболело за долгие месяцы фашистской неволи. Всюду завязывались оживленные беседы. ... приветствовали приехавшего члена Военного совета 5-й гвардейской армии генерал-майора Кривулина, который здесь же вручил орден Отечественной войны 1-й степени отважному разведчику Каншаову...»

Того пам'ятного ранку 23 вересня 1943 року в Полтаві було встановлено кілька прапорів, що мали символізувати перемогу над ворогом. Так, прапор, встановлений згадуваним уже Іваном Бєлих з групи розвідників старшого лейтенанта Івана Скачка, був аж надто символічним: простий шмат кумачу, який прикріпили до звичайної гілки... Ще один прапор уже пізніше встановила група бійців під командуванням майора Єремишина. І все ж «головним», певне, вважався прапор Мухина і Каншаова — недарма ж саме Каншаова нагородили орденом.

А далі — визволення Кременчука, форсування Дніпра, Кіровоградщина... Там, під селом Новопавлівка і загинув Хусен Каншаов. До речі, його племінник свого часу побував і в тих краях... Пам'ять про дядька неодмінно навертає його до України.

...Ми довго бесідували з Хусеном в корпункті «Голосу України». Йому дуже сподобалося наше місто, а особливо — люди, які свято бережуть пам'ять про визволителів, серед яких і Хусен Каншаов-старший. Кілька годин ми намагалися в Інтернеті знайти ще хоч щось про дядька. І знайшли не один десяток Каншаових! Щоразу з'ясовувалось, що всі вони — близькі, далекі або дуже далекі родичі Хусена. Родові зв'язки на Кавказі дуже сильні, хоч доля розкидала по світу цей народ. Адже свого часу балкарці як «вороги» були депортовані до Середньої Азії і Казахстану, і лише 1957 року їм дозволили повертатися додому. До речі, є в Кабардино-Балкарії і українські поселення. Так, у Баксанському районі республіки переселенці з Полтавщини, які потрапили сюди рятуючись від голоду, своє село назвали Кременчук-Константинівське. Ось так переплелися долі двох народів.

На Кавказі є звичай: коли чоловік гине, його іменем називають малюка, який першим з'явиться на світ у когось із родичів. Нібито так людина одержує друге життя: «Ось він і повернувся...» Ось так повернувся до нас і Хусен Каншаов.

Одна з улюблених пісень Каншаова-молодшого — знаменитої «Журавлі»:

«Мне кажется порою, что солдаты
С кровавых не пришедшие полей
Не в землю нашу полегли когда-то,
А превратились в белых журавлей…»

Троє братів Каншаових воювали на фронті, двоє — загинули. А його батько втратив руку в боях за Україну. Якось він показав сину фронтовий бойовий листок, де написано, що Хусен Каншаов представлений до звання Героя Радянського Союзу, однак більше жодних свідчень про це знайти не вдалося. Поки що...

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтава.

Фото автора та з архіву агентства «Новини Полтавщини».

Каншаов-молодший.

«Град пожегше, и люди избите, и монастырь пограбиша»

770 років тому монголо-татари завоювали Лівобережжя України

У 1239 році монголо–татарські орди зненацька з'явилися на півдні Переяславщини. Зламавши опір захисників Переяслава, їхнє місто взяли і розграбували. «И церков архангела Михаила сокрушиша, и єпископа Семена убиша, — читаємо у літописі, — и люди вся сущаа во граде овых избиша, а иных плениша, и сосуды церковныа безчисленыа, златыа и серебреныя и драгокаменныа, взяша». Награбованого для іншої орди не вистачило, і вона пішла на Чернігів.

На думку багатьох дослідників, на захист Чернігово-Сіверського князівства, яке було під протекторатом Михайла Всеволодовича Чернігівського, виступив лише Мстислав Глібович, князь «одного з найближчих міст». У деяких джерелах він зветься рильським володарем. Дослідження Р. Зотова спростовує це. За його переконливою версією, Мстиславу-Федору Глібовичу «ні для чого було бути «посадженим» на чернігівський стіл Данилом Галицьким та його союзниками... бо і за старшинством Мстислав Глібович мав право на цей стіл після Михайла Всеволодовича як старший після нього». Дійсно, слова літописців «слышав же Мьстислав Глебович, внук Святославль Олговича, нападеніе иноплеменных на град, и приде на нь с вои своими» не вказують однозначно, що князь прибув з якогось іншого удільного князівства.

Отже, Мстислав Глібович «приіде» на ворогів не звідкись, а з самого Чернігова. На це вказує й фраза літопису: «Лют бо бе бой у Чрьнигова». Переважаючі сили противника розсіяли військо сіверян. «... Побежден бысть Мстислав, — далі оповідає літописець, — множество от вои его избиено бысть». Князю, попри запеклу січ, вдалося врятуватися.

Ворожі сили щільно оточили центральне місто Чернігово-Сіверщини. Чернігівці вважав свої стіни надійними проти монголів. Перед їх приходом площа міста, захищена гостроколом, валом, ровами становила 200 гектарів.

Ілюзії щодо стійкості укріплень трималися у свідомості чернігівців від попередньої практики боротьби з половцями, які робили швидкі набіги і обминали укріплення. А монголи мали великий досвід штурму фортець. Не становило для них серйозної перешкоди й місто на Десні. «Оже и тараны на нь поставиша, и меташа на нь каменіем в полтора перестрела, — описує літописець ординський наступ на Чернігів, — а камень якоже можаху 4 мужи подняты».

18 жовтня 1239 року загарбникам вдалось завдяки безперервному приступу проникнути у місто і «град пожегше, и люди избите, и монастырь пограбиша». За легендою, дружина князя Мстислава Глібовича Домникія викинулася з красного терему побіля Спаського собору і розбилася, аби не терпіти наругу, її нібито поховано біля П'ятницької церкви.

Князь Михайло Чернігівський перед шатром Батия. Художник Василь Смирнов (1883).

Безліч кісток в галереях Антоніевих печер Іллінського монастиря свідчить, що ченці теж чинили опір ординцям і загинули. У підземних комплексах протягом наступних двох—трьох століть не відновлюється чернече життя. Подібна доля чекала й Єлецько-Успенський монастир. Чернігівського єпископа Порфира орда забрала з собою і «их доведь Глухова, отпустиша». Очевидно, його використовували як парламентаря — для прискорення здачі міста. Розповідь єпископа про падіння Чернігова, за задумом ординців, настрахає глухівців і відверне їх від марного опору. Цього вони явно досягли, бо Глухів не був підданий вогню і розоренню.

Сучасні археологічні дослідження Чернігова підтвердили руйнівну пожежу жовтня 1239 року — дерев'яні будівлі пограбованого міста в основному згоріли. На щастя, кам'яні Спаський собор та інші храми вціліли. Щоправда, потребували значного ремонту. Важко гадати, що сталося з 25-тисячним населенням міста. Є кілька версій і, зокрема, авторитетне свідчення тієї доби, написане монахом-домініканцем Планом Карпіні, який за ухвалою Ліонського собору їздив у 1247 році на переговори з монголо-татарським урядом.

«Стоячи ж під фортецею, — писав він, побувавши на зруйнованих і підкорених землях, — татари ласкавими словами улещують обложених, обіцяючи їм багато, щоб вони здались. Якщо ж здадуться, то говорять їм: вийдіть, хай обдаруємо вас за нашим звичаєм. Коли ж ті вийдуть, то питають, хто з них знає яке ремесло, і таких залишають; решту ж, крім тих, яких схочуть мати рабами, вбивають сокирами. Хоч декого, як сказано, лишають вони в живих, але людей знатних і почесних не щадять ніколи. Усіх узятих у бою в полон убивають, хіба що деяких схочуть залишити як рабів». Оскільки чернігівці чинили запеклий опір, то їм швидше всього всім, крім окремих священнослужителів, загрожувала смерть. Втім, загинули не всі, хто жив у місті. Перед нашестям, як повідомляє одна з найдавніших чернігівських писемних пам'яток XIII століття, «ини в дальнии земли бежаша, иныі же крыющеся в лесех и во пещерах и во пропастех земных».

За свідченням Любецького синодика, у третій чверті XIII сторіччя в Чернігівському князівстві жило 120 тисяч душ. «Взагалі кількість оселищ найбільш зменшилася в південній Сіверщині на лівому боці Десни та навколо Чернігова, — зазначає дослідник Андріяшев. — Решта країни, що її здебільшого вкривали ліси, зазнала багато менше шкоди». Південь Чернігово-Сіверщини дійсно після 1239 року виглядає дуже спустошеним: очевидно, мешканці або масово перемістилися у безпечніші місця, або були забрані в полон. Окремі загони монголо-татар робили рейди і на північ від спаленого Чернігова. У ті дні припиняє існування багате ремісничо-промислове селище поблизу села Автуничі Городнянського району. Під час археологічних

Монгольське військо.

розкопок тут виявлено вістря татарської стріли.

Археологічне дослідження 26 городищ, 155 селищ у межиріччі Десни та Дніпра (Чернігівський, Ріпкинський райони) фіксують їх занепад на рубежі середини XIII ст. «Переважна кількість селищ припиняє існування, — констатують дослідники О. Шекун та Е. Веремейчик. — Поселення другої половини XIII—XIV ст. виникають на нових місцях, іноді в менш зручних умовах». Можна дійти висновку, що велика частина людності Чернігово-Сіверщини була все-таки забрана в рабство. Ординці мали великі доходи від торгівлі невільниками в Русі. Метою більшості походів монголо-татар були не так нові землі, як отримання доходів від полону ремісників. Через те на захоплених територіях занепадало ремесло. Русичі десятками тисяч продавались у Малу Азію, Сирію, Єгипет, Північну Африку, Іспанію. Крім того, потребувало поповнення і військо загарбників. У Батия було 150 тисяч монголів та ще 450 тисяч — з підкорених ним народів.

Мстислав Глібович після падіння Чернігова прибув з сумною звісткою до Києва. Сюди повернувся і єпископ Порфир «с миром», тобто з тією місією від загарбників, яку він виконав у Глухові.

Водночас розвідати стан укріплень Києва прибув Менгу-хан. Він «присла послы своя к Михаилу и к горожаном, хотя прелестити их». Михайлу Всеволодовичу вже була відома облудна тактика монголів. Тому «и не послушаша его».

Після цього погрозливого візиту, як пише Воскресенський літопис, «бежеша Михаил по сыну своем пред Татары во Угры». Восени 1239 року монголо-татари, підкоривши Чернігів, пішли на Крим. А тому від'їзд Михайла Всеволодовича з Києва важко трактувати як втечу від ворогів. Варто зауважити, князь від'їжджав без сім'ї. Низка джерел вказують на те, що Михайло Всеволодович поїхав до угорців з метою якщо не організації спільної відсічі загарбникам, то хоча б інформування Заходу про загрозу. Очевидно, він разом з Мстиславом Глібовичем привіз у 1239 році угорському королю двох спійманих монголів, допити яких дещо прояснювали. «А всі землі і багатства, які їм трапляються, — вони плюндрують», — резюмував угорський єпископ у своєму листі в Париж після розмови з полоненими.

Переговори посланця Михайла Всеволодовича з Римом, представниками інших земель попереджали про небезпеку, яка насувалась на Європу. На жаль, ті, до кого звертались прибульці з Києва, залишались пасивними спостерігачами дій ординців. Руйнування Русі сприймалось співчутливо, але — як закономірність, породжена безсиллям княжої влади.

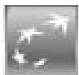
...Восени 1240 року орди Батия підійшли до Києва. За Псковським літописом, оборона міста тривала 10 тижнів та 4 дні. 6 грудня 1240 року загарбники зламали опір киян. «... Нечестивіи варвары, — повідомляє «Київський синопсис», — овнами или таранами стены каменныя монастырскія столкши и до основанія сокрушивши, в святую обитель внидоша, людей всякого чина посекоша, иных плениша, и самую небеси подобную церковь пресвятыя Богородицы Печерскую оскверниша... и весь монастырь со всеми украшеніями и каменными стенами до основанія искорениша и разметаша». Такий був підсумок князівських усобиць, роз'єднаності русичів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Виклик Орді

Восени 1245 р. Батий наказав прибути до нього руським князям. Змушений був приїхати до нього у ставку й князь Михайло Чернігівський. Він прийняв мученицьку смерть 20 вересня 1246 року, відмовившись зрадити канонам православної віри. Плано Карпіні, який був тоді в Золотій Орді, свідчив: «Михайла, який був одним з великих князів Руських, коли він прийшов на поклін до Бату, вони змусили спершу пройти між двох вогнів; потім сказали йому, щоб він вклонився у полудень Чінгіз-хану. Той відповів, що охоче вклониться Бату і навіть його рабам, але не вклониться зображенню мертвої людини, оскільки християнам так чинити не годиться. І, після неодноразових вказівок вклонитися і його небажання, вищезгаданий правитель передав йому через сина Ярослава, що він буде вбитий, якщо не вклониться. Той відповів, що краще бажає умерти, ніж зробити те, чого не слід чинити. І Бату послав одного охоронця, який бив його п'яткою в живіт проти серця так довго, поки той не сконав. Тоді один з його воїнів, який стояв тут, підбадьорював його, кажучи: «Будь твердий, бо мука ця недовго триватиме, і відразу настане вічна радість». Після цього відрізали голову ножем, і у вищезгаданого воїна голова також була віднята ножем».

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP

ТИПОВІ ПРАВИЛА
ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ ЗА ПОТОЧНИМИ (КАРТКОВИМИ) РАХУНКАМИ, ВІДКРИТИМИ ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.
АКІБ"УКРСИББАНК"

Наведені Правила:

***- не є публічною пропозицією** на укладення договору карткового рахунку в розумінні чинного законодавства України.*

*- є похідними та можуть **застосовуватись / використовуватись** виключно у випадку укладення договору-анкети про відкриття банківського карткового рахунку та обслуговування платіжної картки.*

ТЕРМІНИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ТИПОВИХ ПРАВИЛАХ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАЦІЙ ЗА ПОТОЧНИМИ (КАРТКОВИМИ) РАХУНКАМИ, ВІДКРИТИМИ ДЛЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (НАДАЛІ - "ПРАВИЛА")

Авторизація - процедура отримання дозволу на проведення операції із застосуванням платіжних карток.

Анулювання ліміту овердрафту - припинення дії овердрафту, що супроводжується повним погашенням заборгованості за овердрафтом та/або встановленням розміру ліміту овердрафту, рівним нулю.

Банк - АКІБ "Укрсиббанк".

Банкомат (банківський автомат самообслуговування) - програмно-технічний комплекс, що дає змогу держателю платіжної картки здійснити самообслуговування за операціями згідно з функціональними можливостями цього комплексу.

Виписка - звіт/підтвердження руху коштів на рахунку за операціями, проведеними з використанням Картки та стан рахунку, який надається Банком на вимогу Держателя.

Витратний ліміт - сума коштів у валюті рахунку, в межах якої Держателю платіжної картки дозволяється здійснення операцій протягом певного часу. Витратний ліміт за карткою розраховується як сума залишку на рахунку, відкритому для обліку операцій за цією карткою, власних коштів Клієнта "+" (плюс) невикористана частина коштів встановленого ліміту овердрафту "-" мінус сума заблокованих, але не списаних коштів.

Держатель - Клієнт, або фізична особа, яка на законних підставах використовує Платіжну Картку (основну та / або додаткову).

Довірена особа клієнта - фізична особа, якій Клієнт довірив виконання операцій за рахунок частини або всіх коштів, що обліковуються на його картковому рахунку, з використанням окремої Платіжної Картки (додаткової), емітованої на ім'я цієї особи.

Додаткова Картка - картка, що випускається додатково до основної Картки. Може бути випущена на ім'я Клієнта або його довіреної особи. Операції, проведені з використанням Додаткових Карток, відображаються за Рахунком Клієнта.

Договір - договір - анкета про відкриття банківського карткового рахунку та обслуговування платіжної картки, укладений між Банком та Клієнтом, та дані Правила, які регламентують порядок відкриття та обслуговування поточного (карткового) рахунку та Платіжної картки, а також умови встановлення ліміту овердрафту за поточним (картковим) рахунком .

Зарплатні проекти - цільові карткові проекти, в рамках яких здійснюється зарахування на карткові рахунки заробітної плати та інших виплат співробітникам підприємств, з якими укладена угода про обслуговування такого проекту.

Індивідуальний овердрафт - овердрафт, що надається Банком на підставі заяви Клієнта та відповідно до внутрішніх процедур Банку.

Картковий рахунок (КР)/Рахунок - поточний рахунок, відкритий на ім'я Клієнта, розпорядження яким може здійснюватися за допомогою платіжних карток на умовах та в порядку, визначених цими Правилами, Договором та Тарифами, на якому обліковуються операції за Платіжними Картками, здійснені Держателем.

Клієнт - фізична особа, яка уклала з Банком Договір.

Міжнародна Платіжна система (МПС) - платіжна система Visa та/або MasterCard Int. тощо, діяльність якої здійснюється на території двох і більше країн.

Овердрафт/кредит - короткостроковий кредит, що надається Банком Клієнту в межах встановленої Договором суми (ліміт овердрафту) шляхом забезпечення можливості проведення Клієнтом операцій понад залишок власних коштів Клієнта на Рахунку. В цих Правилах та/або Договорі та в інших документах, які використовуються під час відкриття Карткового рахунку та обслуговування платіжної картки може використовуватись термін Овердрафт/кредит, в якості узагальнюючого поняття, яке замінює терміни Стандартний овердрафт, Індивідуальний овердрафт.

Незнижуваний залишок - сума коштів Клієнта на КР у розмірі, визначеному Тарифами, якою Держателі не можуть розпоряджатись протягом строку дії Договору з метою забезпечення можливості Банку здійснювати договірне списання в порядку та в розмірі, визначеному Договором, Правилами та Тарифами.

Несанкціонований овердрафт - заборгованість Держателя перед Банком, яка виникла внаслідок перевищення Витратного ліміту та яка не обумовлена Договором і не є прогнозованою в розмірі та за часом виникнення.

ПІН код - персональний ідентифікаційний номер - код, відомий лише Держателю Платіжної Картки і потрібний для його ідентифікації під час здійснення операцій з використанням Платіжної Картки.

Прострочена заборгованість - заборгованість Клієнта перед Банком за загальною сумою виданого(-их) овердрафту(-ів) з врахуванням процентів і комісій, яка не погашена Клієнтом у визначений Договором термін її погашення, в разі отримання овердрафту(-ів).

Плата за користування овердрафтом - проценти за користування овердрафтом(-ми) та/або комісії за видачу та/або обслуговування овердрафту(-ів), комісії за збільшення ліміту овердрафту, інші комісії які передбачені Тарифами .

Платіжна картка, Картка (ПК) - спеціальний платіжний засіб у вигляді емітованої в установленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується Держателем для здійснення операцій, в межах витратного ліміту, передбачених чинним законодавством України та Договором.

Платіжний термінал /POS-термінал - електронний пристрій, призначений для ініціювання переказу з КР у тому числі видачі готівки, отримання довідкової інформації, та здійснення інших операцій згідно з його функціональними можливостями.

Припинення надання овердрафту - припинення надання Овердрафту Держателю шляхом блокування карток, випущених до КР, при цьому Ліміт овердрафту не змінюється.

Сліп - паперовий документ, який підтверджує здійснення операції з використанням ПК й містить набір даних щодо цієї операції та відбиток реквізитів Платіжної Картки.

Спірні транзакції - транзакції, здійснення яких оскаржується Держателем згідно з процедурою, встановленою Правилами відповідної Міжнародної платіжної системи (МПС).

Стандартний овердрафт - овердрафт, який надається Банком згідно внутрішніх процедур Банку без надання Клієнтом додаткових заяв на встановлення овердрафту в рамках тарифних планів, що передбачають встановлення стандартного овердрафту.

Стоп-лист/стоп - список - список номерів ПК, за якими Банком заборонено проведення операцій. Залежно від правил платіжної системи Стоп-лист може бути електронним чи паперовим.

Сторони - сторони за Договором: Банк та Клієнт.

CVV2 (Card verification value)/CVC2 (Card verification code) - код - 3 -х значний код безпеки, який надрукований на зворотній стороні картки, на смузі для підпису і використовується як додатковий захист від підробки картки. Номер CVC2 або CVV2 є підписом Клієнта, та прирівнюється до ПІН-коду при певних типах транзакцій.

Тарифи - тарифи Банку, в яких визначаються основні умови обслуговування КР, які затверджуються згідно внутрішніх положень Банку та розміщуються на сайті www.my.ukrsibbank.com та на інформаційних стендах у приміщеннях установ Банку.

Чек Платіжного термінала/Банкомата - чек, який друкується Платіжним терміналом/Банкоматом та містить інформацію щодо проведеної транзакції згідно з діючим законодавством України та правилами МПС.

Інші терміни, що вживаються в цих Правилах, мають значення і зміст відповідно до чинного законодавства України.

1. УМОВИ КОРИСТУВАННЯ КАРТКОЮ, ПОРЯДОК ВІДКРИТТЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ КАРТКОВИХ РАХУНКІВ

1.1. Банк на підставі наданих Клієнтом, відповідно до вимог чинного законодавства України, документів відкриває Клієнту Рахунок, випускає та надає Держателю Картку та ПІН-код до неї, а також забезпечує здійснення розрахунків за операціями, проведеними з використанням Картки, в межах Витратного ліміту.

1.2. Режим функціонування Рахунку та використання Карток регулюється нормами чинного законодавства України, умовами МПС, цими Правилами та Договором.

1.3. Використання Картки з метою, що не відповідає чинному законодавству України, в тому числі з метою оплати товарів або послуг, обіг яких заборонено законодавством України, забороняється. У випадку виявлення Банком факту використання Картки для здійснення протиправних дій, Банк залишає за собою право надання інформації у правоохоронні органи згідно з встановленим чинним законодавством України порядком.

1.4. Користування Держателем Карткою здійснюється протягом строку її дії, який вказаний на лицьовій стороні Картки (місяць і рік). Картка дійсна до останнього календарного дня вказаного місяця. У разі закінчення строку дії Картки, Банк у передостанній місяць строку її дії перевипускає Картку на новий строк, якщо до цього строку від Клієнта не надійшла заява про закриття КР або припинення дії окремої Картки або Банком не закрито КР з інших підстав, передбачених Договором. Держатель повертає картку до Банку не пізніше 3 (трьох) робочих днів після закінчення строку її дії. Картка є власністю Банку.

1.5. Зарахування (поповнення) коштів на Рахунок Клієнта виконується за номером КР (зазначеним в Договорі) і може здійснюватися шляхом внесення готівки в касу Банку або перерахування з будь-яких рахунків, відкритих в Банку та/або в інших банках, за допомогою переказу коштів з інших поточних чи депозитних рахунків фізичної особи, а також з рахунків інших осіб за їх дорученнями або з використанням POS-терміналу та/або Банкомату Держателем карток. Зарахування здійснюється не пізніше робочого дня, наступного за днем надходження грошових коштів в Банк.

1.6. Зарахування на картковий рахунок здійснюються у відповідності до вимог чинного законодавства України. Поповнення готівковими грошовими коштами Карткового рахунку резидента в іноземній валюті дозволено виключно Клієнту або фізичним особам яким Клієнт надав відповідні повноваження. Поповнення готівковими грошовими коштами Карткового рахунку нерезидента в іноземній валюті дозволено виключно нерезидентами через касу Банку.

Поповнення готівковими грошовими коштами Карткового рахунку нерезидента через Банкомат заборонено.

1.7. За письмовою заявою Клієнта Банк може надати його Довіреним особам можливість користування коштами, що знаходяться на Рахунку, шляхом випуску Додаткових Карток.

1.8. Суми спірних транзакцій (не включаючи суму комісій), з якими не згоден Клієнт, повертаються на КР після повного врегулювання Банком питань з міжнародною платіжною системою, але не більше 120 календарних днів. Суми спірних транзакцій, що будуть зараховані на КР після розгляду МПС, можуть бути більше/менше від сум, що списано по оригінальній транзакції внаслідок конвертаційних різниць.

1.9. У випадку необхідності опротестування спірних транзакцій в Арбітражних комітетах МПС строк розгляду претензії подовжується на 60 календарних днів.

2. УМОВИ НАДАННЯ, ОБСЛУГОВУВАННЯ І ПОГАШЕННЯ ОВЕРДРАФТУ

2.1. При обслуговуванні Клієнта в рамках "Зарплатних проектів" Банк надає Стандартний овердрафт по Картковому рахунку у гривні на наступних умовах:

2.1.1. Стандартний овердрафт надається Банком, протягом 14 (чотирнадцяти) календарних днів з моменту першого зарахування заробітної плати/стипендії на Картковий рахунок Клієнта.

2.1.2. Ліміт стандартного овердрафту є фіксованим та встановлений в Тарифах.

2.1.3. Строк користування лімітом овердрафту - 1 (один) рік, якщо інший строк не буде встановлений згідно умов цих Правил.

Сторони домовились, що термін погашення ліміту овердрафту, встановленого на Картковий рахунок Клієнта, що обслуговується в межах Зарплатного проекту, вважається таким що настав:

2.1.3.1. при звільненні Клієнта з Підприємства - з дати надходження до Банку від Клієнта та/або Підприємства письмової інформації про звільнення Клієнта з Підприємства;

2.1.3.2. у разі розірвання договору про Зарплатний проект між Банком та Підприємством - з дати, наступною за датою розірвання договору;

2.1.3.3. у разі відсутності надходжень заробітної плати на Картковий рахунок Клієнта протягом більше 12 місяців поспіль - з дати, що дорівнює 12 місяців плюс один календарний день з дати останнього надходження коштів на Картковий рахунок або з дати відкриття Карткового рахунку, якщо жодних надходжень на Картковий рахунок не відбувалось.

Відсотки за користування стандартним овердрафтом нараховуються згідно Тарифів та умов Договору.

2.1.4. Порядок погашення, розмір комісій, можливої неустойки та порядок їх сплати та всі інші умови надання, обслуговування та погашення стандартного овердрафту визначаються цими Правилами та Тарифами.

2.1.5. Повідомлення про відкриття Стандартного овердрафту надається шляхом друкування чеку банкомату при здійсненні Клієнтом операції по картці, що випущена до цього Рахунку.

2.1.6. Клієнт має право письмово відмовитись від послуги стандартного овердрафту.

2.1.7. Клієнт має право звернутись до Банку із заявою на встановлення індивідуального ліміту овердрафту.

2.2. Банк може надати Клієнту індивідуальний ліміт Овердрафту на підставі заяви Клієнта та відповідно до внутрішніх процедур Банку

2.3. Клієнт сплачує Банку Плату за користування Овердрафтом, згідно Тарифів та умов Договору. У разі використання Клієнтом Овердрафту, Банк щоденно нараховує проценти на суму зобов'язань Клієнта (під сумою зобов'язань в даному пункті розуміється сума залишку заборгованості, яка виникла на Рахунку наприкінці кожного дня) за методом "факт/факт", тобто з розрахунку фактичної кількості днів користування Овердрафтом. Проценти нараховуються з дати видачі Овердрафту по дату погашення Овердрафту. До 25 числа місяця, наступного за місяцем використання Овердрафту обов'язковими до сплати є відсотки, нараховані на всю суму використаного Овердрафту. Погашення процентів за використаний Овердрафт відбувається при кожному зарахуванні коштів на Рахунок згідно п. 5.10 цих Правил. У разі отримання кредитних коштів Овердрафта готівкою в банкоматах та при поповненні Карткового рахунку стягується комісія в розмірах та в порядку, встановленому діючими тарифами Банку на момент здійснення операції.

2.4. Процентна ставка за користування Овердрафтом може бути змінена (збільшена або зменшена). Про зміну процентної ставки за Овердрафтом Банк повідомляє Клієнта не пізніше ніж за 14 (чотирнадцять) календарних днів до дати впровадження нового розміру процентної ставки шляхом розміщення відповідного оголошення на інформаційних стендах, що розташовані у приміщеннях Банку, на сайті Банку www.my.ukrsibbank.com та у Виписках, які формуються у порядку, встановленому у п. 3.3.2 цих Правил. У випадку незгоди з новою процентною ставкою Клієнт повинен надати до Банку заяву щодо Анулювання ліміту овердрафту згідно п. 5.13 цих Правил та повністю погасити заборгованість перед Банком.

2.5. У разі надання Овердрафту, Держатель Картки проводить операції за КР в межах встановленого Банком ліміту овердрафту.

2.6. Датою погашення (у т.ч. часткового погашення) Овердрафту вважається день зарахування коштів на Рахунок, унаслідок якого заборгованість за Овердрафтом на кінець операційного дня стала меншою на суму такого зарахування.

2.7. Погашення заборгованості за Овердрафтом, яка виникла станом на перше число поточного місяця, має здійснюватись до 25 числа поточного місяця в розмірі не менше 10 % від суми заборгованості після погашення процентів, нарахованих на момент її погашення. Якщо термін погашення заборгованості або термін закінчення строку дії ліміту овердрафту припадає на вихідний, святковий або неробочий день, в такому випадку терміном погашення/терміном закінчення строку дії ліміту овердрафту вважається останній робочий день, що передує такому вихідному, святковому або неробочому дню.

2.8. Повне погашення всієї заборгованості за наданим Овердрафтом, в тому числі у межах ліміту овердрафту та Плати за користування Овердрафтом повинно бути здійснене Клієнтом:

2.8.1. до кінця строку дії ліміту Овердрафту, в тому числі зазначеного в документах, оформлених згідно п.2.2. цих Правил, - у випадку відмови Клієнту щодо встановлення ліміту овердрафту на новий строк;

2.8.2. до дати закриття Карткового рахунку в порядку та строк, що зазначені в розділі 13 цих Правил;

2.8.3. в строки передбачені п. 2.1.3 Правил;

2.8.4. в інших випадках, визначених даними Правилами та/або Договором.

2.9. Надання Овердрафту припиняється у випадку настання будь-якої із подій, що впливає на здатність виконання Клієнтом зобов'язань за Договором, зокрема:

а) погіршення фінансового стану Клієнта. Під погіршенням фінансового стану Клієнта Банк розуміє:

- невиконання або прострочення виконання Клієнтом грошових зобов'язань перед Банком, передбачених Договором, а також будь-якими іншими угодами, що укладені або будуть укладені в майбутньому між Банком та Клієнтом, та/або

- інші обставини, які можуть призвести до погіршення фінансового стану Клієнта та неможливості подальшого виконання зобов'язань за Договором; та/або

б) втрати забезпечення, погіршення стану забезпечення та/або умов його зберігання, - у разі його надання в якості застави; та/або

в) застосування до Клієнта обмежень права щодо розпорядження коштами на Рахунках у вигляді:

- арешту коштів на КР та/або на іншому рахунку(-ах) Клієнта (як у повній сумі, так і в частині), та/або

- призупинення операцій по КР та/або іншим рахункам Клієнта, та/або

- надходження до Банку розрахункових документів на примусове списання всіх або частини коштів з КР та/або іншого рахунку Клієнта, та/або

- будь-яких дій державних органів, кредиторів Клієнта чи інших осіб, стосовно обмеження права Клієнта щодо розпорядження коштами за КР та/або іншим рахунком Клієнта.

2.10. З моменту застосування до Клієнта обмежень щодо права розпорядження коштами (підпункт "в" п.2.9. цих Правил), Банк направляє Клієнту письмове повідомлення про припинення надання Овердрафту.

2.11. Сторони домовилися, що ліміт овердрафту може бути зменшений або анульований за ініціативою Банку у разі настання будь-якої із подій, визначених п.2.9 цих Правил, в наступному порядку:

а) Банк письмово (шляхом направлення поштою відповідного рекомендованого листа (далі - Письмове Повідомлення) за адресою, що визначена Клієнтом як адреса для листування за Договором або за іншою адресою, яку Клієнт повідомив Банку при її зміні) повідомляє Клієнта про застосування Банком права зменшення або анулювання ліміту овердрафта, у разі не усунення Клієнтом обставин, що дали підстави Банку використати таке право. В Письмовому Повідомленні Банк зазначає новий розмір ліміту овердрафту та дату зменшення або анулювання ліміту овердрафту.

б) В залежності від вимог Банку до Клієнта, викладених у Письмовому Повідомленні, Клієнт протягом 40 календарних днів з дати направлення Банком Клієнту Письмового Повідомлення зобов'язується:

- надати Банку докази усунення обставин, що дали Банку підстави для застосування такого права, та/або

- зменшити заборгованість за отриманим Овердрафтом до суми нового ліміту Овердрафту, та/або

- повністю погасити заборгованість за отриманим Овердрафтом.

в) у разі, якщо протягом 40 (сорока) календарних днів з дати направлення Банком Клієнту Письмового Повідомлення, Клієнт:

- не надав до Банку доказів усунення зазначених у Письмовому Повідомленні обставин, та/або

- не зменшив або не погасив заборгованість за Овердрафтом,

Банк з дати, вказаної в Письмовому Повідомленні, набуває права зменшити або анулювати ліміт овердрафту. У випадку зменшення ліміту овердрафту, сума заборгованості Клієнта, що перевищує суму нового ліміту овердрафту, вважається обов'язковою до погашення на дату зменшення ліміту овердрафта, а у разі анулювання ліміту овердрафту, термін повернення Овердрафту та внесення плати за користування Овердрафтом вважається таким, що настав, а заборгованість Клієнта вважається обов'язковою до погашення на дату анулювання ліміту овердрафту.

2.12. У випадку непогашення Клієнтом заборгованості за Овердрафтом або непогашення плати за користування Овердрафтом, в строки що визначені умовами Договору, ця заборгованість вважається простроченою заборгованістю.

2.13. На суму простроченої заборгованості за Овердрафтом в рамках ліміту овердрафту нараховуються проценти за підвищеною процентною ставкою згідно Тарифів Банку.

2.14. Після закінчення попереднього строку дії ліміту овердрафту Банк може самостійно встановити Клієнту ліміт овердрафту у попередньому розмірі та на такий же строк у разі наявності сукупних обставин:

- дотримання Клієнтом умов Договору та Правил ; та
- відсутності Письмового Повідомлення Клієнта про бажання анулювати ліміт овердрафту; та
- при сплаті комісії за послугу.

При цьому останній день строку дії ліміту овердрафту вважається першим днем дії нового строку ліміту овердрафту.

2.15. Підписанням цього Договору Сторони також домовилися, що Банк на підставі аналізу фінансового стану Клієнта та/або його кредитної історії, має право в односторонньому порядку:

- встановити Клієнту на картрахунок Овердрафт зі строком дії до 1 року в розмірі, що визначається Банком самостійно; та/або
- збільшити Клієнту ліміт овердрафту до розміру, що визначається Банком самостійно.

Про встановлення або збільшення ліміту овердрафту в порядку, встановленому даним пунктом, Банк письмово, шляхом направлення письмового повідомлення, повідомляє Клієнта за 20 (двадцять) календарних днів до дати встановлення або збільшення ліміту овердрафту. В письмовому повідомленні зазначається розмір (сума) ліміту овердрафту та строк його дії, дата встановлення або збільшення ліміту овердрафту, процентна ставка за користування овердрафтом, сума комісії за встановлення або збільшення ліміту овердрафту, графік платежів. При цьому, Сторони також домовилися, що Банк вважає вираженням волі Клієнта щодо отримання Овердрафту в межах встановленого або збільшеного за ініціативою Банку ліміту овердрафту, у разі:

- неотримання Банком до дати встановлення або збільшення ліміту овердрафту письмової заяви Клієнта про відмову від встановлення або збільшення ліміту овердрафту за ініціативою Банку; та
- вчинення Клієнтом з дати встановлення або збільшення ліміту овердрафту першої операції щодо отримання коштів в межах встановленого або збільшеного ліміту овердрафту за ініціативою Банку.

2.16. У разі встановлення, зміни (збільшення або зменшення), анулювання або відмови від встановлення ліміту овердрафту відповідні заяви Клієнта, Письмове Повідомлення Банку (у тому числі його копія) та відповідь Держателя, у випадку її наявності, є невід'ємною частиною Договору.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

3.1. Клієнт зобов'язується:

3.1.1. належним чином виконувати умови Договору та цих Правил і Тарифів Банку з обслуговування карток а також вимоги чинного законодавства;

3.1.2. сплачувати за послуги Банку, що виникають в результаті використання карток, згідно Тарифів Банку. У випадку несплати Клієнтом комісії послуги не надаються;

3.1.3. здійснювати погашення заборгованості (в т.ч. простроченої) за Договором в порядку та строки визначені Договором та цими Правилами або у відповідному повідомлені Банку до Клієнта;

3.1.4. отримувати виписку по КР до 10 (десятого) числа кожного

місяця, яка формується Банком згідно п.3.3.2. цих Правил. Неотримання виписки не звільняє Клієнта від відповідальності за Договором та цими Правилами;

3.1.5. Не розголошувати ПІН - код та CVV2/CVC2 - код, інші реквізити Картки та не передавати Картки в користування третім особам, а також не повідомляти їм зазначені вище дані. Дозволяється повідомляти третім особам номер Картки та термін її дії виключно для проведення вказаними особами переказу коштів з власного карткового рахунку на картковий рахунок Клієнта через банкомат Банку з використанням номера та терміну дії Картки Клієнта. Банк не несе відповідальності за шкоду заподіяну Клієнту у зв'язку з розголошенням ним третім особам будь-яких реквізитів Картки.

3.1.6. при заповненні Договору вказати достовірні відомості, в тому числі номер контактного телефону та/або факсу та адресу електронної пошти (за наявності), а також протягом 15 днів з моменту настання вказаних нижче обставин, письмово сповістити Банк про зміну свого місця проживання та/або інших реквізитів, зазначених в Договорі та Додатках до нього, зокрема про внесені зміни до документів, що засвідчують особу Клієнта;

3.1.7. отримати в Банку виготовлену Картку/Додаткову картку не пізніше 60 (шестидесяти) календарних днів із моменту підписання Договору;

3.1.8. у разі незгоди із зміною Банком Тарифів та/або інших умов обслуговування, відмовитись від послуг Банку та розірвати цей Договір, з урахуванням вимог 13 розділу цих Правил.

3.2. Клієнт має право:

3.2.1. надати до Банку відповідну заяву щодо встановлення, зменшення, збільшення чи анулювання ліміту овердрафту;

3.2.2. достроково погасити Овердрафт та/або заборгованість за ним;

3.2.3. оскаржувати будь-які операції, зазначені у виписці, не пізніше 15 (п'ятнадцяти) календарних днів з дати формування виписки, шляхом надання письмової заяви до відділення Банку де було отримано Картку. У випадку непред'явлення письмової претензії в Банк за вказаними у виписці операціями у зазначений у цьому пункті термін, операції зазначені у виписці вважаються підтвердженими і оскарженню у подальшому не підлягають;

3.2.4. у разі втрати, пошкодження Картки або її незаконного використання іншими особами (крадіжка, тощо) негайно повідомити про це Банк за телефонами цілодобової клієнтської підтримки (+38044) 5900675 або 0-800-5005-80 (безкоштовна лінія на території України) згідно п.6.3.1 цих Правил та не пізніше 3 (трьох) робочих днів після усного повідомлення звернутися до Банку з заявою про випуск нової Картки (-ок);

3.2.5. ознайомитись з Тарифами Банку та вимагати їх надання від Банку;

3.2.6. особисто або через інших осіб здійснювати поповнення Рахунку способами, що не суперечать чинному законодавству України;

3.2.7. оформити нову картку згідно діючих Тарифів в Банку, якщо картка не була перевипущена після закінчення строку її дії згідно п. 3.4.7. Правил;

3.2.8. отримувати поточні (позачергові) Виписки, що відображають рух коштів за Рахунком за довільний період, але не більше ніж останній календарний рік, За надання поточної (позачергової) Виписки Клієнт сплачує Банку плату згідно Тарифів.

3.3. Банк зобов'язується:

3.3.1. належним чином виконувати умови Договору;

3.3.2. формувати Виписки по Рахунку Клієнта за календарний місяць станом на останній робочий день кожного місяця, відображати в них розмір встановленого Банком ліміту овердрафту і надавати їх Клієнту у передбачений у Договорі Клієнта спосіб;

3.3.3. нараховувати проценти на залишок коштів на Рахунку згідно Тарифів Банку, що діяли на момент нарахування, та зараховувати їх на відповідний Рахунок Клієнта в передостанній робочий день місяця;

3.3.4. надавати за вимогою Клієнта, належним чином затверджені Тарифи;

3.3.5. у випадку закриття Рахунку та припинення дії Картки, виплатити залишок коштів, що знаходяться на Рахунку, готівкою або перерахувати його на інший рахунок згідно письмової заяви Клієнта, але не раніше ніж через 45 (сорок п'ять) календарних днів з моменту подання заяви про закриття рахунку, припинення дії карток та їх повернення;

3.4. Банк має право:

3.4.1. без додаткового погодження з Клієнтом дебетувати рахунок Клієнта на суми всіх проведених Держателем операцій за його Картками, суми нарахованих комісій, процентів та всіх інших зобов'язань в повному обсязі, що виникають під час видачі та обслуговування Карток/Рахунку, зокрема за рахунок незнижуваного залишку та/або застосовувати договірне списання коштів з КР Клієнта;

3.4.2. у випадку оскарження Клієнтом будь-якої операції, що була зазначена у виписці за Рахунком, розглянути заяву Клієнта та провести розслідування протягом 120 (ста двадцяти) календарних днів з моменту її отримання, враховуючи при цьому діючий регламент роботи МПС, до якої належить Картка;

3.4.3. відмовити Клієнту у наданні Овердрафту;

3.4.4. припинити, відновити, зменшити, збільшити або анулювати ліміт овердрафту у випадках, визначених Договором та/або Правилами;

3.4.5. самостійно встановити нові та/або змінити діючі Тарифи Банку та/або порядок стягнення комісій в порядку визначеному п.5.13. Правил та/або змінити процентну ставку за користування Овердрафтом в порядку визначеному п.2.4. цих Правил. Блокувати (припиняти) дію Картки(-ок) Держателя у випадку виникнення простроченої заборгованості, до її погашення;

3.4.6. прийняти рішення про тимчасове призупинення здійснення операцій з використанням певної Картки, а також про вилучення Картки за наявності обставин, що можуть свідчити про неправомірне використання Картки або її реквізитів, користування Карткою не уповноваженою на це особою, та в інших випадках встановлених Договором та/або Правилами, та/або чинним законодавством України;

3.4.7. не перевипускати картку на новий строк дії відповідно до п. 1.4. Правил у випадку відсутності операцій за рахунком Клієнта за період більше ніж 6 (шість) календарних місяців, які передують даті такого перевипуску згідно з внутрішніми процедурами Банку.

3.4.8. без додаткового погодження з Клієнтом переводити Картковий рахунок на обслуговування згідно умов тарифного плану "Базові тарифи по зарплатним карткам" у разі обслуговування платіжних карток в межах Зарплатного проекту та надходження інформації щодо звільнення Клієнта та/або у разі розірвання договору про Зарплатний проект з Підприємством та/або у разі відсутності надходжень заробітної плати на картрахунок протягом більше ніж 12 місяців поспіль.

3.4.9. Знищити Картку у разі:

- Неотримання Держателем Картки, емітованої згідно п.1.1 цих Правил протягом 60 (шестидесяти) календарних днів з дати набрання чинності Договору;
- Неотримання Держателем Картки, емітованої на підставі відповідної заяви Клієнта протягом 60 (шестидесяти) календарних днів з дати складання відповідної заяви;
- Неотримання Держателем Картки, емітованої згідно п.1.4 цих Правил протягом 60 (шестидесяти) календарних днів з дня закінчення терміну дії попередньої Картки.

Оплата вартості послуг за випуск Картки, у випадку звернення Держателя до Банку у строк, що перевищує строк, вказаний у цьому пункті, здійснюється Держателем згідно з Тарифами;

3.4.10. перевипустити Картку на підставі відповідної заяви Клієнта, якщо Картка була знищена згідно п. 3.4.7 цих Правил;

3.4.11. вимагати у Держателя надання документів і відомостей, необхідних для з'ясування його особи. У випадку ненадання Держателем необхідних документів чи відомостей, чи навмисного надання неправдивих відомостей про себе, Банк має право відмовити Держателю в його обслуговуванні;

3.4.12. вимагати від Держателя надати повну інформацію про операції/розрахунки, які здійснюються за Рахунком Клієнта та підлягають валютному контролю відповідно до вимог законодавства України, для виконання Банком функції агента валютного контролю;

3.4.13. відмовити Держателю в здійсненні фінансової операції, у випадку встановлення, що така операція містить ознаки операції, що підлягає фінансовому моніторингу відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом" та/або в інших випадках, визначених чинним законодавством України;

3.4.14. надсилати повідомлення, та/або надавати інформацію Клієнту з питань обслуговування рахунку та/або введення нових послуг за адресою та телефонами, що вказані в Договорі, а також за телефонами які Клієнт використовує в рамках послуги GSM-банкінг.

3.4.15. повідомляти Клієнта, шляхом направлення простого листа, про відмову йому у встановленні ліміту овердрафту на новий строк.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

4.1. Клієнт несе відповідальність за виконання грошових зобов'язань за операціями, що здійснені з використанням усіх Карток, випущених до КР, впродовж всього строку користування ними. На Клієнта покладається обов'язок погашення заборгованості по КР, включаючи заборгованість, що виникла в результаті дій Держателів Додаткових карток.

4.2. Клієнт несе повну відповідальність за всі Операції, здійсненні з використанням Карток до часу отримання Банком заяви Держателя про призупинення здійснення операцій з їх застосуванням і встановленням в Стоп-лист, згідно умов Договору та Правил, а також за всі подальші операції, що супроводжувалися авторизацією, якщо карта не поставлена в Стоп-лист.

4.3. Держатель не несе відповідальність за авторизацію, що проведена за Карткою після закінчення 2 (двох) годин з моменту отримання Банком повідомлення від Держателя за телефонами цілодобової клієнтської підтримки, про втрату або її незаконне використання іншими особами.

4.4. Банк не несе відповідальність за неотримання або несвоєчасне отримання Клієнтом письмової (поштової) кореспонденції, направленої на його адресу яка вказана Клієнтом в Договорі, для листування.

4.5. Банк не відповідає за відмову третьої сторони прийняти Картку та/або обмеження на використання картки, встановлені третьою стороною, зокрема у разі встановлення лімітів третьою стороною на суми отримання Держателем картки готівки в Банкоматах (одноразово, протягом дня, за місяць), тощо.

4.6. Банк не відповідає за ситуації, що знаходяться поза його контролем і пов'язані зі збоями в роботі зовнішніх систем оплати, розрахунків, обробки і передачі даних та/або за виникнення інших конфліктних ситуацій поза сферою його контролю.

4.7. Банк звільняється від відповідальності за невиконання або неналежне виконання своїх зобов'язань за Договором, якщо таке невиконання було викликане обставинами непереборної сили, зокрема повені, землетрусу, пожежі, іншого стихійного лиха, або терористичного акту, військових дій, блокади, масових заворушень, вступом у дію законодавчих актів, Урядових Постанов і розпоряджень державних органів, актів нормативного й ненормативного характеру Національного банку України, неплатоспроможності інших банків, через які здійснюють розрахунки клієнти Банку та їх контрагенти, неплатоспроможності банків-кореспондентів Банку, також інших обставин, які виникли після підписання Договору в результаті дій (подій) непередбаченого характеру, що знаходяться по за волею Банку (далі - "форс-мажорні" обставини), та які прямо або опосередковано забороняють чи обмежують можливість належного виконання Банком своїх зобов'язань за Договором. При наявності "форс-мажорних" обставин строк виконання зобов'язань Банку відсувається відповідно до строку дії цих обставин. Про настання "форс-мажорних" обставин Банк інформує Держателя зручним на цей час засобом. Якщо "форс-мажорні" обставини триватимуть понад 6 місяців поспіль Банк має право відмовитися від подальшого виконання зобов'язань за Договором та розірвати його в порядку визначеному розділом 13 цих Правил.

4.8. Банк не несе відповідальність за будь-яке розголошення, спотворювання, чи то не отримання інформації про Картковий рахунок, що може статися внаслідок її розсилки на номер мобільного телефону/електронну адресу в Інтернет (E-mail), яка проводиться з використанням стандартних каналів передачі даних.

5. ОСОБЛИВІ УМОВИ

5.1. Листування між Сторонами здійснюється шляхом надання або надсилання однією Стороною відповідних повідомлень (рекомендованих листів, якщо інше не вказано за текстом цих Правил) іншій Стороні на її адресу, що визначена як адреса для листування у Договорі. Місцем укладання та виконання Договору вважається адреса Банку, що визначена в Договорі як адреса Банка для листування. Підтвердженням факту відправлення повідомлення (рекомендованого листа) є поштова квитанція або інший поштовий документ, що підтверджує факт відправки або вручення або отримання повідомлення.

5.2. За вимогою Банку Клієнт повинен надати Банку окреме забезпечення з метою виконання своїх зобов'язань за Договором. Надання забезпечення виконання зобов`язань Клієнта за Договором здійснюється шляхом укладення Клієнтом/заставодавцем/поручителем відповідних договорів/угод із Банком.

5.3. Сторони зобов'язуються не укладати ніяких угод і не здійснювати дій, що суперечать умовам Договору.

5.4. Банк має право розкривати інформацію, що є банківською таємницею, у випадках визначених Законом України "Про банки і банківську діяльність", або якщо розкриття банківської таємниці необхідно для звернення Банку до правоохоронних чи судових органів з метою припинення або попередження можливого шахрайства з використанням платіжної картки Держателя.

5.5. Для припинення або попередження можливого шахрайства Клієнт доручає Банку без будь-яких обмежень повідомляти членам платіжної системи про будь-які незаконні або непогоджені з Банком дії з використанням Картки.

5.6. У випадках звернення банків-нерезидентів, що мають кореспондентські відносини з Банком та через які здійснюються фінансові операції Держателя, із офіційними запитами до Банку щодо надання інформації стосовно ідентифікації Держателя, а саме: документів і відомостей, необхідних для з'ясування особи Держателя, суті його діяльності та фінансового стану тощо, та/або інформації щодо суті здійснюваної Держателем фінансової операції, яку обслуговує такий банк-нерезидент, Банк має право повідомити/надати банку-нерезиденту запитувану ним інформацію та/або копії документів.

5.7. Уклавши цей Договір, Клієнт надає Банку свою згоду та право збирати, зберігати, використовувати, поширювати і отримувати інформацію (дані про Клієнта, відомі Банку та/або третім особам, у зв'язку з укладенням та виконанням даного Договору, в тому числі банківську та комерційну таємницю):

- необхідну для укладання договорів страхування - до/від/через страхових(і) компаній(ї);
- необхідну при укладенні договорів щодо відступлення права вимоги та/або переведення боргу - до/від/через відповідних фізичних та юридичних осіб;
- необхідну приватним особам та організаціям для забезпечення виконання ними своїх функцій або надання послуг Банку відповідно до укладених між такими особами (організаціями) та Банком договорів за умови, що передбачені договорами функції та/або послуги стосуються основної діяльності Банку, яку він здійснює на підставі отриманих банківської ліцензії та письмових дозволів;
- необхідну в інших випадках відповідно до вимог законодавства України.

Своїм підписом під цим Договором Клієнт засвідчує, що він розуміє та погоджується з режимом використання інформації, що зазначений у цьому пункті Договору.

5.7.1. Банк інформує Клієнта, про те що Банк входить до складу групи BNP Paribas Group (Франція), а Клієнт усвідомлює та згоден з тим, що будь-яка інформація отримана Банком стосовно Клієнта може використовуватись всередині групи BNP Paribas Group (Франція). При цьому за будь-яке несанкціоноване розголошення такої інформації з боку BNP Paribas Group (Франція) Банк несе відповідальність перед Клієнтом відповідно до вимог чинного законодавства України.

5.8. Банк може звертатись по інформацію про фінансовий стан Клієнта до третіх осіб, які пов'язані з Клієнтом сімейними, особистими, діловими, професійними або іншими стосунками у соціальному бутті Клієнта, та збирати, зберігати, використовувати, надавати і отримувати інформацію (персональні дані Клієнта відомі Банку та/або третім особам у зв'язку з укладенням та виконанням Договору, в тому числі банківську та комерційну таємницю):

- визначену нормами діючого законодавства України, як необхідну, для формування кредитної історії - до/від бюро кредитних історій, створених згідно вимог чинного законодавства України;
- необхідну для укладання договорів щодо страхування ризику неповернення заборгованості за овердрафтом, наданим за Договором - до страхових компаній;
- необхідну при укладенні договорів щодо відступлення права вимоги за Договором - до відповідних фізичних та юридичних осіб;
- визначену нормами діючого законодавства України у випадках встановлених та/або не заборонених нормами діючого законодавства - іншим фізичним та юридичним особам.

5.9. Клієнт доручає Банку у випадку помилкового зарахування Банком коштів на КР списувати з Рахунку в безумовному порядку і без додаткового узгодження/погодження або дозволу Клієнта суми таких помилково зарахованих коштів.

5.10. В порядку договірного списання, з метою своєчасної оплати послуг Банку та погашення заборгованості Клієнта перед Банком за Договором, Банк може здійснювати договірне списання коштів з Рахунку Клієнта у валюті та сумі існуючої заборгованості перед Банком за надані послуги за Договором та/або іншими договорами, укладеними між Банком і Клієнтом.

Договірне списання коштів Клієнта, передбачене цим пунктом, здійснюється, зокрема, у терміни сплати Банку відповідних комісій, процентів та інших платежів за Договором, шляхом оформлення Банком меморіального ордеру або іншого документу визначеного внутрішніми правилами/документами Банку та/або відповідної платіжної системи, за яким списані кошти перераховуються на відповідний рахунок Банку.

5.11. Погашення заборгованості Клієнта за Договором відбувається за рахунок коштів, що надходять на Рахунок Клієнта у наступному порядку:

1) проценти за несанкціонований овердрафт (у разі виникнення несанкціонованого овердрафту),

2) несанкціонований овердрафт (у разі виникнення несанкціонованого овердрафту),

3) прострочені проценти і комісії за наданими овердрафтами (у разі наявності прострочень),

4) нараховані до сплати і не прострочені проценти й комісії за наданими овердрафтами,

5) проценти і комісії за прострочену заборгованість за наданими овердрафтами (у разі наявності простроченої заборгованості),

6) прострочена заборгованість за наданими овердрафтами (у разі наявності простроченої заборгованості),

7) заборгованість за наданими овердрафтами.

5.12. При виникненні несанкціонованого овердрафту на відповідному рахунку, Клієнт зобов'язаний погасити суму несанкціонованого овердрафту та сплатити проценти за користування несанкціонованим овердрафтом згідно Тарифів Банку, що діяли на момент виникнення такої заборгованості, до 25 (двадцять п'ятого) числа місяця, наступного за місяцем виникнення несанкціонованого овердрафту.

5.13. Банк інформує Клієнта про встановлення нових та/або зміну діючих Тарифів Банку шляхом: розміщення відповідних повідомлень на дошках оголошень у приміщеннях установ Банку; та/або внесення відповідної інформації у виписки Держателя; та/або іншим способом не пізніше ніж за 14 (чотирнадцять) календарних днів до дати вступу в дію таких нових тарифів.

5.14. Клієнт, у разі незгоди із новими та/або зміненими Тарифами, зобов'язаний письмово повідомити про це Банк не пізніше останнього робочого дня, що передує даті початку дії нових Тарифів, для вирішення питання про розірвання Договору та закриття Рахунку. Факт ненадходження такого Письмового Повідомлення Клієнта про незгоду обслуговуватись на нових умовах на зазначену у Договорі адресу Банку в останній робочий день, що передує даті початку дії нових Тарифів, є згодою Клієнта на його обслуговування за новими Тарифами за Договором.

5.15. Всі інші відносини між Банком і Клієнтом, не обумовлені Договором та/або Правилами та/або Тарифами, регулюються шляхом підписання Сторонами окремих Договорів або Додаткових угод до Договору, а в разі їх відсутності в порядку, передбаченому законодавством України.

5.16. Особливості використання міжнародної платіжної картки в країнах підвищеного ризику:

5.16.1. Банк з метою зниження ризику використання міжнародної платіжної картки у незаконних (шахрайських) цілях, рекомендує Держателям карток бути особливо уважними при користуванні платіжною карткою в країнах, що визнані міжнародними платіжними системами високо ризиковими.

Список країн підвищеного ризику:

Мьянма, Китай, Гвінея, Гонконг, Індонезія, Корея (Демократична Республіка), Корея (Республіка), Ліберія, Малайзія, Малі, Мавританія, Марокко, Нігерія, Філіппіни, Сінгапур, В'єтнам, Таїланд, Туніс, Тайвань (Провінція), Камерун, Центральноафриканська Республіка, Чад, Конго, Екваторіальна Гвінея, Габон, Бенін, Буркіна-Фасо, Кот д`Івуар, Нігер, Сенегал, Того, Бразилія, Польща, Туреччина, Сьєра Лєоне, Лівійська Арабська Джамахірія.

Вищезазначений список країн підвищеного ризику може змінюватись. Інформацію щодо переліку країн підвищеного ризику та діючих обмежень на використання міжнародної платіжної картки Клієнт може отримати за телефонами: 0 800 5005 80 (безкоштовно в межах України), +38 044 5900675 (у м. Київ).

5.16.2. У тому разі, якщо Держатель картки має намір використати міжнародну платіжну картку для розрахунку в одній з вищевказаних країн, Банк рекомендує здійснювати покупки за допомогою картки тільки у великих магазинах відомих брендів, а отримувати готівку - у відділеннях всесвітньо відомих банків, аеропортах або готелях міжнародних мереж.

5.17. Особливості обслуговування деяких рахунків:

5.17.1. Особливості обслуговування Рахунків, що обслуговуються за Тарифами "Активні гроші" (далі - Рахунок "Активні гроші"):

5.17.1.1. Зарахування на Рахунок "Активні гроші" коштів соціально-орієнтованих виплат, встановлених чинним законодавством не здійснюється.

5.17.1.2. При відкритті Рахунку "Активні гроші" на нього встановлюється незнижувальний залишок в розмірі, визначеному Тарифами "Активні гроші".

5.17.1.3. Нарахування процентів за Рахунком "Активні гроші" здійснюється за ставкою, визначеною Тарифами "Активні гроші".

5.17.1.4. Виплата процентів здійснюється шляхом перерахування нарахованих коштів в передостанній день місяця на Рахунок "Активні гроші". Якщо передостанній день місяця припадає на вихідний, святковий або неробочий день, перерахування нарахованих процентів здійснюється у наступний робочий день Банку.

6. ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ КАРТКАМИ

6.1. Вимоги безпеки

6.1.1. При отриманні картки Держатель повинен кульковою ручкою поставити особистий підпис на зворотній стороні Картки на смузі для підпису в присутності уповноваженого співробітника Банку, а також поставити підпис на квитанції про підтвердження одержання картки та ПІН-конверту.

6.1.2. Разом з Карткою Держатель одержує ПІН у спеціальному конверті. Держатель Картки повинен записати ПІН у надійному місці (не зазначаючи, що це ПІН) та знищити ПІН-конверт.

6.1.3. За будь-яких умов Держатель Картки зобов`язаний вчинити все можливе для того, щоб забезпечити збереження своєї Картки та зберігання в тайні ПІН, CVV2/CVC2, та інших даних картки, не повинен його (ПІН-код) записувати на Картці або на інших предметах, які зберігаються разом з Карткою.

6.1.4. ПІН відомий лише Держателю Картки.

6.1.5. Користуватися Карткою має право лише її Держатель. Використання Картки в точці торгового еквайрінгу або в пункті видачі готівки повинно проводитися в присутності Держателя .

6.1.6. Держатель повинен зберігати Картку у недоступному для інших осіб місці, окремо від джерел електромагнітного випромінювання (мобільних телефонів, телевізорів, моніторів тощо) та магнітів.

6.2. Використання картки.

6.2.1. Строк дії Картки.

6.2.1.1. Строк дії Картки вказано на лицьовій стороні картки у вигляді ММ/РР (ММ - дві цифри порядкового номеру місяця, РР - дві останні цифри року).

6.2.2. Торгові точки які приймають в оплату картки позначено наступними логотипами: Cirrus, Maestro, MasterCard, Visa, Visa Electron.

6.2.3. Отримання готівки.

6.2.3.1. Підставою для видачі готівки по картці через банкомат є правильне введення ПІН. У випадку триразового невірного вводу ПІН (в тому разі, якщо спроби відбувались поспіль) картка блокується.

6.2.3.2. При отриманні готівки, комісія за отримання готівки відповідно до тарифів, блокується разом із сумою замовленої готівки.

6.2.3.3. При отриманні готівки Клієнтом у пункті видачі готівки (відділені банку) за допомогою Картки для здійснення авторизації необхідна наявність документа, що засвідчує особу (паспорт, або тимчасове посвідчення, що підтверджує особу громадянина України, або Тимчасова посвідка на тимчасове/постійне проживання).

6.2.4. Оплата товарів та послуг.

6.2.4.1. При використанні Картки для оплати товарів та послуг, Держатель до того, як підписати квитанцію про здійснення операції (чек) повинен перевірити правильність вказаної суми, валюти та дати операції. Підписуючи даний документ, Держатель визнає правильність вказаної суми та дає вказівку Банку на списання коштів з Карткового рахунку. Держатель повинен отримати одну копію оформленої квитанції.

6.2.4.2. Торгові точки, що приймають картки для оплати товарів чи послуг мають право вимагати від Держателя Картки пред`явлення паспорту чи іншого документу, що підтверджує особу, а також повідомлення інформації, що дозволяє ідентифікувати його як законного Держателя картки.

6.2.4.3. Якщо оплачений Карткою товар або послугу повернуто або не одержано в повному обсязі, Держатель самостійно повинен звернутись в торгову точку, в якій було придбано товар або надана послуга. Працівник торгової точки виписує кредитовий чек/сліп (Credit Voucher) на суму повернутого товару/послуги. Банк зараховує на КР відповідну суму згідно із кредитовим чеком/сліпом.

6.2.4.4. При неотриманні коштів по кредитовому чеку/сліпу протягом 30 днів з дня оформлення кредитового чеку/сліпа, Держатель повинен повідомити про це Банк для врегулювання питання з торговою фірмою та надати цей кредитовий чек/сліп.

6.2.4.5. При використанні Картки для розрахунків слід керуватися "Правилами користування карткою", які розміщені на сайті Банку www.my.ukrsibbank.com.

6.3. Втрата картки чи її незаконне використання.

6.3.1. У разі втрати контролю над карткою* або її незаконного використання іншими особами (крадіжка, тощо) Клієнт чи її Держатель зобов'язаний негайно повідомити про це Банк (Службу підтримки клієнтів) для постановки картки у Стоп-лист за телефонами, (044) 59-00-675 (м. Київ) або 0 800 5005 80 (безкоштовно в межах України), при цьому Клієнт /Держатель картки обов'язково повинен повідомити персональні дані, кодове слово та інші дані за проханням оператора та не пізніше 3 (трьох) робочих днів після усного повідомлення підтвердити свою заяву та бажання (або відмову) у постановці картки у Стоп-лист у письмовому вигляді.

*Під втратою контролю над карткою слід вважати - неповернення

картки банкоматом та інші випадки, при яких Клієнт не може здійснити контроль над карткою.

6.3.2. При виявленні Картки, раніше заявленої як втрачена чи тата, що незаконно використовувалась, Держатель повинен повернути її в Банк.

6.3.3. У випадку виникнення у Держателя проблемних ситуацій, йому варто звернутися в Банк по цілодобових контактних телефонних номерах, що зазначені в Договорі 0 800 5005 80 (безкоштовно в межах України), (044) 5900675 (Київ).

7. ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ПОСЛУГОЮ "GSM-банкінг" (далі - GSM-банкінг)

7.1. Умови надання послуги GSM-банкінг. GSM- банкінг - це послуга, яка дозволяє Клієнту за допомогою SMS - повідомлень оперативно отримувати інформацію про операції, проведені за платіжною карткою та контролювати рух коштів. А також здійснювати операції по картці за допомогою SMS - повідомлень. Клієнт повинен мати мобільний телефон підключений до послуг мобільного зв'язку одного із операторів України.

7.1.1. Послуга активується по платіжній картці. Одну картку можна підключити до одного номеру мобільного телефону. При наявності у Клієнта декількох карток, він може підключити кожну картку на окремий номер мобільного телефону. При кожному підключенні з Клієнта буде стягнуто комісію "Плата за проведення операцій за допомогою GSM-банкінгу (одноразова)" згідно Тарифів.

7.1.2. По закінченню терміну дії картки термін дії послуги закінчується. Якщо Клієнт надалі бажає користуватись послугою, йому необхідно після отримання нової картки підключити її до GSM- банкінг згідно п. 7.5.

7.1.3. Клієнт сплачує Банку за підключення та користування послугою GSM- банкінг плату згідно Тарифів.

7.2. Отримання інформації за допомогою GSM- банкінг від Банку.

7.2.1. **Отримання інформації після проведення операції.** Після проведення за допомогою картки операції що потребує авторизації наприклад, оплата товарів і послуг в торговельній мережі, зняття готівки, поповнення карткового рахунку, отримання міні-виписки, отримання балансу по карті і т.д. Банк направляє на номер мобільного телефону Клієнта SMS - повідомлення про операцію, що була проведена. Це повідомлення містить інформацію про:
- номер картки, з використанням якої була проведена операція (перші та останні 4 цифри номера картки)
- тип операції (отримання готівки, оплата товарів, отримання балансу, і т. і.);
- суму та валюту операції ;
- місце та час проведення операції;
- доступний залишок коштів після проведення операції;
- інформацію про відмову, у випадку якщо операція не була проведена успішно.

7.2.2. **Отримання інформації за запитом Клієнта.** На підставі окремого запиту Клієнта у вигляді SMS - повідомлення з мобільного телефону, Клієнт може отримати на свій мобільний телефон SMS - повідомлення з наступною інформацією:
- сума доступних до використання за карткою коштів;
- перелік останніх 10 транзакцій, проведених з використанням картки Клієнта (міні - виписку), а також Клієнт може провести наступні операції:
- заблокувати платіжну картку;
- відключити послугу GSM-banking.

Для отримання інформації за запитом, Клієнту необхідно направити з мобільного телефону, номер якого підключений до GSM-банкінг, SMS - повідомлення на той номер, з якого Клієнт отримує SMS - повідомлення за послугою GSM-банкінг. SMS - запит повинен мати такий формат:

XXXX%YYYY_kk,
Де XXXX - перші 4 цифри номера картки,
YYYY - останні 4 цифри номера картки,
kk - код запиту, який може приймати наступні значення:
01 - запит балансу,
02 - запит міні - виписки,
88 - відключити послугу GSM-банкінг,
99 - заблокувати картку.

7.3. Вимоги до телефону та оператору зв'язку:

7.3.1. Для можливості користування послугами GSM-банкінг, мобільний телефон має підтримувати сервіс SMS - повідомлень, а оператор мобільного зв'язку надавати своїм клієнтам сервіс відправки та отримання SMS - повідомлень та буди оператором мобільного зв'язку, який має право надавати послуги на території України. Для роботи з GSM-банкінг в телефоні мають бути активовані функції відправки та прийому SMS повідомлень.

7.3.2. Клієнту необхідно ознайомитись з розділом "SMS - служба коротких повідомлень" інструкції до мобільного телефону а також загальними правилами користування цією функцією, що встановлені оператором зв'язку Клієнта.

7.4. Умови надання інформації про Платіжну картку та стан Карткового рахунку на номер мобільного телефону:

7.4.1. Банк надсилає інформацію на номер мобільного телефону Клієнта за допомогою SMS - повідомлень після проведення таких операцій:
- Авторизація операції за Платіжною карткою Клієнта (в т.ч. по не успішній операції) - отримання готівки, поповнення Карткового рахунку через POS- термінал, сплата за товари та послуги, зміна пінкоду, і т. д.;
- Відміна операції за карткою;
- Блокування/розблокування Картки;
- Підключення/відключення послуги GSM-банкінг.

7.4.2. Банк має право надсилати на номер мобільного телефону Клієнта повідомлення про тарифи, продукти та послуги, акції та інші інформаційні повідомлення Банку.

7.4.3. Надсилання інформації відбувається відкритими каналами зв'язку. Банк не несе відповідальності за розголошення, викривлення та неотримання Клієнтом інформації про Платіжну картку, що може мати місце при надсиланні інформації на номер мобільного телефону.

7.4.4. Банк не несе відповідальності за передачу інформації про Платіжну картку у випадку надання Клієнтом невірного номеру мобільного телефону при підключенні до GSM-банкінг.

7.4.5. Банк не несе відповідальності за несвоєчасну постановку Картки до Стоп - листу, якщо SMS - повідомлення від Клієнта не було отримано Банком або отримано Банком несвоєчасно з причин, що не залежать від Банку.

7.4.6. Для відмови від послуги отримання інформації за Платіжною карткою на номер мобільного телефону Клієнту необхідно відключити послугу GSM-банкінг через банкомат, або відправити SMS - повідомлення з кодом 88 у відповідності з пунктом 7.2.2 даних Правил.

7.5. Підключення до послуги. Підключитися до послуги GSM-банкінг Клієнт може в будь-якому банкоматі Банку. Для цього Клієнту необхідно виконати наступні дії:
- вставити Картку у рідер банкомату та ввести ПІН - код;
- обрати у основному меню пункт "GSM-банкінг";
- виконати дії згідно підказок банкомату;
- отримати чек банкомату по завершенні операції.

Послуга активується відразу, у підтвердження Клієнт отримує SMS - повідомлення про активацію послуги. Кількість підключень Клієнта до послуги не обмежена, при кожному підключенні або редагуванні поточного сервісу (зміні номеру телефону), з Клієнта буде стягнуто комісію "Плата за проведення операцій за допомогою GSM-банкінгу (одноразова)" згідно Тарифів. Для редагування поточного сервісу (зміні номеру телефону) відключення попереднього сервісу не здійснюється.

8. ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ПОСЛУГОЮ "ПЛАТЕЖІ НА КОРИСТЬ МОБІЛЬНИХ ОПЕРАТОРІВ"

8.1. Платежі на користь мобільних операторів - це послуга, яка дозволяє Клієнту за допомогою платіжної картки та банкомату купувати ваучери операторів мобільного зв'язку, та поповнювати контрактні рахунки.

8.2. Послуга не надається держателям корпоративних карток емітованих АКІБ "Укрсиббанк", рахунок яких відкритий в іноземній валюті, а також Клієнтам інших банків.

8.3. Електронні ваучери.

8.3.1. Перелік та номінал електронних ваучерів, продаж яких здійснюється в банкоматах АКІБ "Укрсиббанк", не є сталим і може змінюватись.

8.3.2. При купівлі електронного ваучера, код поповнення та інструкція для поповнення друкуються на чеку банкомата.

8.3.3. Поповнення рахунку відбувається відразу після активації коду поповнення.

8.3.4. Код поповнення необхідно активувати до дати, яка зазначена на чеку банкомата.

8.4. Поповнення рахунків.

8.4.1. Поповнення рахунку може здійснюватись, як за номером телефону (МТС, КиївСтар, LIFE), так і за номером особистого контрактного рахунку (LIFE).

8.4.2. Клієнти, що є користувачами передплачених послуг МТС, КиївСтар та LIFE також можуть поповнювати свої рахунки за номером телефону, при цьому:

8.4.2.1. Поповнення передплачених послуг КиївСтар та LIFE за номером телефону відбувається миттєво, після проведення операції в банкоматі.

8.4.2.2. Поповнення передплачених послуг МТС, за номером телефону, відбувається наступного робочого дня. При проведенні операції в неробочі або святкові дні, поповнення здійснюється в перший робочий день після неробочих чи святкових днів.

8.4.3. Банк не обмежує суму платежу при поповненні рахунків. Клієнт може поповнити свій рахунок на будь-яку суму в межах залишку коштів на картковому рахунку.

8.4.4. При поповненні контрактного рахунку поповнення відбувається миттєво, після проведення операції в банкоматі.

8.5. При купівлі електронного ваучера чи поповненні контрактного рахунку Клієнт не сплачує комісії.

8.6. Банк не несе відповідальності за неправильне введення клієнтом свого номеру телефону чи особового рахунку при поповненні рахунку через банкомат.

8.7. У разі виникнення проблем при користуванні послугою, Клієнту слід звернутися до Контакт-центру АКІБ "Укрсиббанк" за телефоном 0-800-5005-80.

9. ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ПОСЛУГОЮ "МОЇ ПЛАТЕЖІ"

9.1. Послуга "Мої Платежі" дозволяє Держателю Картки самостійно, за допомогою використання банкомату, здійснювати переказ коштів з Карткового рахунку Клієнта на користь фізичних та юридичних осіб за завчасно встановленими реквізитами згідно умов Договору, Правил та Тарифів Банку.

9.2. Надання Банком послуги відбувається шляхом підключення до картки окремих Сервісів. Кожен Сервіс підключається на підставі окремої відповідної Заяви - додаткової угоди Клієнта та дозволяє проводити перекази з Карткового рахунку за реквізитами, вказаними в Заяві.

9.3. В Заяві - додатковій угоді Клієнт зазначає назву Сервісу, який буде відображатися на екрані банкомату під час здійснення транзакції, реквізити отримувача, призначення платежу, та інші дані на вимогу Банку, необхідні для здійснення переказів.

9.4. До однієї картки можливе підключення не більше 7 Сервісів.

9.5. Послуга дозволяє здійснювати наступні типи переказів з Карткового рахунку Клієнта:
- перерахування на депозитний рахунок;
- перерахування на картковий рахунок;
- перерахування на поточний рахунок;
- погашення заборгованості за кредитом - для Карткових рахунків, відкритих у національній валюті України;

При цьому Банк здійснює вказані перекази з урахуванням вимог і обмежень чинного законодавства щодо безготівкових розрахунків в України і внутрішніх процедур Банку.

9.6. Послуга "Мої Платежі" не дозволяє здійснювати повне погашення заборгованості за кредитом.

9.7. Банк має право не здійснювати погашення кредиту за допомогою послуги "Мої платежі", якщо Клієнт має непогашені зобов'язання (штрафи, пені та інше) за кредитом у валюті, яка відрізняється від валюти наданого кредиту.

9.8. Перекази здійснюються Держателем через банкомат з використанням Платіжної картки до якої підключено Сервіс(-и) послуги "Мої Платежі". При цьому дату проведення транзакції та суму кожного переказу Клієнт визначає самостійно на свій власний розсуд.

9.9. Перекази здійснюються в рамках витратного ліміту на Картковому рахунку Клієнта з врахуванням комісії за проведення транзакції.

9.10. Переказ грошових коштів з Карткового рахунку здійснюється Банком не пізніше другого робочого дня після проведення транзакції Клієнтом.

9.11. У разі списання грошових коштів з Карткового рахунку Клієнта та не зарахування їх на рахунок одержувача (закритий рахунок одержувача, невірно вказані реквізитів тощо) сума грошових коштів повертається на Картковий рахунок Клієнта.

9.12. У випадку зміни номера картки після її перевипуску (через крадіжку, втрату, тощо), Клієнту необхідно звернутися до Банку для анулювання підключених до попередньої ПК Сервісів та підключення Сервісів до перевипущеної картки.

9.13. Анулювання існуючих Сервісів здійснюється Клієнтом на підставі оформлення Заяви - додаткової угоди у відділенні Банку де обслуговується Картковий рахунок Клієнта.

9.14. Банк має право самостійно анулювати підключений Сервіс у випадку неможливості здійснення переказу з Карткового рахунку Клієнта (закритий рахунок одержувача коштів, невірно вказані реквізити, тощо) при цьому сума грошових коштів повертається на Картковий рахунок Клієнта.

10. ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ПОСЛУГОЮ "ПОСТІЙНЕ ДОРУЧЕННЯ"

10.1. Використовуючи послугу "Постійне доручення" Клієнт, за допомогою оформлення Заяви-Додаткової угоди (далі - Заява-угода), доручає Банку здійснювати періодичні та разові перекази (договірне списання) з Карткового рахунку Клієнта за його дорученням на користь фізичних та юридичних осіб згідно умов Договору, Правил та Тарифів Банку.

10.2. Надання Банком послуги відбувається шляхом підключення до Карткового рахунку окремих Сервісів. Кожен Сервіс підключається на підставі окремої Заяви-угоди Клієнта.

10.3. Клієнт в Заяві - угоді зазначає реквізити та призначення переказу, , період проведення переказу, дату здійснення першого переказу, суму переказу та інші дані на вимогу Банку, необхідні для здійснення переказу.

10.4. Послуга дозволяє здійснювати наступні типи переказів з Карткового рахунку Клієнта:
а) перерахування на депозитний рахунок;
б) перерахування на картковий рахунок;
в) перерахування на поточний рахунок;
г) погашення заборгованості за овердрафтом по картковому рахунку. У даному випадку Сервіс підключається до картрахунку по якому встановлено ліміт овердрафту, а грошові кошти перераховуються з іншого картрахунку Клієнта. При цьому, сума перерахування визначається Банком самостійно та дорівнює сумі щомісячного обов'язкового платежу за заборгованістю за овердафтом.

10.5. Банк здійснює перерахування, вказані в п.10.4. з врахуванням вимог і обмежень чинного законодавства щодо безготівкових розрахунків в України і внутрішніх правил та процедур Банку.

10.6. Переказ коштів згідно умов Послуги "Постійне доручення" здійснюються у наступному порядку:

10.6.1. Банк списує з Карткового рахунку Клієнта грошові кошти. Дата та сума списання визначаються на підставі відповідної Заяви-угоди Клієнта.

10.6.2. Якщо дата переказу з картрахунку припадає на вихідний, святковий або неробочий день, в такому випадку переказ здійснюється в перший робочий день після такого дня. Якщо дата переказу припадає на дату, яка не існує (наприклад, 31 квітня), в такому випадку переказ здійснюється в перший робочий день після такої дати. Якщо на одну дату припадає здійснення переказів згідно двох та більше Сервісів - у першу чергу виконується переказ згідно Сервісу з більш високим пріоритетом. Можливо зазначення пріоритету виконання переказу в Заяві-угоді. Якщо пріоритет виконання переказу в Заяві-угоді не вказано - пріоритет визначається датою підключення Сервісу. Сервіс який було підключено раніше має більш високий пріоритет.

10.6.3. Банк здійснює перекази за вказаними в Заяві - угоді реквізитами не пізніше наступного робочого дня після списання грошових коштів з Карткового рахунку Клієнта.

10.6.4. Якщо грошові кошти на Картковому рахунку відсутні та/або грошових коштів на Картковому рахунку недостатньо для здійснення типу переказу, вказаному в підпунктах "а" - "в" п.10.4.:
- Банк відмовляє Клієнту в здійсненні переказу;
- Протягом наступних чотирьох робочих днів Банк ініціює здійснення переказу згідно внутрішніх процедур Банку. У разі наявності в один із цих днів необхідної суми коштів на Картковому рахунку - Банк здійснює переказ. У разі відсутності та/або недостатності грошових коштів на Рахунку протягом вказаного періоду для здійснення переказу — такий переказ Банком не здійснюється.
- Наступна дата переказу визначається з урахуванням циклу переказу, який зазначається Клієнтом у Заяві-угоді.

10.6.5. Якщо грошові кошти на Рахунку відсутні та/або грошових коштів на Рахунку недостатньо для здійснення типу переказу, вказаному в підпункті "г" п.10.4.:
- Банк здійснює переказ частково на суму залишку коштів на Рахунку - у разі недостатності грошових коштів на Рахунку; або переказ не здійснюється - у разі відсутності грошових коштів на Рахунку;
- Протягом наступних чотирьох робочих днів Банк ініціює здійснення переказу згідно внутрішніх процедур Банку. У разі наявності в один із цих днів необхідної суми коштів на Рахунку - Банк здійснює переказ; у разі відсутності грошових коштів на Рахунку - переказ не здійснюється.
- Наступна дата переказу визначається з урахуванням циклу переказу, який зазначається Клієнтом у Заяві-додатковій угоді.

10.7. Клієнт зобов'язаний забезпечити наявність грошових коштів на Рахунку до 16-00 в день переказу для можливості здійснення переказів Банком. У разі виникнення несанкціонованого овердрафту внаслідок здійснення Банком переказів - Клієнт зобов'язаний погасити суму несанкціонованого овердрафту та сплатити проценти за користування несанкціонованим овердрафтом згідно п.5.12. цих Правил.

10.8. У разі списання грошових коштів з Рахунку Клієнта та не зарахування їх одержувачу (закритий рахункок одержувача, невірно вказании реквізити, тощо) сума грошових коштів повертається на Картковий рахунок Клієнта.

10.9. Анулювання існуючих Сервісів здійснюється Клієнтом на підставі відповідної Заяви-угоди у відділенні Банку де обслуговується Картковий рахунок Клієнта. Якщо дата анулювання Сервісу співпадає з датою здійснення переказу в першу чергу буде здійснено переказ грошових коштів у разі наявності необхідної суми на картрахунку та виконання інших умов згідно цих Правил, а потім анульовано Сервіс.

10.10. Банк має право самостійно анулювати підключений Сервіс у випадку неможливості здійснення переказу з Карткового рахунку Клієнта (закритий рахунок одержувача, невірно вказані реквізити, тощо) при цьому сума грошових коштів повертається на Картковий рахунок Клієнта.

11. ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ПОСЛУГОЮ "ДОГОВІРНЕ СПИСАННЯ"

11.1. Використовуючи послугу "Договірне списання" Клієнт надає Банку доручення на здійснення періодичних переказів з Карткового рахунку Клієнта на користь погашення кредитів Клієнта отриманих у Банку згідно умов Договору, Правил та Тарифів Банку.

11.2. Надання Банком послуги відбувається згідно кредитного договору укладеного між Клієнтом та Банком, або згідно додаткової угоди до кредитного договору.

11.3. Надання послуги можливе лише у випадку збігу валюти кредиту та валюти Карткового рахунку.

11.4. З одного Карткового рахунку можливе погашення декількох кредитів Клієнта.

11.5. Погашення кредитів за допомогою послуги "Договірне списання" відбувається у випадку наявності на Картковому рахунку Клієнта доступного залишку коштів. У випадку недостатності на Картковому рахунку коштів для повного погашення щомісячного платежу за кредитним договором, Банк здійснює часткове погашення платежу за кредитом у сумі наявних на Картковому рахунку коштів. У випадку відсутності коштів на Картковому рахунку в день погашення кредиту згідно умов кредитного договору, списання коштів на користь погашення кредиту відбудеться у на наступний день після надходження коштів на Картковий рахунок, при цьому залежно від суми, що надійшла на Рахунок щомісячний платіж за кредитом буде погашено повністю, або частково.

11.6. Всі погашення заборгованості за кредитним договором, які Клієнт здійснює протягом дня самостійно (після здійснення послуги "Договірне списання"), вважаються достроковим погашення заборгованості, що залишилася.

12. ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ ПОСЛУГОЮ "ТРАНСФЕР"

12.1. Послуга "Трансфер" дозволяє Клієнту виконувати разові перекази коштів з Карткового рахунку Клієнта на його Поточний рахунок, відкритий в Банку.

12.2. Послуга надається за картковими та поточними рахунками, за умови співпадання валют рахунків.

12.3. Послуга надається при зверненні Клієнта до відділення Банку, в якому обслуговується відповідний Картковий рахунок.

12.4. Послуга надається на підставі Заяви Клієнта на переказ коштів (далі - Заява) на ім'я Начальника відділення із зазначенням наступних реквізитів:
- дата складання і номер Заяви;
- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та ідентифікаційний податковий номер Платника (він же - Отримувач);
- номер Карткового рахунку Платника та номер Поточного рахунку Отримувача;
- суму цифрами та словами;
- призначення платежу;
- підпис платника.

12.5. Банк здійснює переказ згідно Заяви з урахуванням вимог і обмежень чинного законодавства щодо безготівкових розрахунків в України і внутрішніх правил та процедур Банку.

12.6. За надання послуги "Трансфер" Клієнт сплачує комісію згідно діючих Тарифів Банку.

12.7. Якщо грошових коштів на Картковому рахунку недостатньо для здійснення переказу з урахуванням комісії - послуга не надається.

12.8. Банк приймає Заяви Клієнтів протягом операційного часу, встановленого внутрішніми документами Банку.

Переказ коштів згідно Заяви здійснюється Банком у день її подання.

13. СТРОК ДІЇ ПРАВИЛ ТА ПОРЯДОК РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

13.1. Правила розроблені на невизначений строк та набирають чинності з моменту розміщення україномовної версії Правил на офіційному сайті Банку www.my.ukrsibbank.com. та/або на інформаційних дошках у відділеннях Банку. Крім того, дані Правила опубліковуються в газеті "Голос України" або "Урядовий кур'єр".

13.2. До Правил можуть бути внесені зміни, про що Банк повідомляє шляхом розміщення на офіційному сайті Банку www.my.ukrsibbank.com. Та/або на інформаційних дошках у відділеннях Банку та/або у Вmúписках змін Правил в новій редакції за 14 (чотирнадцять) календарних днів до набрання чинності відповідних змін. Також, не пізніше ніж за 14 (чотирнадцять) календарних днів до набрання чинності відповідних змін текст даних змін чи Правил у новій редакції опубліковується в газеті "Голос України" або "Урядовий кур'єр".

13.3. Цими Правилами визначається порядок розірвання Договору та закриття рахунків, що відбувається у наступному порядку:

13.3.1. Договір може бути розірвано за ініціативою однієї із Сторін шляхом надсилання поштою відповідної письмової пропозиції іншій Стороні (за адресою, що визначена Держателем як адреса для листування за Договором або за іншою адресою, яку Сторона повідомила іншій Стороні при її зміні) або за ініціативою Держателя шляхом подання до Банку заяви про закриття рахунку (за встановленою Банком формою) та дотримання всіх вимог пункту 13.3. Правил.

13.3.2. У випадку відправлення будь-якою із Сторін письмової пропозиції щодо розірвання Договору, або у випадку подання Клієнтом до Банку заяви про закриття рахунку, Клієнт не пізніше 30-го календарного дня з дати відправлення будь-якою із Сторін пропозиції щодо розірвання Договору або з дня подання до Банку заяви про закриття рахунку зобов'язаний повернути до Банку всі картки, які були видані Банком за Договором, та погасити існуючу заборгованість перед Банком за Договором, з урахуванням заборгованості за овердрафтом.

13.3.3. У випадку повернення Клієнтом Карток до Банку протягом 30 (тридцяти) календарних днів, з дати відправлення однією із Сторін вищевказаної пропозиції або з дати подання Клієнтом до Банку заяви про закриття рахунку, Банк блокує (припиняє) обслуговування цих карток у день їх повернення, при цьому Клієнт повинен погасити заборгованість перед Банком за Договором, яка може виникнути протягом 45 календарних днів після моменту повернення карток до Банку за операціями, здійсненими за цими картками до часу повернення їх до Банку.

13.3.4. У випадку неповернення Клієнтом карток до Банку, останній на 31 (тридцять перший) календарний день блокує (припиняє) операції Клієнта за всіма картками, які були видані за Договором. Клієнт повинен погасити заборгованість, яка може виникнути, протягом 45 (сорок п'яти) календарних днів після моменту їх блокування Банком за операціями, здійсненими за цими картками до моменту блокування їх Банком.

13.3.5. Банк закриває всі рахунки, а Договір вважається розірваним з дати закінчення 45-денного календарного строку, що рахується з дати повернення або блокування картки, згідно умов п. 13.3.2. - 13.3.4. Правил, за умови повного погашення заборгованості Клієнта перед Банком та відсутності залишку коштів на рахунку.

13.3.6. У разі відсутності операцій за Рахунком Клієнта протягом більше ніж 12 місяців поспіль Банк може відмовитись від виконання Договору та закрити Рахунок самостійно без згоди та інформування Клієнта.

13.3.7. Після закриття Рахунку залишок коштів на ньому буде виданий готівкою або перерахований на інший, визначений Клієнтом рахунок в порядку та на умовах, визначений п. 3.3.5 цих Правил.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори, що виникають протягом дії Договору, вирішуються шляхом переговорів, у разі недосягнення згоди - у суді відповідно до чинного законодавства України.

Голова Правління АКІБ «Укрсиббанк» С.В. Наумов.

ВІСТІ З КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО

Міське теплопостачання буде фінансово життєздатним

За результатами всеукраїнського конкурсу «Реформа міського теплозабезпечення», в якому брало участь 420 міст нашої держави, стотисячний Кам'янець-Подільський увійшов до числа міст-партнерів проекту. Переможці продемонстрували найбільшу мотивацію, зобов'язання та спроможність запроваджувати позитивні зміни в секторі теплозабезпечення. Останніми роками тепломережа перебувала в управлінні закритого акціонерного товариства, і його господарювання було, м'яко кажучи, не найкращим, а мережі стали ще дірявішими. Тепер за рішенням Вищого господарського суду майновий комплекс повертається в руки громади. Проект дасть місту прекрасні можливості в реформуванні теплозабезпечення.

Загалом працюватиме в цьому проекті 20 міст. До лютого 2012 року, за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку, у співпраці з Міністерством житлово-комунального господарства України, вони отримають шанс перетворити галузь міського теплопостачання на фінансово життєздатну, добре керовану та справедливо регульовану. Основні завдання включатимуть аналіз та аудит систем теплопостачання, вдосконалення міського енергопланування, встановлення лічильників і застосування енергоефективних технологій у будинках, а також надання технічної допомоги місцевим органам влади в залученні фінансування та моніторингу програм центрального теплопостачання. Крім того, проект сприятиме створенню об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, асоціацій співвласників, а також житлових кооперативів, та допоможе в покращенні управління та підвищенні фінансової відповідальності серед домовласників.

Двори багатоповерхівок: як є власник, є й порядок

Міжнародний семінар «Польський досвід передачі прибудинкових ділянок житловим товариствам: правові аспекти виділення і приватизації» відбувся в місті. Його учасниками стали представники Краківської асоціації управителів нерухомістю, Львівської міської громадської організації «Центр інформаційного консалтингу», Кам'янець-Подільської міської ради.

Складну ситуацію в житлово-комунальному господарстві поляки пережили у 90-х роках. Тепер можуть давати поради сусідам-українцям. Етапи реформування від приватизації житла, створення житлових товариств до приватизації прибудинкових територій з метою досягти найвищого рівня благоустрою та найефективнішого господарювання Польща вже пройшла. В Україні, як заявили на семінарі експерти, чимало проблем у цій галузі через те, що житлове законодавство недосконале, а приватизація принесла, крім позитивів, ще й негативи.

Власний бізнес для інвалідів

Люди з обмеженими фізичними можливостями, які вміють виготовляти якісні та оригінальні сувеніри, отримали змогу зайнятися власним бізнесом завдяки співпраці влади Кам'янця-Подільського з громадською організацією «Подільська гільдія ремісників». Влада запросила осередки інвалідів наступної весни позмагатися на конкурсі проектів за три гранти міського фонду проектів для громадських організацій. На ці кошти люди з особливими потребами зможуть встановити сувенірні кіоски на так званій вулиці майстрів у Старому місті, яка з'явилася нинішньої осені. Ще один будиночок-кіоск гільдія та підприємці, які вже працюють на «вулиці», безкоштовно будують для членів товариства «Гармонія» (голова — Наталія Безпалько.) Крім того, в сувенірних кіосках кожен власник облаштує соціальну полицю для виробів майстрів згаданої категорії. Це покладе край негативній ситуації, коли окремі бізнесмени скуповували вироби інвалідів за безцінь і наживалися на них. Вироби на «соціальних полицях» продаватимуться з мінімальною націнкою.

Довідки про пільги стануть електронними

Єдиний реєстр пільговиків створюють у місті. Тепер цим людям (а їх у стотисячному місті понад 20 тисяч) не доведеться стояти в чергах та збирати численні довідки, щоб довести своє право на пільгу.

Службовцям достатньо буде лише зайти на сайт цього реєстру, щоб отримати офіційну інформацію управління праці та соціального захисту. Як запевняє начальник управління Надія Підскоцька, відбуватиметься систематичне внесення змін до списку у зв'язку зі смертю чи зміною місця проживання пільговика.

Віра ШПИЛЬОВА.

РЕКЛАМА ТА ОГОЛОШЕННЯ

До відома акціонерів ВАТ «Київметалопром»

Позачергові загальні збори акціонерів ВАТ «Київметалопром» відбудуться 15 грудня 2009 року об 11-00 (реєстрація з 10-30 до 11-00) за адресою: м. Київ вул. Смоленська, 31-33 з наступним порядком денним:

1. Відкликання та обрання членів Наглядової ради Товариства. Затвердження персонального складу та голови Наглядової ради.
2. Відкликання та обрання голови та членів Ревізійної комісії Товариства.
3. Визначення типу акціонерного товариства та зміна найменування Товариства.
4. Про переведення випуску акцій з бездокументарної форми в документарну форму.
5. Розірвання договорів з депозитарієм та зберігачем.
6. Обрання реєстратора та затвердження умов договору з реєстратором.
7. Затвердження нової редакції Статуту Товариства.
8. Затвердження внутрішніх документів Товариства.
9. Відкликання та обрання виконавчого органу Товариства.
10. Затвердження змін до відомостей про Товариство, що містяться в ЄДРПОУ.
11. Про розподіл прибутку Товариства.

Акціонер, що володіє більше 10% голосів.

ОГОЛОШЕННЯ

Оголошений в газетах "Голос України" №194 (4694) від 15.10.2009 р. та №198 (4698) від 21.10.2009 р. аукціон з продажу Корпусу №50, розташ.: м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, 34, що належить ВАТ "Дніпровський машинобудівний завод", з поч. ціною продажу 8472000 грн. (з ПДВ), переноситься на 12.11.2009 р. о 11-00 г. Кінцевий строк прийняття заяв на участь в аукціоні та внесків - 11.11.2009 р.

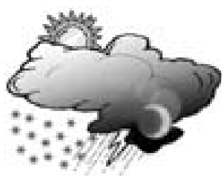
АТ "РОДОВІД БАНК" повідомляє, що в зв"язку з виявленою помилкою у примітці "Окремі показники діяльності банку" за 3 квартал 2009 року, яка опублікована в газеті "Голос України" № 205 (4705) від 30 жовтня 2009 року у рядку 10.1 вважати вірним суму 3246.

Акціонерне товариство закритого типу в формі Підприємства з іноземними інвестиціями «Датекс Україна» (код ЄДРПОУ 22950653) повідомляє про припинення своєї діяльності шляхом реорганізації — перетворення на товариство з обмеженою відповідальністю «Датекс Україна». Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення в «Бюлетені Державної реєстрації» за адресою: 03680, м. Київ, вул. М. Кривоноса, 2.

Телефон/факс (044) 490-92-29.

СПОРТ

№ 209 (4709) ЧЕТВЕР, 5 ЛИСТОПАДА 2009

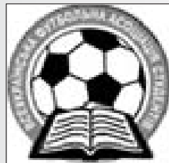

Сьогодні в Україні хмарно, опади у вигляді мокрого снігу та дощу, на півдні сильні опади. Вітер південно–східний, південно–західний, посилення від 5—14 до 15—20 м/с. Температура вночі й удень від 4 градусів морозу до 4 тепла, на півдні вночі 5—13 градусів тепла, удень 7—15.

ЦЬОГО ДНЯ, 5 ЛИСТОПАДА

❒ **1879.** Не стало історика, етнографа та письменника Миколи Сементовського. ❒ **1924.** Народився Ігор Шведов, актор естради, письменник. ❒ **1929.** У Москві відкрито перший в СРСР планетарій. ❒ **1934.** Вийшов на екрани культовий радянський фільм «Чапаєв». ❒ **1934.** Народилась кінорежисер Кіра Муратова. ❒ **1961.** Київське «Динамо» вперше стало чемпіоном СРСР з футболу. ❒ **1989.** У США помер піаніст Володимир Горовиць, родом киянин.

Турнір наближається до екватора

Футбол. IX чемпіонат країни серед ВНЗ сезону-2009/2010 наближається до проміжного фінішу. Перше коло завершиться 11 листопада. Після чого відбудуться ще два перенесені матчі. Їх призначено на 17 листопада. І лише тоді учасники підуть на зимові канікули. **Нагадаємо, що інформаційну підтримку турніру надає «Голос України».**

Ситуацію, що виникла тепер у вузівських змаганнях, коментує перший віце-президент ВФАС, заслужений тренер України **Олег Первушкін**.

— Одноосібний лідер конференції «Захід» — команда «Університет» (Чернівці) — 7 очок. І це не дивно, бо колектив сумлінно підготувався до сезону, підсилившись двома гравцями національної студентської збірної України — переможниці Всесвітньої універсіади (відбулася влітку нинішнього року в Белграді, Сербія) — Юрієм Кисилицею та Олександром Крохмалюком, і ще кількома здібними футболістами. Це дає можливість команді, яку тренують Микола Осадець та Ігор Калита, вирішувати високі турнірні завдання.

За традицією високий рівень демонструють команди Тернопільського педуніверситету (тренер — Василь Ївегеш), чемпіон Європи серед студентів-2009, і Бережанського агротехнічного інституту, яка повернулася до ліги після річної перерви (тренер — Микола Гарас).

А от дворазові переможці чемпіонату України, срібні призери останнього чемпіонату Європи серед університетів команда «Факел-ІФНТУНГ» з Івано-Франківська дещо здала свої позиції. А в останньому турі нафто-газівники поступилися (0:2) аутсайдеру конференції — команді кременецького «Буревісника».

У конференції «Центр—Південь» спостерігається особливо гостра суперечка за лідерство. Після п'яти турів перед ведуть знані бійці — столичний «МАУП-Єдність» (керівник команди — Мирон Ільницький) та запорізький «КПУ-Спартак» (тренер — Володимир Светличний), які мають у своєму активі по 12 очок. На три менше — у КЕІ-КНЕУ (Сімферополь) та колективу «Юнга-Морська академія» (Одеса). Команда з Криму має ще й гру в запасі. Підтягнувся до лідерів київський «Меркурій» — 6 очок і гра в запасі. Отож, у цій конференції очікується гостра конкуренція за дві путівки до фінальної частини чемпіонату одразу п'яти претендентів.

Цікаво, що в конференції «Центр—Південь» у 19 проведених матчах арбітри не зафіксували жодної нічиєї. В середньому за гру в цій конференції забивалося по чотири м'ячі. В конференції «Захід» — лише 1,9 гола за матч. На матчах команди КЕІ-КНЕУ, які проходять на стадіоні «Ігросервіс» у Сімферополі, на два останніх домашніх поєдинки збиралося понад тисячу прихильників студентської команди. Такою кількістю глядачів не можуть похвалитися навіть окремі професіональні клуби.

Підготовка України до Євро-2012 презентована інформагентствам країн Центральної і Південно-Східної Європи

Хід підготовки України до Євро-2012 був представлений на міжнародному форумі керівників інформагентств 20 країн Центральної і Південно-Східної Європи. Їх зустріч проходила протягом трьох днів у болгарських містах Софія і Велико Тирново, **передає Укрінформ**.

На спільному засіданні двох професійних об'єднань — Причорноморської асоціації національних інформагентств (ПАНІА) й Асоціації балканських інформагентств (АБНА) — генеральний директор Українського національного агентства Укрінформ Віктор Чамара **(на знімку праворуч)** виступив з презентацією про підготовку роботу України до проведення престижного європейського футбольного турніру. Він розповів про те, з чим підходять українські міста-претенденти до засідання Виконкому УЄФА 11 грудня в Португалії, на якому буде остаточно визначений список господарів матчів Євро-2012. Зокрема, мова йшла про будівництво й реконструкцію стадіонів, аеропортів, готелів, доріг у Києві, Донецьку, Харкові та Львові, а також про роботу Інформаційного центру «Україна-2012», який діє при Укрінформі.

Як відзначив після презентації президент Європейського альянсу інформагентств, керівник угорського агентства новин МТІ Матіас Вінс, проведення в Україні турніру такого роду — це унікальна можливість для країни показати себе світу. Крім того, він підкреслив, що в XXI столітті всі великі міжнародні спортивні заходи, які об'єднують мільйони глядачів з різних країн, стають не менш значущими медіа-подіями. Тому організаторам важливо забезпечити необхідну інформаційну підтримку під час підготовки і проведення чемпіонату. Це стосується також і створення умов для роботи репортерів за європейськими журналістськими стандартами, повного і своєчасного забезпечення їх інформаційними матеріалами.

Представник грецького інформагентства ANA/MPA Андреас Хрістодуліділс вважає важливим обмін досвідом при підготовці й організації заходів подібного рівня. Він висловив готовність до проведення спільних тренінгів.

У свою чергу, генеральний директор болгарського агентства БТА Максим Мінчев зробив конкретну пропозицію про проведення спеціального міжнародного семінару на тему Євро-2012 вже навесні наступного року. На його думку, інтерв'ю гендиректора Укрінформу Віктора Чамари болгарським ЗМІ також свідчить про затребуваність інформації про процеси підготовки до турніру в болгарському суспільстві.

Точку зору про високий інтерес до організації і проведення європейського чемпіонату повністю поділяють і представники таких футбольних країн, як Італія і Хорватія — Джуліо Пеккора (італійське інформагентство ANSA) і Смілянка Шкугор-Хрнчевич (хорватське агентство новин HINA).

Наталія КОСТІНА.

Фото Укрінформу.

Афінсько-Донецька операція

Футбол. Головний тренер національної збірної України Олексій Михайличенко оприлюднив список гравців, викликаних для підготовки до поєдинків плей-оф ЧС-2010 проти команди Греції (14 листопада — Афіни, 18 листопада — Донецьк).

Через травми тренерський штаб синьо-жовтих не зможе задіяти голкіпера «Динамо» Олександра Шовковського та півоборонця «Дніпра» Сергія Назаренка. А от дебютнтом збірної може стати 24-річний півоборонець «Карпат» Ігор Худоб'як. А ще Михайличенко цього разу не викликав до збірної форварда «Ліверпуля» Андрія Вороніна.

Воротарі — Андрій П'ятов, Рустам Худжамов (обидва — «Шахтар»), Станіслав Богуш («Динамо»); **оборонці** — Віталій Мандзюк, Євген Хачериді (обидва — «Динамо»), Василь Кобін, Олександр Кучер, В'ячеслав Шевчук, Ярослав Ракицький (усі — «Шахтар»), Григорій Ярмаш («Ворскла»), Андрій Русол («Дніпро»), Дмитро Чигринський («Барселона», Іспанія); **півоборонці** — Олексій Гай («Шахтар»), Олександр Алієв, Олег Гусєв, Тарас Михалик, Андрій Ярмоленко (усі — «Динамо»), Руслан Ротань («Дніпро»), Анатолій Тимощук («Баварія», Німеччина), Ігор Худоб'як («Карпати»); **нападники** — Володимир Гоменюк, Євген Селезньов (обидва — «Дніпро»), Артем Мілевський, Андрій Шевченко (обидва — «Динамо»).

Готуються до матчу з конкурентом

Футбол. Позавчора молодіжна збірна України розпочала підготовку до матчу кваліфікаційного турніру Євро-2011 (U-21) проти команди Бельгії, який відбудеться 13 листопада у Сент-Труйдені.

А поки що турнірна таблиця в групі 8 має такий вигляд:

	В	Н	П	М	О
1. Україна	2	2	0	6—3	8
2. Франція	2	2	0	7—3	8
3. Бельгія	2	2	0	4—1	8
4. Словенія	1	0	3	3—7	3
5. Мальта	0	0	4	0—6	0

Отже, Павло Яковенко викликав до Києва таких футболістів:

воротарі — Антон Каніболоцький («Дніпро», Дніпропетровськ), Денис Бойко («Оболонь», Київ), Артем Кичак («Динамо», Київ); **оборонці** — Олексій Курилов («Зоря», Луганськ), Вадим Родина, Темур Парцванія, Андрій Сахневич (усі — «Динамо»), Василь Прийма («Металург», Донецьк), Олександр Матвєєв («Ворскла», Полтава), Сергій Кривцов («Металург», Запоріжжя), Павло Пашаєв («Дніпро»); **півоборонці** — Максим Білий («Металург», Запоріжжя), Віталій Віценець («Шахтар», Донецьк), Олег Голодюк («Карпати», Львів), Микола Морозюк («Оболонь»), Валерій Федорчук («Львів»), Володимир Чеснаков («Ворскла»), Денис Гармаш («Динамо»), Ігор Тищенко («Іллічівець», Маріуполь); **нападники** — Денис Васін («Чорноморець», Одеса), Артем Кравець («Динамо»), Євген Коноплянка («Дніпро»), Юрій Плешаков («Севастополь»).

Першого дня збору більшість із них прибули до тренувального табору, окрім представників «Динамо» та «Шахтаря», які цього тижня беруть участь у турнірах Ліги чемпіонів і Ліги Європи УЄФА, а також запорізького «Металурга», котрих на момент підготовки цієї публікації не відпустило клубне керівництво.

Виліт синьо-жовтих до Бельгії, збірна якої є безпосереднім конкурентом українців за перше місце у груповому турнірі, запланований на 11 листопада.

Лише результати

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий етап. 4-й тур. 3 листопада.

Група А. «Баварія» (Німеччина) — «Бордо» (Франція). 0:2. Мюнхен. «Альянц-Арена». Голи: Гуркюфф, 37, Шамаг, 90.

«Маккабі» (Ізраїль) — «Ювентус» (Італія). 0:1. Тель-Авів. «Рамат-Ган». Гол: Каморанезі, 45+2.

«Бордо» — 10 очок, «Ювентус» — 8, «Баварія» — 4, «Маккабі» — 0.

Група В. «Манчестер Юнайтед» (Англія) — ЦСКА (Росія). 3:3. Манчестер. «Олд Траффорд». Голи: Овен, 29, Скоулз, 84, Валенсія, 90+2 — Дзагоєв, 25, Красич, 31, В. Березуцький, 47.

«Бешикташ» (Туреччина) — «Вольфсбург» (Німеччина). 0:3. Стамбул. «Іноню». Голи: Місимович, 14, Гентнер, 80, Джеко, 87.

«МЮ» — 10, «Вольсфбург» — 7, ЦСКА — 4, «Бешикташ» — 1.

Група С. «Мілан» (Італія) — «Реал» (Іспанія, Мадрид). 1:1. Мілан. «Сан-Сіро». Голи: Роналдіньо, 35 (п) — Бензема, 29.

«Марсель» (Франція) — «Цюріх» (Швейцарія). 6:1. Марсель. «Велодром». Голи: Егертер, 3 (автогол), Абріель, 11, Ньянг, 51, Гілтон, 80, Шейру, 87, Брандау, 90 — Альфонс, 31.

«Мілан», «Реал» — по 7, «Марсель» — 6, «Цюріх» — 0.

Група D. АПОЕЛ (Кіпр) — «Порту» (Португалія). 0:1. Нікосія. ГСП. Гол: Фалькао, 84.

«Атлетіко» (Іспанія) — «Челсі» (Англія). 2:2. Мадрид. «Вісенте Кальдерон». Голи: Агуеро, 66, 90+1 — Дрогба, 82, 88.

«Челсі» — 10, «Порту» — 9, «Атлетіко» — 2, АПОЕЛ — 1.

Редактор номера Віктор НІКІПЄЛОВ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓟ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 02660 м. Київ, вул. Алма-Атинська, 2/1, тел. (044) 451-86-70

Зам 15510.

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

